

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

■ 1	Inleiding en leeswijzer	
■ 2	Bestuurlijke structuur	
	2.1 Samenstelling Raad	7
	2.2 Samenstelling College	8
■	Jaarverslag	
■ 3	Programmaverantwoording	
	3.1 Bouwend Voorst	12
	3.2 Mooi Voorst	22
	3.3 Bedrijvig Voorst	36
	3.4 Gezond Voorst	42
	3.5 Sociaal Voorst	52
	3.6 Veilig Voorst	58
	3.7 Dienstverlenend Voorst	62
	3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	68
	3.9 Overhead	70
■ 4	Paragrafen	
	4.1 Paragraaf Lokale heffingen	72
	4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	78
	4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	84
	4.4 Paragraaf Financiering	89
	4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	93
	4.6 Paragraaf Openbaarheid Wet Open Overheid	99
	4.7 Paragraaf Verbonden partijen	100
	4.8 Paragraaf Grondbeleid	114
■	Jaarrekening	
■ 5	Balans	
	5.1 Balans per 31 december 2023	119
■ 6	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	
	6.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2023	122
■ 7	Toelichtingen	
	7.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	124
	7.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023	131
	7.3 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening	148
■ 8	Bijlagen	
	Behorend tot de gecontroleerde jaarrekening	177
	8.1 SISA bijlage	178
	8.2 Overzicht baten en lasten per taakveld	184
	8.3 Overzicht investeringen	188
	Niet behorend tot de gecontroleerde jaarrekening	194
	8.4 Controleverklaring	195
	8.5 Vaststellingsbesluit	203

Hoofdstuk 1

Inleiding en leeswijzer

Algemeen

Voor u liggen de jaarstukken van de gemeente Voorst over het boekjaar 2023. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de budgetcyclus 2023. Hiermee legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid.

De jaarstukken bestaan uit de navolgende onderdelen:

- Jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen);
- Jaarrekening (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten met toelichting en bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen).

In de programmaverantwoording van het jaarverslag wordt uiteengezet wat van het voorgenomen beleid is gerealiseerd en welke nieuwe onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. Het is een rapportage die ingaat op de in de Meerjarenprogrammabegroting 2023 gestelde drie “W”-vragen: “Wat willen we bereiken?”, “Wanneer zijn wij tevreden?” en “Wat mag het kosten?”. In de diverse programma's zijn de voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen waarbij uitvoering is gegeven aan de door de raad aangenomen motie Meten is weten van 16 juni 2019. De paragrafen in het jaarverslag gaan over de lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, openbaarheid Wet Open Overheid, verbonden partijen en grondbeleid. Deze paragrafen geven een ‘dwarsdoorsnede’ van de betreffende onderwerpen in de jaarrekening.

De jaarrekening geeft een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie per 31 december 2023 en over de baten en lasten over 2023. Het is, vergeleken met het jaarverslag, een meer cijfermatige rapportage met toelichting en tevens een analyse van de afwijkingen van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting op programmaniveau.

Financiële beschouwing

De Jaarrekening 2023 sluit met een totaal voordelig resultaat van € 3.556.000. Na verwerking van de effecten van het Voortgangsbericht 2023 en de Bestuursrapportage 2023 werd nog rekening gehouden met een nadelig resultaat van € 46.700. Het uiteindelijke resultaat valt dus € 3.602.700 voordeliger uit.

Het resultaat is vooral tot stand gekomen door incidentele meevallers zoals een hogere opbrengst leges omgevingsvergunningen (€ 570.700), overgebleven middelen vanuit de specifieke uitkering Opvang Oekraïners 2022 en 2023 (€ 887.300), een hogere algemene uitkering gemeentefonds (€ 162.800), hogere baten exploitatie- en vereveningsbijdragen (€ 257.200) en lagere lasten voor Wmo-voorzieningen zoals woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen (€ 253.800). Daarnaast zijn de totale energiekosten lager uitgevallen (€ 324.800). Naast deze grotere meevallers zijn er ook binnen diverse andere beleidsvelden meevallers ontstaan.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in deze jaarrekening (bladzijde 151 en verder) hebben wij de financiële afwijkingen per programma uiteengezet.

Het resultaat van deze jaarrekening is separaat op de balans opgenomen. Een afzonderlijk voorstel wordt aan u voorgelegd voor de bestemming van dit resultaat.

Het college van burgemeester en wethouders

Hoofdstuk 2

Bestuurlijke structuur

2.1 Samenstelling Raad

De samenstelling van de gemeenteraad van Voorst is als volgt:

Partij	Raadszetels
Gemeente Belangen	5
CDA	3
VVD-Liberaal	3
Voortvarend Voorst	3
PvdA-GroenLinks	3
D66	1
SGP	1
Totaal	19

Voorzitter gemeenteraad

Paula Jorritsma-Verkade

Raadsgriffier

Ita Joosten

Fractie Gemeentebelangen

Miriam Jansen-Greiving (fractievoorzitter)

Arjen Lagerweij

Ingrid Aarnink - Westerbeek

Jeroen voor 't Hekke

Bjorn van Ekeren

Fractie CDA

Jürgen Wolff van Wülfig (fractievoorzitter)

Theo Timmermans

Jan Wessels

Fractie VVD-Liberaal 2000

Emiel de Weerd (fractievoorzitter)

Ans van Amerongen - Elfferich

Margret Suelmann

Fractie Voortvarend Voorst

Danny Roelofs (fractievoorzitter)

Arend Jansen

Lianne van den Brand

Fractie PvdA-Groen Links

Bertine Grevinga (fractievoorzitter)

Joost van Hoof

Willeke Moleman

Fractie D66

Wim Vrijhoef (fractievoorzitter)

Fractie SGP

Arco Hak (fractievoorzitter)

2.2 Samenstelling College

De samenstelling van het college van burgemeester en wethouders van Voorst is als volgt:

Burgemeester Paula Jorritsma-Verkade

Portefeuille Algemene Zaken, communicatie en handhaving

- Bestuurlijke samenwerking
- Openbare orde en veiligheid
- Integrale handhaving
- Communicatie en representatie
- Burgerzaken
- Participatie (burgerparticipatie en dorpsbelangen)
- Bestuurlijk kompas (maatschappelijk, ambtelijk en bestuurlijk samenspel)

Wethouder Rosmarijn Boender

Portefeuille Middelen, beheer openbare ruimte, grondexploitatie, mobiliteit, economie en toerisme

- Openbare ruimte
- Mobiliteit
- Riolering
- Gemeentelijke gebouwen
- Financiën
- Middelen (P&O, ICT, Belastingen)
- Grondexploitatie
- Economie en toerisme

Wethouder Peter Wormskamp

Portefeuille Jeugd, werk en inkomen, cultuur en sport

- Jeugd en Onderwijs
- Kunst en cultuur
- Integratie en asielopvang
- Werk en inkomen
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Gezondheid
- Sport
- Diversiteit en inclusiviteit

Wethouder Bert Visser (tot 4 april 2024)

Wethouder Henk van Zeijst (vanaf 17 juni 2024)

Portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen, milieubeleid en Cultureel Erfgoed

- Ruimtelijke ordening
- Wonen en woningbouw
- Cultuurhistorie en landgoederen
- Landschap en biodiversiteit
- Waterbeheer
- Klimaat en energietransitie
- Afval en circulariteit

Gemeentesecretaris Lisette Wolbers-Cents

- Als algemeen directeur eindverantwoordelijk leidinggevende van de ambtelijke organisatie
- Eerste adviseur van het college

Jaarverslag

Hoofdstuk 3

Programmaverantwoording

3.1 Bouwend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Vorst is een heerlijke plek om te wonen. Groen, goed bereikbaar, met een eigen karakter te midden van grotere steden. Mensen moeten zich verbonden voelen met Twello en de dorpen in de gemeente Voorst en de kans krijgen om hier prettig en betaalbaar te kunnen wonen. Het is belangrijk dat er woningen bij komen en dat er gebouwd wordt voor specifieke doelgroepen.

Wonen en bouwen

De druk op de woningmarkt is hoog. Woningen zijn schaars, net als de grond. Bovendien zijn de materiaalkosten hoog en is er een personeelstekort in de bouw. Dit alles zorgt ervoor dat het voor veel mensen erg moeilijk is om aan een woning te komen. Er moeten extra woningen bijkomen. Maar de nood is nú hoog en nieuwe woningen zijn niet morgen gebouwd. Dit vraagt om flexibiliteit en creativiteit. Zijn er snelle oplossingen mogelijk, zoals prefab woningen, tijdelijke woningen, tiny houses en vernieuwende woonvormen, meerdere generaties op één erf of het splitsen van woningen. Maar ook goedkoper bouwen of kleinere woningen behoort tot de mogelijkheden. Variatie in woningen is een doel. In alle gevallen geldt dat de groei moet passen bij de gemeente Voorst, om het mooie landelijke en dorpse karakter te behouden.

Binding met Voorst gaat voor

Mensen die een sociale of economische binding hebben met Voorst, krijgen een streepje voor zodra de regelgeving dit mogelijk maakt. Dit geldt zowel voor nieuwbouwwoningen die opgeleverd worden, als voor huurwoningen. Verschillende doelgroepen moeten worden bediend met het woningaanbod. Bijvoorbeeld door woningen voor jongeren en ouderen te stimuleren, maar ook woningen voor mensen die een aangepaste woning nodig hebben.

Duurzaam en betaalbaar

Duurzaamheid is bij alle nieuwe woningen vanzelfsprekend. Ook wordt ingezet op de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad in samenwerking met IJsseldal Wonen. Bij woningbouwplannen wordt gekeken naar de kansen die ontstaan, zoals klimaatadaptatie, de energietransitie, circulariteit, sociale veiligheid en verkeer. Wonen moet ook betaalbaar zijn. Aan de percentages sociale woningbouw zoals vermeld in de Woonvisie wordt vastgehouden. Dat betekent 40% in Twello, 30% sociaal in Terwolde, Voorst, Klarenbeek en Wilp. In de kleine dorpen wordt maatwerk toegepast op basis van behoefte. Gestreefd wordt naar een gevarieerd en passend woningaanbod, met woningen vanaf € 240.000.

Ruimtelijke ordening

Twello Noord

Alle partijen in de coalitie zijn ongelukkig met de keuzes voor het woningbouwprogramma die gemaakt zijn in Twello Noord, net voor de start van de nieuwe coalitieperiode. Het vaststellen van dit bestemmingsplan in de vorige raad is een feit waar wij verder mee moeten. Tijdens de onderhandelingen is geïnventariseerd wat de gevolgen zijn van stoppen of het aanpassen van de woningbouw op deze plek. De conclusie hiervan is dat het financieel niet verantwoord is om het vastgestelde bestemmingsplan terug te draaien, want de kosten hiervan bedragen minimaal 5,5 miljoen. Wij gaan wel met omwonenden van Twello Noord in gesprek om binnen het vastgestelde bestemmingsplan samen met inwoners de beste oplossingen te zoeken voor de verkeersafwikkeling en de inrichting van de wijk.

Doen wat kan

In onze mooie dorpen bouwen we naar behoefte, om de algehele leefbaarheid te bevorderen. Daarom luisteren we naar de inwoners en streven we per dorp en het buitengebied naar een dorpsvisie of geactualiseerde visie. Rondom wonen willen wij doen wat kan. Met andere woorden: we benaderen particuliere en collectieve initiatieven met een positieve grondhouding. En als initiatieven toch niet kunnen, leggen we uit waarom niet en denken we mee over alternatieven.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

Activiteiten

Ruimtelijke ordening

Implementatie Omgevingswet	
Inhoud	<p>Omgevingswet</p> <p>De beoogde datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is vooralsnog 1 januari 2023. We houden er echter rekening mee dat invoering opnieuw wordt uitgesteld. Eind 2022 neemt de gemeenteraad een aantal besluiten om een vloeiende overgang te creëren van oude naar nieuwe wetgeving. Een van de besluiten betreft het participatiebeleid en een participatieverordening. Het gaat om besluiten die gevolgen hebben voor inwoners van onze gemeente en voor onze interne organisatie. Kort samengevat staat het jaar 2023 voor wat betreft de Omgevingswet vooralsnog vooral in het teken van de implementatie ervan in de praktijk.</p> <p>Het is de bedoeling om in 2023 verder uitvoering te geven aan de door de raad te nemen besluiten, zowel binnen als buiten de organisatie. Daarnaast moet in 2023 een Commissie ruimtelijke kwaliteit worden ingesteld en wordt veel ingezet op scholing van medewerkers.</p> <p><i>Programma Ruimtelijke Kwaliteit</i></p> <p>In 2023 werken we daarnaast verder aan het programma Ruimtelijke Kwaliteit. Hierin staat de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal, door maatschappelijke opgaven in samenhang aan te pakken. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt er voor de gemeente ook een 'bruidsschat' aan regelgeving vanuit de Rijksoverheid mee. Een natuurlijk moment om te herijken of we per gebied de ruimtelijke kwaliteit nog op de gewenste wijze regelen. In het programma Ruimtelijke kwaliteit wordt de wijze geïntroduceerd waarop in de daaropvolgende jaren het omgevingsplan wordt opgesteld. Het programma is in lijn met het programma Mooi Nederland van de Rijksoverheid.</p>
Beoogd effect	<p>Het implementeren van de Omgevingswet per 1 januari 2023 (beoogde datum inwerkingtreding van de Omgevingswet). Door concrete toekomst- en handelingsperspectieven houden wij de gemeente Voorst mooi, dienstverlenend, functioneel, robuust en duurzaam</p>
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In 2023 hebben wij ons vooral gericht op de uitvoering van juridisch en bedrijfsmatig verplichte zaken voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Daarnaast is er veel geoefend met de nieuwe kerninstrumenten en bijbehorende software. Wij hebben diverse voorbereidingen getroffen om de overgang naar de nieuwe wet zo soepel mogelijk te laten verlopen, waaronder de voorbereidingen om te komen tot een nieuw omgevingsplan en het inrichten van de processen voor omgevingsvergunningen. Uw raad heeft op 3 juli 2023 een aantal besluiten genomen die nodig zijn om te voldoen aan de nieuwe wetgeving, waaronder de vaststelling van het participatiebeleid, het delegatiebesluit en de gevallen waarvoor het bindend adviesrecht geldt. In het derde en vierde kwartaal heeft u nog enkele gerelateerde verordeningen vastgesteld waaronder de legesverordening.</p> <p>Daarnaast is de raad in 2023 op verschillende momenten betrokken geweest bij de implementatie van de Omgevingswet in de vorm van IBB's en raadsmededelingen. Ook hebben wij inwoners en professionals geïnformeerd over de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging door in oktober 2023 een informatieavond te organiseren en hebben wij op het dorpenplatform in november 2023 uitleg gegeven over de Omgevingswet.</p>

Programma Landelijk Gebied (PLG) en Ruimtelijk Perspectief	
Inhoud	<p><i>Ruimtelijk Perspectief</i></p> <p>De provincies hebben onlangs opdracht gekregen van het Rijk in het kader van het Nationaal programma Landelijk Gebied, om voor 1 juli 2023 de ruimtelijke opgaven voor wonen, natuur, energie, landbouw en economie in samenhang in kaart brengen. Met het water- en bodemsysteem als leidend principe. De provincie Gelderland wil dit op regionale schaal uitwerken en werkt samen met partners aan het Ruimtelijk Perspectief. Sommige opgaven kunnen worden gekoppeld, maar soms zullen opgaven botsen en is een ruimtelijke afweging nodig. De provincies moeten hiervoor voor 1 juli 2023 een bod neerleggen bij het Rijk. Om dit op een goede manier te kunnen doen, wil het Rijk voor 1 oktober 2022 al duidelijkheid geven over een aantal nationale vraagstukken die er liggen via de nationale programma's.</p> <p>De provincie Gelderland wil dit in regioverband oppakken en gaat werken met regiotteams om dit te realiseren. Ook Voorst sluit hierbij aan. Wij vinden het belangrijk dat wij hieraan vanuit de ambtelijke organisatie een bijdrage leveren, om ook kennis in huis te kunnen houden. Dit betekent dat wij prioriteit geven aan inzet op dit onderdeel. Wij nemen deel aan de werkgroepen in regioverband en gaan daarnaast aan de slag met het Programma Landelijk Gebied.</p> <p><i>Programma Landelijk Gebied</i></p>

	<p>Ook in Voorst zien we dat ons buitengebied onder grote druk staat. Vanuit het Rijk en de provincie komt de vraag naar een meer duurzame en extensievere landbouw, waarbij het streven is dat we voor een deel in ons eigen voedsel kunnen voorzien (korte keten). Daarnaast is de stikstofdiscussie losgebarsten. Er komen agrarische gebouwen vrij en we hebben een opgave voor meer natuur en bos. Om tegelijkertijd goede input te kunnen leveren aan het Ruimtelijk Perspectief (zie hierboven) willen wij een Programma Landelijk Gebied opstellen. Samen met inwoners en gebruikers gaan we werken aan een integrale ruimtelijke visie (Programma) op ons landelijk gebied waarin de ruimtelijke opgaven gebiedsgericht en in samenhang uitgewerkt worden. Het doel is een robuust buitengebied waarbinnen meerdere functies naast elkaar kunnen bestaan en elkaar zelfs kunnen versterken. Keukentafelgesprekken met onze agrariërs zijn gestart; de komende tijd gaan we een aantal pilots draaien voor een nieuw functieveranderingsbeleid en we gaan in gesprek met deskundigen voor ondersteuning.</p> <p>De opbrengst van het proces rondom het programma Landelijk Gebied, gebruiken wij als input bij onze deelname aan het regionaal overleg in het kader van het Ruimtelijke Perspectief. Dit is een soortgelijke methode als we destijds met de VES en de RES hebben toegepast.</p> <p>Concreet starten we met het opstellen van een plan van aanpak 'Programma Landelijke Gebied'. We stellen ons een proces voor in drie fases. In de eerste fase brengen we het speelveld in kaart door middel van een aantal kaartlagen; in de tweede fase ontwikkelen we een gewenst programma in gesprek met inwoners, bedrijven en experts; en in de derde fase werken we het programma verder uit tot een Programma Landelijk Gebied. Wij streven naar een afronding eind 2023. In de prioriteitennota hebben wij aangegeven welke middelen hiervoor beschikbaar moeten worden gesteld.</p>
Beoogd effect	Een toekomstbestendig landelijk gebied.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Ten aanzien van het ruimtelijk perspectief is in 2023 door de provincie het Ruimtelijk Voorstel aangeleverd bij het Rijk. Daarnaast is in 2023 het Regio-arrangement vastgesteld met daarin 5 agenderende opgaven die de komende jaren verder worden uitgewerkt. De Regio-arrangementen van alle regio's in de provincie Gelderland zijn input geweest voor het Ruimtelijk Voorstel.</p> <p>Het Programma Landelijk Gebied komt in 4 fasen tot stand. Fase 1 en 2 zijn in 2023 doorlopen en bijna afgerond. In fase 1 (Het Speelveld in kaart) is geïnventariseerd wat er is aan bestaand beleid en bestaande informatie. Dit heeft geleid tot het formuleren van 7 thema's die voor het buitengebied van de gemeente Voorst. Daarbij gaat het om onder andere landbouw, water en bodem, landschap en natuur enz. Tegelijkertijd met het formuleren van de inhoudelijke thema's (notitie Het speelveld in kaart) is het participatieplan door uw raad vastgesteld. In het najaar is fase 2 (Verdieping van opgaven) voor een belangrijk deel afgerond met een zevental expertsessies. Aan de expertsessies hebben diverse deskundigen van binnen en buiten de gemeenten deelgenomen en daarbij ging het vooral om inhoudelijke verdieping van het betreffende thema. Voor de landbouw is een aparte expertsessie georganiseerd met boeren uit de gemeente. Dit mede naar aanleiding van het verzoek om meer directe betrokkenheid die is gebleken uit de keukentafelgesprekken. Tijdens de expertsessies zijn vragen en kwesties aangescherpt ten behoeve van het vervolg in fase 3.</p>

Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Een regisserend grondbeleid voeren	
Inhoud	In 2020 is de Nota grondbeleid opnieuw vastgesteld, waarin we het regisserend grondbeleid doorzetten. Hierbij kijken we per ontwikkeling of wij een actieve of een faciliterende rol innemen. Bij een actieve rol voert de gemeente de exploitatie zelf. Bij een faciliterende rol ligt de ontwikkeling in handen bij een particuliere exploitant of ontwikkelaar, waarbij de gemeente al de nodige afspraken met de ontwikkelende partij contractueel vastlegt. De nota grondbeleid wordt eens per vier jaar opnieuw vastgesteld. In 2023 starten wij met de voorbereidende werkzaamheden voor actualisatie van het grondbeleid in 2024.
Beoogd effect	Voorzien in de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwbehoefte in de verschillende Voorster kernen.
Verantwoording jaarrekening 2023	Zie de paragraaf grondbeleid voor de stand van zaken van de lopende grondexploitaties.

Wonen en bouwen

Woningbouwplannen in de kernen	
Inhoud	Op basis van PRIMOS-prognoses zijn met de provincie Gelderland en de regiogemeenten kwantitatieve afspraken gemaakt over het te realiseren aantal woningen en dit is vastgelegd in de regionale Woonagenda. Voor onze gemeente bedraagt de woningbouwopgave in de periode tot 2030 800 – 975 woningen. Dit sluit goed aan bij onze ambitie voor de toevoeging van gemiddeld 80 nieuwbouwwoningen per jaar, zoals verwoord in onze Woonvisie.

De grootste woningbouwopgave ligt in Twello, maar ook in onze andere kernen werken wij aan verschillende nieuwbouwprojecten. Hieronder een opsomming van plannen waar in 2023 verder aan wordt gewerkt waarvan sommige ontwikkelingen zich al in de uitvoerende en afrondende fase bevinden.

Twello

- Herontwikkeling locatie voormalig Veluws College, gemeentewerf en brandweer;
- Rijksstraatweg 93 – 97, Overmarslocatie ;
- Hoek Stationsstraat – Veilingstraat
- Duistervoordseweg 54 ;
- Woningbouwplan De Vier Erven;
- Locatie Beersen;
- Tijdelijk parkeerterrein naast de Aldi aan de Duistervoordseweg;
- Twello – Noord ;
- IJsaanweg.

Terwolde

- Dorpszicht fase 2 ;
- Wijzigingsbevoegdheid aan het leuwendland.

Wilp

- Woningbouwplan Binnenweg – Rijksstraatweg

Posterenk

- Woningbouwplan Enkweg.

Teuge

- Locatie Hessenlaan.

Voorst

- Woningbouwlocatie Winkler Prins
- Diverse maatwerklocaties voor herontwikkeling naar woningbouw op basis van de Kanskaart Voorst

Naast de hierboven genoemde projecten werken we ook in 2023 aan andere projecten in verschillende kernen waar op dit moment verkennende gesprekken over plaatsvinden, of die op dit moment (nog) niet in beeld zijn.

Beoogd effect

Op basis van de actuele woningbouwprognoses en een goede ruimtelijke ordening voorzien in de (korte en lange termijn) woningbouwbehoefte in de kernen.

**Verantwoording
jaarrekening
2023**

Op 8 maart 2023 is de Regionale Woondeal regio Stedendriehoek ondertekend door de regio, provincie en het Rijk. Voor onze gemeente gaat het om een opgave van ca. 900 woningen in de periode 2022 tot en met 2030. Hiervan moet tweederde van de woningen in het bereikbare segment vallen (sociale huur, middenhuur of betaalbare koop) en gaan we uit van 30% sociale huur (ca. 270 sociale huurwoningen in deze periode bij nieuwe planontwikkelingen).

In 2023 is verder gewerkt en volop ingezet op de planvorming en uitvoering van verschillende woningbouwplannen in de gehele gemeente. Dat heeft geresulteerd in de toevoeging van 108 nieuwbouwwoningen.

In 2023 is het bestemmingsplan Duistervoordseweg 54, Twello vastgesteld dat voorziet in de realisatie van 15 appartementen (waaronder een groot aandeel in het bereikbare segment). In Teuge is het bestemmingsplan Hessenlaan, Teuge vastgesteld dat voorziet in de bouw van maximaal zes geschikte woningen voor senioren. Deze worden in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) ontwikkeld. Daarnaast zijn in 2023 onder andere de 56 nieuwbouwwoningen uit het woningbouwplan De Vier Erven opgeleverd aan de nieuwe bewoners. Daarnaast is er in 2023 ook op verschillende locaties gestart met de (voorbereiding van) bouwwerkzaamheden, denk aan de 1^e fase van het woningbouwproject in Wilp en de woningbouwontwikkeling in Posterenk. Er is in 2023 nog geen uitspraak geweest van de Raad van State over het woningbouwplan Nieuw Basselt en Fliertlanden.

Onder andere de volgende woningbouwprojecten zijn in 2023 in procedure gebracht, waarbij vaststelling door de gemeenteraad in 2024 plaatsvindt:

- Woningbouw Binnenweg – Rijksstraatweg Fase 2, Wilp;
- Winkler Prins locatie, Voorst;
- Woningbouw Hietweideweg/Jupiter, Twello;
- Stationsstraat 31, Twello;
- Middendijk, Breestuk, Nijbroek.

In 2023 zijn ook de vergunningen verleend voor de bouw van 15 appartementen, gericht op senioren op de hoek Stationsstraat – Veilingstraat in Twello.

Naast de hierboven genoemde locaties hebben we in 2023 gesprekken gevoerd over de (her)ontwikkeling van diverse locaties in de gemeente. Bijvoorbeeld de Overmarslocatie in Twello, het tijdelijke parkeerterrein aan de Duistervoordseweg, locaties leuwanland en Dorpszicht in Terwolde. Maar ook over de Intratuinlocatie in Twello, de Vordermanlocatie in Terwolde en de locatie Beersen in Twello zijn overleggen gevoerd. De procedures voor deze ontwikkelingen moeten nog opgestart worden.

Op onder andere de bovengenoemde locaties worden plannen gemaakt voor woningen in zowel de huur- als koopsector voor verschillende doelgroepen (waaronder kleine huishoudens en ouderen). Hierbij houden we, waar mogelijk en gewenst, de ambities vanuit het Rijk en de afspraken in de Regionale Woondeal aan als uitgangspunt voor wat betreft het woningbouwprogramma. Gelet op de woningmarkt in onze gemeente en regio en de relatief kleine omvang van onze woningbouwprojecten maakt dit het van de grond laten komen van woningbouwprojecten namelijk niet makkelijker. Samen met de betrokken partijen kijken wij continue naar de best mogelijke invulling waarbij wij onze verantwoordelijkheid nemen in het realiseren van bereikbare woningen maar ook kijken naar de lokale behoefte

Variatie in woningtypen en prijssegmenten

Inhoud	<p>Bij nieuwbouwprojecten in de gemeente Voorst is het uitgangspunt voorzien in de (lokale) behoefte waarbij ingezet wordt op variatie in woningtypen en prijssegmenten. Dit staat beschreven in de Woonvisie. Dit betekent dat wij ook verder kijken dan de 'traditionele' manier van ontwikkelen en manier van wonen. Wij hebben hiervoor aandacht en in de planvormingen vinden vernieuwende woonvormen steeds meer hun plek. Ook willen we eventuele kansen in de bestaande woningvoorraad (beter) benutten.</p> <p>In de gemeente zijn er concrete plannen in uitvoering. Zo heeft de gebiedscoöperatie Nijbroek het initiatief genomen om een voormalig agrarisch erf te herontwikkelen naar woningbouw waarbij sprake is van differentiatie in de woningen en verbetering van het landschap. In het plan De Vier Erven worden woningen (compacte appartementen en grondgebonden) gerealiseerd gericht op de doelgroep een- en tweepersoonshuishoudens. In Twello Noord is ook een diversiteit aan woningen voorzien zoals een hofje en micro-wonen.</p> <p>In 2023 gaan we aan de slag met diverse plannen voor 1 en 2 persoonshuishoudens in en nabij het centrum van Twello. Het gaat hierbij om de Overmars locatie en appartementen op de locaties aan de Duistervoordseweg 54 en de hoek Stationsstraat - Veilingstraat. Door op deze inbreidingslocaties ruimte te bieden voor de doelgroep 1 en 2 persoonshuishoudens, komen naar verwachting op andere plekken weer (ruime) eengezinswoningen vrij voor andere doelgroepen.</p> <p>Daarnaast is IJsseldal Wonen eigenaar van het tijdelijke parkeerterrein aan de Duistervoordseweg in Twello. Het streven is om richting en in 2023 grote stappen te zetten naar herontwikkeling naar woningbouw. Hier zijn 14 compacte huurappartementen, geschikt voor één- en tweepersoonshuishoudens voorzien. Dit woningbouwproject zal ook deel uitmaken van de nieuwe prestatieafspraken.</p> <p>In 2023 gaan wij voor de kern Teuge met de belangenvereniging en inwoners aan de slag om te kijken naar mogelijkheden voor kleinschalige inbreiding met woningen die geschikt zijn om langer zelfstandig te wonen. Op die manier kunnen we ruimte bieden voor huisvesting van ouderen die graag in het dorp willen blijven wonen. We verkennen hierbij de mogelijkheid van (collectief) particulier opdrachtgeverschap.</p> <p>Ook bij herontwikkeling van voormalige agrarische erven in het buitengebied willen we in 2023 en verder meer gaan inzetten op differentiatie in woningtypen. Hiervoor is nieuw beleid in ontwikkeling</p> <p>We zetten bij toekomstige ontwikkelingen in op het realiseren van kleine woonvormen, innovatieve woonconcepten en/of creatieve woonvormen als die aansluiten bij de behoeften van bijvoorbeeld starters, lagere (midden)inkomens en senioren op daartoe geschikte locaties. Variatie in woningen is een doel. In alle gevallen geldt dat de groei moet passen bij de gemeente Voorst, om het mooie landelijke en dorpse karakter te behouden.</p>
Beoogd effect	Voorzien in de (lokale) behoefte waarbij ingezet wordt op variatie in woningtypen en prijssegmenten.
Verantwoording jaarrekening 2023	Variatie in woningtypen en prijssegmenten is uitgangspunt bij onze nieuwbouwontwikkelingen, waarbij we ook kijken naar de mogelijkheden op een locatie en de (lokale) behoefte. Eind 2023 is het gemeentelijke woningmarktonderzoek afgerond en dit vormt de basis voor nieuwe woningbouwontwikkelingen. Samen met Woningcorporatie IJsseldal Wonen vindt continue overleg plaats over nieuwbouwontwikkelingen, verbetering van de inzet van bestaande woningen en

herstructurering van bestaande voorraad. Juist ook omdat haar primaire doelgroep overwegend uit ouderen en een- en tweepersoonshuishoudens bestaat. Dit vraagt om passende woningtypen.

In 2023 zijn de woningen uit het woningbouwplan De Vier Erven in Twello opgeleverd. In dit woningbouwproject zijn onder andere woningen gerealiseerd gericht op een- en tweepersoonshuishoudens en levensloopbestendige woningen. Het woningbouwplan Hessenlaan, Teuge voorziet in de realisatie van maximaal 6 voor senioren geschikte woningen die worden ontwikkeld als CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap).

In de verschillende woningbouwplannen die in 2023 in procedure zijn gebracht of waar is begonnen met (de voorbereiding van) bouwen is een differentiatie aan woningen opgenomen. Zo voorziet het woningbouwplan Hietweideweg/Jupiter, Twello in de realisatie van levensloopbestendige appartementen (zowel huur als koop) en levensloopgeschikte hofjeswoningen. In de woningbouwplannen in het centrum van Twello (Pijnappel en Korderijk) worden compacte appartementen voor een- en tweepersoonshuishoudens gerealiseerd. De woningbouwplannen in Wilp en Posterenk bevatten een gevarieerd programma, waaronder levensloopbestendige woningen en starterswoningen.

Ook bij de herontwikkeling van voormalige agrarische erven in het buitengebied zetten we meer in op differentiatie in woningtypen. Hiervoor is in 2023 het tijdelijk beleid Rood voor Groen voor een periode van twee jaar aangenomen. In 2023 is ook een start gemaakt met de verkenning voor het realiseren van 'flexwonen' om verschillende doelgroepen te kunnen huisvesten. Dit wordt in 2024 vervolgd.

Lokale binding

Inhoud	<p>Uitgangspunt bij woningbouwontwikkelingen in onze gemeente is het bedienen van verschillende doelgroepen door het realiseren van een gedifferentieerd woningaanbod in woningtype en prijssegmenten. Daarnaast onderzoek wij welke mogelijkheden er zijn om woningzoekenden met een lokale binding voorrang te geven bij woningbouwprojecten.</p> <p>Voor de sociale huurwoningen geldt het volgende: IJsseldal Wonen hanteert binnen de juridische kaders een voorrangregeling voor woningzoekenden met een lokale binding. Concreet betekent dit dat maximaal 50% van het vrijkomende woningaanbod mag worden toegewezen aan een actief woningzoekende uit de desbetreffende kern, dit wordt met name in de kleine kernen toegepast. Verder hanteert IJsseldal voor bepaalde doelgroepen, gekoppeld aan specifieke woonruimten een voorrangslabel (bijvoorbeeld jongeren of senioren). Ook bij verkoop van vrijkomende huurwoningen hanteert IJsseldal Wonen een voorrangregeling voor starters uit de desbetreffende kern en vervolgens uit de gemeente.</p> <p>De koopwoningenmarkt gaat voornamelijk uit van vrije vestiging. Op dit moment wordt gewerkt aan landelijke regelgeving om de slaagkansen van woningzoekenden met een sociale of economische binding aan de regio of gemeente te vergroten. Wij volgen deze ontwikkeling met belangstelling en zodra de regeling is gewijzigd en de voorwaarden bekend zijn, komen wij met voorstellen hoe dit instrumentarium toe te passen.</p>
Beoogd effect	Waar mogelijk woningzoekenden met een lokale binding voorrang geven bij woningbouwprojecten.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Binnen de afspraken in Woonkeus Stedendriehoekverband en de juridische kaders hanteert IJsseldal Wonen bij woningtoewijzing de voorrangregeling voor woningzoekenden met een lokale binding. De koopwoningenmarkt gaat in de basis uit van vrije vestiging. In december 2023 heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel voor de wijziging van de Huisvestingswet 2014. Met de nieuwe wet worden gemeenten in staat gesteld om door middel van een huisvestingsvergunning op basis van een huisvestingsverordening vaker voorrang te geven aan personen met een maatschappelijke of economische binding. Wij onderzoeken wij de geschiktheid van dit instrumentarium voor de gemeente Voorst.</p> <p>In 2023 zijn samen met ontwikkelende partijen bij verschillende woningbouwplannen afspraken gemaakt over de toewijzing van (bereikbare) koopwoningen aan zoveel mogelijk lokaal woningzoekenden. Samen met ontwikkelaars is afgesproken zo 'klein' mogelijk te adverteren en de woningen bijvoorbeeld niet direct op Funda te plaatsen. Zowel bij het woningbouwplan De Vier Erven als het woningbouwplan in Wilp bleek dit effect te sorteren. Een groot deel van de kopers zijn lokaal/regionaal woningzoekenden of hebben op één of andere wijze een binding met onze gemeente</p>

Duurzaam en betaalbaar

Inhoud	<p>Voor de sociale huur geldt dat in de prestatieafspraken met IJsseldal Wonen en de huurdersbelangenvereniging afspraken zijn gemaakt op het gebied van verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. IJsseldal Wonen reserveert jaarlijks een bedrag voor het verduurzamen van haar woningvoorraad op basis van de kaders uit de duurzaamheidsvisie die geldt voor de periode 2021 – 2025. Op dit moment is IJsseldal Wonen bezig de totale opgave in beeld te brengen</p>
--------	---

	<p>en financieel te vertalen. In totaal gaat het om circa 400 woningen met energielabel D, E, F of G die IJsseldal Wonen in de periode t/m 2028 planmatig wil verduurzamen tot minimaal energielabel B. Tevens wil IJsseldal Wonen in 2023 starten met de uitrol van PV panelen. We maken nieuwe en concrete prestatieafspraken met IJsseldal Wonen over deze duurzaamheidsopgave, de huidige energiecrisis maakt dit extra urgent.</p> <p>Bij nieuwbouwontwikkelingen hanteren we de percentages voor sociale woningbouw zoals vermeld in de Woonvisie. Binnen het sociale woningbouwprogramma vallen zowel sociale huurwoningen als bereikbare koopwoningen. Voor deze laatste categorie heeft de raad bij de tussenevaluatie van de Woonvisie ingestemd met de bandbreedte tot maximaal de NHG-grens. Bij toekomstige woningbouwontwikkelingen hanteren we deze percentages en binnen de bandbreedte zetten we in op een gedifferentieerd aanbod waarbij de prijs-kwaliteitsverhouding in evenwicht is. We maken nieuwe en concrete prestatieafspraken met IJsseldal Wonen over de nieuwbouwopgave voor sociale huurwoningen voor de komende jaren.</p>
Beoogd effect	Een duurzame woningvoorraad en variatie in prijssegmenten zoals vastgelegd in de Woonvisie.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In maart 2023 is de Regionale Woondeal regio Stedendriehoek ondertekend door de regiogemeenten, de provincie en het Rijk. Voor de gemeente Voorst gaat het om een woningbouwopgave van ca. 900 woningen in de periode 2022 tot en met 2030 waarbij uitgegaan wordt van 30% sociale huur (toevoeging van ca. 270 huurwoningen). Om deze aantallen te realiseren worden gesprekken gevoerd waarbij niet alleen naar nieuwe locaties wordt gekeken, maar ook naar het beter benutten van de bestaande voorraad en herstructurering van bestaande wijken. Ook in het koopsegment hebben we ons in 2023 ingezet op de toevoeging van bereikbare woningen (tot €355.000), passend bij de kern en locatie.</p> <p>Met IJsseldal Wonen zijn in de meerjaren-samenwerkingsafspraken afspraken gemaakt over het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. IJsseldal Wonen gaat in haar werkgebied in de periode tot en met 2028 ruim 500 woningen naar label A verduurzamen. In 2023 ging het om 28 woningen in onze gemeente. Het aantal woningen loopt hierbij iets achter op planning, vooral vanwege procedures in het kader van flora en fauna wetgeving.</p> <p>Daarnaast gaat IJsseldal Wonen in de periode tot en met 2029 ongeveer 2000 woningen voorzien van zonnepanelen. In 2023 zijn al zo'n 200 woningen (verspreid over de gemeentes Lochem en Voorst) voorzien van zonnepanelen.</p> <p>De Groene Bon (een cadeaubon van de gemeente waarmee inwoners diverse basismaatregelen kunnen bekostigen die het energieverbruik verlagen) is door de huurders goed gebruikt. In 2023 hebben de huurders 26 energiebespaarboxen aangevraagd, zijn 602 oude apparaten vervangen door energiezuinige apparaten en hebben 59 huurders een inductiekookplaat gekregen bij de installatie van een nieuwe keuken</p>

Twello Noord	
Inhoud	<p>Het college werkt in 2022 het participatieproces uit en rondt het verkeersonderzoek af. Zij gaat met de omwonenden van Twello Noord in gesprek om samen binnen het vastgestelde bestemmingsplan de beste oplossingen te zoeken voor de inspraak over de inrichting per wijk en de verkeersafwikkeling.</p> <p>In afwachting op de zitting (datum nog onbekend) bij de Raad van State en een uitspraak in de bodemprocedure worden de werkzaamheden zonder onomkeerbare effecten vervolgd. Hiermee is de verwachting dat wij in 2023 fase 1 (De Enk, De Boerderij en de Dernhorstlaan) bouwrijp maken en starten met de verkoop.</p>
Beoogd effect	Het woningbouwplan zorgt voor noodzakelijke huisvesting en minder druk op de Voorster woningmarkt. Met het verkeersonderzoek en het participatieproces bij de uitvoering van het woningbouwplan wordt het draagvlak bij de bestaande buurt verhoogd.
Verantwoording jaarrekening 2023	Wij hebben in 2023 verder gewerkt aan de voorbereiding op de zitting (datum nog onbekend) bij de Raad van State. Tot die tijd zijn en worden de werkzaamheden zonder onomkeerbare effecten vervolgd. Zoals een onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten en een vervolgonderzoek naar archeologische waarden in het gebied.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen)

Verbonden partij	Doel
	en stimuleringsleningen en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek	<p>De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm van 8 gemeenten samen met ondernemers en onderwijs en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving 2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt 3. Een circulaire en energieneutrale economie <p>De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.</p>

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Wonen & Bouwen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouder betaalt aan woonlasten.	740 euro	772 euro	889 euro	929 euro	COELO Groningen
Wonen & Bouwen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouder betaalt aan woonlasten.	768 euro	797 euro	914 euro	944 euro	COELO, Groningen
Wonen & bouwen	WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	320.000 euro	340.000 euro	361.000 euro	431.000 euro	CBS
Wonen & Bouwen	Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.	84,8%	86,1%	87,1%	88,0%	CBS
Grond-exploitatie	Nieuwbouw woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	10,1	12,4	Gegevens 2022 nnb	Gegevens 2023 nnb	ABF Systeem Woning-voorraad

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
8-1 Ruimte en leefomgeving	1.274.561	1.588.463	1.859.971	-271.508
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.541.267	1.576.341	1.867.006	-290.665
8-3 Wonen en bouwen	1.416.736	2.580.244	1.419.461	1.160.783
Totaal lasten	4.232.564	5.745.048	5.146.438	598.610
Baten				
8-1 Ruimte en leefomgeving	97.113	97.113	303.755	206.642
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.541.267	1.541.267	1.821.918	280.651
8-3 Wonen en bouwen	997.535	951.535	1.595.669	644.134
Totaal baten	2.635.915	2.589.915	3.721.342	1.131.427
Saldo programma	-1.596.649	-3.155.133	-1.425.096	1.730.037
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	115.000	155.000	-40.000
Onttrekking aan reserves	-	1.760.633	825.286	-935.347

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Saldo Mutaties reserves	-	1.645.633	670.286	-975.347
Resultaat programma	-1.596.649	-1.509.500	-754.810	754.690

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.2 Mooi Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Voorst ligt centraal tussen drie grotere steden, met een goed wegennet en OV-verbindingen. Het spoor zorgt voor een goede bereikbaarheid van Apeldoorn, Deventer en Zutphen en achterliggende gebieden.

De gemeente Voorst heeft een belangrijke opgave met betrekking tot de energietransitie en het vergroten van de biodiversiteit. De klimaatverandering stelt ons voor nieuwe uitdagingen die onze huidige inwoners én de volgende generaties raken. Niets doen is geen optie.

Verkeer en vervoer

Met de auto is Voorst goed bereikbaar, mede dankzij de A1. De snelweg zorgt echter soms ook voor drukte op kleinere wegen, wanneer automobilisten files vermijden en een binnendoorroute kiezen. Het intensieve gebruik van het wegennet zorgt ook voor geluidsoverlast en fijnstof. Een goede bereikbaarheid en doorstroming van autoverkeer is belangrijk.

Verkeer in Twello

De veiligheid op de H.W. Iordensweg en de afwikkeling van industrieverkeer vragen aandacht. Inzichtelijk moet worden welke factoren bijdragen aan de verkeersdruk in Twello en hierbij worden de verkeerssituaties bij basisscholen en sportaccommodaties meegenomen. Verder onderzoeken we fysieke oplossingsrichtingen en verkeersmaatregelen (bijvoorbeeld voor vrachtverkeer) en besluiten hierover na overleg met inwoners. De komende jaren worden er woningen gebouwd in Twello, wat vraagt om de aanleg van veel nieuwe wegen en een goede aansluiting op het bestaande wegennet.

Verkeersveiligheid in de dorpen en het buitengebied

In veel dorpen hebben inwoners zorgen over de verkeersveiligheid. Daarom kijken wij met inwoners zorgvuldig naar de oorzaken, met speciale aandacht voor de verkeersveiligheid van voetgangers en fietsers. Samen bepalen we waar welke maatregelen mogelijk en gepast zijn. Provinciale wegen zijn ook punt van zorg. De invloed van de gemeente op het provinciale verkeersbeleid is beperkt. We wenden onze invloed aan om de provincie deelgenoot te maken van bestaande zorgen en te stimuleren om samen de verkeersveiligheid te verbeteren.

Recreatieve routes

Er is een uitgebreid netwerk van recreatieve routes in Voorst. Van klompenpaden tot meerdaagse routes en van ruiterspaden/menroutes tot prachtige fietspaden. We houden in de gaten of het landschap en inwoners niet lijden onder de recreatieve druk, maar we staan ook open voor nieuwe routes. De gemeente draagt zorg voor goed en tijdig onderhoud.

Openbaar vervoer

Het spoor zorgt ervoor dat Voorst goed en snel bereikbaar is, de trein brengt inwoners snel in andere delen van het land. Wel baart het goederenvervoer en de veiligheid bij overgangen sommige inwoners zorgen. Het is van groot belang dat stations en het netwerk van bussen goed op elkaar aan blijven sluiten. We willen de behoefte van gebruik van het openbaar vervoer monitoren in samenwerking met provincie en vervoerders. De gemeente blijft hierover in gesprek met inwoners en houdt het onderwerp op de agenda van de provincie.

Doelgroepenvervoer

Bijzondere aandacht hebben wij voor het doelgroepenvervoer. Omdat het hier vaak maatwerk betreft, en de kwetsbaarheid van sommige gebruikers hoog is, volgen wij dit intensief.

Samen met inwoners

We betrekken inwoners bij planvorming van de afwikkeling van verkeer in hun directe omgeving, waarbij de gemeente de gevolgen van verschillende opties duidelijk in kaart brengt. De discussie over dit soort vraagstukken zien wij tijdens ontwikkelplannen in de dorpen al regelmatig ontstaan. We willen de dialoog graag op gang houden.

Wij willen milieuvriendelijke vormen van vervoer stimuleren en het voor inwoners makkelijk maken om te kiezen voor milieuvriendelijke vormen van vervoer.

Duurzaamheid en milieubeheer

Visie op grondgebruik

Wonen, werken, recreatie, circulaire landbouw en de energietransitie leggen allemaal een claim op de beschikbare grond binnen de gemeente Voorst. Waar is ruimte voor welke opgave? Daarnaast zien wij dat gemeenten om Voorst heen plannen (willen) ontwikkelen aan onze gemeentegrenzen. Dit alles vraagt voor Voorst om een visie op het grondgebruik, die de kwaliteit van het unieke Voorster landschap bewaakt en waar mogelijk versterkt.

Circulaire landbouw

Een belangrijke partner en doelgroep bij het vergroten van de biodiversiteit is de agrarische sector. Wij willen stappen zetten naar een circulaire landbouw. Wij realiseren ons dat de agrarische sector onderdeel is van een mondiaal krachtenveld. Naast het vergroten van de biodiversiteit en het ontwikkelen van circulaire landbouw is het van belang dat de agrarische ondernemer een goed inkomen kan verdienen. Wij willen met de sector in gesprek om te bespreken wat er nodig is om deze belangen te verenigen. De koers is duidelijk, de weg maken we samen.

Circulaire economie

Materialen zijn schaars en kostbaar. Daarom onderzoeken we hoe we circulariteit kunnen stimuleren. Afval kan in veel gevallen weer een grondstof zijn. We onderzoeken hoe we inleverpunten beter bereikbaar kunnen maken voor inwoners. We werken toe naar een circulaire economie.

Energietransitie

Wij vinden het belangrijk dat de energietransitie voor iedereen betaalbaar is, waarbij de baten en de lasten eerlijk worden verdeeld. Terugdringen van het energieverbruik is hier een belangrijke factor. We gaan vol inzetten op energiebesparing, met inzet van geld dat het Rijk daar naar verwachting voor beschikbaar stelt.

Met inwoners, wijken, agrariërs en bedrijven gaan graag wij in gesprek om te kijken in hoeverre zij zelfvoorzienend kunnen worden in hun energieverbruik. De opmars van de elektrische auto stimuleren wij, daarom willen wij versnellen met de aanleg van laadpalen. We bouwen verder met de Voorster energiestrategie, waarin de rol voor zonne-energie en windenergie verder uitgewerkt wordt. Bij het benutten en uitbouwen van duurzame energiebronnen is draagvlak in de samenleving een belangrijk aandachtspunt.

Openbaar groen

Biodiversiteit

Wij willen de biodiversiteit vergroten. Dit is een verantwoordelijkheid voor nu, naar de volgende generaties toe. Het vastgestelde programma Groen van de gemeente Voorst geeft hier een mooie aanzet toe en dit gaan wij dan ook uitvoeren. We stimuleren groene schoolpleinen om bewustwording bij kinderen te vergroten en een gezonde leeromgeving te creëren.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

Activiteiten

Verkeer en vervoer

Verbetering verkeersveiligheid	
Inhoud	<p>Op grond van het Programma Mobiliteit staat het verbeteren van verkeersveiligheid hoog op de agenda. De volgende activiteiten worden de komende jaren uitgevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stimuleren fietsgebruik (ook fysieke aanpassingen); ▪ 2022 Aanleg fietsstraat Woudweg Teuge, binnen bebouwde kom; ▪ 2023 Aanbrengen fietsstroken Veilingstraat Twello; ▪ 2024 Verkeersveiligheid verbeteren voor fietsers door fysieke maatregelen Bandijk Terwolde; ▪ 2025 Verkeersveiligheid verbeteren voor fietsers door fysieke maatregelen de Zanden Teuge. <p>Ook werken wij samen met de provincie aan verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid op provinciale wegen. De volgende activiteiten worden de komende jaren uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2023 Verbetering N345 tussen A1 en Sluinerweg ; ▪ 2023 Groot onderhoud N792 Twello – Terwolde – Vaassen; ▪ 2023 Aanleg vrijliggend fietspad Wilpsedijk tussen Wilp en Steenkamer; ▪ 2022 e.v. Start samenwerking verkeersveiligheid Wilp N790/N791.
Beoogd effect	Verbeteren van de veiligheid op de weg en op het spoor, van de (regionale) bereikbaarheid voor een goed vestigingsklimaat en van de leefbaarheid en het woonklimaat in Twello.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Met ons verkeersveiligheidsbeleid zetten wij in op het bieden van veilige infrastructuur (wegen, fietspaden etc.), een veilige inrichting van schoolomgevingen en op verkeersveilig weggedrag (gedragsbeïnvloeding).</p> <p><i>Infrastructuur</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De aanpassing van de Veilingstraat in Twello is uitgesteld i.v.m. het nieuwe verkeersplan Twello. In het verkeersplan worden beleidskeuzes gemaakt voor de functie en inrichting van de hoofdwegenstructuur in Twello. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten voor de inrichting van de Veilingstraat. ▪ Voor de verkeersveiligheidsmaatregelen op de Bandijk (Terwolde) en De Zanden (Teuge) is Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend. Het uitvoeren van de verkeersveiligheidsmaatregelen op de Bandijk wordt gekoppeld aan de werkzaamheden aan deze wegen, dit is voorzien in 2024-2025. ▪ De werkzaamheden aan de provinciale weg N345 tussen de A1 en de Sluinerweg zijn afgerond. De verkeerssituatie is verbeterd en veiliger gemaakt door de realisatie van verkeersregelinstallaties (VRI's) op de kruising N345/Zutphensestraat en een rotonde op de kruising N345/Sluinerweg. ▪ Het groot onderhoud aan de provinciale weg N792 Twello-Terwolde-Vaassen is afgerond. Uit een evaluatie van de Provincie Gelderland blijkt dat twee drempels niet voldoen aan het ontwerp. Deze drempels worden medio 2024 hersteld. ▪ De aanleg van het vrijliggende fietspad langs de provinciale weg N790 Wilpsedijk tussen Wilp en Steenkamer is door Provincie Gelderland uitgesteld naar 2025. ▪ Voor de verkeersveiligheid Wilp/provinciale wegen N790/N791 heeft Provincie Gelderland een plan gemaakt. De uitvoering is onzeker als gevolg van het ontbreken van financiële middelen <p><i>Veilige schoolomgevingen</i></p> <p>Wij werken aan veilige schoolomgevingen o.a. door het instellen van schoolzones en het uitvoeren van de landelijke campagne "onze scholen zijn weer begonnen". In 2023 zijn schoolzones ingesteld op de H.W. Iordensweg (bij basisschool De Wingerd) en in de omgeving Jachtlustweg/ Sweelinckstraat (bij Brede School De Fliert).</p> <p><i>Gedragsbeïnvloeding</i></p> <p>Ten behoeve van het uitvoeren van de lokale campagnekalender verkeersveiligheid (campagnes gericht op de verkeersveiligheidsthema's alcoholmisbruik, afleiding in het verkeer, snelheid en fietsverlichting) zijn 14 campagneborden aangeschaft. De campagneborden worden geplaatst langs gemeentelijke en provinciale wegen in de gemeente Voorst.</p> <p>Als gevolg van een toenemende vraag naar de inzet van snelheidsdisplays op gemeentelijke wegen zijn 4 extra snelheidsdisplays aangeschaft. Daarmee zijn in totaal 8 snelheidsdisplays beschikbaar als communicatiemiddel voor het snelheidsgedrag van automobilisten.</p>

Kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding	
Inhoud	Door Rijkswaterstaat wordt samen met de provincies Gelderland en Overijssel en de regio Stedendriehoek gewerkt aan de verbreding van de A1 tussen Apeldoorn en Azelo. Hierbij wordt het gedeelte van de A1 dat door de gemeente Voorst loopt verbreed naar 2x4 rijstroken. Dit heeft gevolgen voor de inpassing van de A1 in onze gemeente. Fase 1 is inmiddels voltooid. Fase 2 loopt vanaf Apeldoorn tot de afslag Twello/Posternek en loopt in de periode van 2021 tot 2025. Voor een goede inpassing van de verbreding voeren wij de komende jaren enkele landschappelijke projecten uit. Deze projecten, waaronder de Poort van Twello, de onderdoorgang Groote Wetering, Gebiedsopgave Wilp-Achterhoek, A1 miljoen bomen, landschapvisie Posternek en de ontwikkeling van het klompenpad Posternek worden in samenwerking met Rijkswaterstaat, de provincie, het waterschap, landschapsbeheer Gelderland, de gemeente Apeldoorn en de omgeving voorbereid en uitgevoerd.
Beoogd effect	Het met deze werkzaamheden realiseren van een kwaliteitsverbetering voor de fysieke leefomgeving bovenop de plannen voor een betere verkeersdoorstroming.
Verantwoording jaarrekening 2023	In opdracht van Rijkswaterstaat is gestart met de werkzaamheden voor de verbreding van de A1. Onderdeel van die werkzaamheden is het verbeteren van de ecologische en landschappelijke verbinding ter hoogte van de Fliert en de Groote Wetering. Bij de Fliert (nabij de op- en afritten Twello) versterken we de landschappelijke kwaliteit van het gebied en verbeteren we de ecologische verbinding door de aanleg van natte en droge verbindingen, zoals bosjes en graslanden, die gekoppeld zijn aan de Fliert. Bij de onderdoorgang Groote Wetering op de grens van de gemeente Voorst met de gemeente Apeldoorn verbeteren we de beleving van het water, versterken we het landschap en voorzien we de onderdoorgang van een faunapassage. De uitvoering van de werkzaamheden is met samenwerkingsovereenkomsten geborgd bij Rijkswaterstaat. In 2023 heeft u besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor de aanleg van een rotonde nabij Posternek ter verbetering van de verkeersveiligheid. Samen met de aannemer is het proces daarvoor opgestart.

Verbetering fietsroutes (fiets snelwegen)	
Inhoud	In 2015 is door de Regio Stedendriehoek, inclusief de gemeente Voorst, de "go" uitgesproken voor de regionale fietsroute Apeldoorn – Deventer. De 1e fase aan maatregelen is uitgevoerd. De Woudweg in Teuge is onderdeel van de snelfietsroute F344. Hier willen wij inzetten op de naleving van de maximumsnelheid, inrichten volgens Duurzaam Veilig en het waarborgen van verkeersveiligheid voor fietsers door het treffen van fysieke maatregelen. Hierbij sluiten wij aan op het aangepaste wegontwerp van de weg op het Apeldoorns grondgebied. In 2021 is de Woudweg buiten de bebouwde kom heringericht tot fietsstraat. In het derde kwartaal van 2022 starten wij met het inrichten van de Woudweg binnen de bebouwde kom tot fietsstraat.
Beoogd effect	Het verbeteren van de (snel)fietsroutes om zodoende het fietsgebruik te stimuleren.
Verantwoording jaarrekening 2023	Het Voorster deel van de snelfietsroute F344 is klaar. De Provincie Gelderland is initiatiefnemer voor het vervolgonderzoek naar de resterende knelpunten van de snelfietsroute langs de provinciale weg N344. De gemeente Deventer is initiatiefnemer voor verder onderzoek naar fietsvoorzieningen op de IJsselbruggen. Beide vervolgonderzoeken worden medio 2024 opgestart.

Verkeer in Twello	
Inhoud	Het uitvoeringsprogramma en de wegategorisering in het Programma Mobiliteit 2020 t/m 2030 zijn niet meer actueel na het besluit van 13 juni 2022 over de Randweg Twello, omdat deze zijn gebaseerd op een volledige westelijke randweg. Dit betekent dat voor de kern Twello als onderdeel van het Programma Mobiliteit een nieuwe wegategorisering en uitvoeringsplan moet worden gemaakt. In overleg met de samenleving starten wij een nieuw onderzoek naar nieuwe mogelijke maatregelen voor een veilig, bereikbaar en leefbaar Twello. De financiële effecten hiervan hebben wij verwerkt in de Prioriteitennota. In 2022 werken wij al aan drie verkeersonderzoeken in Twello, waarvan wij de uitkomsten meenemen in het aangekondigde verkeersonderzoek voor Twello. Het gaat om de volgende onderzoeken: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Motie Gelijk oversteken: onderzoek naar o.a. de verkeersveiligheid op de H.W. Iordensweg nabij De Wingerd en bij de oversteek ter hoogte van de Maarten Tromplaan. ▪ Motie Richting Zuid: Plan maken om de situatie aan de Zuiderlaan te optimaliseren. ▪ Motie Verkeerssituatie Twello Noord: Samen met omwonenden en relevante partijen overleggen om te komen tot verkeersmaatregelen voor optimaliseren verkeerssituatie Twello Noord.
Beoogd effect	Het realiseren van een veilige en optimale verkeersafwikkeling in Twello.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 stelden wij met betrokkenheid van de samenleving een plan van aanpak op om te komen tot een nieuw verkeersplan voor Twello. Ook actualiseerden wij verkeersgegevens door een parkeeronderzoek en verkeersstellingen uit te voeren. Na de vaststelling van het plan van aanpak op 18 september 2023 selecteerden wij adviesbureau Sweco om ons te helpen bij het opstellen van het verkeersplan in 2024. Vooruitlopend op het verkeersplan voerden wij afgelopen jaar enkele verkeersmaatregelen uit naar aanleiding van eerdere verkeersonderzoeken in Twello: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De schoolzones bij De Wingerd en Brede School De Fliert zijn geaccentueerd met bebording en belijning

<ul style="list-style-type: none"> Langs de Reuvekampsweg en de Koningin Wilhelminaweg is een informeel voetpad aangelegd. En we brachten stopborden en -strepen aan daar waar de Koningin Wilhelminaweg, Parkelerweg, Kruisweg en Hunderenslaan aansluiten op de provinciale weg. In juli 2023 is een verkeersonderzoek uitgevoerd naar de verkeerssituatie op het kruispunt Molenstraat – Frans Halsstraat in Twello. Wij gaven verkeersbureau BonoTraffics de opdracht het onderzoek uit te voeren met betrokkenheid van een afvaardiging van omwonenden van de Molenstraat. Het college heeft verschillende kortetermijn -maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid op het kruispunt, uitgevoerd. Daarnaast is een voorstel voorbereid voor de middellange termijn, in samenwerking met omwonenden. Dit voorstel wordt in 2024 aangeboden aan de raad.
--

Openbaar vervoer

Verbetering openbaar vervoer	
Inhoud	<p>Volgens het Programma Mobiliteit 2020 t/m 2030 zijn de huidige (buurt)bus en PlusOV (nu: HalteTaxiRRReis) goede basisvoorzieningen. Maar het kan mogelijk beter, slimmer en schoner. Daarom staan wij met de regio open voor mogelijkheden voor een beter, slimmer en schoner mobiliteitsnetwerk voor die mensen die voor hun mobiliteit afhankelijk zijn van de overheid. Het huidige aanbod van openbaar vervoer mag niet verslechteren, voordat duidelijkheid en overeenstemming is over goede alternatieven. De provincie Gelderland werkt dit uit onder de noemer 'Andere Mobiliteit'.</p> <p>Gedeputeerde Staten (provincie Gelderland) dragen zorg voor de coördinatie en afstemming van het openbaar vervoer in de provincie (Wet personenvervoer 2000). De provincie Gelderland is concessieverlener van de concessie IJssel-Vecht, waar gemeente Voorst onder valt. Deze concessie is recent gegund aan EBS. EBS verzorgt vanaf december 2022 het busvervoer in het noordelijk deel van de Veluwe en Midden-Overijssel. Gemeenten worden door de provincie betrokken bij de implementatie en uitvoering van de concessie.</p>
Beoogd effect	Het behouden van het openbaar vervoer in de gemeente Voorst en de Regio Stedendriehoek en waar mogelijk het vervoersaanbod verbeteren.
Verantwoording jaarrekening 2023	Als gevolg van oplopende exploitatietekorten in het OV is het onzeker of het OV-aanbod zoals we dat nu kennen op lange termijn in stand kan blijven. Voor 2023 (en 2024) hebben Provinciale Staten extra middelen beschikbaar gesteld om het tekort in de exploitatie te dichten. Dit betekent dat er op korte termijn geen buslijnen verdwijnen. Inzet voor de lange termijn is het intensiveren van de lobby van Provincies richting het Rijk om meer geld beschikbaar te stellen voor het openbaar vervoer in Nederland.

Doelgroepenvervoer	
Inhoud	<p>De regie op het doelgroepenvervoer voor mensen met beperkingen (na indicatie) ligt bij de PlusOV, Dit vervoer wordt uitgevoerd door gecontracteerde, professionele, vervoerders. PlusOV regelt het leerlingenvervoer, het (Wmo-)dagbestedingsvervoer, het Jeugdwetvervoer en het vraagafhankelijk vervoer oftewel de regiotaxi.</p> <p>Daarnaast bieden we vervoer dat wordt uitgevoerd door vrijwilligers; voor mensen met een fysiek/mentale beperking die als groep bij elkaar willen komen is er (bus)vervoer (de Ontmoetingslijn). Ook is er de Boodschappendienst voor mensen die problemen ondervinden met zelfstandig boodschappen doen en tot slot kennen we een haal- en brengservice voor bezoek aan de huisarts, het ziekenhuis etc.</p> <p>De komende tijd worden binnen het regionale samenwerkingsverband (PlusOV is een gemeenschappelijke regeling) de ambities op het gebied van basismobiliteit heroverwogen. Ook het gemeentelijke beleid wordt daarbij onderzocht. Hiermee wordt in 2023 gestart. Op dit moment zijn er nog geen concrete plannen om het beleid ook daadwerkelijk aan te passen. Er zijn diverse risico's en ontwikkelingen die een grote rol kunnen spelen rondom het doelgroepenvervoer, zoals de mogelijke invloed van nieuwe corona- of vergelijkbare maatregelen, het tekort aan chauffeurs bij PlusOV en de gestegen brandstofprijzen. Deze ontwikkelingen volgen we nauwgezet en sturen bij indien nodig en mogelijk.</p>
Beoogd effect	Het borgen van een kwalitatief goed en betaalbaar niveau van doelgroepenvervoer.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 was de belangrijkste uitdaging om de kwaliteit van het vervoer te behouden, ondanks het chauffeurstekort dat PlusOV parten speelt. Het chauffeurstekort is een landelijke trend. In onze gemeente zijn de gevolgen van het chauffeurstekort minimaal te noemen. Er komen weinig tot geen klachten vanuit inwoners binnen over PlusOV. De taxi's rijden op tijd en ook is de dienstverlening richting onze inwoners prima te noemen. De vraag vanuit het vraagafhankelijk vervoer nam ook in 2023 verder toe. Inwoners weten de weg met PlusOV naar sociale activiteiten weer steeds beter te vinden. Het leerlingenvervoer en het vraagafhankelijk vervoer verliep in 2023 dus over het algemeen goed. Het aantal leerlingen met een vervoersindicatie is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van een jaar geleden (+/- 100 leerlingen).

In 2023 is een app live gegaan voor gebruikers van PlusOV. Zij kunnen nu online hun ritten boeken. Dit heeft tot gevolg dat de planning vanuit PlusOV beter verloopt dan voorheen en er minder administratieve last is. De app wordt als zeer prettig ervaren door de gebruikers.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanleg recreatieve route en natuurvriendelijke oever De Fliert	
Inhoud	In samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe zijn wij een project gestart om tussen de Voordersteeg en de Vermeersweg een fietsroute en een natuurvriendelijke oever langs de Fliert te realiseren. Het waterschap heeft reeds een natuurvriendelijke oever aangelegd. Vanwege bezwaren op de vergunning voor het fietspad langs de Fliert gaat de aanleg van een fietspad niet door. De raad is hierover met een raadsmededeling geïnformeerd. Wij zijn nu in overleg met de belangengroep Fliert Natuurlijk, Stichting IJssellandschap en enkele aanliggende eigenaren om te onderzoeken op welke wijze een wandelpad kan worden gecreëerd met inachtneming van diverse belangen (mens en natuur). De verwachting is dat eind 2022 bekend is voor welk tracé wordt gekozen. De verwachting is dat het wandelpad in 2023 kan worden aangelegd.
Beoogd effect	Door deze ontwikkeling ontstaat er een aantrekkelijke wandelroute met ruimte voor landschapsherstel, natuurontwikkeling en ecologie.
Verantwoording jaarrekening 2023	We hebben in 2023 verdere stappen gezet om de wandelroute te realiseren. De noordelijke verbinding/aantakking van het wandelpad op de Vermeersweg is moeizaam te realiseren. Een particulier wenst gebruik te maken van de tijdelijke beleidsregel rood voor groen. Een deel van de groene opgave wordt ingevuld door o.a. toevoegen van groen én aanleg van dit deel van het wandelpad. De uitvoerbaarheid van het 'rode' onderdeel van dit plan blijkt moeizaam. Mocht het noodzakelijk zijn om een alternatieve route te bedenken, dan pakken we dit gezamenlijk met de belangengroep Fliert en Stichting IJssellandschap op.

Polder Nijbroek	
Inhoud	De Polder Nijbroek is een nu nog relatief gaaf 14e eeuws cultuurlandschap die het waard is te behouden en waar mogelijk te herstellen. Hiervoor hebben we een gebiedsproces gestart in de lijn van het 'Weteringse Broek'. In dit proces wordt tevens gekeken naar een klimaatrobuuste inrichting en de mogelijkheden van 'energielandschap' als leverancier voor duurzame energie. Burgerparticipatie is uitgangspunt in dit proces, vier werkgroepen zijn bezig met diverse thema's. In 2023 vervolgen wij ons proces om samen met de stakeholders dit project verder concreet vorm te geven. Nadere ondersteuning voor dit project volgt uit de toekenning van de zogenaamde Erfgoed Deal vanuit Rijk en provincie. Deze financiële bijdrage is speciaal bedoeld voor projecten die op een 'erfgoedinclusieve' manier bijdragen aan het klimaatadaptief maken van polder Nijbroek. Ook dit onderdeel is inmiddels gestart en pakken we samen met de Nijbroekers en het Waterschap op.
Beoogd effect	Het verbinden van gebiedsambities en –kansen met individuele ambities van bewoners en ondernemers.
Verantwoording jaarrekening 2023	Voor een tweetal particuliere initiatieven waarbij woningbouw wordt gecombineerd met natuurontwikkeling en een bijdrage aan de wateropgave is de planologische procedure eind 2023 gestart. Met een andere particulier zijn we in gesprek over een ontwikkeling waarbij we op korte termijn samen met Waterschap Vallei en Veluwe, de provincie en de agrarische natuurvereniging afspraken gaan maken over uitvoering, beheer en kosten. Daarnaast zijn de eerste gesprekken gevoerd met 2 andere particulieren om te komen tot een rood-groene ontwikkeling. Waterschap en gemeente pakken dit voorjaar de draad weer op voor de ontwikkeling aan de Nijbroekse Wetering nabij het dorp. Het streven is om in 2024 een akkoord te hebben met particuliere grondeigenaren waarmee we grond willen ruilen om het meest optimale plan na de wetering te kunnen maken. Inmiddels is 1 bruggetje gerestaureerd en een ander volgt in 2024. Beide hebben/krijgen een monumentale status. Er is een vrijwilligersgroep opgericht voor bos Boerdam voor het ecologisch beheer. Vanuit de media is aandacht voor dit oude bosje met zijn bijzondere soorten beplanting en het ecologisch beheer. Zo heeft Radio Gelderland mensen geïnterviewd en wordt het bosje meegenomen in een documentaire.

Recreatieve routes	
Inhoud	Ook in 2023 dragen wij zorg voor een mooi kwalitatief aanbod van recreatieve fiets- en wandelroutes. Onderhoud hiervan is onderdeel van de jaarlijkse activiteiten/begroting. Extra investeringen en uitbreiding van het netwerk maken geen onderdeel uit van een huidig programma met financiële dekking. Uit de voorlopige resultaten van de evaluatie van de toeristische recreatieve ontwikkelingen, blijkt onder andere dat er veel behoefte is aan het ontwikkelen van een wandelknooppuntensysteem en thematische routes. Ook is er geconstateerd dat er weinig aanbod is aan ruiterspaden. In 2023 kan er een start gemaakt worden met de inventarisatie van het te ontwikkelen wandelknooppuntensysteem. De knooppuntensystemen (voor fietsen en wandelen) kunnen dan als basis fungeren voor het ontwikkelen van thematische routes.

	Daarnaast wordt er in 2023 verder gegaan met de ontwikkeling van twee klompenpaden (Posterenk/ Bussloo en Wilp) en wordt er gestart met de ontwikkeling van een klompenpad in Wilp-Achterhoek. Aandachtspunt bij het realiseren van nieuwe routes is de recreatieve druk van de routestructuren in de gemeente Voorst op het landschap en de inwoners.
Beoogd effect	Instandhouden en uitbreiden van een kwalitatief aanbod van recreatieve fiets- en wandelroutes.
Verantwoording jaarrekening 2023	Dit jaar is er verder gewerkt aan het instandhouden van een kwalitatief aanbod aan recreatieve fiets- en wandelroutes. Voor een kwalitatief aanbod moet er enerzijds gewerkt worden aan een kwalitatieve structuur van fiets- en wandelpaden en anderzijds aan de ontwikkeling van aantrekkelijke routes. Op het gebied van de routestructuur is er gestart met een inventarisatie op kaartmateriaal van alle fiets- en wandelstructuren in de gemeente Voorst. Hierbij worden ook potentiële uitbreidingen van het routenetwerk onderzocht. Op het gebied van route ontwikkeling zijn er in 2023 veel activiteiten geweest. In april 2023 is het klompenpad van Posterenk, het Posterpad, geopend. Er is door vele inwoners en vrijwilligers een mooie route ontwikkeld door het afwisselende landschap van Posterenk en Bussloo. In oktober heeft er een startavond plaatsgevonden voor het te ontwikkelen klompenpad in Wilp-Achterhoek, het laatste klompenpad in de gemeente Voorst. De ontwikkeling van het nieuwe klompenpad in Wilp heeft in 2023 voornamelijk stilgelegd door uitdagingen in de routecreatie. Ook zijn er in samenwerking met een werkgroep van horecaondernemers en streekproducenten drie smakelijke fietsroutes gelanceerd die de streekproducten van onze gemeente op de (menu)kaart zetten. Hierdoor is het aanbod van themafietsroutes uitgebreid en is er een mooie samenwerking tussen ondernemers ontstaan.

Biodiversiteit	
Inhoud	In november 2020 is het Programma Groen (2022 t/m 2025) vastgesteld. In 2022 zijn ook de middelen beschikbaar gesteld die horen bij het uitvoeringsprogramma. Met het Programma Groen kunnen wij de doelstellingen uit het coalitieprogramma uitvoeren. Het uitvoeringsprogramma met bijbehorende planning is hierbij leidend. Door bij het beheer en nieuwe aanleg rekening te houden met de flora en fauna wordt een verhoging van de natuurwaarde en biodiversiteit bewerkstelligd.
Beoogd effect	Het programma Groen beoogt een opwaardering van drie kernbegrippen; leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit. Hiermee houden we rekening bij al onze ingrepen in de openbare ruimte en proberen daar waar mogelijk anderen hier ook bewust van te maken.
Verantwoording jaarrekening 2023	De uitvoering van het Programma Groen is ook in 2023 doorgezet. De groenstructuurkaart voor Twello is gereed, de andere dorpen volgen. De berm in het buitengebied worden grotendeels ecologisch beheerd. Een deel van de gazons en bermen binnen de bebouwde kom wordt al extensief beheerd, de overige gazons en intensief beheerde groenstroken worden onderzocht hoe om te vormen naar meer biodivers groen binnen de openbare ruimte.

Klimaat en energie

Klimaatadaptatie	
Inhoud	Het klimaat verandert, hitte, droogte en wateroverlast komen vaker voor en het risico op overstromingen neemt toe. In het Programma Water (2020-2025) is opgenomen hoe we hierop willen anticiperen. Veel aandacht gaat uit naar het voorkomen van wateroverlast door heftige regenbuien binnen de bebouwde kom. Het rijk heeft in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie en impulsregeling opgesteld. Hierbij wordt een financiële impuls gegeven om projecten te versnellen of te verbreden. Ook Voorst heeft hiervoor een eerste aanvraag gedaan. In 2023 pakken wij het parkeerterrein en de directe omgeving van het Barteldplein in Twello aan. In 2024 pakken we het parkeerterrein de Afslag in Twello aan. Daarnaast wordt bij elke wegconstructie het regenwater van de riolering gehaald en worden nieuwbouw wijken volledig gescheiden aangelegd.
Beoogd effect	Door het scheiden van regenwater en vuilwater neemt het risico op water-op-straat af, voegen we water toe aan de ondergrond en zijn riooloverstorten minder frequent en minder vervuilend.
Verantwoording jaarrekening 2023	We hebben in 2023 een erg natte periode achter de rug. Een groot deel van ons inwoners hebben overlast ervaren van natte kruipruimtes en kelders door de regenval. Ook bleken veel m.n. agrariërs de doorstroming van duikers niet op orde te hebben. De provincie moest de rondweg Voorst afzetten i.v.m. wateroverlast. Voor ons als gemeente bleef de overlast beperkt tot het afhandelen van veel telefoontjes en het afzetten van een tweetal kleinere wegen. Wij kunnen dan ook concluderen dat de gemeente de omgeving goed op orde heeft voor dit type regenval, de wadi's en bergingsvoorzieningen functioneerden goed en de riolering kon de aanvoer voorblijven. Het project Barteldplein in Twello is in uitvoering en de projecten Mozartstraat, Lindelaan en Binnenweg zijn afgerond. In samenwerking met het waterschap en de gemeenten Epe en Heerde is een Waterbalans opgesteld om meer inzicht te krijgen in het watersysteem.

Energiereductie

Inhoud	<p>De komende jaren zetten we de projecten voort die afgelopen jaren zijn gestart voor het verduurzamen van woningen. Hierbij ligt een focus om inwoners tijdens de hele klantreis te begeleiden. Vanaf de oriëntatie via een energieloket, advies van energiecoaches en energieadviseur, tot het uitvoeren van de maatregelen. In 2022 zijn de projecten afgerond die zijn gestart met behulp van de subsidie van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen en is gestart we met een aanpak om energiearmoede tegen te gaan. Bij deze aanpak tegen energiearmoede zorgen we ervoor dat de energierekening structureel wordt verlaagd. Bij de huurders wordt dit gedaan door middel van kleine maatregelen en het vervangen van oude (energie slurpende) apparaten. Bij koopwoningen wordt ingezet op het isoleren van de woningen. Vanuit het budget voor energiearmoede is substantieel geld beschikbaar waardoor het volledige bedrag (tot een zekere mate) van de apparaten of de isolatie betaald wordt.</p> <p>Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma wordt extra ingezet op wijkaanpakken. Daarnaast worden er concrete plannen gemaakt om dorpen aardgasloos te maken met behulp van Wijkuitvoeringsplannen. Een belangrijk aandachtspunt bij het maken van de plannen is participatie, zoals ook beschreven in de Transitievisie Warmte.</p> <p>Met IJsseldal Wonen zijn afspraken over het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad (zie ook Programma 1 Bouwend Voorst). Deze afspraken worden de komende jaren verder verscherpt. IJsseldal Wonen heeft ook een grote rol en verantwoordelijkheid bij de Wijkuitvoeringsplannen.</p> <p>Via de Werkgeverskring Voorst en Burgers met Energie blijven we bedrijven helpen met besparen door middel van energiescans. Daarnaast blijft er ook toezicht op de wettelijke verplichting van bedrijven om energie te besparen.</p> <p>We zetten ons de komende jaren in om nog meer zonnepanelen op de daken te realiseren. Op dit moment ligt er al 12 hectare aan zonnepanelen op daken en dit willen we verhogen naar 65 hectare in 2030.</p>
Beoogd effect	Realiseren van onze doelstelling; Energieneutraal in 2030.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Energiereductie wordt bij de inwoners zoveel mogelijk gestimuleerd door informatie via het digitale energieloket, informatie vanuit de vrijwillige energiecoaches, advies van de energieadviseur, foto's met warmtebeeldcamera's en ontzorging door collectieve isolatie-en warmtepompacties. Hierin is in 2023 weer veel samengewerkt met de energie coöperatie EnergieRijk Voorst.</p> <p>Van het Rijk hebben we geld gekregen om energiearmoede tegen te gaan. Hiervoor is het project de Groene Bon gestart. In 2023 zijn er 26 energiebespaarboxen uitgegeven, zijn er 602 oude apparaten vervangen door energiezuinige apparaten, hebben 59 huurders een inductiekookplaat gekregen bij de installatie van een nieuwe keuken en zijn er 13 koopwoningen geïsoleerd. 700 huishoudens kunnen hierdoor de energierekening verlagen en bovendien levert het een flinke CO2-besparing op.</p> <p>Landelijk zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van de Wet Natuurbescherming en het isoleren van de woningen. Daarvoor is in 2023 voor de Regio Stedendriehoek een adviesbureau gevraagd om ons te begeleiden met het opstellen van een soortenmanagementplan. Afgelopen jaar zijn er ondanks de strenge regels voor dak-, gevel-, en spouwmuurisolatie toch woningen geïsoleerd. Hierbij is gewerkt volgens de regels van natuurvriendelijk isoleren.</p> <p>Bedrijven worden aan de ene kant geholpen met energiebesparing door middel van advies en aan de andere kant wordt er actief op toegezien dat ze voldoen aan de verplichtingen voor energiebesparing (energiebespaarplicht, informatieplicht, energielabel C voor kantoren). Vanuit de gemeente geven wij een algemeen advies en als bedrijven meer willen weten, kunnen ze gebruik maken van de energiescan van Burgers met Energie met een bijdrage vanuit de gemeente en Provincie.</p> <p>Ook verenigingen, stichtingen en andere maatschappelijke organisaties zijn zoveel mogelijk geholpen door middel van advies. Dankzij de energieadviseur kunnen we nu gebruik maken van een energiemonitoringsstelsel waardoor snel besparingen te vinden zijn. Vanuit het Winterfonds van de Provincie Gelderland is geld beschikbaar gesteld voor het verlagen van de energierekening van verenigingen en MKB. Verenigingen met een gebouw in beheer konden een eenmalige subsidie aanvragen van €3.000 voor het verduurzamen van het gebouw. 22 verenigingen hebben hiervan gebruik gemaakt. Voor de ondernemers is een uitgebreid pakket opgezet, vooral gericht op marketing en promotie. Een goede omzet is een belangrijke basis om de stijgende kosten het hoofd te bieden. Daarnaast hebben we de energiescans extra onder de aandacht gebracht.</p>

Uitvoering Transitievisie Warmte

Inhoud	In 2022 is gestart met het uitvoeren van de Transitievisie Warmte. In 2022 en 2023 wordt er een wijkuitvoeringsplan gemaakt voor Wilp. Het uiteindelijke doel is om Wilp aardgasvrij te maken. Participatie is hierbij belangrijk. Het plan wordt dan ook samen met de stakeholders (inwoners,
--------	--

	<p>bedrijven, Liander, IJsseldal Wonen etc) opgesteld. Tegelijkertijd wordt er gestart met de uitvoering door aan de slag te gaan met projecten zoals het maken van warmtescans.</p> <p>In 2024 wordt gestart met een Wijkuitvoeringsplan voor Engelenburg en in 2026 met een Wijkuitvoeringsplan voor de Planetenbuurt in Twello. Door deze ervaringen hopen we daarna een versnelling te realiseren. Als er in de tussentijd wijken/dorpen aan de slag willen dan gaan we hiermee aan de slag. Zo worden er al stappen ondernomen in Steenenkamer in samenwerking met De Worp.</p>
Beoogd effect	Het doel is aardgasvrije wijken in 2050. In 2030 moet hierin een grote stap zijn gemaakt.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Het eerste uitvoeringsplan aardgasvrij is vastgesteld voor het dorp Wilp. Dit is een intensief traject geweest waarbij de eigenaren van gebouwen goed zijn meegenomen. Naast het plan zelf is er veel aandacht voor concrete projecten en begeleiding om de gebouweigenaren zo veel mogelijk te helpen met het verduurzamen. 10 voorbeeldwoningen zijn intensief begeleid, er zijn warmtescans gemaakt en de energieadviseur is op de markt aanwezig geweest.</p> <p>Voor Steenenkamer is een eerste onderzoek uitgevoerd. Hieruit kwam dat all-electric verwarmen de meest aantrekkelijke optie is. Er is nu een enthousiaste werkgroep die aan de slag is met de energietransitie. Er zijn veel adviezen gegeven door de energieadviseur en er zijn plannen in de maak voor meer projecten.</p> <p>Op Engelenburg is gestart met het Uitvoeringsplan. De energieprofielen van de bedrijven worden in kaart gebracht om vanuit hier een route uit te stippelen. Helaas is het lastig om alle bedrijven mee te krijgen, waardoor het lastig is om alle profielen goed in beeld te krijgen.</p>

RES en VES	
Inhoud	<p>Eind 2021 is de RES 1.0 vastgesteld. Op regionaal niveau wordt gewerkt aan de RES 2.0 Het is nu van belang dat de RES 1.0 wordt vastgelegd in het (gemeentelijke) omgevingsbeleid, waarbij het vooral gaat om de projecten met grootschalige opwek van wind- en zonne-energie. Voor Voorst betekent dit dat de Beleidsuitgangspunten Zonnevelden 2.0 worden aangepast eind 2022, rekening houdend met datgene wat in RES 1.0 is opgenomen op het gebied van grootschalige zonprojecten. Windenergie is nog een onderwerp van onderzoek in de RES van de Regio Stedendriehoek, met name vanwege de beperkingen die voortvloeien uit de aanwezigheid van de Wespandief op en rond de Veluwe. Diverse werkgroepen zijn op regionaal niveau actief om het bod uit de RES 1.0 uit te werken richting de RES 2.0. Daartoe hoort het onderzoek naar de mogelijkheden voor windenergie op en rond de Veluwe, maar ook uitwerking van de opgave Zon op Dak en Zon op Land. Een aparte werkgroep houdt zich bezig met communicatie. Het streven is om in juli 2023 de RES 2.0 op te leveren met daarin de stand van zaken over de uitwerking van het bod. Daarnaast speelt een juridische kwestie rond de relatie RES en MER. Vaststaat dat de RES 1.0 niet MER-plichtig is. In hoeverre en wanneer vervolgstappen MER-plichtig zijn moet in de komende periode duidelijk worden.</p>
Beoogd effect	Oplevering RES 2.0 in juli 2023.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In juli 2023 is de RES monitoring opgeleverd. Hierin is de stand van zaken opgenomen over de realisering van het bod dat in de RES 1.0 is gedaan. Ook zijn de problemen benoemd zoals bijvoorbeeld de netcongestie en de aanwezigheid van de wespandief op en rond de Veluwe. Tegelijkertijd is een Plan van Aanpak opgesteld om te komen tot een RES 2.0. De planning is dat de RES 2.0 uiterlijk in juli 2025 wordt opgeleverd. De RES 2.0 zal een nadere uitwerking van het bod uit de RES 1.0 bevatten. In het Plan van Aanpak wordt beschreven hoe we tot de RES 2.0 komen en welke processen daarmee samenhangen. Hoe kunnen we het bod concretiseren, welke belemmeringen kennen we, hoe pakken we de participatie op enz.</p> <p>In het najaar hebben in het kader van het Programma Landelijk Gebied de expertsessies plaatsgevonden. Eén van de expertsessies is gewijd aan het thema energie en daarin is ook het zonneveldenbeleid aan de orde gekomen. De opbrengsten vanuit deze sessie worden meegenomen in het vervolg van het proces Programma Landelijk Gebied en van daaruit leiden tot een aangepast zonneveldenbeleid.</p>

Landbouw

Landbouwtransitie	
Inhoud	<p>Wij zijn met de agrarische sector in gesprek in de vorm van keukentafelgesprekken. Het gaat dan om open, anonieme gesprekken door externe agrarische coaches, waarbij de boer het onderwerp bepaalt. Eind 2022 zijn deze gesprekken naar verwachting afgerond. De uitkomsten van deze gesprekken nemen we onder meer in het op te stellen programma Landelijk Gebied. Middelen hiervoor zijn in de prioriteitennota gevraagd. De gemeente Voorst wil meedenken met de individuele boer, en aan het werk gaan met de oogst van de keukentafelgesprekken. Daarnaast komen er ook al direct vragen voor de gemeente uit de gesprekken waar we op individueel niveau mee aan de slag gaan. Samen met de agrariërs gaan we op zoek naar ruimtelijke mogelijkheden die bijdragen aan</p>

	<p>een verdienmodel en passen binnen onze kaders. Qua uitstraling moeten de ontwikkelingen passen bij het landschap en de schaal van Voorst.</p> <p>De provincie Gelderland heeft aangegeven dat men nog in 2022 (vanaf oktober) de regio's wil betrekken bij de uitwerking van het stikstofdossier en daarnaast bij het ontwikkelen van een Ruimtelijk Perspectief voor 1 juli 2023 (zie ook Programma 1 Bouwend Voorst). Wij bereiden ons voor om de situatie van de Voorster landbouw zo goed mogelijk in beeld te krijgen. Om diverse redenen stoppen bedrijven en/of er treedt een vorm van functieverandering op. Het is noodzakelijk te beschikken over een zo actueel mogelijk landbouwdossier om de juiste input te kunnen leveren. Het uitgangspunt is om dit samen met de provincie en de landbouwsector op te pakken.</p> <p>In regionaal verband werken we daarnaast aan landbouw transitie door het versterken van het toekomstperspectief van onze agrariërs door in projecten, waarbij ook agrariërs zijn aangesloten, toe te werken naar een systeemverandering richting een duurzaam landbouwsysteem binnen een hoogwaardig landschap. Hiervoor is de regionale visie transitie voedsel, landbouw en landschap vastgesteld. Onder de visie hangt een uitvoeringsprogramma met concrete projecten waar we aan werken. Dat doen we via de sporen natuurinclusieve kringlooplandbouw, korte keten productie, verbeteren relatie boer/burger/gedragsverandering burger en duurzaam agrotourisme.</p> <p>Wij gaan werken aan het versterken van het netwerk van boeren die aan de slag willen met natuur inclusieve landbouw. Wij gaan door met het organiseren van een aantal themagerichte bijeenkomsten, het netwerk voeden en versterken waarmee we ook weer meer boeren willen motiveren om aan de slag te gaan. Wij richten ons daarbij ook op de reguliere sector. Centraal staat daarbij de vraag; wat is het verdienmodel dat gevonden kan worden voor natuur inclusieve landbouw. Ook bieden we een nieuwe cursus natuur inclusieve landbouw aan voor agrariërs (afh. van toekenning subsidie). Voorst is als onderdeel van de Regio Stedendriehoek tevens aangesloten bij het Gelders platform Natuurinclusieve landbouw (NIL).</p> <p>Daarnaast werken we in regionaal verband aan de ontwikkeling van betere verdienmodellen voor agrariërs. Dit zoeken we in productie en afzet van lokale producten en versterken van andere neventakken. Er lopen meerdere projecten gericht op de lokale productie en consumptie. Hiervoor dragen we bijvoorbeeld de vanuit de regio ontwikkelde campagne "Super die Boer" campagne uit en liggen er lokale producten in supermarkten, waaronder in Twello. Ook hebben we een proactieve rol in het versterken van de boer-burger relatie, hiervoor werken we samen met "IJsselvallei boert en eet bewust " waar een mooi aantal boeren uit Voorst actief voor zijn.</p>
Beoogd effect	Toekomstperspectief agrarische sector.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Het traject met de keukentafelgesprekken is afgerond met een slotbijeenkomst in mei 2023. In het vervolg hierop zijn meerdere acties ondernomen die voortkomen uit de conclusies van de keukentafelgesprekken. In fase twee van het Programma Landelijk Gebied is naast de expertsessie een extra sessie georganiseerd voor de agrarische sector om de betrokkenheid van de sector te vergroten. De sector was goed vertegenwoordigd op de bewuste bijeenkomst en dat leidt tot goede input en verbinding. Daarnaast heeft u middelen beschikbaar gesteld voor het werven van een agrarisch bedrijfscontactfunctionaris en dit proces is in gang gezet. Daarmee wordt invulling gegeven aan een belangrijke conclusie uit de keukentafelgesprekken.</p> <p>Op meerdere overheidsniveaus wordt gewerkt aan beleidsvorming voor het buitengebied en gemeente Voorst levert daarbij input. Het gaat hier vooral om het Programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland, waarvoor input is geleverd via de regio Stedendriehoek.</p> <p>Met name voor de landbouw is het beleid op provinciaal en rijksniveau van groot belang, vooral als het gaat om het perspectief voor de sector. In 2023 is hier op rijksniveau weinig voortgang geboekt en dat heeft zijn gevolgen voor de sector en voor hetgeen wij als gemeente voor de sector kunnen betekenen.</p>

Cultureel erfgoed

Karakteristieke panden	
Inhoud	Nog in 2022 wordt een ontwerp-paraplubestemmingsplan ter inzage gelegd. De bedoeling is om daarmee een wijzigingsbevoegdheid in de geldende bestemmingsplannen in het buitengebied op te nemen waarna het college – gedoseerd – panden als karakteristiek kan aanwijzen. Dit gebeurt na het informeren van de eigenaren van de betreffende panden. De verwachting is dat begin 2023 de parapluziening ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.
Beoogd effect	Beschermen karakteristieke panden en bouwwerken.
Verantwoording jaarrekening 2023	Het ontwerpbestemmingsplan dat de bevoegdheid om panden als karakteristiek aan te wijzen is door alle commotie (meer dan 100 zienswijzen) tijdens de terinzagelegging door het college uit de procedure gehaald. De raad is daarover geïnformeerd met een raadsmededeling. Dat heeft geleid tot een door het presidium gevraagd juridisch advies van externen. De reactie van het college daarop is aan de raad medegedeeld. De raad heeft deze raadsmededeling in 2023 niet meer geagendeerd

en besproken. Het college heeft daarom in 2023 geen verdere werkzaamheden uitgevoerd naar de inventarisatie van karakteristieke panden in de kernen.

Afval

Grondstoffenplan	
Inhoud	<p>De huidige afvalinzamelingscontracten en afspraken lopen af per 1 januari 2024. Ook is het denken over afval in relatie tot duurzaamheid veranderd. Wij gaan daarom aan de slag met een nieuw grondstoffenplan. Het totale systeem van afvalinzameling en -verwerking in de gemeente Voorst wordt hierbij opnieuw tegen het licht gehouden. Omdat goed scheiden van afval waardevolle grondstoffen oplevert, gaan wij het een grondstoffenplan noemen. De eerste stap om te komen tot het grondstoffenplan is een evaluatie van het huidige beleid. Hiervoor is in de zomer van 2022 o.a. een enquête uitgezet onder de inwoners.</p> <p>Het grondstoffenplan wordt naar verwachting begin 2023 ter vaststelling aangeboden aan de raad. In de uitwerking van het grondstoffenplan kunnen we onderzoeken hoe we circulariteit verder kunnen stimuleren. Ook kunnen we onderzoeken hoe we inleverpunten beter bereikbaar kunnen maken voor inwoners.</p>
Beoogd effect	Duurzame omgang met grondstoffen.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Eind 2023 zijn alle minicontainers van de inwoners omgeruild voor nieuwe containers. Hiermee kan Circulus in 2024 starten met de inzameling van het afval. De omwisseling van de containers leverde positieve en negatieve reacties op. Er waren wat fouten met te veel of te weinig containers of containers die bezorgd werden bij bedrijven, maar Circulus heeft alles goed opgepakt.</p> <p>Er is in de Regio Stedendriehoek een project gestart om de PMD inzameling te verbeteren. Door strengere eisen, wordt er steeds meer afval afgekeurd en dit is zonde van de waardevolle grondstoffen en brengt extra kosten met zich mee. Er zijn twee rondes geweest met controles waarbij de containers werden gecontroleerd voor het legen. Daarnaast is er een actie geweest op de markt in Twello en is er veel over gecommuniceerd.</p> <p>Het project om de wasbare luiers te promoten is gestart. Er is een informatieavond geweest, iedereen krijgt gratis advies en de eerste 15 aanmeldingen krijgen 50% korting op het aankoopbedrag met een maximum van €250. Inmiddels zijn er 6 enthousiaste deelnemers en in 2024 hopen we dit aantal te verhogen.</p>

Milieubeheer

Programma Milieu Afval en Duurzaamheid	
Inhoud	<p>Wat betreft Duurzaamheid is er de laatste periode veel veranderd door de stijgende energieprijzen en innovaties. Daarom wordt er eerst gekeken of de huidige energiemix nog volstaat. Met dit nieuwe inzicht wordt in 2023 het Programma en ook de Voorster Energie Strategie opnieuw tegen het licht gehouden. Tegelijkertijd gaan we verder met de bestaande en nieuwe projecten zoals beschreven onder het kopje energiereductie, Transitievisie Warmte en Regionale Energie Strategie.</p>
Beoogd effect	Uitvoeren Programma Milieu Afval en Duurzaamheid.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Sinds de invoering van de legesverhoging op een ontheffing voor snoeihoutverbranding, is het aantal aanvragen fors gedaald, namelijk van 25 in 2022 naar 10 in 2023. De snipperroute, een duurzaam en milieuvriendelijk alternatief voor snoeihoutverbranding, had in 2023 totaal 40 aanmeldingen.</p> <p>Sinds 2023 zijn er regels in de APV opgenomen dat houtstook verboden is bij mist en windstil weer (windkracht 1 of lager). Op een paar plekken in de gemeente Voorst is het nodig om toezicht te houden op de naleving van deze regels. Dit heeft nog niet geleid tot handhaving, tot nu toe heeft het invoeren van deze regels vooral een signaalfunctie. Onze indruk is dat de meeste kachelbezitters in de gemeente Voorst rekening houden met hun burens en de kachel bij windstil weer uit laten.</p> <p>De proef met houtrookfilters loopt nog, hierover is nog geen conclusie te geven.</p> <p>In 2023 is een asbestsanering uitgevoerd van de Henkenburgweg. Uit de resultaten van het bodemonderzoek volgde dat sanering van de weg, binnen een termijn van drie maanden, verplicht was. De benodigde kosten zijn opgenomen in de Bestuursrapportage 2023.</p> <p>Binnen de energietransitie is er steeds meer aandacht voor de opslag en uitwisseling van duurzame energie. Er zijn 2 grote projecten in ontwikkeling. Project Withagen is een energiehub van grootverbruik aansluitingen. Energiehub Teuge is een energiehub van kleinverbruik aansluitingen. Beide zijn interessante ontwikkelingen die wij ondersteunen met geld van de Regiodeal.</p>

Circulaire economie

Inhoud	<p>Binnen het afval wordt gewerkt aan circulaire economie. Door in het grondstoffenplan verder scheiding te stimuleren en faciliteren ontstaan er meer en betere grondstoffen. Daarnaast wordt ingezet op verbetering van de kwaliteit van het ingezamelde materiaal (door communicatie en toezicht).</p> <p>Voor de circulaire economie hebben wij ook als gemeente een belangrijke rol door onze inkoop en aanbesteding. Het huidige beleid voor Maatschappelijk verantwoord Inkopen liep tot en met 2020. Er ligt nu een nieuw Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) klaar, voor de periode 2022-2025. Met dit Actieplan geven wij de komende jaren invulling aan het Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2021 – 2025 dat opgesteld is door het Rijk.</p>
Beoogd effect	Stimuleren circulaire economie.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Er is een eerste onderzoek gedaan naar het oprichten van een circulair ambachtscentrum. Dit is een locatie of netwerk waarbij kringloopwinkel, milieustraat, reparatie, sociaal, educatie en lokale initiatieven worden gecombineerd om afval te verminderen en hoogwaardiger te hergebruiken. Voornamelijk het repareren van fietsen en het hergebruik van bouwmaterialen zijn kansen voor hoogwaardig gebruik. Daarnaast kunnen partijen nog beter samenwerken voor een hoogwaardig gebruik van materiaal. In 2024 krijgt dit een vervolg.</p> <p>Daarnaast is het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) geïmplementeerd.</p>

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)	De OVIJ verzorgt, op basis van een gemeenschappelijke regeling, voor de gemeente Voorst meerdere (milieu)taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Tribuut belastingssamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen en stimuleringsleningen voor monumenten en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek	<p>De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm van 8 gemeenten samen met ondernemers en onderwijs en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving 2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt 3. Een circulaire en energieneutrale economie <p>De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.</p>
Circulus	Circulus verzorgt het afvalbeheer voor acht gemeenten. Het gaat om Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem en Zutphen. Specialismen en kennis zijn bij Circulus goed geborgd. Ook biedt Circulus goede mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Afval	Fijn huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg)	87 kg	89 kg	Gegevens 2022 nnb	Gegevens 2023 nnb	CBS
Milieu-beheer	Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	16,2%	34,9%	Gegevens 2022 nnb	Gegevens 2023 nnb	RWS

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
2-1 Verkeer en vervoer	3.276.360	4.023.211	3.996.623	26.588
2-2 Parkeren	100.929	125.438	96.838	28.600
5-5 Cultureel erfgoed	272.661	394.971	370.520	24.451
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.216.701	2.619.441	2.562.243	57.198
7-2 Riolering	2.264.770	2.825.595	2.229.515	596.080
7-3 Afval	1.879.667	1.934.952	2.034.846	-99.894
7-4 Milieubeheer	1.120.849	2.056.524	2.058.919	-2.395
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	204.167	208.309	208.807	-498
Totaal lasten	11.336.102	14.188.441	13.558.311	630.130
Baten				
2-1 Verkeer en vervoer	86.405	86.405	159.009	72.604
5-5 Cultureel erfgoed	-	-	58.696	58.696
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	259.076	259.076	250.545	-8.531
7-2 Riolering	2.541.756	2.888.337	2.618.171	-270.166
7-3 Afval	2.378.935	2.407.197	2.325.807	-81.390
7-4 Milieubeheer	1.404	541.064	1.102.854	561.790
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	165.633	165.633	168.557	2.924
Totaal baten	5.433.209	6.347.712	6.683.640	335.927
Saldo programma	-5.902.893	-7.840.729	-6.874.671	966.057
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	272.846	258.750	14.096
Onttrekking aan reserves	56.518	1.670.904	745.829	-925.075
Saldo Mutaties reserves	56.518	1.398.058	487.079	-910.979
Resultaat programma	-5.846.375	-6.442.671	-6.387.592	55.078

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.3 Bedrijvig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Er is een bijzondere balans in de gemeente Voorst: de beroepsbevolking is ongeveer even groot als het aantal banen. Dit zorgt voor een sterke economie met veel werkgelegenheid. Voorst heeft grote én kleine bedrijven, boerenbedrijven en een sterke recreatiesector. Luchthaven Teuge, recreatiegebied Bussloo, de uiterwaarden van de IJssel en het prachtige buitengebied bieden afwisselende mogelijkheden voor dagjes uit of een kort verblijf in de natuur.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijven zijn belangrijk voor de levendigheid in alle dorpen. Voorst kent veel innovatieve familiebedrijven met een sterke lokale binding. We willen de bedrijven in Voorst graag behouden en het werkklimaat versterken. Dit doen we door vitale en aantrekkelijke bedrijventerreinen te creëren. Daarbij onderzoeken we de toekomstbestendigheid van bestaande bedrijventerreinen. We kijken voor de toekomst naar ruimte voor nieuwe bedrijvigheid, om startende en bestaande ondernemers de ruimte te bieden.

Economische promotie

Voorst is een prachtige plek om te recreëren. Een groeiend aantal bedrijven richt zich op recreatie en verblijf. Plekken voor toerisme en verblijfsrecreatie zorgen voor levendigheid en vertier en zijn belangrijk. Qua uitstraling moeten de locaties passen bij het landschap en de schaal van Voorst, met een balans tussen recreatie en het landschap. We ondersteunen initiatieven op het gebied van kleinschalige (boeren)campings en camperplekken om ons mooie landschap en streekproducten op de kaart te zetten.

Vliegveld Teuge

De impact van vliegveld Teuge hangt nauw samen met de ontwikkelingen in Lelystad. De coalitie volgt de ontwikkelingen op Rijksniveau, regionaal en provinciaal niveau nauwgezet. Ook voor vliegveld Teuge geldt dat er balans moet zijn tussen het economische en recreatieve belang, en het effect van het vliegveld op omwonenden. Wij zorgen voor een optimale informatie over de actuele ontwikkelingen en stemmen af met inwoners over onze opstelling en inzet richting provinciale en landelijke spelers.

Landbouw

We zijn trots op onze boerenbedrijven en de mooie streekproducten van Voorst. We willen boeren de kans geven om een goed inkomen te verdienen met hun bedrijf, met oog voor de omgeving, diversiteit van het landschap, energie, brandveiligheid en dierenwelzijn. We bevorderen de dialoog over ruimtegebruik in het buitengebied, en over het spanningsveld tussen wonen, werken en recreëren.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Activiteiten

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Vitale en aantrekkelijke bedrijventerreinen	
Inhoud	In 2023 werken we samen met het bedrijfsleven de acties verder uit. Voor de bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt onderzoeken we de mogelijkheden en effecten van revitalisering voor een toekomstig vitaal ondernemerschap en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Op bedrijventerrein Engelenburg krijgt de samenwerking tussen bedrijven organisatorisch en juridisch vorm en wordt gestart met een aantal concrete projecten. Met de dorpen en solitair gelegen bedrijven blijven we in gesprek over toekomstige behoeften en ontwikkelingen. Het Regionaal programma Werklocaties wordt geactualiseerd en zal inzicht geven in de actuele vraag naar bedrijventerreinareaal in onze gemeente en de buurgemeenten. De uitkomst van de acties, lokale en regionale ontwikkelingen en het overleg met het bedrijfsleven, buurgemeente(n) en provincie vormen de basis voor de verkenning naar de omvang en mogelijke locaties voor nieuw bedrijventerrein.
Beoogd effect	Toekomstbestendige, vitale bedrijventerreinen met een aantrekkelijk vestigingsklimaat en voldoende bedrijventerreinareaal voor de toekomst in de gemeente Voorst creëren.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 zijn de adviseurs geselecteerd die helpen bij het opstellen van een toekomstvisie voor bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt en de locatiestudie voor nieuw bedrijventerrein. Onze aanpak stemden wij af met de Werkgeverskring Voorst (WKV) en de commissie Nijverheid en 't Belt. Wij zijn de inventarisatie en analyse inmiddels gestart.

Ontwikkelplan Luchthaven Teuge	
Inhoud	Het Ontwikkelplan luchthaven Teuge is er op gericht om het verouderde bedrijventerrein Teuge West te upgraden en om naast de huidige inkomstenbronnen ook nieuwe inkomsten te genereren. Het Ontwikkelplan uit 2019 is niet bestuurlijk vastgesteld, niet financieel sluitend en inmiddels op punten achterhaald. Daarom is het van belang dat de stedenbouwkundige keuzes van toen worden herijkt zodanig dat hier een sluitende exploitatie onder ligt. Nieuwe gronduitgifte voor luchtvaartgebonden bedrijvigheid aan de westkant van de luchthaven biedt de mogelijkheid om de huidige financiële positie van de luchthaven te verbeteren. Uit een marktverkenning dient wel eerst de behoefte naar dergelijke bouwgrond te worden aangetoond. Vanuit de aandeelhoudende gemeentes is ambtelijke ondersteuning beschikbaar gesteld om de luchthaven te ondersteunen bij de totstandkoming van het Ontwikkelplan.
Beoogd effect	Totstandkoming van het ontwikkelplan door een intensieve samenwerking tussen de aandeelhoudende gemeentes en de luchthaven.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 kochten wij 4,6 ha grond van de N.V. Luchthaven Teuge. Hierdoor is de financiële positie van de luchthaven verbeterd en hebben wij meer regie gekregen op de ontwikkeling van dit terrein. Dit is van belang vanwege onze verschillende rollen (ruimtelijke ordening, aandeelhouder en grondeigenaar). Samen met de luchthaven en de andere aandeelhouders werken we in 2024 verder aan deze ontwikkeling.

Recreatie en toerisme

Evaluatie recreatie en toerisme	
Inhoud	In 2022 wordt de evaluatie recreatie en toerisme afgerond. De aanbevelingen uit deze evaluatie worden in 2023 verwerkt in ons beleid. Zo is een van de aanbevelingen om het beleid voor recreatieobjecten te optimaliseren om in te kunnen spelen op trends en ontwikkelingen in de dynamische toeristische sector. Daarnaast zullen wij continueren met de promotionele activiteiten om de gemeente Voorst op de kaart te zetten. De toeristische profilering van de gemeente Voorst als IJsselvallei wordt voortgezet via online en offline campagnes van Bezoek Voorst. Hierbij werken we samen met regionale partners. We faciliteren toeristische ondernemers via ondernemersbijeenkomsten in het onderling samenwerken en het ontwikkelen van arrangementen om de toerist langer te laten verblijven. Ook bieden de ondernemersbijeenkomsten een platform voor kennisoverdracht en het netwerken. Naast lokale samenwerkingen investeren we ook in regionale samenwerkingen. In het samenwerkingsverband met de Veluwe werken we gezamenlijk aan de VeluweAgenda en in de brede samenwerking binnen de IJsselvallei zal er een start gemaakt worden aan de uitvoeringsfase van het Masterplan IJsselvallei. Beide agenda's hebben als doel de Veluwe en de IJsselvallei landschappelijk en toeristisch te versterken.
Beoogd effect	De gemeente Voorst verder ontwikkelen en positioneren als toeristisch recreatieve bestemming ter versterking van de economie en leefbaarheid van de gemeente.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 is gewerkt aan de projecten in de uitvoeringsagenda Recreatie & Toerisme. Gezamenlijk met lokale en regionale partners hebben we gewerkt aan de positionering van Voorst als de IJsselvallei door nieuw aanbod te ontwikkelen, initiatieven te stimuleren en bij te dragen aan de IJsselbiennale. Om het gastheerschap van de gemeente te versterken is er in samenwerking met de gemeente Brummen een online training ontwikkeld met informatie over het landschap en de toeristische activiteiten van de gemeente Voorst en Brummen. Deze training is gericht op front-office medewerkers en ondernemers om hun gasten te voorzien van informatie. Om ook de Duitstalige gasten te voorzien van inspiratie en informatie, is er gewerkt aan een Duitse bezoekerswebsite. De ontwikkeling van de Duitstalige website heeft enige vertraging opgelopen, maar er wordt nu ingezet op livegang voor de start van het toeristisch seizoen van 2024. Ook in 2023 is er geïnvesteerd in het onderlinge contact met ondernemers. Begin april 2023 is het toeristisch seizoen afgetrapt tijdens een ondernemersbijeenkomst en in november stonden de ondernemers in het zonnetje tijdens de Dag van de Ondernemer. In de brede samenwerking binnen de IJsselvallei werken we aan het Masterplan IJsselvallei dat streeft naar een ruimtelijke en toeristische impuls voor de IJsselvallei. In 2023 zijn er voorbereidingen getroffen voor het tekenen van een Samenwerkingsovereenkomst en zijn de eerste projecten van start gegaan. Een voorbeeld hiervan is het project Brongebied Grote Wetering. In het kader van herinneringstoerisme zijn in 2023 de eerste voorbereidingen al getroffen voor het jubileumjaar '80 jaar vrijheid'

Begeleide participatie

Wet sociale werkvoorziening (WSW)	
Inhoud	Vanaf 1 januari 2020 voeren wij de WSW zelf uit. Het aantal WSW-medewerkers neemt jaarlijks af door natuurlijk verloop. Medio 2022 zijn er 64 WSW-ers in vaste dienst en daarnaast 8 Begeleid werkers. Deze Bw-ers zijn in dienst bij een regionale werkgever, die daar subsidie voor ontvangt. De WSW-consulenten en jobcoach werken nauw samen met P&O en Financiën. Optimale bedrijfsvoering, duidelijke werkafspraken en het goed kennen van de medewerkers zorgen voor continuïteit richting zowel de WSW-medewerkers als betrokken werkgevers.
Beoogd effect	Alle WSW-medewerkers hebben een passende werkplek bij een werkgever die rekening houdt met de begeleidingsbehoefte.
Verantwoording jaarrekening 2023	De werkprocessen rondom de uitvoering WSW zijn in 2023 geoptimaliseerd. Instroom in de WSW is niet meer mogelijk. Inwoners met een arbeidbeperking kunnen een beoordeling arbeidsvermogen aanvragen via het UWV voor het doelgroepregister of een indicatie beschut werk. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van beschut werk. We zijn naast de pilot met de Beele en de Bolster 'voortraject beschut werk' gestart met een plan van aanpak beschut werk. Om onze inwoners met een beschut werken indicatie een passende betaalde werkplek te kunnen (gaan) bieden.

Arbeidsparticipatie

Weer aan het werk / inwoners participeren maximaal	
Inhoud	Er is sprake van een krappe arbeidsmarkt met veel openstaande vacatures. Dit gegeven en de huidige Participatiewet zorgen niet automatisch voor verhoging van de baankansen voor inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We zetten in op maatwerktrajecten en begeleiding in de vorm van jobcoaching om werkgevers te ondersteunen. We onderzoeken hoe we aan kunnen sluiten bij bestaand aanbod in onze arbeidsmarktregio. Inwoners voor wie een betaalde baan niet haalbaar is, zijn op een andere manier actief in de samenleving. Zij worden onder andere door integrale samenwerking in het Sociaal Domein gestimuleerd en gefaciliteerd om stapjes te zetten op de participatieladder.
Beoogd effect	Voor meer Voorster inwoners is er een plek die bij hen past. Participatie heeft een gunstig effect op het welzijn van mensen en voorkomt problemen op andere levensdomeinen.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Na de intake en toekenning van de uitkering delen we de mensen in op de meest passende trede van de participatieladder. De participatieladder bestaat in totaal uit zes niveaus. De ladder is verdeeld in twee delen: een deel met vier treden voor mensen zonder arbeidscontract en een deel met twee treden voor iedereen met arbeidscontract met als hoogste trede regulier werk zonder ondersteuning. Op dit moment staat de grootste groep (80 inwoners) op trede 2 van deze ladder. Deze groep inwoners is nog niet in staat om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten zoals dagbesteding of sociale activering in de vorm van een traject. We proberen mensen te stimuleren om meer activiteiten te ondernemen zodat er mogelijk een stapje gemaakt kan worden naar een hogere trede.</p> <p>Om dit te stimuleren, hebben we in 2023 een plan van aanpak gemaakt voor een beweegtraject. Dit is een traject voor maximaal 15 deelnemers die voor 16 weken lang gaan starten met een activeringstraject waarin bewegen en gezondheid centraal staan. Op die manier stimuleren we deelnemers om uit huis te komen, te leren over gezondheid en andere mensen te ontmoeten.</p>

Weer aan het werk / inwoners participeren maximaal	
Inhoud	We zorgen dat werk loont. Er zijn verschillende opties die aan deze ambitie kunnen bijdragen. We onderzoeken de haalbaarheid hiervan, met name voor de groep inwoners voor wie parttime werk het maximaal haalbare blijft. Landelijk is veel aandacht voor dit thema, er worden voorstellen voor wetswijzigingen verwacht. Inwoners moeten daarnaast goed geïnformeerd zijn over de financiële mogelijkheden en gevolgen van het aanvaarden van werk. We ontwikkelen een complete aanpak rondom betaald werk om inwoners maximaal te ondersteunen.
Beoogd effect	Werk moet lonen. Het is financieel aantrekkelijk om te gaan werken, zowel voor inwoners die fulltime aan de slag gaan als voor inwoners die parttime werken en aanvulling vanuit de bijstand houden.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Er is een werkgroep gevormd die het onderdeel 'werk moet lonen' verder uitwerkt en concretiseert. In deze werkgroep zijn meerdere expertises vertegenwoordigd. De Participatiewet biedt een aantal instrumenten om de arbeidsinschakeling te bevorderen. Een van de instrumenten is het (tijdelijk) vrijlaten van inkomsten. Hierbij mag iemand die naast de bijstandsuitkering gaat werken een bepaald percentage van het inkomen houden.</p> <p>Wij volgen actief de vorderingen rondom het beleidsplan participatiewet in balans. Hierbij wil het kabinet concrete stappen zetten om niet de regels, maar de mens centraal te zetten en daarmee ervaren hardheden weg te nemen. Ondertussen hebben we al een aantal stappen al gezet. Alle inwoners met een uitkering die weer parttime betaald werk gaan doen, worden eerst voor een brede voorzieningencheck door de sociaal raadvrouw van Mens en Welzijn gesproken. In dit gesprek wordt berekend wat dit financieel precies betekent voor de desbetreffende inwoner en zijn gezin.</p> <p>We hebben het proces richting werk verbeterd. De stappen die genomen moeten worden zijn in kaart gebracht, zodat de inwoner met een uitkering weet wat hem te wachten staat als hij weer gaat werken. Er is een folder ontwikkeld met alle informatie over de uitkering. Deze folder wordt standaard bij elk gesprek meegegeven aan de inwoners met een uitkering.</p>

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek	<p>De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm van 8 gemeenten samen met ondernemers en onderwijs en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving 2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt

Verbonden partij	Doel
	3. Een circulaire en energieneutrale economie De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	160	164	171	178,1	LISA
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Funcziemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	56,5%	53,2%	56,6%	56,7%	LISA
Arbeidsparticipatie	Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	69,2%	70,1%	73,5%	73,8%	CBS
Arbeidsparticipatie	Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	161,5	Gegevens 2021 nnb	Gegevens 2022 nnb	167,6	CBS
Arbeidsparticipatie	Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	921,0	932,6	942,2	957	LISA

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
3-1 Economische ontwikkelingen	303.737	411.651	372.752	38.899
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	577	577	577	-
3-3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	21.973	39.371	8.138	31.233
3-4 Economische promotie	266.908	441.999	404.830	37.169
6-4 WSW en beschut werk	2.236.389	2.330.067	2.553.262	-223.195
6-5 Arbeidsparticipatie	946.076	1.067.594	1.051.702	15.892
Totaal lasten	3.775.660	4.291.259	4.391.261	-100.002
Baten				
3-1 Economische ontwikkelingen	-	27.150	108.557	81.407
3-3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	52.805	52.805	60.414	7.609
3-4 Economische promotie	196.361	196.361	302.022	105.661
6-4 WSW en beschut werk	489.250	489.250	584.159	94.909
6-5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
Totaal baten	738.416	765.566	1.055.152	289.586
Saldo programma	-3.037.244	-3.525.693	-3.336.109	189.584
Mutaties reserves				
Onttrekking aan reserves	-	12.042	87.873	75.831
Saldo Mutaties reserves	-	12.042	87.873	75.831
Resultaat programma	-3.037.244	-3.513.651	-3.248.236	265.415

Voor een toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in jaarrekening.

3.4 Gezond Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Binnen het Voorster verenigingsleven nemen sport, muziek en cultuur een belangrijke plaats in. Zij bieden meer dan alleen plezier en ontspanning. Sport en cultuur gaan overgewicht en sociaal isolement tegen, muziek stimuleert het leervermogen. De coalitie zet zich in voor de dingen die Voorst 'eigen' maken. De school vormt voor ieder kind een belangrijke basis. Het is daarom van groot belang dat scholen een veilige omgeving zijn, waar kinderen tot bloei kunnen komen. Voorst heeft een rijk aanbod aan basisonderwijs. Sommige scholen zitten krap in hun jasje, terwijl andere hun best moeten doen om voldoende leerlingen aan te trekken om te kunnen blijven bestaan. Voor beide ontwikkelingen hebben wij oog. Het is belangrijk om realistische prognoses te maken, om tijdig te anticiperen en met het onderwijs te overleggen over een goede verdeling en de juiste huisvesting.

Samenkracht en burgerparticipatie

Het verenigingsleven staat onder druk. Vrijwilligers worden steeds ouder en nieuwe vrijwilligers zijn moeilijk te vinden. Wij zetten ons in voor toekomstbestendige verenigingen. Met bestuurders overleggen wij waar knelpunten ontstaan en hoe deze kunnen worden opgelost. We maken gebruik van de (financiële) mogelijkheden vanuit het Rijk en de provincie door verenigingen op de mogelijkheden van tegemoetkomingen, fondsen en subsidies te wijzen.

Vluchtelingenwerk en -opvang

We voeren de jaarlijks opgelegde taakstelling voor de huisvesting van statushouders uit. Ook pakken we onze verantwoordelijkheid om invulling te geven aan opvang van extra nieuwkomers als daar door hogere overheden een beroep op wordt gedaan. Nieuwkomers worden ondersteund richting werk, behuizing en een verplicht inburgeringstraject. We spannen ons in om de woningen die naar de statushouders gaan vanuit de sociale woningbouw te compenseren met nieuwe woningen om de doorstroming in de woningmarkt te behouden.

Sportbeleid en activering

Veel inwoners van Voorst sporten en beleven daar veel plezier aan. Er zijn ook inwoners die daarbij een duwtje in de rug nodig hebben. Sportstimulering moet vooral gericht zijn op groepen die nu niet of nauwelijks bewegen en sporten. We willen openbare sportfaciliteiten om het bewegen en sporten zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk te maken. We willen dat geld dat bestemd is voor het activeren van groepen die niet of nauwelijks bewegen of sporten daar effectief terecht komen. Het jeugdsport- en cultuurfonds willen we verder promoten en ondersteunen. Het sport- en beweegakkoord versterken we graag en breiden we waar mogelijk uit.

Het is belangrijk dat dorpen beschikken over voldoende speel- en ontmoetingsplekken voor kinderen. Het is mooi om te zien dat maatschappelijke partners en ondernemers de krachten nu al bundelen, samen optrekken en mooie projecten realiseren. We leren graag van de kennis en ervaringen van deze groepen en stemmen vervolgens het beleid erop af.

Cultuur

Het rijke en gevarieerde cultuuraanbod is waardevol en willen wij graag behouden. Net als bij de sportverenigingen willen wij naast cultuurverenigingen gaan staan om samen te komen tot toekomstbestendigheid.

Dorpsfeesten, markten en evenementen brengen inwoners samen. Wij stimuleren dit en staan open voor nieuwe initiatieven. In het bijzonder willen wij de komende periode aandacht hebben voor de volkscultuur en de taal. Wij zetten ons ervoor in om het Nedersaksisch levend te houden, en gaan daarover in gesprek met het onderwijs. Organisatoren van evenementen vragen we om oog te hebben voor bijdragen in het dialect.

Maatwerkdienstverlening 18-

In Voorst houden we de lijnen tussen inwoners en professionals in zorg en welzijn graag kort. Zo krijgen inwoners snel de juiste hulp. Zorg bieden we met zo min mogelijk papierwerk en grote zorgvuldigheid. We streven naar één regisseur en één plan per gezin. Bij het uitvoeren van wet- en regelgeving redeneren wij vanuit het belang van de inwoners. Wij doen ons uiterste best om in contact te komen met moeilijk bereikbare doelgroepen.

Werken aan meer preventie en toegankelijke zorg is een doorlopend proces. Tegelijkertijd is er voor de gemeente beperkte keuzevrijheid. Wet- en regelgeving beperkt de beleidsvrijheid van de gemeente Voorst. Wij vinden dat maatwerkvoorzieningen terecht moeten komen bij diegenen die dat het hardst nodig hebben en gaan graag in gesprek over de best passende oplossing bij een probleem. Als landelijke of regionale regelgeving botst met lokaal maatwerk, zoeken wij ruimte. We blijven het gesprek aangaan om inwoners de beste zorg te kunnen bieden en nemen de verantwoordelijkheid voor deze werkwijze.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Met het voor- en vroegschoolse aanbod willen wij zoveel mogelijk kinderen bereiken. We willen ieder kind met dezelfde kansen laten beginnen aan hun schooltijd. Wij gaan hierover in gesprek met alle organisaties die uitvoering geven aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Naast leren is spelen en bewegen in en rond school belangrijk voor kinderen. Daarom letten wij ook op (groene) speelruimte rond scholen en overleggen wij over ondersteuning bij sport en spel. De coalitie heeft ook aandacht voor de luchtkwaliteit in klaslokalen.

Volksgezondheid

In gesprek gaan over bewegen, roken, alcohol, drugs, voeding en ontspanning kan gezondheidswinst opleveren. Wij willen samen met inwoners bespreken welke leefstijlelementen van invloed zijn op hun welbevinden en samen bepalen wat nodig is om dit te vergroten. Ook hier zoeken wij naar korte lijnen en een informele sfeer, bijvoorbeeld via de deelnemers van het beweeg- sport en preventieakkoord.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat hebben wij er voor gedaan

Activiteiten

Onderwijshuisvesting

Integraal huisvestingsplan onderwijs	
Inhoud	Er is een wetsvoorstel over onderwijshuisvesting in voorbereiding. Hiermee worden gemeenten verplicht om een integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) voor een periode van vier jaar vast te stellen. Vooruitlopend op deze wettelijke verplichting - zijn we na het vaststellen van het Voortgangsbericht 2021 - gestart met de ontwikkeling van het IHP. De gemeente Voorst is samen met de Voorster schoolbesturen in november 2021 gestart met dit proces.
Beoogd effect	Het IHP is een strategisch en beleidsrijk plan waarin een gezamenlijke visie wordt vastgesteld. Daarnaast geeft IHP inzicht in de huidige spreiding en staat van de onderwijshuisvesting als ook de verwachte noodzakelijke investeringen voor een toekomstbestendigheid onderwijs (huisvestings) landschap. Over de financiële gevolgen hiervan wordt de gemeenteraad apart geïnformeerd wanneer er meer duidelijk is.
Verantwoording jaarrekening 2023	Het integraal huisvestingsplan onderwijs 2024-2027 is op 19 juni 2023 door de raad vastgesteld. Om dit strategisch plan uit te kunnen voeren zijn er een aantal tactische tussenstappen nodig. In het najaar van 2023 is - samen met de betreffende schoolbesturen - het uitvoeringsprogramma voor de projecten in de eerste termijn opgesteld en zijn de leerlingenprognoses geactualiseerd. In het uitvoeringsprogramma zijn uniforme afspraken gemaakt op programmaniveau (projectoverstijgend) en op projectniveau (project specifiek). Deze afspraken - conform beleid IHP - zorgen voor een effectief en efficiënt (werk)proces tijdens de uitvoering van de haalbaarheidsstudies. De haalbaarheidsstudies worden in januari 2024 opgestart.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Project 'Kansrijke start'	
Inhoud	In de gemeente Voorst staat preventie hoog op de agenda. In het najaar (oktober 2022) starten we met het landelijke project Kansrijke Start. Dit project stimuleert gemeenten om een lokale of regionale coalitie te bouwen, die gezamenlijk ketenafspraken maken over de ondersteuning aan kwetsbare ouders voor en tijdens de zwangerschap en na de geboorte, zodat meer kinderen een kansrijke start krijgen. Hiervoor is subsidie verkregen vanuit de Salland zorgverzekering en wordt het proces begeleidt door Proscop. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn voor de toekomst van een kind.
Beoogd effect	Kansrijke Start draagt bij aan het wijkgericht en domeinoverstijgend samenwerken, doordat partijen expertise en middelen bundelen om de zorg voor deze (kwetsbare) populatie goed te organiseren. Doel is dat meer kinderen uit kwetsbare gezinnen kans hebben op een goede start.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 is de lokale coalitie weer een aantal malen bijeen geweest. De verschillende werkgroepen, waaronder het invullen van de zorgpaden (digitaal) lopen en worden actueel bijgewerkt. Op regionaal niveau is de samenwerking aangegaan met de ketenaanpak met Deventer en Raalte. Hiervoor heeft een startbijeenkomst plaats gevonden aan het eind van 2023.

Nationaal Programma Onderwijs	
Inhoud	Gemeenten hebben in het Nationaal Programma Onderwijs een belangrijke rol gekregen voor het funderend onderwijs. Het budget heeft een looptijd vanaf 2021 tot en met schooljaar 2024-2025, en is bedoeld om samen met scholen, kinderopvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere partijen verrijkende activiteiten aan te bieden. Op basis van behoeften in het Voorster lokale onderwijs hebben we afspraken gemaakt over de inzet van het gemeentelijke NPO budget. Het budget besteden we vooral aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het voorkomen/ tegengaan van bijvoorbeeld faalangst.
Beoogd effect	Vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen en het verkleinen van onderwijsachterstanden (als gevolg van de corona-maatregelen). De activiteiten vanuit dit programma worden in nauwe samenwerking met het onderwijsveld vormgegeven.
Verantwoording jaarrekening 2023	In de zomer van 2023 zijn er sessies georganiseerd met professionals uit het primair en voortgezet onderwijs, gericht op het welbevinden/welzijn van leerlingen. Vanuit het primair onderwijs kwamen er geen aanvullende wensen rondom inzet op dit thema, er wordt al veel opgepakt in en om de basisscholen gericht op welzijn. Vanuit de twee VO-scholen in Twello kwam wel een specifiek verzoek rondom de inzet van een coach in de school 2024. Dit verzoek past binnen de kaders van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) -budget, en de inzet zal worden opgepakt in overleg met de twee scholen en de gemeente.

Sportbeleid en activering

Alle buitensport en beweegvoorzieningen openbaar toegankelijk	
Inhoud	<p>Om sport en bewegen binnen handbereik te brengen, maken we in de gemeente Voorst alle buitensport- en beweegvoorzieningen openbaar toegankelijk. Hiermee dragen we bij aan sport en bewegen in de nabijheid van waar men woont, werkt en leeft.</p> <p>Formele (gymzaal, e.a.) en informele (Cruyff Court, e.a.) buitensport- en speellocaties worden gekoppeld aan het aanbod dat inzichtelijk is via de sociale kaart op het digitaal dorpsplein www.kijkindekernen.nl. Aanbieders van sportieve, culturele of maatschappelijke activiteiten worden actief benaderd en geïnformeerd over de mogelijkheid om gebruik te maken van beschikbare accommodaties en voorzieningen. We stimuleren dat locaties ook of tegelijk gebruikt kunnen worden voor ontmoeting. Voorst Actief en Tour promoot formeel en informeel aanbod van sport- en beweegactiviteiten. Met een dagelijks programma in de dorpen en wijken en in en rondom scholen, brengen zij de jeugd aan het bewegen (naschools en vrij toegankelijk).</p>
Beoogd effect	Inwoners die nu niet of nauwelijks bewegen en sporten worden gestimuleerd en hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan buitensport- of beweegactiviteiten.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 is het sportakkoord bereikt. De thema's die hierin centraal staan zijn vitale sportaanbieders, inclusie & diversiteit, sociaal veilige sport, bewegen in de openbare ruimte, vaardig in bewegen, gezonde leefstijl en mentale weerbaarheid. De buurtsportcoach van Voorst Actief stimuleert mensen op openbare beweegplekken, zoals in de beweegtuin bij Duistervoorde. Programmering op dit soort locaties is cruciaal voor het gebruik. Daarnaast is er een beweegroute in Teuge geopend in samenwerking met de belangenvereniging en de fysiotherapeut en zijn er voorbereidingen getroffen om dit ook in Klarenbeek te gaan doen.

Toereikende capaciteit binnensportlocaties	
Inhoud	We streven naar een toereikende capaciteit binnensportaccommodaties. De huidige en toekomstige behoefte (facilitair, grootte, dagen & tijden) van gebruikers (o.a. sporters, scholen) en sportaanbieders ten aanzien van accommodaties en voorzieningen wordt in kaart gebracht voor een betere afstemming tussen vraag en aanbod.
Beoogd effect	Komen tot een goede balans tussen de behoefte aan en de capaciteit van binnensportlocaties.
Verantwoording jaarrekening 2023	De ontwikkeling van een sportgebouw aan de Veilingstraat in Twello is in een stroomversnelling gekomen. In mei 2023 is een bijeenkomst met belanghebbenden geweest om de locatie te bepalen en de eerste wensen en behoeften op te halen. In november zijn er bijeenkomsten georganiseerd om input te genereren voor het programma van eisen. Hierbij zijn sportverenigingen en onderwijs betrokken.

Doelgerichte aanpak kwetsbare doelgroepen	
Inhoud	De coronacrisis heeft bepaalde groepen extra hard geraakt. Vooral jongeren, laagopgeleiden en psychisch ongezonde mensen waardoor er de komende jaren extra aandacht voor vitaliteit en veerkracht bij kwetsbare groepen noodzakelijk is. Met de inzet van onze maatschappelijke partners en bijvoorbeeld de buurtsportcoaches, proberen we inwoners in beweging te krijgen die hier extra baat bij hebben. We zetten in op sport en bewegen als middel om inwoners weer onderdeel te laten zijn aan de samenleving en hiermee hun welbevinden verhogen.
Beoogd effect	Kwetsbare inwoners maken actief deel uit van de Voorster samenleving.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 zijn er diverse activiteiten met name door de buurtsportcoaches voor doelgroepen ontplooit voor kwetsbare doelgroepen. Er is een traject gestart bij de Kruidentuin in samenwerking met een lokale organisatie voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. De buurtsportcoach in het zwembad heeft zwemaanbod voor mensen met dementie opgestart en de groep met Oldstar voetballers is de afgelopen periode gegroeid. Er zijn voorbereidingen gestart om in 2024 te starten met het traject 'bewegen werkt' (reïntegratie traject) en een gecombineerde leefstijl interventie.

Samenkracht en burgerparticipatie

Voldoende opvangplekken en woonruimte	
Inhoud	Halfjaarlijks wordt de taakstelling voor de huisvesting van statushouders door het Rijk gecommuniceerd. Het uitvoeren en behalen van deze taakstelling doen wij samen met IJsseldal Wonen. Het beschikbaar stellen van woonruimte voor statushouders is vastgelegd in prestatieafspraken. Vanwege de krapte op de woningmarkt zetten wij tijdelijk twee gemeentelijke panden in. We spannen ons in om doorstroom vanuit deze twee panden te realiseren. Naast het huisvesten van statushouders bieden wij op verzoek van hogere overheden tijdelijk onderdak aan (Oekraïense) vluchtelingen.
Beoogd effect	Statushouders en vluchtelingen krijgen passende huisvesting.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>De taakstelling huisvesting statushouders is in de tweede helft van 2023 naar beneden bijgesteld, namelijk naar 55. In 2023 zijn in totaal 40 statushouders gehuisvest in de gemeente Voorst. Dit betekent dat de taakstelling niet is behaald. Dit komt onder andere door de krapte op de woningmarkt en doordat de sociale woningvoorraad niet goed aansluit op de vele alleenstaande statushouders die gehuisvest moeten worden (vaak totdat het gezin nareist). Dit maakt het behalen van de taakstelling een flinke uitdaging.</p> <p>Daarom zetten wij in op de aankoop van panden om extra woonruimte te creëren. In 2023 is het pand aan de Molenallee 75 in Wilp gekocht en de Domineestraat 14-16 in Twello. In beide panden komen appartementen voor statushouders en lokale woningzoekenden. Het pand aan de Kerkstraat 27 was in 2022 aangekocht en is in 2023 verbouwd tot een woning voor een groot gezin statushouders.</p> <p>In 2023 hebben wij een extra opvanglocatie gerealiseerd voor Oekraïense vluchtelingen aan de Windvang 23 en 25 in Voorst. Deze locatie biedt capaciteit aan maximaal 40 Oekraïense vluchtelingen.</p>

Regievoering Wet Inburgering	
Inhoud	De eerste inburgeraars die onder de nieuwe Wet inburgering vallen zijn halverwege 2022 in Voorst komen wonen. Dit betekent dat wij vanaf dat moment geleidelijk aan ervaring opdoen en volgens de nieuwe werkprocessen werken. Naast de verplichte inburgeringsactiviteiten gaat het om een doorlopende lijn van activiteiten van huisvesting, maatschappelijke begeleiding, ontzorgen en taalondersteuning, naar school of werk. Het komende jaar zal in het teken staan van finetunen van werkprocessen, monitoring en optimaliseren van ons aanbod.
Beoogd effect	Alle statushouders tellen en doen mee, het liefst via betaald werk.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>Alle inburgeringsplichtigen bij de gemeente Voorst zijn ingedeeld in de voor hen juiste route. Bij het intakeproces wordt er gekeken welke route van de inburgering het beste past. De routes zijn: Z-route, B1 route en de onderwijsroute. Alle routes zijn door lokale samenwerkingspartners verder ontwikkeld en uitgevoerd.</p> <p>In 2023 zijn we bezig geweest met het optimaliseren van de werkprocessen. De processen zijn nu juist ingericht per route en bevatten het juiste rapport, beschikkingen en brieven. Zo kunnen we de inburgeraars beter begeleiden en uitleg geven over de inburgering en het proces na de inburgering.</p> <p>Vanwege de grote hoeveelheid en snelheid van de landelijke ontwikkelingen rondom inburgering sluiten we als gemeente aan bij het regionaal overleg inburgering. Samen met andere gemeentes reflecteren we op eerdere besluiten en kijken we naar de wijzigingen die er in de toekomst aankomen. Regionaal hebben we de onderwijsroute MBO opgezet en verder uitgewerkt.</p>

Cultuur

Vorming nieuwe Voorster culturele visie	
Inhoud	Eind 2023 is de raadsmededeling over de pilot van de cultuurcoach aan u voorgelegd. Deze raadsmededeling is positief ontvangen. Het verlengen van de inzet van de cultuurcoach sluit aan bij de noodzaak om te komen tot een Voorster Culturele visie. Deze komt tot stand in 2024. Door middel van het inzetten van een cultuurcoach wordt de lokale culturele infrastructuur versterkt. Ook het onderdeel uitmaken van een regionaal kunst- en cultuurpact behoort in gemeenteland tot de basis. De kosten hiervoor bedragen (afhankelijk van de keuze van het pact) jaarlijks tussen de € 7.500 tot € 10.000.
Beoogd effect	Voorst beschikt over een degelijke en structurele culturele basis. Met de versterking van het culturele netwerk in Voorst, versterken we ook de lokale kunst- en culturele instellingen.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 heeft de cultuurcoach verschillende projecten georganiseerd. Dit ter bevordering van de cultuureducatie en cultuurparticipatie. Ook is er regionaal samengewerkt met verschillende gemeenten om zo de culturele infrastructuur te verbeteren. Het doel is om de zichtbaarheid van cultuur in de gemeente te vergroten en deelname onder inwoners te bevorderen. In 2023 is de evaluevaluatie van de inzet van de cultuurcoach door de raad vastgesteld.

Toekomstbestendige verenigingen / VCV	
Inhoud	<p>De verenigingsondersteuning is grotendeels belegd bij de Vrijwilligers Centrale Voorst (VCV) van Mens en Welzijn. Zij bemiddelen tussen vraag en aanbod, ondersteunen vrijwilligers en behartigen de belangen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.</p> <p>De VCV faciliteert het uitwisselen van kennis, kunde en ervaring. Door informatie- en ontmoetingsavonden brengen zij verenigingen met elkaar in contact en worden zij aangemoedigd om gebruik te maken van elkaars mensen, middelen en faciliteiten. De consultants van de VCV helpen organisaties met het opstellen van vrijwilligersbeleid. Met de campagne Mensen maken Voorst (https://mensenmakenvoorst.nl/) wordt vrijwilligerswerk in algemene zin en in het verenigingsleven positief onder de aandacht gebracht bij onze inwoners. Ook stelt de VCV een vrijwilligersvacaturebank open.</p> <p>De VCV is op dit moment al sterk verankerd binnen zorg, welzijn en cultuur. De laatste jaren betrekken zij ook steeds meer ook vrijwilligers(organisaties) in de sport. Hiermee verbeteren we de samenwerking tussen sportaanbieders, voelen vrijwilligers in de sport zich gesteund en maken we ook de sportverenigingen bewust van het werken aan een toekomstbestendige organisatie.</p> <p>De VCV werkt nauw samen met de buurtsportcoaches, de dorpscontactpersonen, de cultuurcoach, de beleidsmedewerker Sport en Cultuur en de coördinator maatschappelijke initiatieven. Samen brengen zij (interne en externe) financiële kansen onder de aandacht bij het Voorster verenigingsleven.</p> <p>Het Voorster verenigingsleven maakt middels het uitvoeringsbudget van het lokale sport- en beweegakkoord en de ondersteuning van de cultuurcoach gebruik van door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.</p>
Beoogd effect	Verenigingen beschikken over voldoende vrijwilligers, voelen zich voldoende ondersteund en zijn toekomstbestendig.
Verantwoording jaarrekening 2023	VCV werkt samen met buurtsportcoaches van Voorst Actief samen om projecten rondom vrijwilligersproblematiek. Vanuit het sportakkoord is in het kader van toekomstbestendige verenigingen in 2023 ingezet op professionalisering met aanstellen van een clubkadercoaching die ondersteunt op pedagogisch en didactisch gebied.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Integrale toegang tot het Sociaal Domein	
Inhoud	<p>De werkwijze van de toegang is op orde. Er wordt actief gebruik gemaakt van de sociale kaart bij binnenkomst van een hulpvraag en actief verwezen naar vrij toegankelijke voorzieningen. Er wordt gewerkt aan een agenda voor netwerkbijeenkomsten waarin het integraal werken wordt bevorderd en een impuls zijn tot korte samenwerkingslijnen. Scholing op thema's gericht op de integraliteit zal onderdeel zijn van de agenda. Hiervoor maken we gebruik van de beschikbare kennis van onze samenwerkingspartners en waar nodig kopen we dit extra in.</p> <p>Het goed regelen en faciliteren van de mogelijkheden om gegevens te delen in de onderlinge samenwerking heeft hoge prioriteit. Hierbij zijn de richtlijnen van de AVG leidend. We hebben daarom in de samenwerking onderling en met maatschappelijke partners uitdrukkelijk aandacht voor de privacy en de regelgeving m.b.t. gegevensdeling.</p>
Beoogd effect	Inwoners worden zo optimaal mogelijk geholpen. Er is een groot netwerk wat hierin samenwerkt. Er wordt een beweging gemaakt van individuele probleemgerichte ondersteuning naar collectieve kansgerichte ondersteuning.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>We hebben het team Inwonersondersteuning een nieuwe plek in de organisatie gegeven. Dit team heeft geen rol meer als indicatiesteller Wmo. Hierdoor is er ruimte ontstaan voor brede vraagverheldering en betere benutting van vrij toegankelijke voorzieningen. Deze beweging hebben we gemaakt in nauwe samenwerking met de verschillende partijen. Hierdoor zijn verwachtingen, rollen en taken duidelijk.</p> <p>Er zijn zes netwerkbijeenkomsten geweest voor en door netwerkpartners in het sociaal domein. Elke maand heeft er een themapagina in het Voorster Nieuws gestaan met hierin een actueel maatschappelijk thema.</p>

Transformatie en Hervormingsagenda Jeugd	
Inhoud	<p>We willen voor onze jeugd die dat nodig heeft, en hun ouders, tijdige en goede zorg en ondersteuning op de juiste plek. We hebben daarbij oog zowel inhoud van de zorg als het kostenaspect.</p> <p>In 2022 werken we vanuit de kadernota Sociaal Domein in onze transformatieagenda en het uitvoeringsprogramma aan de ontwikkeling van preventief aanbod voor jeugd. Hierbij werken we deels aan het omzetten van oude naar nieuwe inzet en deels aan nieuw aanbod. Met dit preventieve</p>

	<p>aanbod willen we vrij toegankelijke ondersteuning bieden voor onze inwoners waar tijdig en laagdrempelig gebruik van kan worden gemaakt.</p> <p>Daarnaast wordt er landelijk er gewerkt aan de Hervormingsagenda Jeugd waar in het najaar van 2023 meer over bekend wordt. Eind 2023 verwachten we deze ontwikkelingen op elkaar aan te laten sluiten.</p>
Beoogd effect	Met dit preventieve aanbod willen we vrij toegankelijke ondersteuning bieden voor onze inwoners waar tijdig en laagdrempelig gebruik van kan worden gemaakt.
Verantwoording jaarrekening 2023	In aansluiting op de adviezen uit het onderzoek van de rekenkamercommissie 'Een volwassen jeugdbeleid' en de opdracht van de hervormingsagenda Jeugd hebben we het preventieve veld verder uitgebreid. Daarin zijn de vrij toegankelijke voorzieningen uitgebreid met relatie,- en scheidinghulp, kiestraining (voor kinderen met ouders die gaan scheiden of gescheiden zijn) en steungezinnen. Daarnaast is in samenwerking met het onderwijs en het schoolmaatschappelijk werk een kwaliteitsslag gemaakt voor het schoolmaatschappelijk werk waardoor meer zichtbaarheid is aan de voorkant en betere aansluiting bij de behoeften van de scholen. Daarnaast is de inzet van de orthopedagoog uitgebreid voor bevordering van de mentale gezondheid van kinderen, jongeren en gezinnen. Tenslotte is vormgegeven aan de visie van het jongerenwerk met het uitgangspunt een breed jongerenwerk met een aanbod voor alle jongeren in de gemeente.

Maatwerkdienstverlening 18-/ Geëscaleerde zorg 18-

Voorster zwemfonds	
Inhoud	Het Voorster zwemfonds maakt onderdeel uit van de lokale invulling van het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Gezien de aanwezigheid van (open) water in en rondom de gemeentegrenzen, staat zwemveiligheid hoog in het vaandel. Vanuit het zwemfonds worden voor kinderen tot 19 jaar waarvan de ouders niet over voldoende financiële middelen beschikken, alle zwemlessen voor zwemdiploma A en B vergoed. De aanvraagprocedure verloopt via het Jeugdfonds Sport en Cultuur.
Beoogd effect	Kinderen tot 19 jaar waarvan de ouders over onvoldoende financiële middelen beschikken, krijgen de benodigde zwemlessen voor het behalen van zwemdiploma A en B vergoed.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 hebben 54 kinderen gebruik gemaakt van het Jeugdfonds Sport. Daarvan kregen 18 kinderen vergoeding voor zwemlessen. Dit aantal is relatief laag; in 2022 maakten 25 kinderen gebruik van de regeling en in het eerste kwartaal van 2024 hebben we inmiddels 12 aanvragen voor zwemmen gehonoreerd.

Bevorderen Gezonde Leefstijl	
Inhoud	<p>Het veranderen van leefstijl is niet gemakkelijk en vergt een lange adem. We streven namelijk een duurzame gedragsverandering na welke op lange termijn gezondheidswinst oplevert.</p> <p>In Voorst gaan we vanuit het lokale Sport- en beweegakkoord en het preventieakkoord samen met onze maatschappelijke partners en inwoners in gesprek met inwoners over de BRAVO-thema's welke bijdragen aan het welbevinden. Hierbij gaat het om Bewegen, Roken, Alcohol (en ander middelengebruik), Voeding en Ontspanning. Op deze manier beperken we ongezond gedrag (roken, slechte voeding, stress, onvoldoende bewegen en overmatig alcoholgebruik) en stimuleren we bij kinderen, jongeren én hun ouders gezond gedrag (lichaamsbeweging, gezonde voeding, voldoende slaap en ontspanning).</p> <p>Uit verschillende onderzoeken blijkt dat naast de fysieke gezondheid, extra aandacht voor geestelijke gezondheid noodzakelijk is. In samenwerking met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen blijven we behoefte en aanbod met elkaar verbinden.</p>
Beoogd effect	Meer inwoners nemen een gezondere leefstijl aan en worden hier voldoende bij ondersteund.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In 2023 is het thema 'Gezonde Leefstijl' aan het Lokale Sport- en beweegakkoord toegevoegd. Hierbij gaat het om de thema's mentale gezondheid, het terugdringen van gezondheidsverschillen en de aanpak overgewicht en obesitas. Ook ontvangen we voor de periode van 2023-2026 middelen vanuit de Brede SPUK-regeling. Hierover bent u in het Voortgangsbericht 2023 geïnformeerd. Deze regeling bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. Vanuit deze middelen kunnen o.a. de ambities uit de Kadernota Sociaal Domein gerealiseerd worden.</p> <p>Cool 2B Fit heeft in 2023 niet gedraaid doordat er niet voldoende aanmeldingen zijn geweest. Wel is in het najaar 2023 de voorbereiding voor 2024 getroffen om de interventie Cool 2B Fit wel doorgang te laten vinden. Daarnaast is een verkenning gestart om in de gemeente Voorst de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) voor volwassenen te starten in 2024.</p>

Beweegmakelaar	
Inhoud	De Beweegmakelaar (ondergebracht bij stichting Mens & Welzijn Voorst) ondersteunt en begeleidt mensen naar passend sport- en beweegaanbod of sociale activiteit zodat er een positieve gedragsverandering ontstaat richting een actieve(re) en gezonde(re) leefstijl.

Beoogd effect	Inwoners worden goed ondersteund bij het maken van hun sportkeuze.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 is de Beweegmakelaar bezig geweest met het verwijzen van inwoners naar een passende partner in het werkveld. Er zijn nieuwe contacten gelegd, zodat er nog breder doorverwezen kan worden en inwoners terecht komen op een plek die bij hen past. In 2023 zijn er in totaal 32 inwoners doorverwezen. Al deze inwoners zijn nog steeds actief bij hun vereniging/activiteit waar naar zij zijn verwezen.

Roken, alcohol- en middelengebruik verminderen	
Inhoud	We stimuleren structureel een gezonde leefstijl en informeren samen met onze partners ouders en kinderen over de negatieve gevolgen van roken, alcohol- en middelengebruik. Middels de lokale variant DAT FIX IK! rollen we de landelijke NIX18 campagne uit. Verder zijn openbare speellocaties en scholen inmiddels rookvrij en werken we aan het rookvrij maken van de gemeentelijke gebouwen en sportlocaties.
Beoogd effect	Inwoners zijn goed geïnformeerd over de negatieve gevolgen van roken, alcohol- en middelengebruik.
Verantwoording jaarrekening 2023	Er zijn rookvrije zones aangebracht rondom alle gemeentelijke gebouwen. Daarnaast is er een 'Samen Uit, Samen Thuis' stapavond georganiseerd waar zowel jongeren als hun ouders zijn geïnformeerd over roken, alcohol- en middelengebruik, de negatieve invloed hiervan en de invloed van groepsdruk op dit gebruik.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg.
Stichting Archipel	Overkoepelende organisatie van 20 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen met als doel het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur	De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-, leerlingen-, Wmo-, en jeugdwetvervoer.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Sportbeleid en activering	% Niet-wekelijkse sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	42,8%	50,3%	47,2%	Gegevens 2023 nnb	
Maatwerkdienstverlening 18-	% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	3%	3%	3%	Gegevens 2023 nnb	Verwey Jonker Instituut
Samenkracht & burgerparticipatie	% Jeugdwerkloosheid	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	1%	1%	1%	Gegevens 2023 nnb	Verwey Jonker Instituut
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	% Voortijdige schoolverlaters	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	1,0%	0,9%	1,6%	1,8%	DUO
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft 5-18 jaar.	2,6	1,4	Gegevens 2022 nnb	Gegevens 2023 nnb	Ingrado
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft 5-18 jaar.	25	12	16	Gegevens 2023 nnb	Ingrado
Maatwerkdienstverlening 18-	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.	9,8%	11,0%	9,7%	8,2%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	1,7%	0,7%	0,8%	0,9%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	-	0,3%	0,3%	Gegevens 2023 nnb	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	1%	1%	1%		Verwey Jonker Instituut

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
4-2 Onderwijshuisvesting	1.012.411	1.178.284	1.133.242	45.042
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.171.050	1.618.363	1.404.862	213.501
5-1 Sportbeleid en activering	698.880	741.828	733.430	8.398
5-2 Sportaccommodaties	2.193.694	2.490.071	3.082.760	-592.689
5-3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	134.771	140.471	136.180	4.291
5-6 Media	452.046	489.684	479.847	9.837
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	851.547	1.299.245	3.113.999	-1.814.754
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorziening	1.502.744	1.605.377	1.498.263	107.114
6-72A Jeugdhulp begeleiding	460.652	1.107.629	1.303.493	-195.864
6-72B Jeugdhulp behandeling	900.096	900.096	886.511	13.585
6-72C Jeugdhulp dagbesteding	270.000	241.000	215.467	25.533
6-72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	281.620	281.620	348.715	-67.095
6-73A Pleegzorg	140.000	140.000	-	140.000
6-73B Gezinsgericht	270.000	270.000	266.155	3.845
6-73C Jeugdhulp met verblijf overig	500.000	500.000	789.032	-289.032
6-74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	740.000	740.000	1.095.416	-355.416
6-74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	530.000	530.000	394.631	135.369
6-74C Gesloten plaatsing	80.000	80.000	16.580	63.420
6-82A Jeugdbescherming	336.330	337.827	321.467	16.360
6-82B Jeugdreclassering	70.000	70.000	16.304	53.696
7-1 Volksgezondheid	1.300.830	1.421.703	1.192.209	229.494
Totaal lasten	13.896.672	16.183.198	18.428.563	-2.245.365
Baten				
4-2 Onderwijshuisvesting	41.201	41.202	13.931	-23.286
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	116.410	347.329	170.395	-176.934
5-1 Sportbeleid en activering	-	-	37.725	37.725
5-2 Sportaccommodaties	770.847	770.847	1.102.409	383.364
5-6 Media		25.000	30.957	5.957
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	140.396	566.236	2.977.277	2.411.041
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorziening			14.633	14.633
6-72C Jeugdhulp dagbesteding			6.814	6.814
7-1 Volksgezondheid	20.930	67.644	26.994	-40.650
Totaal baten	1.089.784	1.818.258	4.381.135	2.618.664
Saldo programma	-12.806.888	-14.364.940	-14.047.428	373.299
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	502.235	552.235	-50.000
Onttrekking aan reserves	91.570	643.805	747.886	104.081
Saldo Mutaties reserves	91.570	141.570	195.651	54.081
Resultaat programma	-14.456.104	-14.223.370	-13.612.530	610.840

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.5 Sociaal Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Wij vinden het belangrijk dat inwoners gelukkig en gezond kunnen wonen en leven in Voorst en dat iedereen mee kan doen aan de samenleving. Toch is meedoen niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn mensen in Voorst die financieel moeilijk rondkomen, leven met een beperking of moeite hebben met ouder worden. Anderen voelen zich eenzaam of ervaren druk omdat zij als mantelzorger voor een ander zorgen. Ook voor nieuwkomers is het soms moeilijk om te aarden in Voorst.

Wij zetten ons er voor in dat iedereen mee kan doen en vinden dat het beschikbare geld terecht moet komen bij de inwoners die dat het hardst nodig hebben. We bespreken met inwoners, hun netwerk en professionals welke acties het meest bijdragen aan geluk en gezondheid. Het model van positieve gezondheid vormt bij deze gesprekken het uitgangspunt.

Maatwerkdienstverlening 18+

Voorkomen is beter dan genezen. Investeren in gezondheid kan op termijn dure zorg voorkomen. Preventie begint bij het terugdringen van de kansenongelijkheid en zorgen voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

De bestaande netwerken in Voorst zijn belangrijk voor het welzijn van onze inwoners. Verenigingen, belangenorganisaties van de dorpen, kerken en vele andere maatschappelijke organisaties zorgen ervoor dat inwoners zich thuis voelen in hun buurt. De mensen uit deze netwerken zien vaak ook al snel wanneer het niet goed gaat met iemand. Wij willen ervoor zorgen dat deze sociale structuren intact blijven en waar nodig worden ondersteund. We helpen vrijwilligers hierbij met kennis en kunde.

In Voorst houden we de lijnen tussen inwoners en professionals in zorg en welzijn graag kort. Zo krijgen inwoners snel de juiste hulp. Zorg bieden we met zo min mogelijk papierwerk en grote zorgvuldigheid. We streven naar één regisseur en één plan per gezin. Bij het uitvoeren van wet- en regelgeving (Wmo, Participatiewet) redeneren wij vanuit het belang van de inwoners. Wij doen ons uiterste best om in contact te komen met moeilijk bereikbare doelgroepen.

Werken aan meer preventie en toegankelijke zorg is een doorlopend proces. Tegelijkertijd is er voor de gemeente beperkte keuzevrijheid. Wet- en regelgeving beperkt de beleidsvrijheid van de gemeente Voorst. Wij vinden dat maatwerkvoorzieningen uit de Wmo terecht moeten komen bij diegenen die dat het hardst nodig hebben en gaan graag in gesprek over de best passende oplossing bij een probleem. Als landelijke of regionale regelgeving botst met lokaal maatwerk, zoeken wij ruimte. We blijven het gesprek aangaan om inwoners de beste zorg te kunnen bieden en nemen de verantwoordelijkheid voor deze werkwijze.

Inkomensregelingen

Inwoners met problematische schulden lopen een grotere kans op gezondheidsrisico's. Financiële problemen belemmeren de aandacht voor andere zaken, zoals gezondheid en zorg. Wij vinden het belangrijk om schulden snel te signaleren en werken aan een optimale uitvoering van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat hebben wij er voor gedaan

Samenkracht en burgerparticipatie

Doorontwikkelen sociale kaart	
Inhoud	In 2022 zijn we gestart met de actualisatie van de sociale kaart. We hebben professionals getraind in het werken met de sociale kaart. In 2023 blijven we aandacht voor het werken met de sociale kaart vragen in netwerkbijeenkomsten met professionals. Ook voegen we signaleringskaarten toe aan de sociale kaart, zodat inwoners weten hoe ze vroegtijdig maatschappelijke issues als dementie en eenzaamheid kunnen herkennen bij buurtbewoners en het gesprek hierover kunnen aangaan. We trainen (zorg)vrijwilligers.
Beoogd effect	De zelf- en samenredzaamheid van inwoners is versterkt. Inwoners ontvangen passende ondersteuning die bijdraagt aan participatie en zelfredzaamheid.
Verantwoording jaarrekening 2023	De sociale kaart is geactualiseerd.

Vrijwillige inzet	
Inhoud	Naast het werken met een geactualiseerde sociale kaart vragen we van onze maatschappelijke partners niet meer de regie te voeren op individuele casussen, maar zich vooral te wijden aan het inzetten van preventieve (collectieve) oplossingen en activiteiten. Hierdoor zou het eenvoudiger moeten worden voor inwoners en consulenten om passende, preventieve ondersteuning in het voorliggend veld te vinden met als gevolg dat er minder vaak of minder lang een beroep zal worden gedaan op maatwerkvoorzieningen. Daarnaast worden netwerkbijeenkomsten door en voor professionals georganiseerd om kennis en ervaring te delen en samenwerking te versterken. Deze professionals krijgen trainingen om de netwerken van inwoners te kunnen versterken.
Beoogd effect	Versterken van de preventieve aanpak en de integrale samenwerking om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners te vergroten.
Verantwoording jaarrekening 2023	In het kader van vrijwillige inzet is vooral met onze maatschappelijke partners gewerkt aan de ontwikkeling van preventieve (collectieve) oplossingen voor hulpvragen. Dit is een continu proces. Er zijn zes netwerkbijeenkomsten geweest voor en door netwerkpartners in het sociaal domein. Elke maand heeft er een themapagina in het Voorster Nieuws gestaan met hierin een actueel maatschappelijk thema.

Voorkomen van eenzaamheid	
Inhoud	In 2023 wordt het Plan van Aanpak Eenzaamheid verder uitgevoerd; er is een gemeentelijke Meldpunt Eenzaamheid gerealiseerd en er is een Brede Coalitie van betrokkenen actief. De bewustwording over en aanpak van eenzaamheid wordt planmatig aangepakt. Bestaande ondersteuning wordt beter gevonden en benut.
Beoogd effect	Het doorbreken van het taboe op eenzaamheid, waardoor eenzaamheid beter kan worden aangepakt.
Verantwoording jaarrekening 2023	Er is een bewustwordingscampagne gelanceerd met een wekelijkse column in het Voorster Nieuws en een nieuwe folder eenzaamheid, welke huis aan huis is verspreid. Ook ligt deze folder op allerlei plekken in de gemeente waar veel inwoners komen, om zo de bewustwording over eenzaamheid bij inwoners te vergroten. Wel blijft schaamte voor eenzaamheid een lastig probleem om te tackelen. Wel stijgt bij de ontmoetingsplekken het aantal bezoekers en bij de consulent eenzaamheid van Stichting Mens en Welzijn hebben vier mensen zich gemeld naar aanleiding van de folder. Deze inwoners doen nu mee aan activiteiten in de gemeente Voorst.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Doorontwikkeling integrale toegang	
Inhoud	De werkwijze van de toegang is op orde. Er wordt actief gebruik gemaakt van de sociale kaart bij binnenkomst van een hulpvraag en actief verwezen naar vrij toegankelijke voorzieningen. Er wordt gewerkt aan een agenda voor netwerkbijeenkomsten waarin het integraal werken wordt bevorderd en een impuls zijn tot korte samenwerkingslijnen. Scholing op thema's gericht op de integraliteit zal onderdeel zijn van de agenda. Hiervoor maken we gebruik van de beschikbare kennis van onze samenwerkingspartners en waar nodig kopen we dit extra in. Het goed regelen en faciliteren van de mogelijkheden om gegevens te delen in de onderlinge samenwerking heeft hoge prioriteit. Hierbij zijn de richtlijnen van de AVG leidend. We hebben daarom in de samenwerking onderling en met maatschappelijke partners uitdrukkelijk aandacht voor de privacy en de regelgeving m.b.t. gegevensdeling.
Beoogd effect	Integraal werken van aanmelding tot nazorg met oog voor de privacyregels in de AVG.

Verantwoording jaarrekening 2023	We hebben het team Inwonersondersteuning een nieuwe plek in de organisatie gegeven. Dit team heeft geen rol meer als indicatiesteller Wmo. Hierdoor is er ruimte ontstaan voor brede vraagverheldering en betere benutting van vrij toegankelijke voorzieningen. Deze beweging hebben we gemaakt in nauwe samenwerking met de verschillende partijen.
---	---

Inkomensregelingen

Evaluatie kadernota schuldhulpverlening	
Inhoud	De Kadernota schuldhulpverlening 2020-2023 heeft een vervolg nodig. Voordat nieuw beleid voor schuldhulpverlening voor 2024 en verder wordt opgesteld, dient er een evaluatie te komen. Zijn de doelen van de nota bereikt? Deze evaluatie wordt in 2023 opgesteld en is een van de uitgangspunten voor het nieuwe beleid.
Beoogd effect	Beoordelen of doelen van Kadernota schuldhulpverlening 2020-2023 zijn bereikt. Overzicht van onderdelen die eventueel extra aandacht nodig hebben om de schuldhulpverlening in de gemeente Voorst zo goed mogelijk te krijgen en inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium te helpen.
Verantwoording jaarrekening 2023	In de termijnagenda van de raad is opgenomen dat de het nieuwe beleid voor schuldhulpverlening wordt opgenomen in de nieuwe Kadernota Sociaal Domein 2025-2028.

Inzetten op vroegsignalering	
Inhoud	Dankzij vroege opsporing van betalingsachterstanden kan de gemeente met de inwoner kijken of er (tijdelijk) ondersteuning nodig is om de financiële situatie op orde te houden. Hierdoor komen inwoners eerder in beeld, niet pas wanneer er schulden zijn ontstaan. Gemeenten zijn sinds januari 2021 verantwoordelijk voor vroegsignalering. Signaalpartners (zorgverzekeraar, energieleverancier, woningcorporaties, drinkwater-leveranciers) zijn verplicht om de gegevens van klanten die niet tijdig betalen te delen met gemeenten. Ze delen dit nadat ze zelf hebben geprobeerd het geld te incasseren. De gemeenten zijn verplicht om opvolging te geven aan deze signalen. Er komen hierdoor meer signalen waarover met de inwoners contact wordt opgenomen en waarna ondersteuning geboden kan worden. De gemeente heeft daarnaast de wens om toegangspoort te worden voor aanvraag bewindvoering. Hierdoor krijgt de gemeente meer grip op aanvragen voor bewindvoering.
Beoogd effect	Tijdig in contact komen met de inwoner, informeren of er hulp nodig is en daar waar nodig samen kijken wat nodig is om (grotere) financiële problemen te voorkomen.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 geven meer organisaties signalen over betalingsachterstanden door dan in 2022. In 2022 waren er 64 signalen van betalingsachterstanden in de gemeente Voorst. In 2023 waren er 70 signalen. Het gaat dan onder andere om betalingsachterstanden bij energiebedrijven, zorgverzekeraars en verhuurders. In 2022 was er sprake van drie meldingen. Bij een melding zijn meerdere signalen. In 2023 is het aantal meldingen hoger, namelijk 30. Medewerkers van Stimenz benaderen dan de inwoners. Er werden in 2023 78 contactpogingen gedaan. Met 30 personen is daadwerkelijk contact geweest. Inwoners konden vervolgens informatie krijgen over het voorkomen van schulden. Vier inwoners hebben naar aanleiding van het contact hulp geaccepteerd om geldproblemen in beeld te brengen en op te lossen. Door deze hulp groeien betalingsachterstanden niet uit tot schulden.

Energietoeslag 2023	
Inhoud	Ook in 2023 ontstaan problemen bij inwoners met een laag inkomen (tot 125% van het wettelijk minimum), vanwege stijgende energiekosten, de daarmee samenhangende hogere inflatie en de dalende koopkracht. Wij hebben in 2022 aan veel inwoners met een minimum inkomen een energietoeslag kunnen verlenen. Aanvragen voor 2022 die eind 2022 ingediend worden, worden begin 2023 afgehandeld. Er is kans dat de Rijksoverheid ook in 2023 met een regeling komt om lage inkomens te ondersteunen, die mogelijk door gemeenten dient te worden uitgevoerd.
Beoogd effect	De aanvragen die eind 2022 worden gedaan, begin 2023 binnen de afhandelingstermijn behandelen. Een eventuele regeling van de Rijksoverheid, voor inwoners met een laag inkomen, uitvoeren, indien de gemeenten als uitvoerende organisatie worden aangewezen.
Verantwoording jaarrekening 2023	Tot 1 januari 2023 konden inwoners de Energietoeslag 2022 aanvragen. Begin 2023 zijn de laatste aanvragen voor de Energietoeslag 2022 behandeld. Vanaf 1 oktober mochten gemeenten aan de slag met de Energietoeslag 2023. Op 1 oktober 2023 is namelijk de wet gewijzigd. Er zijn 791 energietoeslagen 2023 van € 1300 ambtshalve (dus zonder aanvraag) uitgekeerd. Ook zijn er 23 energietoeslagen van € 500 ambtshalve uitgekeerd. Dit ging om de energietoeslagen voor inwoners met een netto inkomen tussen 125%-130% van de bijstandsnorm. In totaal zijn er 814 energietoeslagen 2023 ambtshalve uitgekeerd. Van deze inwoners waren de gegevens bekend die nodig waren om te bepalen of men in aanmerking komt of mocht de gemeente de gegevens oprvragen via het Inlichtingenbureau. Eind 2023 en begin 2024 zijn er ook 106 aanvragen gedaan voor de Energietoeslag 2023. Nog onbekend is hoeveel van de aanvragen toegekend worden. De aanvragen worden getoetst. Tot 1 augustus 2024 mogen inwoners nog een aanvraag indienen voor de Energietoeslag 2023.

Jeugdfonds Sport en Cultuur	
Inhoud	Het ontbreken van financiële middelen mag voor kinderen deelname aan sport en cultuur niet in de weg staan. De gemeente Voorst maakt daarom vanaf 2014 deel uit van het Jeugdfonds Sport en Cultuur (JFSC). Zonder inkomingsstoetsing wordt er op basis van het verhaal van de aanvrager door de intermediairs maximaal € 225 per kind per jaar toegekend. Dit bedrag wordt door het Jeugdfonds rechtstreeks aan de aanbieder overgemaakt waardoor dit systeem fraudeonvoelig is. Ook de komende jaren wordt de bekendheid en het netwerk van het Jeugdfonds in Voorst versterkt.
Beoogd effect	Alle Voorster kinderen tot 19 jaar kunnen lid worden van een vereniging.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 hebben 54 kinderen gebruikgemaakt van het Jeugdfonds Sport. Er zijn meer jongens (36) die gebruikmaken van het JFSC dan meiden (18). In vergelijking met 2022 zijn er minder kinderen die via JFSC een zwemles hebben gevolgd wat maakt dat we ruim binnen het budget zijn gebleven. De top drie van sporten die via het JFSC worden beoefend: Voetbal (21 kinderen), Zwemles (18 kinderen) en Gymnastiek (drie kinderen).

Maatwerkdienstverlening 18+

Optimaliseren regionale raamovereenkomsten	
Inhoud	In regionaal verband werken we aan de transformatie van de raamovereenkomsten voor jeugdhulp en Wmo. Aanleiding zijn de oplopende kosten in het sociaal domein. Ook willen we dat de maatwerkproducten beter aansluiten bij de zelfredzaamheid van inwoners. We kijken hierbij naar de uitvoeringsvorm, de bekostigingsmethodiek, het bieden van reële tarieven aan zorgaanbieders en de administratieve lasten. In samenhang hiermee ontwikkelen we lokale algemene voorzieningen die een passend alternatief kunnen zijn voor begeleiding groep en begeleiding individueel verder door. In 2023 evalueren we de pilot 'ontmoetingsplekken' die Mens en Welzijn organiseert als voorliggende voorziening voor geïndiceerde dagbesteding. Ook starten we in 2023 met een pilot logeerbed om de respijtzorg te verbeteren. Hierbij wordt ook de inhoud van de maatwerkvoorzieningen in de raamovereenkomst opnieuw beoordeeld.
Beoogd effect	We bieden reële tarieven passend bij de kwaliteit en vorm van zorg die we inkopen. Administratieve lasten zijn zoveel mogelijk beperkt. We hebben grip op de uitgaven en beheersen de kosten waar mogelijk.
Verantwoording jaarrekening 2023	De huidige raamovereenkomst voor jeugdhulp en Wmo-voorzieningen loopt tot 2026. Eind 2023 is besloten om in 2024 een nieuwe inkoop te starten voor jeugdhulp en Wmo-voorzieningen.

Geëscaleerde zorg 18+

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	
Inhoud	Eind 2022 heeft het college het convenant regionale samenwerking maatschappelijke opvang en beschermd wonen Oost-Veluwe vastgesteld. In het convenant is de regionale samenwerking tussen de deelnemende gemeenten beschreven, met als uitgangspunt financiële solidariteit. Hierin is rekening gehouden met het nieuwe verdeelmodel dat vanaf 2024 ingaat en ertoe leidt dat minder middelen beschikbaar zullen zijn voor beschermd wonen. Lokaal zullen we, samen met lokale en regionale partijen, een jaarplan opstellen waardoor met minder budget, meer mensen thuis kunnen wonen. In het jaarplan is aandacht voor de zorginfrastructuur in de wijk, woonomgeving, wonen, werk en dagbesteding.
Beoogd effect	Continuering van het beleid voor beschermd thuis tegen een achtergrond van dalende budgetten.
Verantwoording jaarrekening 2023	De nieuwe inkoop van maatwerkvoorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen is in 2023 gestart en begin 2024 afgerond. Het lokale jaarplan voor de periode 2023-2024 is in uitvoering. Omdat de wet woonplaatsbeginsel beschermd wonen controversieel is verklaard en onlosmakelijk is verbonden met het nieuwe verdeelmodel voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen, is ook dit verdeelmodel opnieuw uitgesteld naar 2026.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-, leerlingen-, Wmo-, en jeugdwetvervoer.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Inkomensregeling	Bijstandsuitkering	het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	268	205	Gegevens 2022 nnb	172	CBS
Maatwerkdienstverlening 18+	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten (per 10.000 inwoners).	700	560	780	Gegevens 2023 nnb	CBS

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.010.572	1.356.221	1.356.343	-122
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.744.055	1.821.456	1.615.277	206.179
6-3 Inkomensregelingen	5.636.858	7.580.765	7.201.516	379.249
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.367.238	1.503.964	1.123.265	380.699
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	4.422.642	4.722.642	4.815.518	-92.876
6-71C Dagbesteding (WMO)	610.000	610.000	526.149	83.851
6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	211.296	211.296	184.117	27.179
6-81A Beschermd wonen (WMO)	46.348	46.348	26.780	19.568
6-81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang	40.084	42.841	37.573	5.268
Totaal lasten	15.089.093	17.895.533	16.886.538	1.008.995
Baten				
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	50.000	449.382	452.948	3.566
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			6.548	6.548
6-3 Inkomensregelingen	4.188.250	4.073.015	4.518.872	445.857
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7.327	7.327	6.045	-1.282
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	150.000	150.000	175.682	25.682
6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)			11.359	11.359
6-81A Beschermd wonen (WMO)	-	679.063	769.942	90.879
Totaal baten	4.395.578	5.358.787	5.941.396	582.609
Saldo Programma	-10.693.515	-12.536.746	-10.945.142	1.591.604
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	178.000	-178.000
Onttrekking aan reserves	16.339	582.639	760.639	128.000
Saldo Mutaties reserves	16.339	582.639	582.639	-50.000
Resultaat programma	-10.677.176	-11.954.107	-10.362.503	1.541.604

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.6 Veilig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Voorst wil een gemeente zijn waar inwoners en ondernemers zich veilig voelen. We zetten in op het voorkomen en bestrijden van criminaliteit en overlast. Daarnaast is er aandacht voor een veilige leefomgeving op het gebied van bouwen, milieu, evenementen en infrastructuur, én voor sociale veiligheid.

Openbare orde en veiligheid

Zorgen voor een veilig Voorst kunnen we niet alleen. Daarom werken we intensief samen met inwoners, organisaties en partners. In de rampenbestrijding doen we dat met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, waarin we samenwerken met 21 andere gemeenten.

Criminelen komen steeds vaker binnen via interneten steeds minder vaak via de achterdeur. Samen met de politie werken we daarom aan de aanpak en bewustwording rondom digitale veiligheid.

Ondermijning

Een belangrijk thema rondom veiligheid is ondermijning in het landelijk gebied. We willen voorkomen dat agrariërs of bewoners van het buitengebied betrokken raken bij criminele activiteiten. Goede contacten, sociale veiligheid én bewustwording zijn hierbij essentieel. Een belangrijk speerpunt is zicht krijgen op de georganiseerde ondermijnende criminaliteit in Voorst. Dat doen we samen met politie en andere partners, zoals het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). De gemeente Voorst gebruikt het Bibob-beleid bij vastgoedtransacties, omgevingsvergunningen, subsidies en aanbestedingen. Dit om te voorkomen dat geld besteed wordt in Voorst, waarvan de herkomst niet te herleiden is.

Zorg en veiligheid

Een veilige omgeving begint bij goede contacten met de samenleving en tijdige zorg voor mensen die dat nodig hebben. Daarom is er goede afstemming tussen de beleidsterreinen zorg en veiligheid. Bijvoorbeeld om personen met verward gedrag de juiste hulp te bieden en daarmee overlast te voorkomen. We hebben korte lijnen met het wijk- en welzijnswerk, het jongerenwerk, gezondheidszorg, boa's en wijkagenten. We betrekken scholen, verenigingen en kerken bij een adequate aanpak. Samen met onze inwoners en veiligheidspartners zijn wij verantwoordelijk voor het veilig houden van Voorst.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Activiteiten

Openbare orde en veiligheid

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland	
Inhoud	In 2023 werkt de VNOG verder aan de Toekomstvisie en bijbehorende opdrachten die in 2020 zijn vastgesteld en in 2026 moeten zijn uitgevoerd en geborgd. Het beleidsplan en het regionaal risicoprofiel voor de huidige beleidsperiode (2021-2024), sluiten één op één aan op de Toekomstvisie en opdrachten. Op basis van het risicoprofiel zijn de incidenttypen bepaald die we in deze beleidsperiode uitwerken. Een aantal belangrijke thema's voor 2023 zijn: de verdere doorontwikkeling van de crisisorganisatie n.a.v. evaluaties (bijvoorbeeld omtrent de coronacrisis), de verdere uitrol van het programma Zelfredzaam & Risicobewust, de taakoverdracht van de huisvestingstaken in de kazernes conform de demarcatie-afspraken (mits hiertoe in 2022 besloten) en het goed afronden van de vorming van de nieuwe meldkamer.
Beoogd effect	Door middel van een goed risicoprofiel, samen met een beleids- en dekkingsplan dat aansluit op de Toekomstvisie en opdrachten, wordt de VNOG een flexibele en slagvaardige organisatie. Dit zorgt er voor dat er in onze regio veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden en we goed voorbereid zijn op incidenten met een grote waarschijnlijkheid en/of een grote impact.
Verantwoording jaarrekening 2023	Er is in 2023 verder gewerkt aan de opdrachten behorende bij de Toekomstvisie. Zo is het project Leefsamen (plaatsen van slimme sensoren bij ouderen) in 2023 uitgerold binnen onze gemeente, wat bijdraagt aan zelfredzaamheid en risicobewustzijn. De VNOG heeft ook stappen gezet in het versterken van de informatiepositie, onder andere door de verdere opbouw van het VICC (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum) en aan RISQ (informatieplatform voor risicogericht informeren, adviseren en oefenen). Daarnaast heeft de VNOG in 2023 een meerjarig bestedingsplan opgesteld voor besteding van de ophoging van de rijksbijdrage (BDuR) aan de veiligheidsregio's. Dit plan is in 2023 al in gang gezet en vormt al onderdeel van de reguliere taakuitvoering. Het plan is gericht op versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening en vergroting van de flexibiliteit van de crisisorganisatie. Verder is in 2023 de nieuwe meldkamer in gebruik genomen en is de nieuwe werkwijze rond de huisvestingstaken in de brandweerkazernes volgens de afspraken in de demarcatieregeling gestart. Tot slot heeft de VNOG de ondersteuning bij de Oekraïne-/vluchtelingencrisis in 2023 voortgezet.

Ondermijning	
Inhoud	Ook in 2023 voeren we acties uit in lijn met ons plan van aanpak ondermijning. Uitbereiding van de huidige beleidsregels, staat als actiepunt in het plan van aanpak ondermijning benoemd. Eind 2022 willen we de bestaande BIBOB beleidslijn (gericht op horeca- en seksinrichtingen) uitbreiden, zodat we ook een Bibob-toets kunnen uitvoeren bij vastgoedtransacties, omgevingsvergunningen, subsidies en aanbestedingen. Deze Bibob-toets houdt in, dat aan de hand van het ingevulde Bibob vragenformulier beoordeeld wordt, of er redenen zijn om bijvoorbeeld een aanvraag te weigeren of om eerst een advies aan het Landelijk Bureau Bibob te vragen. Wanneer het college nieuwe Bibob-beleidsregels heeft vastgesteld, wordt de raad hiervan in kennis gesteld. In 2023 starten we met de implementatie van het nieuwe Bibob beleid. Daarnaast maken we in 2023 een start met de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan. Ook daarmee geven we verdere uitvoering aan het plan van aanpak ondermijning, waarin het versterken van bestuurlijke en ambtelijke integriteit een van de sporen is. Ook gaan we in 2023 door met de integrale controles en preventieve acties.
Beoogd effect	Aanpakken, terugdringen en voorkomen van ondermijning / ondermijnende criminaliteit in de gemeente Voorst.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 zijn de nieuwe Bibob-beleidsregels vastgesteld. Ook is het nieuwe beleid geïmplementeerd en is er in veel aandacht geweest voor de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan. We hebben met name acties ingezet die gericht waren op de interne bewustwording en meldingsbereidheid. Zo is er een eerste stap gezet om te komen tot ambassadeurs ondermijning binnen verschillende vakgebieden, zodat de organisatie breed betrokken is bij de aanpak van ondermijning. De eerste resultaten van de bewustwordingsacties zien we al terug. Medewerkers delen vaker 'onderbuikgevoelens' en een 'niet-pluis-gevoel'. Deze signalen worden meegenomen naar ons lokaal ondermijningsoverleg met het RIEC en politie en kunnen leiden tot concrete acties en/of (integrale) controles. Zo hebben we ook in 2023 meerdere integrale controles uitgevoerd en handhavend opgetreden. We houden ook preventieve controles. Daar vergroten we namelijk onze zichtbaarheid mee en laten we criminelen mee weten dat zij in de gemeente Voorst niet zomaar hun gang kunnen gaan. In 2023 hebben we ook onze samenwerking met gemeente Zutphen, Lochem en Brummen op de aanpak van ondermijning versterkt. We leren van elkaar en trekken samen op waar mogelijk. Dit versterkt onze aanpak van ondermijning

Zorg en Veiligheid	
Inhoud	<p>We constateren de afgelopen jaren een toenemende verbinding tussen de beleidsvelden Zorg en Veiligheid, dit zetten we ook in 2023 voort. Ook regionaal worden de beleidsterreinen steeds meer met elkaar verbonden. Zo wordt er twee keer per jaar een zogenaamde Vierhoek gehouden met de burgemeesters van de IJsselstreekgemeenten, politie, het OM en de grootstelokale instellingen geestelijke gezondheidszorg. Ook is er een regionale bestuurlijke stamtafel zorg-veiligheid gestart. We hebben korte lijnen met wijk- en welzijnswerk, het jongerenwerk, gezondheidszorg, boa's en wijkagenten en betrekken scholen bij de preventie aanpak. Scholen en vereniging weten dat ze met signalen bij ons terecht kunnen. Verder maken we gebruik van voorlichtingsmomenten aan eerstelijns hulpverleners (zoals huishoudelijke ondersteuning, kinderopvang, POH en huisartsen) om ook met hen de verbinding te leggen en onderhouden. Er is ook regelmatig overleg met de woningbouw vereniging en bemoeizorg (GGZ).</p> <p>Op het terrein van zorg en veiligheid wordt goed samengewerkt met zowel het Veiligheidshuis als Veilig Thuis. Regionaal is beleid ontwikkeld op het terrein van huiselijk geweld en kindermishandeling, dat nu verder lokaal wordt uitgevoerd. Ook op het terrein van maatschappelijke opvang en beschermd wonen hebben we in 2021 regionaal beleid vastgesteld dat in 2022 op gemeenteniveau verder wordt uitgewerkt.</p> <p>Veel pakken we in regionaal verband op, omdat de betrokken zorgpartners ook vaak in regioverband opereren. In het uitvoeringsplan 2023, dat we samen met gemeente Zutphen, Lochem en Brummen opstellen, wordt een aantal concrete acties op het vlak van zorg en veiligheid genoemd die we in 2023 uitvoeren. Dit jaarlijkse uitvoeringsplan (dat hoort bij het Integraal Veiligheidsplan) wordt ter kennisgeving aan de raad aangeboden.</p>
Beoogd effect	Door bevordering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid, komen we tot een betere integrale aanpak van vraagstukken die zich op het snijvlak van zorg en veiligheid bevinden.
Verantwoording jaarrekening 2023	In 2023 zijn belangrijke stappen gezet om de verbinding tussen de werkvelden Zorg en Veiligheid te versterken. Na twee jaar experimenteren met de bestuurlijke stamtafel zorg- en veiligheid, is besloten om dit experiment om te zetten in een definitieve vorm van overleg tussen de ketenpartners. Op de inhoud is het thema mensenhandel een belangrijk onderwerp waar zorg en veiligheid bij elkaar komen. In 2023 is er binnen het district Noord- en Oost- Gelderland gezamenlijk gewerkt aan een ketenaanpak mensenhandel. Dit krijgt in 2024 een vervolg. Verder zijn de acties uit het uitvoeringsplan 2023 behorende bij het integraal veiligheidsplan uitgevoerd en werken de medewerkers van zorg en van veiligheid ook lokaal steeds meer samen.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	De VNOG voert de dagelijkse brandweezorg uit. De brandweer op regioniveau zorgt onder andere voor de voorbereiding op rampen en calamiteiten, samen met de GHOR (geneeskundige hulpverlening in de regio). Hiervoor wordt samengewerkt met politie en de deelnemende gemeenten.

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Openbare orde en veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	0,4	0,4	0,4	1	CBS
Openbare orde en veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	2,0	2,6	1,8	2,2	CBS

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Openbare orde en veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	1,4	1,2	1,4	1,6	CBS
Openbare orde en veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	3,7	4,9	3,2	3,4	CBS
Openbare orde en veiligheid	Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	9	5	9	cijfers 2023 nnb	Bureau Halt

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	1.676.864	1.696.158	1.737.629	-41.471
1-2 Openbare orde en veiligheid	343.920	610.613	485.465	125.148
Totaal lasten	2.020.785	2.306.771	2.223.094	83.677
Baten				
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1-2 Openbare orde en veiligheid	14.232	58.313	137.638	79.325
Totaal baten	14.232	58.313	137.638	79.325
Saldo Programma	-2.006.553	-2.248.458	-2.085.456	163.002
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	89.000	-89.000
Onttrekking aan reserves	-	89.000	178.000	89.000
Saldo Mutaties reserves	-	89.000	89.000	-
Resultaat programma	-2.006.553	-2.159.458	-1.996.456	163.002

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.7 Dienstverlenend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

De dorpen en buurtschappen vormen samen de gemeente Voorst. Wij hechten waarde aan een goede relatie met de dorpen. Dit betekent dat het bestuur zichtbaar en met regelmaat aanwezig wil zijn in iedere dorp. De gemeentelijke coördinator maatschappelijke initiatieven is een belangrijke schakel tussen inwoners en de gemeente. Iedere wethouder is ook dorpswethouder om de lijn tussen het college en de dorpen ook op bestuurlijk niveau zo kort mogelijk te houden.

De kracht van de samenleving is ons uitgangspunt. De gemeente is een wendbare organisatie die verankerd is in de lokale gemeenschap en die maatwerk kan leveren in dorpen en naar doelgroepen. De gemeente stelt zich meedenkend op. Als initiatieven vanuit de samenleving niet gerealiseerd kunnen worden, onderbouwen we waarom dit zo is, en geven we aan wat wél kan.

Samenkracht en burgerparticipatie

In tien van de twaalf dorpen zijn plaatselijke belangenverenigingen, die de belangen van hun inwoners behartigen. In Steenenkamer doet de actieve buurtvereniging dit. In Twello is geen belangenvereniging. Aan de hand van een Leefbaarheidsonderzoek maken wij aansluitend graag afspraken over de gewenste samenwerking. De rol van de dorpscontactpersonen is van groot belang. We continueren deze rol en gaan in gesprek over de invulling van deze functie en eventuele doorontwikkeling.

In een dorpsvisie staat hoe het dorp zich wil ontwikkelen. Een dorpsvisie gaat over voorzieningen, projecten en kansen en is van belang voor alle inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden uit het dorp. Het initiatief om te starten met een dorpsvisie kan zowel vanuit de gemeente als vanuit de dorpen zelf komen. We willen zoveel mogelijk een gezamenlijk proces doorlopen en ondersteunen waar mogelijk.

Bestuur

Aan de balies van het nieuwe gemeentehuis worden inwoners snel en goed geholpen als zij een nieuw rijbewijs of een reisdocument nodig hebben. De gemeente maakt interactief beleid samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere gemeenten en organisaties. De vorm en invulling van participatie verschilt per project. Wij vinden verwachtingenmanagement daarbij belangrijk, zodat inwoners vooraf weten wat de kaders zijn. Wij handelen met verantwoordelijkheid voor de volgende generaties. De jeugd heeft de toekomst en kan de gemeente ook nu al veel bieden. We zetten daarom specifiek in op het betrekken en enthousiasmeren van de jeugd bij de lokale politiek en democratie, onder meer door het instellen van een jongerenraad.

Regionale samenwerking

Wij hechten een groot belang aan samenwerking. In de regio, maar ook met netwerkpartners als buurgemeenten, andere overheden, waterschappen en veertien verbonden partijen. We zetten graag op een rij wat de mogelijkheden zijn om elkaar verder te helpen en samen het beste te doen voor onze inwoners.

Voor alle samenwerkingsverbanden geldt dat we actief samenwerken voor het beste resultaat. Voorst werkt met 7 andere gemeenten aan een regionale agenda. De thema's hierbij zijn duurzaam wonen en werken in een goed bereikbare regio, met versterking van ons gevarieerde landschap. Voorst is een relatief kleine gemeente tussen grotere steden. Waar mogelijk trekken we samen op om meer te bereiken. Dat doen we bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, waar we samenwerken met de politie en andere partners, zoals het Regionale Informatie- en Expertise Centrum.

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland is een belangrijke partner als het gaat om risico- en crisisbeheersing, GGD Noord- en Oost-Gelderland als het gaat om gezondheid.

Kansen voor bedrijven

Voorst is onderdeel van de kennis- en netwerkorganisatie die werkt aan het versterken van de duurzame, economische ontwikkeling van de regio; de Cleantech Regio. De organisatie verbindt initiatieven uit onderwijs, ondernemers en overheid. Voorst levert hieraan een actieve bijdrage. De samenwerking biedt kansen voor bedrijven in onze gemeente, maar ook om de doelstellingen op het gebied van energie en duurzaamheid dichterbij te halen.

Klarenbeek is deels onderdeel van de gemeente Voorst, maar ook deels onderdeel van de gemeente Apeldoorn. Dit vraagt vanuit de gemeente Voorst om een goede afstemming met Apeldoorn over onderwerpen die spelen in het dorp, zoals ouderenzorg, woningbouw, de energietransitie, kinderopvang en een vitaal multifunctioneel centrum.

Bestuurlijk kompas

Een bestuurlijk kompas is opgesteld met daarin afspraken over de samenwerking met de inwoners van Voorst, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. Dit bestuurlijk kompas laat zien hoe gehandeld wordt om Voorst betrouwbaar en betrokken te besturen.

In het bestuurlijk kompas komen de volgende thema's aan bod:

- In gesprek met de samenleving
- De gemeenteraad in positie
- Samenwerking ambtenaren en bestuur

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat hebben wij er voor gedaan

Activiteiten

Bestuur

Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen	
Inhoud	In 2023 vonden de verkiezingen voor de Provinciale staten en Waterschappen plaats op 15 maart 2023. De laatste verkiezingen voor de Provinciale staten werden op 20 maart 2019 gehouden.
Beoogd effect	De verkiezingen voorspoedig laten verlopen. Onze inwoners faciliteren we goed, zodat zij hun stem eenvoudig kunnen uitbrengen. Zorgdragen voor een correcte vaststelling van de uitslagen.
Verantwoording jaarrekening 2023	De hoge opkomst in combinatie met dubbele verkiezingen heeft in 2023 impact gehad op de ambtelijke organisatie en op de stembureauleden. De extra controleprotocollen en -maatregelen zorgden voor een langer tel- en invoerproces dan gemiddeld. De gemeente Voorst heeft de uitslagen tijdig en correct vastgesteld. De extra kosten worden verantwoord bij "Wat mag het kosten" van dit programma.

Landelijke verkiezingen Tweede Kamer	
Inhoud	Op 8 juli 2023 is het kabinet gevallen en dit resulteert in nieuwe verkiezingen voor de Tweede Kamer. Deze tussentijdse verkiezingen vinden plaats op 22 november 2023.
Beoogd effect	We zorgen voor een voorspoedig verloop van de verkiezingen. In de gemeente zijn de partijen op verkiezingsborden goed zichtbaar. Onze inwoners worden gefaciliteerd om op correcte wijze hun stem uit te brengen. We hanteren processen voor het juiste verloop van het vaststellen van de verkiezingsuitslag.
Verantwoording jaarrekening 2023	Na de evaluatie van de voorgaande verkiezingen hebben we meer stemhokjes en stembureauleden ingezet. Zo hebben we lange wachttijden voorkomen. De controleprotocollen en -maatregelen van de Kiesraad blijven van kracht. Voor deze verkiezingen is voor het eerst gebruik gemaakt van duurzaam inzetbare borden voor de posters van de politieke partijen. Deze zullen we blijven gebruiken voor volgende verkiezingen. De extra kosten worden verantwoord bij "Wat mag het kosten" van dit programma.

Samenkracht en burgerparticipatie

Participatie	
Inhoud	<p>De samenwerking met en tussen de dorpen krijgt al jaren veel aandacht binnen de gemeente. In zowel de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst als de Kadernota Sociaal Domein 2020-2024 staat beschreven dat we samenwerken aan de leefbaarheid van de dorpen en dat wij initiatieven uit de kernen zoveel en zo goed mogelijk ondersteunen. Dit beleid om de dorpen ruimte te geven en op te zoeken heeft al verschillende dorpsvisies opgeleverd (o.a. Teuge, Nijbroek, Voorst en Posterenk). Ook zijn enkele dorpen hier op dit moment mee bezig (o.a. Wilp, Bussloo). De geactualiseerde beleidsregels subsidie Leefbaarheid Kleine Kernen 2021 maken mogelijk dat de dorpen hun eigen slagkracht kunnen vergroten. We faciliteren ontmoetingen tussen de dorpen, zodat zij van elkaar kunnen leren. Ook is het de wens om met iedere dorpsbelangenorganisatie elk jaar 1 op 1 in gesprek te gaan over de uitdagingen die er liggen.</p> <p>Eind 2022 wordt naar verwachting het participatiebeleid binnen de omgevingswet vastgesteld. In 2023 gaan we hier onze eerste ervaringen mee op doen. Begin 2023 wordt in samenwerking met de griffie een symposium georganiseerd dat gaat over de lokale democratie. Lokale organisaties waarmee we samenwerken op het gebied van leefbaarheid worden uitgenodigd om hieraan deel te nemen.</p>
Beoogd effect	Het onderhouden van contacten met maatschappelijke organisaties op het gebied van leefbaarheid. We stimuleren ontmoetingen om van elkaar te leren.
Verantwoording jaarrekening 2023	Op 23 januari 2023 is een informatieve beeldvormende bijeenkomst georganiseerd waarin onder andere het onderwerp participatie aan de orde kwam. Een vertegenwoordiger vanuit een dorpsbelangenorganisatie, een lokaal bouwbedrijf en het college lichtten de raad toe hoe tot het conceptparticipatiebeleid is gekomen. Elk met een eigen inbreng. De gemeenteraad stelde het participatiebeleid op 3 juli 2023 vast. In 2023 is er regelmatig overleg geweest tussen de dorpsbelangenorganisaties en de gemeente Voorst. Doel was om tot een gezamenlijk beeld te komen over participatie en samen te leren van elkaars ervaringen. Het Dorpenplatform speelt hierin een belangrijke rol. Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden, waarmee het participatiebeleid ook werking krijgt.

Aanragen van bewonersinitiatieven in Twello	
Inhoud	<p>Samen met actieve inwoners uit Twello gaan we de resultaten van het Leefbaarheidsonderzoek Twello (juli 2022) vertalen naar een gebiedsgerichte (wijk)aanpak die passend is bij ons grootste dorp. Dit vindt plaats in het najaar van 2022. Er zijn zo'n 30 geïnteresseerde inwoners van Twello die hierbij hun bijdrage leveren.</p> <p>Concreet bepalen we eind 2022 wie welke rol kan nemen richting een initiatiefrijk en verbonden Twello. Is een samenwerking met (vrijwillige) 'kartrekkers' of ondersteuners in de Twellose wijken kansrijk? Welke taken kunnen zij op zich nemen en hoe staan zij in contact met de gemeente? Waarmee kunnen wij hen 'uitrusten' om goed de wijk in te gaan? Deze vragen krijgen plek in een gebiedsgerichte (wijk)aanpak. Het is mogelijk dat voor de uitvoering hiervan extra middelen nodig zijn. Wij informeren de raad hier separaat over.</p> <p>Tot slot kan ook een dorpshuisfunctie van meerwaarde zijn voor de samenhang in Twello. In het onderzoek naar een nieuwe functie voor het Kulturhus wordt de mogelijkheid van de dorpshuisfunctie concreet meegenomen.</p>
Beoogd effect	Het verbeteren van de leefbaarheid en de saamhorigheid in de wijken van Twello.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In Twello trekken we samen met Mens en Welzijn en IJsseldal Wonen op in het project Sterke Buurtverbinders om antwoorden te vinden op bovengenoemde vragen. Het gaat hierbij om een 2-jarig project (van september 2023 tot september 2025) dat financieel en met kennis wordt ondersteund door het Oranje Fonds. Doelen van het project zijn onder andere om actief gelegenheid te bieden aan inwoners om elkaar te leren kennen en erachter te komen wat ze voor elkaar kunnen doen. En om in de dorpen – in het bijzonder in Twello – de kracht, kwaliteiten en ideeën van inwoners beter te benutten en de samenleving te versterken.</p> <p>Samen met genoemde partners hebben we in 2023 bewonersinitiatieven in Twello ondersteund. Zoals het omvormen van een speelplek in de wijk Demmerskamp naar een ontmoetingsplek voor alle wijkbewoners. Ook het initiatief van Stichting Lawa Mena om hun gebouw aan het Mr. Dr. Chris Soumokilein meer als buurthuis te exploiteren ondersteunen we. Dit proces is gestart in 2023 en loopt door in 2024. Het Kulturhus vervult inmiddels steeds meer een dorpshuisfunctie voor Twello en is hier ook beter op ingericht. Dit project wordt afgerond met de verbouwing in februari/maart 2024.</p>

Regionale samenwerking	
Inhoud	<p>De regionale samenwerking met o.a. de verschillende verbonden partijen, buurgemeenten en gemeenschappelijke regelingen is van groot belang.</p> <p>In de samenwerking binnen de CleanTechRegio is in 2022 gestart met de voorbereidingen voor de regionale uitvoeringsagenda. Naar verwachting wordt deze in 2023 opgeleverd. De kansen voor bedrijven kunnen zich voordoen in het Regionaal Programma Werken, dit is bestaand beleid dat periodiek wordt herijkt. Daarnaast is er binnen de samenwerking in de regio oog voor de afstemming van de opgaven op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid in het afstemmingsberaad.</p> <p>De provincies hebben opdracht gekregen van het Rijk om voor 1 juli 2023 de ruimtelijke opgaven voor wonen, natuur, energie, landbouw en economie in samenhang in kaart brengen. Met het water- en bodemsysteem als leidend principe. De provincie Gelderland wil dit op regionale schaal uitwerken en werkt samen met partners aan het Ruimtelijk Perspectief. Sommige opgaven kunnen worden gekoppeld, maar soms zullen opgaven botsen en is een ruimtelijke afweging nodig. De provincies moeten hiervoor voor 1 juli hiervoor een bod neerleggen bij het Rijk. Om dit op een goede manier te kunnen doen, wil het Rijk voor 1 oktober 2022 al duidelijkheid geven over een aantal nationale vraagstukken die er liggen via de nationale programma's. De provincie Gelderland wil dit in regioverband oppakken en gaat werken met regioteams om dit te realiseren. Dit wordt in het najaar van 2022 opgestart .</p> <p>Over het dorp Klarenbeek vindt per kwartaal overleg plaats met de gemeente Apeldoorn. Deze afstemming wordt voortgezet, waarbij de komende jaren een vitaliteitsagenda wordt opgesteld. Dit wordt vanuit de gemeente Apeldoorn geïnitieerd en naar verwachting in 2023 opgestart. Wij werken hierbij actief samen.</p>
Beoogd effect	Actief samenwerken voor een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners.
Verantwoording jaarrekening 2023	<p>In 2023 is de regionale samenwerking van naam gewijzigd; van CleanTechRegio naar Regio Stedendriehoek. Daarnaast zijn de gemeenten in 2023 gestart met het afwegen van de nieuwe mogelijkheden die de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen biedt. Aan de nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR) is in 2023 verder gewerkt, uiteindelijk moet deze GR voor 1 juli 2024 zijn vastgesteld.</p> <p>In 2023 is de regionale uitvoeringsagenda vastgesteld en is een nieuwe aanvraag voor de regiodeal gedaan, ook is het agenderende regio-arrangement vastgesteld door de Regioraad.</p> <p>Over het dorp Klarenbeek vindt per kwartaal ambtelijk overleg plaats met de gemeente Apeldoorn. In november 2023 heeft er een gezamenlijk overleg plaatsgevonden met de dorpswethouders van beide gemeenten en de dorpsbelangenvereniging. De door de gemeente Apeldoorn te initiëren vitaliteitsagenda is vanwege capaciteitsproblemen uitgesteld.</p>

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek	<p>De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm van 8 gemeenten samen met ondernemers en onderwijs en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt3. Een circulaire en energieneutrale economie <p>De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.</p>

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,8 fte	7,5 fte	7,5 fte	7,92 fte	Eigen gegevens
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,7, fte	8,6 fte	8,0 fte	8,12 fte	Eigen gegevens

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
0-1 Bestuur	1.808.891	1.990.594	1.949.786	40.808
0-2 Burgerzaken	916.226	1.020.909	997.507	23.402
0-3 Beheer overige gebouwen	829.932	1.683.424	1.484.171	199.253
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	107.637	132.636	120.584	12.052
Totaal lasten	3.662.686	4.827.563	4.552.048	275.515
Baten				
0-1 Bestuur	67.933	67.933	142.292	74.359
0-2 Burgerzaken	345.778	345.778	322.261	-23.517
0-3 Beheer overige gebouwen	138.436	139.238	257.465	142.136
Totaal baten	552.147	552.949	722.018	192.978
Saldo programma	-3.110.539	-4.274.614	-3.830.030	468.493
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	209.000	328.000	-119.000
Onttrekking aan reserves	52.760	141.760	469.760	328.000
Saldo Mutaties reserves	52.760	-67.240	141.760	209.000
Resultaat programma	-3.057.779	-4.341.854	-3.688.270	677.493

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Naast de inhoudelijke onderwerpen in de programma's volgt nu informatie over de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. De belangrijkste dekkingsmiddelen zijn de onroerende-zaakbelastingen en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De lasten en baten die worden gekwalificeerd als algemene dekkingsmiddelen en financieringsbaten en –lasten hebben in tegenstelling tot andere inkomsten vooraf geen bestemming en zijn dus niet geoormerkt. De lasten en baten kunnen niet direct aan de inhoudelijke programma's worden toegerekend.

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
0-5 Treasury	122.180	122.178	194.976	-72.798
0-61 OZB Woningen	377.333	442.413	416.993	25.420
0-64 Belastingen overig	51.453	51.453	56.930	-5.477
0-7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	970.000	-51.000	-	-51.000
0-8 Overige baten en lasten	200	6	186.256	-186.250
0-9 Vennootschapsbelasting (VBP)	-	-	144.036	-144.036
Totaal lasten	1.521.165	565.050	999.191	-434.141
Baten				
0-5 Treasury	159.400	328.500	362.959	34.459
0-61 OZB Woningen	4.680.658	4.680.657	4.664.306	-16.351
0-62 OZB- niet woningen	2.732.536	2.732.536	2.706.005	-26.531
0-64 Belastingen overig	110.000	110.000	118.573	8.573
0-7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	43.446.582	45.184.619	45.347.454	162.835
0-8 Overige baten en lasten	-	-	467.876	467.876
Totaal baten	51.129.176	53.036.312	53.667.173	630.861
Saldo programma	49.608.010	52.471.262	52.667.982	196.720
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	1.302.365	1.310.938	-8.573
Onttrekking aan reserves	124.871	1.427.236	1.402.236	-25.000
Saldo Mutaties reserves	124.871	124.871	91.298	-33.573
Resultaat programma	49.732.881	52.596.133	52.759.280	163.147

Algemene uitkering gemeentefonds

De algemene uitkering is vrij besteedbaar en wordt als zodanig aangewend voor dekking van de lasten van de gemeente. De algemene uitkering is primair een algemeen dekkingsmiddel. Dit betekent dat de gemeente autonoom is in het aanwenden van de algemene uitkering.

Het Rijk informeert de gemeenten over de algemene uitkering uit het gemeentefonds via circulaire. De primitieve raming in de begroting 2023 is gebaseerd op de prognoses van de algemene uitkering in de mei- en septembercirculaire van 2022. De raming van de algemene uitkering is met de Bestuursrapportage 2023 op basis van de meicirculaire 2023 bijgesteld.

Uitkeringsjaar 2023

De gemeenteraad is met raadsmededelingen geïnformeerd over de uitkomsten van de algemene uitkering in 2023 naar aanleiding van de mei- en septembercirculaire 2023. In de Bestuursrapportage 2023 zijn de effecten van de meicirculaire 2023 verwerkt. Door de late verschijning van de septembercirculaire zijn de uitkomsten van deze circulaire niet meegenomen in de Bestuursrapportage 2023. De decembercirculaire 2023 kwam eind december pas uit. In deze circulaire zijn nog incidentele middelen

opgenomen voor compensatie van de kosten voor de invoering van de omgevingswet en gebiedsgerichte aanpak. Dit verklaart grotendeels de hogere opbrengsten ten opzichte van de raming. Bij de bestemming van het rekeningsresultaat wordt voorgesteld om deze middelen in 2024 voor deze doelen in te zetten.

Lokale heffingen niet gebonden besteding

Voor een toelichting op de realisatie van de diverse lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is zoals de reclamebelasting en de onroerende-zaakbelastingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. Hierin wordt in hoofdlijnen inzicht gegeven in de diverse lokale heffingen, belastingen en de lokale lastendruk.

Dividend

Vitens

De gemeente Voorst heeft 21.364 gewone en 14.322 preferente aandelen in Vitens. Over de gewone aandelen ontving de gemeente Voorst een dividenduitkering en over de preferente, aandelen een rentevergoeding. Door de lage WACC (de gewogen gemiddelde kosten van het vermogen) en het voor de komende jaren verhoogde investeringsniveau staat de financierbaarheid van Vitens onder druk. Dit heeft impact op de solvabiliteit van Vitens. Gevolg is dat naar verwachting de komende jaren geen dividend uitgekeerd wordt aan aandeelhouders. Het hernieuwde financieel beleid is vastgesteld en het beleid stelt dat bij een solvabiliteit lager dan 30 procent Vitens in beginsel geen dividend gaat uitkeren.

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente Voorst heeft 112.983 aandelen in het maatschappelijk kapitaal van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Over 2022 is een dividend van € 282.458 in 2023 ontvangen.

Voor een verdere toelichting op de algemene dekkingsmiddelen en financiering verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023.

Verbonden partijen

Verbonden partij	Doel
Tribuut belastingsamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Het aanwezig zijn van een bankiersbedrijf specifiek ten behoeve van overheden met het oog op het bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Als aandeelhouder ontvangt de gemeente Voorst jaarlijks een dividend.
Waterbedrijf Vitens (dividend)	Vitens houdt zich bezig met het winnen, zuiveren en leveren van drinkwater. Als aandeelhouder heeft de gemeente Voorst jaarlijks een dividend ontvangen. De komende jaren wordt vanwege wijzigingen in het financiële beleid bij Vitens geen dividend uitgekeerd.

3.9 Overhead

Algemeen

In dit onderdeel is de realisatie van de kosten van de overhead opgenomen. Onder overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (zogenaamde PIOFACH-kosten: Personeel Informatievoorziening Organisatie Financiën Automatisering Communicatie Huisvesting). Ook de rente en afschrijvingskosten op investeringen op het terrein van de overhead vallen onder dit onderdeel.

Deze kosten worden, conform de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), niet meer toegerekend aan de programma's. In de programma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
0-4 Overhead	8.773.347	9.562.548	9.975.641	-413.093
Totaal lasten	8.773.347	9.562.548	9.975.641	-413.093
Baten				
0-4 Overhead	703.569	844.910	909.970	65.060
Totaal baten	703.569	844.910	909.970	65.060
Saldo programma	-8.069.778	-8.717.638	-9.065.671	-348.033
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	200.000	-200.000
Onttrekking aan reserves	-	219.383	352.019	132.636
Saldo Mutaties reserves	-	219.383	152.019	-67.364
Resultaat programma	-8.069.778	-8.498.255	-8.913.652	-415.397

Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	Bron
Overhead	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	635	678	736	797	Eigen begroting
Overhead	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	3,6%	6,4%	6,07%	10,84%	Eigen begroting
Overhead	Overhead	% van totale lasten	9,54%	9,16%	11,40%	11,97%	Eigen begroting

Hoofdstuk 4

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

In de verantwoording van de paragraaf Lokale heffingen gaan we in op de veranderingen en daadwerkelijke inkomsten van alle gemeentelijke heffingen. Van de gemeentelijke heffingen worden de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolrechten aangemerkt als directe woonlasten belastingen.

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Binnen de paragraaf lokale heffingen zijn drie soorten opbrengsten te onderscheiden, namelijk belastingen, heffingen en rechten (gebruiks- of genotsrechten). De belastingen worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel, de heffingen en rechten worden ingezet ter bestrijding van gemaakte kosten. Voor de heffingen en rechten geldt als uitgangspunt een kostendekking op begrotingsbasis van maximaal 100%. Het streven is een volledige dekking van de gemaakte kosten door middel van heffingen en rechten.

Omschrijving	Type	Besteding	Opbrengst
Onroerende zaakbelasting	Belasting	Algemene middelen	Vrij
Toeristenbelasting	Belasting	Algemene middelen	Vrij
Reclamebelasting	Belasting	Algemene middelen	Vrij (afspraken)
Rioolheffing	Heffing	Specifieke lasten, verband houdend met collectieve voorzieningen.	Max. kostendekkend.
Afvalstoffenheffing & reinigingsrecht	Heffing/recht	Specifieke lasten, verband houdend met collectieve (afval) of individuele (reiniging) voorzieningen.	Max. kostendekkend.
Begraafrechten	Rechten	Specifieke lasten verband houdend met individuele diensten.	Max. kostendekkend.
Marktgeld	Rechten	Specifieke lasten verband houdend met individuele diensten.	Max. kostendekkend.
Leges	Rechten	Specifieke lasten verband houdend met individuele diensten	Max. kostendekkend.

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam onroerende-zaakbelastingen (verder OZB) worden binnen onze gemeente twee directe belastingen geheven. In het geval van woningen: een eigenarenbelasting en in het geval van niet woningen: een eigenaren- en een gebruikersbelasting. Vanaf 2009 zijn de tarieven per heffingseenheid vervangen door tariefpercentages per € 1.000 van de OZB-waarde van de onroerende zaak.

Tarief	2020	2021	2022	2023
Woningen - eigenaar	0,1130%	0,1090%	0,1126%	0,1018%
Niet woningen - eigenaar	0,2019%	0,2035%	0,2359%	0,2474%
Niet woningen - gebruiker	0,1641%	0,1781%	0,1957%	0,1972%
Ontvangsten	5.752.771	6.021.210	6.757.376	7.327.487
Begroot	5.825.762	6.025.400	6.743.063	7.373.113

Toelichtingverschil:

Een lagere opbrengst van € 45.626. Omdat dit beperkt is ten opzichte van de totale begroting behoeft dit geen nadere toelichting.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

Het inzamelen, afvoeren en laten verwerken van huishoudelijk afval is een gemeentelijke taak. In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeenteraad ter bestrijding van de gemaakte kosten daarvoor een heffing kan instellen: de

afvalstoffenheffing. Daarnaast biedt de gemeente de mogelijkheid aan een beperkte groep belastingplichtigen (o.a. scholen) om bedrijfsafval van beperkte omvang en hoeveelheid aan te bieden. In de Gemeentewet is geregeld dat de gemeenteraad ter bestrijding van de gemaakte kosten daarvoor een heffing kan instellen: de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht.

Om te stimuleren het afval te scheiden is de aanslag afvalstoffenheffing/reinigingsrecht opgesplitst in een vast- en een variabel deel. De hoogte van het variabele deel van de aanslag is te beïnvloeden door belastingplichtige. Het aantal aanbiedingen van de grijze restafvalcontainer bepaalt namelijk de hoogte van het variabele deel van de aanslag.

Tarief per huishouden	2020	2021	2022	2023
Afvalstoffenheffing vastrecht	136,70	162,05	164,65	169,60
Afvalstoffenheffing lediging grijze container	5,30	5,30	5,40	5,55
Reinigingsrecht vastrecht *	165,40	196,05	199,25	205,20
Reinigingsrecht lediging grijze container	6,40	6,40	6,55	6,75
Ontvangsten	1.805.036	2.074.880	2.114.795	2.158.248
Begroot	1.754.769	1.923.730	1.957.302	2.137.250

* vanaf 2017 incl. BTW

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst afvalstoffenheffing 2023 bedraagt € 20.998. Omdat dit verschil beperkt is behoeft dit geen nadere toelichting. Het totale resultaat van afvalverwerking 2023 bedraagt € 78.496 dat is toegevoegd aan de voorziening afval. Door hogere kosten en minder opbrengsten afvalstromen (papier, kleding en glas) is het resultaat minder hoog dan begroot voor 2023.

Kostendekkendheid afval

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Afval	2.062.031	44.882	273.874	2.380.787	2.158.248	222.539	2.380.787	100%

Rioolheffing

Met de rioolheffing worden alle kosten gedekt die verbonden zijn aan de inzameling, transport en zuivering van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater. Daarnaast worden ook de kosten gedekt voor het treffen van maatregelen (en beheer) voor de afvoer en inzameling van hemelwater en de gevolgen van overtollig grondwater of een te lage grondwaterstand. Met deze extra taken vanuit de wet Milieubeheer en de Waterwet wordt de heffing breder ingezet dan enkel vervanging van het rioleringsysteem. De hoogte van de aanslag en de tarieven rioolheffing zijn afhankelijk van het aantal afgevoerde m3 afvalwater.

Tarief	2020	2021	2022	2023
Rioolheffing: basistarief	210,32	214,10	217,55	224,10
Ontvangsten	2.344.496	2.424.696	2.477.527	2.578.257
Begroot	3.100.357	2.381.070	2.438.745	2.532.073

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst rioolheffing 2023 bedraagt € 46.184. Het totale nadelige resultaat riool 2023 van € 22.294 is onttrokken aan de voorziening groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering.

Kostendekkendheid riolering

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Riolering	2.240.332	241.303	104.759	2.586.394	2.578.257	8.137	2.586.394	100%

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven voor personen die niet zijn ingeschreven in de BRP van de gemeente voor het tegen vergoeding overnachten in de gemeente. De middelen zijn vrij besteedbaar. Een deel van de opbrengst wordt gebruikt voor het realiseren van toeristische voorzieningen en/of - activiteiten.

In 2012 heeft de gemeenteraad (i.o.m. de toeristenbranche) gekozen voor de huidige differentiatie van de oorspronkelijke grondslag: het aantal overnachtingen in de gemeente. De exploitant is belastingplichtige en verantwoordelijk voor het bijhouden van het nachtregister en het aanleveren van het soort en aantal overnachtingen. De uitzondering voor het bijhouden van een nachtregister is bij jaar- of seizoenplaatsen, de exploitant kan opteren voor forfaitaire tarieven.

Tarief	2020	2021	2022	2023
Per overnachting (kampeermiddel)	0,90	0,92	0,94	0,97
Per overnachting (overig)	1,29	1,31	1,33	1,37
Per overnachting (hotel, ontbijthotel of vliegtuighotel.)	1,869	1,92	1,95	2,01
Ontvangst	206.198	175.242	221.443	236.651
Begroot	184.322	189.500	190.641	196.361

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst toeristenbelasting 2023 bedraagt € 40.290 en is toe schrijven aan meer overnachtingen dan begroot.

Lijkbezorgingsrechten (Begraafrechten)

De lijkbezorgingsrechten heffen we voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Lijkbezorgingsrechten heffen we van de nabestaande voor onder andere het begraven en/of bijzetten van stoffelijke overschotten, de huur van een graf, de verlenging van een grafrecht, etc.

Omschrijving	raming 2023	werkelijk 2023
Begraafrechten	165.296	168.230

Toelichting verschil:

De opbrengst aan begraafrechten is € 2.934 hoger dan begroot. Omdat dit verschil beperkt is behoeft dit geen nadere toelichting.

Kostendeckning lijkbezorging

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Lijkbezorging	208.807	15.233	0	224.040	168.230	327	168.557	75%

Marktgeld

De gemeente maakt kosten voor het beheer van de marktplaatsen. De Gemeentewet maakt het mogelijk om door de gemeente gemaakte kosten te dekken door middel van marktgeld. Het marktgeld wordt geheven van degene die gebruik maakt van deze dienst: het innemen van een standplaats. De grondslag voor de berekening van het marktgeld is het aantal strekkende meters van de standplaats.

Omschrijving	raming 2023	werkelijk 2023
Marktgelden	43.190	42.326

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst van het marktgeld bedraagt € 864. Omdat dit verschil beperkt is behoeft dit geen nadere toelichting. Met name door hogere toegerekende salarislasten a.g.v. cao-verhogingen komt de kostendeckendheid onder druk te staan.

Kostendecking markt

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
Markt	46.923	18.116	00	65.039	42.326	18.088	60.414	93%

Reclamebelasting

In de gemeente Voorst wordt enkel reclamebelasting geheven van bedrijven (gebruikers) in het centrumgebied van Twello. De belasting wordt geheven voor het hebben van openbare aankondigingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. In beginsel zijn de opbrengsten vrij te besteden.

Bij de invoering van de reclamebelasting zijn echter afspraken gemaakt over de verdeling van de jaarlijkse opbrengst. Een vast deel wordt aangewend voor de exploitatie van de parkeergarage, een vast deel wordt als subsidie doorgesluisd naar de ondernemersvereniging Twello Centrum en een vast deel wordt aangemerkt als perceptiekosten belastingen. Een belangrijk onderdeel van de afspraken was: geen invoering van parkeerbelasting in Twello centrum. Deze afspraak is per 2019 verlengd tot 2030.

Tarief	2020	2021	2022	2023
Tarief (basis)	850	850	850	850
Per 1.000 van WOZ waarde	0,65	0,65	0,65	0,65
Ontvangst	117.362	106.254	112.705	118.573
Begroot	110.000	110.000	110.000	110.000

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst aan reclamebelasting bedraagt € 8.573. Na het toevoegen van het overschot bedraagt de reserve reclamebelasting € 10.902 (reserve 2022 was € 2.329). Volgens afspraak wordt € 4.000 aangehouden in deze reserve en keren we een extra bijdrage 2023 van € 6.902 uit aan de ondernemersvereniging Twello.

Leges

Leges zijn vergoedingen die door gemeenten worden gevraagd voor het verlenen van diensten. Deze diensten kunnen variëren van het verstrekken van bouwvergunningen tot het afgeven van paspoorten. Het uitgangspunt bij het heffen van leges is dat deze jaarlijks worden geïndexeerd met het indexpercentage. Dit betekent dat de hoogte van de leges meestijgt met de inflatie. De kostendeckendheid wordt jaarlijks onderzocht en is onderdeel van een afspraak met Tribuut.

Omschrijving	raming 2023	werkelijk 2023
Leges	€ 1.461.767	€ 2.005.806

Toelichtingverschil:

De meeropbrengst leges 2023 bedraagt € 544.039.

De meest in het oog springende voorbeelden van lagere/hogere opbrengsten zijn:

1. *Leges omgevingsvergunningen in combinatie met de invoering omgevingswet per 1-1-2024.*

De legesopbrengst omgevingsvergunningen bouwen is € 570.738 hoger dan geraamd. Het overschot is onder meer het gevolg van extra legesinkomsten omgevings-vergunningen door toename van het aantal aanvragen voor de wetwijziging van de Wabo naar de Omgevingswet. De legesopbrengsten zijn hierdoor incidenteel en hoeven niet structureel te worden begroot.

2. *De legesinkomsten voor de ruimtelijke plannen en adviezen*

Deze inkomsten komen over 2023 € 50.577 lager uit dan geraamd. Reden hiervoor is dat een deel van de ruimtelijke ordening (ro)-leges wordt toegerekend aan de leges omgevingsvergunningen, voor zover het betreft de zogenaamde grote buitenplanse afwijkingen. Daarnaast worden er ro-inkomsten gegenereerd door

het afsluiten van anterieure overeenkomsten. Het tekort aan legesinkomsten wordt volledig goed gemaakt door de inkomsten uit anterieure overeenkomsten. De totale inkomsten voor de ruimtelijke plannen en adviezen komen hiermee hoger uit dan geraamd.

3. Leges rijbewijzen

Deze leges laten over 2023 een lagere opbrengst zien van € 84.758. Dit is het gevolg van het invoeren van de DAR (digitaal aanvragen rijbewijzen). Hiermee kunnen inwoners met een foto van een RDW erkend fotograaf een aanvraag voor een rijbewijs rechtstreeks bij de RDW inleveren en ontvangt de gemeente minder leges per verstrekt rijbewijs.

4. Leges reisdocumenten

De meeropbrengst leges reisdocumenten bedraagt per saldo € 28.072. Dit verschil is beperkt en behoeft geen verdere toelichting.

Kostendekkendheid leges

In de Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 is in de paragraaf lokale heffingen een drietal tabellen opgenomen over de kostendekkendheid van de leges. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar deze begroting. Onderstaand zijn, op basis van realisatie in 2023, dezelfde tabellen opgenomen. De leges zijn niet kostendekkend.

Hoofdstuk legesverordening	Begroting lasten 2023	Begroting baten 2023	Realisatie baten 2023	Kosten-dekking
1. Burgerlijke stand	€ 287.149	€ 55.272	€ 86.412	30%
1. Reisdocumenten	€ 138.081	€ 97.876	€ 125.948	91%
1. Rijbewijzen	€ 173.383	€ 188.759	€ 104.001	60%
1. Overige leges	€ 169.176	€ 61.639	€ 105.719	62%
Totaal hoofdstuk 1	€ 767.789	€ 403.546	€ 422.080	55%

Hoofdstuk legesverordening	Begroting lasten 2023	Begroting baten 2023	Realisatie baten 2023	Kosten-dekking
2. Bestemmingsplannen	€ 234.063	€ 97.113	€ 46.537	20%
2. Omgevingsvergunningen	€ 1.072.457	€ 945.795	€ 1.516.533	142%
Totaal hoofdstuk 2	€ 1.306.520	€ 1.042.908	€ 1.563.070	120%

Hoofdstuk legesverordening	Begroting lasten 2023	Begroting baten 2023	Realisatie baten 2023	Kosten-dekking
3. Horeca	€ 6.753	€ 3.464	€ 2.713	40%
3. Evenementen en markten	€ 98.226	€ 10.768	€ 14.614	15%
3. Kinderopvang	€ 12.379	€ 1.080	€ 3.330	27%
3. Overige leges	€ -	€ -	€ -	0%
Totaal hoofdstuk 3	€ 117.358	€ 15.312	€ 20.657	18%
Totaal tarieventabel	€ 2.191.667	€ 1.461.766	€ 2.012.234	92%

Totale opbrengsten lokale heffingen

Belasting c.q. heffing	2020	2021	2022	2023
Onroerende-zaakbelastingen	5.752.771	6.021.210	6.757.376	7.327.487
Afvalstoffenheffing	1.805.036	2.074.880	2.114.795	2.158.248
Rioolheffing	2.344.496	2.424.969	2.477.527	2.578.257
Toeristenbelasting	206.198	175.242	221.443	236.651
Begraafrechten	174.578	139.655	190.334	168.230
Marktgelden	42.454	36.776	42.948	42.326
Reclamebelasting	117.362	106.254	112.705	118.573
Precariobelasting (tot en met 2022)	1.294.252	1.294.252	1.294.252	-
Leges	1.503.540	1.720.799	1.769.561	2.005.806
Totaal lokale heffingen	13.240.687	13.994.037	14.980.941	14.635.578

Aanduiding van de lokale lastendruk

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten, de "lokale lastendruk", krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder gemeentelijke woonlasten scharen we de onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Dit zijn de belastingen en heffingen waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Daarin zijn de lokale lasten op basis van "appels met appels" met elkaar vergeleken. Bij die vergelijking hanteert het Coelo voor alle gemeenten dezelfde uitgangspunten. Bij die uitgangspunten houdt het Coelo rekening met een gemiddelde WOZ -waarde en WOZ-waardestijging. Ook wordt er rekening gehouden met het feit dat gemeenten met dure woningen een lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen dan gemeenten met goedkopere woningen. Door deze factoren mee te nemen, kunnen de lokale lasten op een eerlijke en vergelijkbare manier worden beoordeeld tussen verschillende gemeenten.

De woonlastendruk voor meerpersoonshuishoudens, op basis van de Coelo vergelijking 2023, is in Voorst € 4 hoger dan de gemiddelde woonlasten in de provincie Gelderland. De gemiddelde woonlasten in de provincie Gelderland komt uit op € 940 per meerpersoonshuishouden. Voor Voorst heeft het Coelo op basis van de gehanteerde uitgangspunten € 944 aan woonlasten per meerpersoonshuishouden berekend. Volgens de Coelo atlas 2023 staat Voorst nu op plaats 176 van de 352 gemeenten (plaats 1 heeft de laagste woonlasten).

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Voorst biedt inwoners de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht aan te vragen, op basis van een beoordeling van hun vermogen en betalingscapaciteit. De kwijtscheldingsnorm die wordt gehanteerd is 100%, wat betekent dat de gemeente de volledige kosten van de belastingen kwijtscheldt als aan de voorwaarden wordt voldaan. Personen met een laag inkomen kunnen in sommige gevallen automatisch in aanmerking komen voor kwijtschelding zonder dat zij een aanvraag hoeven in te dienen. De kosten van de kwijtschelding worden in de tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolrechten meegenomen.

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023
Kosten kwijtscheldingsbeleid	140.854	129.576

Toelichtingverschil:

De lagere uitgaven van € 11.278 zijn het gevolg van een te hoge raming voor kosten kwijtschelding.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt niet alleen teruggekeken op de risico's van het afgelopen jaar, maar kijken we ook vooruit naar welke risico's er op dit moment zijn. De blik in de toekomst is belangrijk om de financiële positie van de gemeente in de juiste context te kunnen plaatsen. Om inzicht te krijgen in welk effect risico's hebben op de financiële positie wordt het weerstandsvermogen bepaald. Dit geeft de mate van financiële robuustheid van de gemeente aan. Op vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen zijn risico's aanwezig die niet door deze maatregelen zijn afgedekt. Dat deze risico's aanwezig zijn is geen probleem, zolang deze in evenwicht zijn met de weerstandscapaciteit.

Continuïteit en fraude

Continuïteit

De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft in de 2e helft van 2020 aangekondigd dat zij het beleid op de gebieden Fraude en Continuïteit meer concreet en meer zichtbaar tot uitdrukking wil brengen. In hoofdlijnen komt het er op neer dat over de onderwerpen continuïteit en fraude afzonderlijk in de controleverklaring bij de jaarrekening wordt gerapporteerd.

Onder de term continuïteit wordt verstaan in hoeverre de onderneming (gemeente) haar bedrijfsactiviteiten in de voorzienbare toekomst kan voortzetten. In het kort kan hierover voor de gemeente Voorst het volgende worden aangegeven:

- de risico's vanuit de bedrijfsvoering kunnen financieel worden opvangen (voldoende weerstandsvermogen);
- de bedrijfsvoering kan zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder worden voortgezet (repressief toezicht).

Er is als zodanig geen sprake van continuïteitonzekerheid.

Fraude

Binnen de gemeente Voorst is aandacht voor (fraude)risico's en de preventie daarvan. Op het moment van samenstelling van deze jaarstukken is de gemeente Voorst vanuit de interne controle bezig met het verder in beeld brengen van alle processen gericht op het opstellen van een interne (fraude)risicoanalyse.

Risicoprofiel

In het onderstaande overzicht zijn de belangrijkste risico's opgenomen.

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/ structureel
Programma 1: Bouwend Voorst					
Grondexploitatie algemeen: minder opbrengsten binnen de complexen.	Het lager uitvallen van de geraamde opbrengsten omdat we de grondprijzen moeten bijstellen	50%	750.000	max	Incidenteel
Grondexploitatie algemeen: nieuwe complexen komen niet tot ontwikkeling.	Boekwaarde van grond moet worden afgewaardeerd, wat leidt tot financieel verlies	10%	6.000.000	max	Incidenteel

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/ structureel
Bouwmateriaal: hoge inflatie op de kosten en ontstaan schaarste (o.a. door oorlog Oekraïne).	Hogere investeringen leiden tot een structurele toename in de kapitaallasten.	50%	400.000	max	Structureel
Als gevolg van externe effecten (rente, inflatie en tariefstelling) in relatie tot de invoering van de Omgevingswet bestaat het risico dat de legesopbrengsten dalen.	Lagere legesopbrengsten.	80%	500.000	max	Structureel
Programma 2: Mooi Voorst					
Als gevolg van het niet (of niet tijdig) realiseren van de maatregelen uit het programma Water bestaat het risico dat schade ontstaat in de openbare ruimte.	Reparaties leiden tot een tekort in het budget.	10%	500.000	max	Incidenteel
Als gevolg van stijgende energie- en materiaalkosten bestaat het risico dat de investeringen m.b.t. de infrastructurele projecten hoger uitvallen.	Hogere investeringen leiden tot een structurele toename in de kapitaallasten.	80%	200.000	max	Structureel
Als gevolg van het versnellen van de verduurzaming van gebouwen en installaties wordt het budget overschreden.	Budget wordt overschreden en kapitaallasten nemen toe.	50%	500.000	max	Structureel
Programma 3: Bedrijvig Voorst					
Door uitstappen van één of meerdere partijen in regionale samenwerkingsverbanden blijven de overige partijen met hoge kosten achter	Hoge onvoorzien kosten voor overige partijen, waaronder de gemeente	20%	400.000	max	Incidenteel
Programma 4: Gezond Voorst					
Als gevolg van toenemende vraag naar jeugdzorg bestaat het risico dat budgetten worden overschreden, waardoor er een tekort ontstaat.	Hogere uitgaven.	30%	450.000	max	Structureel
Programma 5: Sociaal Voorst					
Als gevolg van een toename van aanvragen WMO (vergrijzing en open einde regeling) bestaat het risico dat budgetten worden overschreden, waardoor er een tekort ontstaat.	Nieuwe inkoopafspraken, hogere inkooprijzen maar een maximale eigen bijdrage waardoor het resultaat onzeker is	50%	800.000	max	Structureel
Als gevolg van een toenemende vraag om maatschappelijke dienstverlening / schuldhulpverlening / bijzondere bijstand bestaat het risico dat budgetten worden overschreven, waardoor er een tekort ontstaat.	Hogere uitgaven.	30%	100.000	max	Structureel
Programma 7: Dienstverlenend Voorst					
Aanspraak maken op de garantie van de lening	Financieel verlies	20%	3.000.000	max	Incidenteel

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/structureel
Als gevolg van stijgende energiekosten bestaat het risico dat bij aflopende energiecontracten de lasten toenemen.	Hogere uitgaven.	70%	1.000.000	max	Structureel
Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen.	Financieel bijspringen door de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen.	50%	500.000	max	Incidenteel
Als gevolg van het overtreden van de AVG of een Datalek kan de gemeente Voorst beboet worden.	Boete opgelegd krijgen of extra kosten door onderzoek / repareren datalek in systeem	10%	1.000.000	max	Incidenteel
Als gevolg van een (nieuwe) pandemie wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten en werkzaamheden.	Hoger ziekteverzuim, hogere zorgkosten, handhaving, etc.	50%	500.000	max	Structureel
Als gevolg van een Hack of gijzelsoftware kan de digitale infrastructuur lange tijd niet bereikbaar zijn en schade oplopen (dataverlies).	Het herstellen van de infrastructuur en data kent grote financiële gevolgen.	10%	1.500.000	max	Incidenteel
Algemene risico's					
Lagere algemene uitkering als gevolg van een nieuwe financierings-systematiek van het rijk	Tekort aan inkomsten.	40%	1.000.000	max	Structureel
Vergrijzing personeel gemeente Voorst. Kans op ontbreken specifieke kennis, opvullen van vacatures is problematisch vanwege krapte op de arbeidsmarkt.	Hogere uitgaven inhuur personeel.	60%	500.000	max	Structureel
Algemene post kleine risico's.	Hogere uitgaven.	25%	2.300.000	max	Structureel

Totaal alle risico's: € 21.900.000

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van alle risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 21.900.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Hieruit volgt dat voor het afdekken van de risico's een weerstandscapaciteit van € 6.005.000 nodig is.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen welke beschikbaar zijn om niet-begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, financieel af te kunnen dekken, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Deze middelen bestaan uit de algemene reserves, onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

De onbenutte belastingcapaciteit is bij deze jaarrekening (einde 2023) nog relatief groot. De begrote verhoging van de OZB in de begroting 2024 en meerjarenraming is hierin niet verwerkt. De beschikbare weerstandscapaciteit zal daardoor in de komende jaren hoogstwaarschijnlijk dalen.

Beschikbare weerstandscapaciteit gemeente Voorst

Weerstand	Startcapaciteit
Algemene reserves*	14.772.600
Onbenutte belastingcapaciteit **	2.600.650
Onvoorzien incidenteel	25.000
Totale weerstandscapaciteit	17.398.250

* De algemene reserve is weergegeven exclusief het rekeningresultaat **de onbenutte belastingcapaciteit als weerstandscapaciteit is de ruimte tussen de fictieve OZB-opbrengst bij maximale tarieven conform de zgn. artikel 12-norm en de OZB-opbrengst bij de huidige tarieven binnen de gemeente Voorst

Weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 17.398.250	= 2,90
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 6.005.000	

De ratio weerstandsvermogen ligt boven de 2,0 en heeft daardoor op grond van de waarderingscijfers het oordeel "Uitstekend".

Waarderingscijfer	Ratio	Oordeel
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,06	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In deze paragraaf is een basisset van vijf financiële kengetallen opgenomen:

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De hoogte van de schuldquote hangt af van meerdere factoren (onder andere afgesloten en doorgeleende gelden of omvang van de voorraad gronden). Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de woonlasten in de gemeente zich verhouden ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Overzicht kengetallen gemeente Voorst

In onderstaande tabel zijn de voor de gemeente Voorst berekende kengetallen opgenomen.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	61%	89%	69%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60%	88%	69%
Solvabiliteitsratio	26%	17%	24%
Structurele exploitatieruimte	4,90%	4,63%	1,04%
Grondexploitatie	9,71%	-2%	11,57%
Belastingcapaciteit	113%	101%	100%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Een individueel kengetal kan niet worden gebruikt voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd zijn een stuk lager in vergelijking met de begroting 2023, omdat de werkelijke financieringsbehoefte lager was dan verwacht bij de begroting 2023. Ten opzichte van de jaarrekening 2022 zijn deze kengetallen iets hoger. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kortlopende schulden in 2023. In 2023 zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken en de omvang van de vaste schulden is gedaald ten opzichte van 2022. De solvabiliteitsratio is ten opzichte van de begroting 2023 met name gestegen door een toename van het eigen vermogen. In vergelijking met de jaarrekening 2022 is dit kengetal iets gedaald. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het vreemd vermogen. Hierdoor wijzigt de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen.

Het jaar 2023 laat een positief jaarrekeningresultaat zien en dit zien we terug in het kengetal structurele exploitatieruimte. Dit betekent dat de structurele baten groter zijn ten opzichte van de structurele lasten.

Het kengetal grondexploitatie is gestegen als gevolg van de toename van te ontwikkelen gronden. In 2022 is het grondcomplex Nieuw Basselt en Fliertlanden geopend en zijn de eerder aangekochte gronden ingebracht. Het kengetal belastingcapaciteit was voor 2023 100%. Dit betekent dat de belastingcapaciteit op het landelijk gemiddelde ligt.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de kapitaalgoederen van de gemeente. De belangrijkste kapitaalgoederen zijn: wegen, riolering, groen, gebouwen en openbare verlichting. Daarnaast behoort het materieel van de buitendienst tot de kapitaalgoederen. Per kapitaalgoed wordt ingegaan op de beleidskaders, de financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting en de mate van kwaliteit en risico's. Voor de onderdelen wegen, riolering, mobiliteit en groen zijn de beleidskaders al herzien door de vaststelling van het Integraal Wegenplan (IWP) Voorst 2020 – 2024, het Programma Water 2020-2025, het Programma Groen 2020-2025 en het Programma Mobiliteit 2020-2030. Volgens de Financiële verordening is met ingang van 2021 geen vierjaarlijks onderhoudsplan openbare ruimte meer opgesteld, maar zijn de beleidskaders zoals opgenomen in de diverse vastgestelde programma's opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader

De beleidsuitgangspunten voor het wegonderhoud zijn vastgelegd in het Integraal Wegen Plan (IWP) 2020-2024. Het beheer richt zich op het bereiken en vasthouden van:

- een gemiddelde kwaliteit waarbij de kans op ongevallen klein is;
- een kwaliteit waarbij de bereikbaarheid niet in het geding is;
- een kwaliteit die comfortabel gebruik mogelijk maakt;
- een kwaliteit die er redelijk uitziet en waarbij aan de wettelijke eisen voldaan wordt.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting

Het onderhoudsbudget is opgenomen in de begroting op basis van de vastgestelde beleidskaders. Daarnaast zijn kredieten beschikbaar gesteld voor reconstructies, omvormen van semi-/verharde fietspaden naar betonpaden en groot onderhoud.

Kwaliteit en risico's

Periodiek toetsen we aan de normering van de Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond, Weg- en Waterbouw en Verkeerstechniek (CROW). Dit is een landelijke normering die het mogelijk maakt verhardingen objectief te beoordelen en daardoor de kwaliteit eenduidig vast te leggen. Het systeem richt zich er op om de juiste maatregel op het juiste moment te nemen. Binnen deze systematiek wordt bereikt dat instandhouding plaats vindt voor de laagste kosten. De inspectie van de verhardingen vindt jaarlijks plaats.

Verantwoording 2023

In het kader van het IWP is het volgende te melden. In Twello is de herinrichting van de Mozartstraat, Lindelaan en zuidelijk deel van de Holthuiserstraat uitgevoerd. In Wilp is de eerste fase van de herinrichting van de Binnenweg uitgevoerd. De herinrichting van de Parmentierstraat in Teuge is aanbesteed, uitvoering volgt na de aanleg van de nieuwbouwwijk en start in 2024.

Deel 1 van de herinrichting van het Barteldplein en Van Ghentstraat is in 2023 uitgevoerd. In overleg met de winkeliers is er voor gekozen om het werk gefaseerd uit te voeren om de overlast voor Twello Centrum te minimaliseren. Deel 2 (Van Ghentstraat) wordt in de eerste maanden van 2024 uitgevoerd.

Exploitatie (wegonderhoud)

In 2023 hebben wij in het kader van de exploitatie (wegenonderhoud) in grote lijnen de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Het fietspad tussen de Penninksweg en Verlengde Lindelaan in Twello is opnieuw bestraat, tevens is er een verhard wandelpad naast het fietspad gerealiseerd.

Op de volgende wegen is groot asfaltonderhoud uitgevoerd; Broekhuizerstraat, Zeedijk, Knibbelallee, Slangengatweg, Zwarte Kolkstraat, Achterhoekseweg, Zonnenbergstraat, Doorweerdstraat, Schakerpad en Oudhuizerstraat. De werkzaamheden bestonden onder ander uit het aanbrengen van een nieuwe deklaag, het aanbrengen van bermbeton en grasbetonstenen.

Verspreid in het buitengebied zijn op diverse plekken asfaltreparaties uitgevoerd door plaatselijk het asfalt weg te frezen en nieuw asfalt in te brengen (bakfrezen). Door het toepassen van voegvulling bij schuren in het asfalt is de levensduur van diverse wegen verlengd.

Binnen de bebouwde kom zijn op diverse plekken kleine verzakkingen in het straatwerk en schade door wortelopdruk hersteld.

Diverse halfverhardingspaden zijn duurzaam hersteld en aangelegd met GeoFound. GeoFound is een product bestaande uit enkel natuurlijke bouwstoffen en past esthetisch gezien goed in natuurlijk landschap of woonomgeving.

Riolering

Beleidskader

Het beleidskader staat verwoord in het Programma Water. Het Programma Water is eind 2019 voor de planperiode 2020 - 2025 door de gemeenteraad vastgesteld.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting

Het onderhoudsbudget is opgenomen in de begroting op basis van de vastgestelde beleidskaders. Daarnaast zijn kredieten beschikbaar gesteld voor reconstructies en grootonderhoud.

Kwaliteit en risico's

De uitvoering van de beheerswerkzaamheden is vastgelegd in het Programma Water 2020-2025. Periodiek wordt onderzocht hoe de rioleringszorg integraal met onderhoud en reconstructie van groen en verhardingen kan worden uitgevoerd. Binnen het Programma Water is de instandhouding van de riolering geborgd en is er ruimte voor nog te nemen milieumaatregelen.

Verantwoording 2023

In 2023 is het gebruik van de afkoppelbijdrageregeling iets afgenomen, die is met name te wijten aan het feit dat iedereen die een regenton wilde deze inmiddels in bezit heeft. Wel worden er nog steeds aanvragen gedaan voor het afkoppelen van schuren en daken.

Voor de drukriolering zijn wij overgegaan naar conventionele besturing, deze zijn eenvoudig te repareren en waardoor er geen complete printplaten meer weggegooid hoeven te worden. Dit bespaart met name op de schaarse grondstoffen. Bij de diverse wegreconstructies is gelijktijdig het hemelwater van de gemengde riolering gehaald.

Groen

Beleidskader

Het beleidskader staat verwoord in het Programma Groen. Het Programma Groen is eind 2020 door de gemeenteraad vastgesteld voor de planperiode 2020 t/m 2025. Het Programma Groen is een nieuw, geheel vastgesteld beleidsplan voor de gehele gemeente. Naast dat dit programma gericht is op de openbare ruimte komt ook de landschappelijke/ecologische component intensief aan de orde. Met dit programma lopen we vooruit op de nieuwe Omgevingswet.

Het beheer van de openbare ruimte en ons landschap gaat stevig veranderen de komende decennia. De ecologische kringloop wordt veel meer gerespecteerd

en als uitgangspunt gaan we telkens uit van de drie kernbegrippen: leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting

Het uitvoeringsprogramma van het Programma Groen is verwerkt in de begroting vanaf 2022.

Verantwoording 2023

Regulier beheer

In 2023 is het reguliere onderhoud van het gemeentelijk groen volgens plan uitgevoerd. Bestrijding van ongewenste kruiden vindt plaats op een 100% milieuvriendelijke wijze.

Laanherstel

Incidenteel zijn bomen vervangen en aangevuld. Door een wederom hete zomer zijn veel bomen verminderd in conditie. Dat kan op de korte en middellange termijn een intensiever her-plantprogramma opleveren. Nieuwe laanbeplantingen in welke vorm dan ook zijn meer resistent tegen hitte en leveren altijd een meerwaarde op voor biodiversiteit.

Groenrenovatie

Op diverse locaties binnen de dorpen zijn groenrenovaties uitgevoerd. Daarnaast is tijdens wegreconstructies ook veelal versleten groen aangepast. We werken steeds meer met beplantingen die een toegevoegde waarde geven aan biodiversiteit.

Boomonderhoud/veiligheid

Eenmaal per vier jaar krijgen alle bomen binnen het Voorster buitengebied een snoeibeurt en vindt er boominspectie plaats.

Openbare verlichting

Beleidskader

In oktober 2010 heeft de gemeenteraad het kwaliteitsniveau vastgesteld. De hieraan gekoppelde beleidsregels zijn voortgezet. De algemene beleidsuitgangspunten voor verlichting zijn:

- het verlichtingsniveau is gebaseerd op de Praktijkrichtlijn welke is opgesteld door de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde;
- afschrijving van de armaturen en masten is respectievelijk 20 en 40 jaren;
- nieuw te plaatsen verlichting wordt voorzien van een dimunit;
- de nieuw te plaatsen verlichting bestaat uit LED-verlichting ;
- duurzaamheid en milieu maken deel uit van de beleidskeuzes.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting

Voor de uitvoering van het jaarlijks onderhoud- en vervangingsprogramma zijn de middelen in het meerjareninvesteringsprogramma van de begroting opgenomen.

Kwaliteit en risico's

Het laatste deel van de verbetering van het verlichtingsniveau is uitgevoerd. Het verlichtingsniveau is op het afgesproken niveau gebracht. Vanaf nu zullen er voornamelijk vervangingen plaats vinden. Bij vervanging van armaturen zal steeds gezocht worden naar de meest energiezuinige oplossing. De middelen in de begroting zijn voldoende voor de uitvoering van dit beleid.

Verantwoording 2023

Voor 2023 is een regulier onderhouds- en vervangingsplan opgesteld. Het vervangingsprogramma omvatte de vervanging van ca. 300 stuks armaturen door moderne LED-armaturen. Dit draagt bij aan de verduurzaming van ons openbare verlichtingsareaal. Ledverlichting verbruikt minder stroom, heeft een langere levensduur en heeft minder onderhoud nodig. Bijna 70% van ons areaal bestaat nu uit

LED verlichting. Het verder 'verLED-en' van ons areaal zetten wij de komende jaren door.

Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader, verduurzaming gebouwen en installaties

De gemeente is eigenaar van (aantal) gebouwen met bijbehorende installaties. In 2019 is besloten om het beheer en onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen weer helemaal in eigen regie te nemen. Het technisch beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is in 2021 binnen de bestaande beleidskaders, met behulp van het duurzaam meerjarenonderhoudsprogramma (DMJOP) uitgevoerd. Aan het DMJOP ligt de NEN 2767 systematiek ten grondslag. Onderdeel van het planmatig technisch beheer en onderhoud is het versneld verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed, op basis van het Addendum op de Nota Duurzaamheid 2016. Het onderhoud in combinatie met innovatie en verduurzaming wordt waar mogelijk uitgevoerd in samenwerking met lokale partijen. Ook in 2023 had het technisch beheer te maken met een overspannen bouw- en installatiemarkt. Door hoge inflatiecijfers en tekort aan materiaal en personeel kregen we te maken met sterke prijsstijgingen. De verwachting is dat deze situatie structureel zal blijven.

Verantwoording 2023

Gymzalen

De renovatie en verduurzaming van gymzaal Teuge is in 2023 afgerond. In deze gymzaal is ook het all-electric principe toegepast. Door het plaatsen van circa 80 PV panelen op het dak is ook deze gymzaal energetisch zelfvoorzienend. In de opvolgende jaren zullen ook de laatste gymzalen aan de beurt komen voor renovatie en verduurzaming.

Vervangende nieuwbouw voor Brandweerkazerne en Gymzaal in Twello

Door de woningbouwontwikkeling aan de Jupiter/Hietweideweg zullen de huidige brandweerkazerne en gymzaal gesloopt worden. In 2022 is er door de Total Engineer gestart met het ontwerp van de te realiseren brandweerkazerne aan de Zuiderlaan te Twello, is de aanbestedingsprocedure doorlopen en is de opdracht gegund. De aannemer is september 2023 gestart met de bouwwerkzaamheden. De ontwikkeling van een sportgebouw aan de Veilingstraat in Twello is in een stroomversnelling gekomen. In mei 2023 is er een bijeenkomst met belanghebbenden geweest om de locatie te bepalen en de eerste wensen en behoeften op te halen. In november zijn er bijeenkomsten georganiseerd om input te genereren voor het programma van eisen. Hierbij zijn sportverenigingen en onderwijs betrokken.

Energieinkoop icm verduurzaming

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne heeft duidelijk gemaakt dat er nog meer snelheid is vereist op het gebied van verduurzaming en energiebesparing in de gemeentelijke gebouwen. Ook in 2023 hadden we nog te maken met een nerveuze energiemarkt die ons noodzaakte om voor de jaren 2024 / 2025 energie in te kopen voor forse prijzen. Omdat we in de toekomst meer regie willen houden op onze energieinkoop (lees minder afhankelijk te worden van de grote energieleveranciers) zijn we gestart met een pilot : inkoop van energie via het zogenaamde zelfleveringsmodel. De bedoeling van deze pilot is uiteindelijk te komen tot het samenbrengen van vraag en aanbod van lokaal opgewekte groene energie zonder de tussenkomst van grote energieleveranciers.

Noodzakelijke energiebesparing maken dat duurzame maatregelen binnen de gemeentelijke gebouwen versneld uitgevoerd moeten worden. Deze worden uitgevoerd binnen de duurzame meerjarenonderhoudsplannen. Omdat we nieuwe duurzame technieken sneller uitvoeren moeten we oude technieken sneller afschrijven. In de toch

al overspannen markt van bouw -en installatiebedrijven betekend dit zondermeer dat de komende jaren meer geld vrijgemaakt moet worden om dit te kunnen realiseren.

Huisvesting “Nieuwkomers”

De opvang en huisvesting van “nieuwkomers” (Oekraïeners, statushouders en asielzoekers) zal een blijvende vraag naar geschikte huisvesting ook binnen de gemeente Voorst creëren. De verwachting is dat met ingang van de spreidingswet deze vraag alleen maar zal toenemen. In 2023 zijn enkele (bedrijfs)panden aangekocht en geschikt gemaakt voor huisvesting van nieuwkomers. Met de aankoop en transformatie van bedrijfspanden zal maar een beperkt aantal nieuwkomers kunnen worden gehuisvest. Omdat we geen extra druk willen uitoefenen op de toch al beperkte reguliere woningvoorraad zullen we daarom ook andere vormen van huisvesting in moeten zetten of moeten creëren. Hierbij is flexibiliteit, creativiteit en out of the box denken noodzakelijk met de wetenschap dat opvang in welke vorm dan ook reuring zal veroorzaken in de Voorster samenleving.

Een onderzoek of met de inzet van flexwoningen (een deel) van de huisvestingsprobleem voor meerdere doelgroepen kan worden opgelost is opgestart.

Naamgeving gebouw	Huisvesting / huurder organisatie	BVO (m2)
Gemeentehuis	Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	5.400
Gemeentewerf / Brandweerkazerne	Buitendienst en korps Twello	2.505
Kerkstraat 27	Schoolwoning	182
Molenallee 75	-	235
Domineestraat 14-16	-	493
Brandweergarage plus dienstwoning	Korpsen Voorst Twello en Terwolde	897
Vermeersweg 61	-	759
Maarten Tromplaan 2 (oudbouw De Kleine Wereld)	Stichting de Koepel	1.200
Het Bakken Kortenaerstraat 16	Stichting de Koepel	523
5 Kerktorens	Onderdeel van een kerk	302
H.W. Iordensweg 11	-	250
Schaapskooi	Particulier en Imkervereniging	49
Veeschuurtje te Voorst	Hartgers	33
Molensomp De Vecht (molen Koekkoek)	-	50
Parkeerhuis	Parkeerders	3.150
2 Sporthallen (inclusief turnhal + multizaal)	Stichting De Koepel	8.813
Zwembad (binnenbad + buitenbad)	De Schaeck	2.850
Kulturhus SCC	Stichting De Koepel	1.800
Pand Oude Rijksstraatweg 38	IJsseldal Wonen (opvang statushouders)	450
7 Gemeentelijke gymlokalen	Stichting De Koepel	3.378
2 Aula's en lijkenhuisjes	Bezoekers	178
Schuur 'Het Kleine Zand' te Teuge	-	180
Muziektent Voorst en Terwolde	-	30

Vervangingsplan materieel

Beleidskader

Voor het materieel t.b.v. de begraafplaatsen, landmeters en logomobiel, bestel- en dienstauto's is een vervangingsschema opgesteld op basis van de theoretische levensduur van het materieel. De werkelijke vervangingen vinden plaats op basis van de technische levensduur.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting

Voor de uitvoering van het vervangingsprogramma zijn de middelen in het meerjareninvesteringsprogramma van de begroting opgenomen.

Verantwoording 2023

In 2023 zijn diverse bestel- en dienstauto's vervangen. Totaal zijn er 5 elektrische bestelauto's en 3 elektrische personenauto's aangeschaft. De oude brandstofauto's zijn hierop ingeruild. Om de elektrische auto's op te laden zijn er vier extra laadpalen met 8 laadpunten aangelegd bij het gemeentehuis. Tevens zijn er twee dienstdiensten vervangen door twee elektrische dienstdiensten

4.4 Paragraaf Financiering

In deze paragraaf wordt het treasurybeleid beschreven. Treasury, het beheren van geld- en kapitaalstromen, neemt bij gemeenten een belangrijke plaats in. De wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) stelt regels voor het beheer van de treasury. De wet bevat normen voor het beheersen van risico's op kort- en langlopende geldleningen, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Beleid

In het Financieringsstatuut 2018 zijn kaders vastgelegd om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden.

Risicobeheer

De risico's die de gemeente loopt op het gebied van treasury bestaan voornamelijk uit renterisico's. Om die risico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en is er sprake van een renterisiconorm.

De *kasgeldlimiet* is het bedrag dat de gemeente maximaal als gemiddelde netto-vlottende schuld over een periode van drie maanden mag hebben. Als de kasgeldlimiet twee achtereenvolgende kwartalen overschreden wordt dan moet in het daaropvolgende kwartaal maatregelen genomen worden om een structurele overschrijding te voorkomen. De kasgeldlimiet voor 2023 bedraagt maximaal 8,5% van de omvang van de totale begroting, groot € 69,8 mln. De kasgeldlimiet is in 2023 afgerond € 5,9 miljoen. Binnen de voorschriften, zoals gesteld in de wet FIDO, is in 2023 de kasgeldlimiet niet ongeoorloofd overschreden.

De *renterisiconorm* heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen/ te spreiden. De renterisiconorm beoogt de risico's van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de gemeentelijke rentelasten binnen beheersbare kaders te houden. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Voor 2023 is de renterisiconorm op begrotingsbasis €13,9 miljoen.

	Renterisico's	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2023	Begroting 2023
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld o/g	4.800	4.800	-	-
3b	Nieuwe verstrekte leningen u/g	-	-	-	-
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	4.800	4.800	-	-
5	Betaalde aflossingen	1.257	1.257	1.325	1.325
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.257	1.257	1.325	1.325
7	Renterisico's op vaste schuld (2+6)	1.257	1.257	1.325	1.325
	<i>Renterisiconorm</i>				
	Stand van de vaste schuld per 1 januari	44.241	44.241	47.784	47.784
8	Stand van begrotingstotaal per 1 januari	62.876	62.876	69.784	69.784
9	Bij ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (8*9)				
	<i>Toets renterisiconorm</i>				
10	Renterisiconorm	12.575	12.575	13.957	13.957
7	Renterisico op vaste schuld	1.257	1.257	1.325	1.325
11	Ruimte (+) / Overschrijding (-), (10-7)	11.318	11.318	12.632	12.632

Gemeentefinanciering

Onze financieringsbehoefte wordt in belangrijke mate bepaald door de investeringen die plaatsvinden in het kader van het Meerjaren Investerings Programma (MIP), het Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP), de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en het verloop van de exploitatieuitgaven en -inkomsten. Het MIP en MJOP wordt doorlopend geactualiseerd en bijgesteld. Het betreffen de kosten voor met name de riolering (op basis van het Gemeentelijk RioleringsPlan), wegen (uitwerking Integraal WegenPlan) en de voorfinanciering vanuit de grondexploitatie. In de financieringsbehoefte wordt voorzien door het aantrekken van lang- en kortlopende geldleningen. Het daadwerkelijk beroep op financieringsmiddelen is afhankelijk van de realisatie van de geplande investeringen, de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de feitelijke liquiditeitspositie op het moment dat uitgaven worden gedaan. Het aantrekken van aanvullende financieringsmiddelen vindt plaats binnen de kaders van de wet Fido en het Financieringsstatuut 2018.

Verstrekte geldleningen

Binnen de volgende categorieën zijn geldleningen verstrekt:

Bedragen x € 1.000

Risicogroep	Restant schuld per 31-12-23	Percentage
Woningbouw	48	0,8%
Stimuleringsfonds	5.682	99,2%
Totaal	5.730	100,00%

Aan IJsseldal Wonen zijn geldleningen verstrekt voor diverse woningbouwprojecten.

De risico's van de leningen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (W.S.W.). De gemeente zit met de garantstelling in een achtervangpositie. Hierdoor wordt het risico zeer gering geacht.

De gemeente Voorst neemt sinds het jaar 2000 deel aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten. De gemeente heeft hiervoor gelden in het zogenaamde revolving fund gestort. Hieruit worden laagrentende stimuleringsleningen verstrekt, waarvan de aflossingen weer terugvloeien naar het fonds. Deze aflossingen zijn vervolgens beschikbaar voor nieuw te verstrekken leningen. De stimuleringsfondsenbetreffen leningen voor starters, duurzaamheid woningen, asbestsanering (particulier en zakelijk) en toekomstig bestendig wonen.

Leningenportefeuille

In 2023 zijn geen nieuwe langlopende geldleningen afgesloten. De totale leningenportefeuille van onze gemeente bedraagt op 31 december 2023 € 46,9 miljoen. Het opnemen van aanvullende financieringsmiddelen is afhankelijk van de liquiditeitsplanning. Er is namelijk, gelet op de rentestand, gekozen om binnen de vastgestelde kaders zoveel mogelijk met kortlopende geldleningen in de vorm van kasgeldleningen in de financieringsbehoefte te voorzien.

Kasgeldlening

In 2023 zijn gedurende het jaar een viertal kasgeldleningen aangetrokken om tijdelijk te kunnen voorzien in de financieringsbehoefte.

Interne rente

Bij de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de invoering van de Vennootschapsbelasting (VPB) is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. De commissie BBV adviseert een renteschema in de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee geven we inzicht in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Volgens de vastgestelde programmabegroting 2023-2026 werd uitgegaan van een interne rente van 0,1 %. De rentelasten zijn toegerekend aan de diverse programma's op basis van de boekwaarde van de investeringen. Het renteresultaat over 2023 bedraagt afgerond € 21.000 negatief.

De toegerekende rentelast aan bouwgronden in exploitatie, op begrotingsbasis sluit aan op de fiscale systematiek (vennootschapsbelasting) zoals uiteengezet in de notitie Grondexploitatie van de commissie BBV. De toegerekende rentelast aan de grondexploitatie bedraagt 0,9%.

Het verschil (renteresultaat) tussen de betaalde en ontvangen rente en de interne doorberekende rente wordt bij de algemene dekkingsmiddelen verantwoord.

Renteschema

		Bedrag (x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		491
	Overige kosten		54
b.	De externe rentebaten (in mindering)		-81
	Totaal door te rekenen externe rente		464
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-67	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-304	
	Saldo door te rekenen externe rente		93
d.	De werkelijk aan taakvelden (programma's incl. overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		114
e.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-21

Wet- en regelgeving

Financieringsstatuut 2018

Binnen de wettelijke kaders: de Gemeentewet, Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido), de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), het Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden, de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo) en de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is de gemeente verplicht haar eigen doelstellingen en kaders ten aanzien van financiering (treasury) vast te stellen. De kaders zijn vastgelegd in de door de gemeenteraad vastgestelde Financiële verordening 2023 ex art.212 van de gemeentewet en de uitvoeringsregels in het door het college vastgestelde Financieringsstatuut 2018.

Schatkistbankieren

Voor gemeenten en andere decentrale overheden is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Decentrale overheden dienen banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekeningcourant bij het ministerie van Financiën.

Vanaf 1 juli 2021 is voor gemeenten (provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Tegen deze drempelwaarde moet het gemiddelde van de banksaldi van de gemeente in een kwartaal worden afgezet. Ieder jaar sturen we erop dat we de drempelwaarde niet overschrijden en dat de gemeente dus geen of heel beperkt financiële middelen hoeft te stallen bij het Rijk.

In 2023 zijn tegoeden in rekening-courant boven het drempelbedrag dan ook automatisch afgeroomd naar de schatkist en indien nodig weer teruggehaald om de debetstand in rekeningcourant tegen te gaan.

Wet HOF

Met de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zijn de Europese afspraken van het stabiliteits- en groeipact en het al bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 wettelijk verankerd. De Wet Hof bepaalt onder meer dat Rijk,

gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Daarmee worden de tekorten van gemeenten of provincies door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort, dat volgens de EU-regels niet meer dan drie procent mag bedragen.

Conclusie

De uitvoering van de financieringsfunctie heeft in 2023 plaatsgevonden binnen de vastgestelde kaders. De in de wet Fido genoemde renterisiconorm is in 2023 niet overschreden. De financiering met kortlopend geld is gelet op de liquiditeitspositie in 2023 beperkt nodig geweest.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De inrichting en aansturing van de bedrijfsvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het college. De raad heeft in de programmabegroting een aantal indicatoren bepaald aan de hand waarvan de raad vanuit zijn controlerende rol kan toetsen of de sturing door het college zich binnen de gestelde hoofdkaders beweegt. Deze indicatoren zijn: het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening en zijn constatering in het accountantsverslag, ontwikkeling van de organisatiestructuur en van de omvang van de ambtelijke formatie, ontwikkeling van het ziekteverzuim en het personeelsverloop en de samenwerking met de inspraakorganen. (Onder andere) over deze aspecten met betrekking tot de bedrijfsvoering handelt deze paragraaf.

Rechtmatige en doelmatige bedrijfsvoering: planning en control

Het college geeft gestalte aan de bedrijfsvoering en aan de uitvoering van de programma's met inachtneming van de geldende externe regelgeving en van de door de raad vastgestelde kaders zoals de programmabegroting en de verordeningen ex artikel 212 en 213 van de Gemeentewet. De verklaring en het accountantsverslag bij de gemeentelijke jaarrekening vormen een belangrijke graadmeter voor de beantwoording van de vraag of het college in deze opdracht is geslaagd. Verwezen wordt naar de in dit boekwerk opgenomen controleverklaring en naar het accountantsverslag. Daarnaast is het college gehouden een verklaring over informatiebeveiliging in de jaarrekening op te nemen of bij de jaarrekening te voegen en aan de raad te rapporteren over het gevoerde informatiebeveiligingsbeleid. Verwezen wordt naar de verklaring en rapportage opgenomen in deze jaarrekening.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het begrotingsjaar 2023 is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het college een verantwoording van rechtmatigheid afgeeft in plaats van de accountant.

Het college heeft over 2023 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening op pagina 176. In de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Voorst 2023 is opgenomen dat het college in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden en welke maatregelen genomen worden om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Waar gaat de rechtmatigheidsverantwoording over

De rechtmatigheidsverantwoording gaat enkel in op de fouten en onduidelijkheden die tot stand komen op de zuivere rechtmatigheidscriteria. Deze criteria houden in dat het college opereert binnen de gestelde budgetten door de raad (begrotingscriterium), dat gelden worden besteed en ontvangen conform de geldende wet- en regelgeving (voorwaardencriterium) en dat het college voldoende maatregelen treft om te voorkomen dat inwoners of bedrijven geen misbruik maken van de voorzieningen die de gemeente verstrekt (misbruik & oneigenlijk gebruik criterium). Op het moment dat een fout hierin tevens leidt tot een fout in de gepresenteerde cijfers in de jaarrekening zal de accountant hierover blijven rapporteren en wordt deze bevinding niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Ook rechtmatigheidsfouten die niet in euro's uit te drukken zijn, als ook fouten die regelmatig voorkomen zal over gerapporteerd worden.

Fouten boven de goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Op 3 juli 2023 heeft de gemeenteraad zowel de goedkeurings- als de rapporteringstolerantie voor rechtmatigheid vastgesteld op 3% van het begrotingstotaal. Deze grens bedraagt € 2.365.000. Over het boekjaar 2023 zijn geen fouten geconstateerd die groter zijn dan deze grens.

Omvang ambtelijke formatie

De ambtelijke organisatie (inclusief griffie) omvatte eind 2023 201 formatieplaatsen. Het aantal formatieplaatsen binnen de Wsw (Wet Sociale Werkvoorziening) bedroeg eind 2023 52.

Vanaf 1 januari 2015 kunnen er geen mensen meer instromen in de WSW. We hebben een relatief jong bestand van mensen in de Wsw en deze mensen blijven hun rechten houden op basis van de oude WSW. Het bestand met mensen in de Wsw gaat in de loop van de jaren daarom teruglopen, maar met een lange doorlooptijd. De Participatiewet is in de plaats gekomen van de Wsw, maar ook in de plaats van de Wet Werk en Bijstand en een groot deel van de Wajong.

De ontwikkeling van de ambtelijke formatie (exclusief griffie en exclusief Wsw) in de afgelopen jaren is als volgt:

Aantal FTE 2020	Aantal FTE 2021	Aantal FTE 2022	Aantal FTE 2023
188	187	191	201

Loonsom

In onderstaand overzicht zijn de werkelijk gerealiseerde loonsomuitgaven opgenomen en afgezet tegen de geraamde loonsom volgens de begroting 2023.

	Aant. pers.	Aant. FTE's	Totaal jaarwedde	Totaal toelagen	Afdracht sociale lasten	Realisatie netto lasten	Geraamde netto lasten	Saldo
Bestuur								
Raad	19	19,00	-	282.554	-	282.554	307.267	24.713
College	4	4,00	453.026	3.914	27.037	483.978	525.095	41.117
Voormalig bestuurders	17	17,00	221.862	-	5.292	227.155	181.874	-45.281
Subtotaal	40	40,00	674.888	286.468	32.329	993.687	1.014.236	20.549
Ambtelijke organisatie								
Griffie	3	2,72	111.431	24.434	33.792	169.657	243.935	74.278
Ambtelijke organisatie	227	201,22	10.417.185	1.994.022	3.368.513	15.779.720	17.849.519	2.069.799
WSW-ers	59	52,22	1.577.609	17.329	385.693	1.980.631	1.902.151	-78.480
Subtotaal	289	256,16	12.106.225	2.035.785	3.787.998	17.930.008	19.995.605	2.065.597
Totaal salarissen	329	296,16	12.781.113	2.322.253	3.820.327	18.923.695	21.009.841	2.086.146

Ambtelijke loonsom

In de begroting voor 2023 was aan ambtelijke loonsomlasten (exclusief griffie), een bedrag van afgerond € 16.494.100 opgenomen.

In het Voortgangsbericht 2023 en de Bestuursrapportage 2023 zijn de effecten van de CAO verwerkt en diverse formatieuitbreidingen aangevraagd (€ 1.355.389).

Voor ambtelijke loonsomlasten (exclusief griffie) was hierdoor een budget van € 17.849.519 beschikbaar. De werkelijke uitgaven bedroegen € 15.779.720. De ambtelijke salarisuitgaven zijn daarmee ruim (met € 2.069.799) binnen de gestelde budgettaire kaders gebleven. Daar staat tegenover dat er personele inhuur heeft plaats gevonden.

Voor de medewerkers Wsw (Wet Sociale Werkvoorziening) was in 2023 een budget van € 1.902.151 voor loonkosten geraamd. De werkelijke uitgaven bedroegen € 1.980.631. Hiermee hebben we niet binnen de raming voor 2023 kunnen blijven. De oorzaak hiervan is een wijziging in de CAO SW geweest.

Tijdelijke inhuur voor continuïteit van de bedrijfsvoering

Volgens vast beleid is de ruimte in de loonsom die ontstaat als gevolg van vacatures en dergelijke voor het college beschikbaar om met tijdelijk personeel te voorzien in continuïteit van de bedrijfsvoering. We hebben € 212.662 aan inkomsten ontvangen, zoals ontvangsten van ziektebewijzen, (loonkosten)subsidies en detachingsvergoedingen. De totale ruimte voor inhuur bedroeg hiermee € 2.282.461. Rekening houdend met specifieke dekking door middel van subsidiegelden of detachingsvergoedingen heeft per saldo voor een bedrag van € 1.919.232 aan personele inhuur plaatsgevonden. Ter vergelijking: in 2022 was dit € 934.600 (2021: € 948.500; 2020: € 569.364; 2019: € 379.600; 2018: € 468.300).

Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is in verband met vele bouwactiviteiten in de gemeente extra capaciteit ingehuurd. Hier is bewust gekozen voor tijdelijke personele maatregelen in plaats van indienstneming van vast personeel, in verband met de invoering van de Wet kwaliteitsborging bouwen.

Tot slot: Net als de afgelopen jaren blijkt het noodzakelijk én onvermijdelijk te zijn om te kunnen beschikken over een flexibele schil in de ambtelijke capaciteit om adequaat te kunnen reageren op de complexiteit van en dynamiek in maatschappelijke vraagstukken. Wel blijkt dat de ruimte in de loonsom veel meer onder druk staat, waardoor de ruimte voor inhuur ook minder wordt. Hierop anticiperen we bij de begroting 2025-2028. De ruimte loopt terug omdat de krappe arbeidsmarkt leidt tot een stijging van startsalaris voor nieuwe medewerkers. De flexibele schil in ambtelijke capaciteit is noodzakelijk om slagvaardig en adequaat te reageren op vraagstukken vanuit de samenleving.

Personeel en organisatie

Het jaar 2023 was een uitdagend jaar waarin wij te maken hebben met grote vraagstukken, maar ook een steeds uitdagender jaar wat betreft de arbeidsmarkt. Vanaf het jaar 2021 zagen we de krapte en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en deze trend heeft zich ook in 2023 voortgezet. Het is van groot belang om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven, in het bijzonder voor jongere generaties. Een positieve werksfeer met ruimte voor eigen inbreng, creativiteit en eigen verantwoordelijkheid. Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden zoals individueel keuzebudget, flexibele werktijden met mogelijkheden tot thuiswerken, beschikbaar stellen van eigentijdse werk- en communicatiemiddelen, maar vooral een actief en ruimhartig opleidings- en mobiliteitsbeleid dragen hieraan bij.

Doorgroeimogelijkheden en persoonlijke groei zijn een belangrijk item, maar in 2023 is er ook veel aandacht geweest voor het welzijn van onze medewerkers. We zagen een toenemende druk op de arbeidsmarkt met moeilijk invulbare vacatures. Zoals in 2021 al verwacht, blijft deze trend zich negatief voortzetten en is de werving van personeel moeilijker, arbeidsintensiever en duurder geworden in 2023. De werkdruk op onze medewerkers is als gevolg van moeilijk invulbare vacatures én steeds groter wordende vraagstukken toegenomen. Er wordt steeds meer gevraagd en de signalen uit de organisatie geven een beeld dat hetgeen wat er gebeuren moet niet behapbaar is met onze huidige formatieplaatsen. De inhuurkosten blijven ook in 2023 hoog, deze zijn grotendeels te verklaren door vervanging bij ziekte, openstaande vacatures, te verwachten wetswijzigingen en tijdelijke extra ondersteuning. Deze inhuur is geen structurele oplossing, maar biedt op korte termijn continuïteit en doorgang in de werkzaamheden. De verwachting is dat ook in 2024 deze trend zich voortzet en wij voorlopig voor een uitdaging blijven staan, waarbij het welzijn van onze medewerkers de hoogste prioriteit heeft.

In deze tijd van krapte op de arbeidsmarkt proberen wij ons als gemeente Voorst steeds meer te positioneren. Zo hebben wij een film gemaakt over gemeente Voorst als werkgever. Wij richten ons als werkgever op een divers en inclusief personeelsbestand. In 2023 zijn 40 medewerkers in dienst getreden. Daarnaast hebben 27 medewerkers in 2023 de organisatie verlaten, waarvan 16 medewerkers op eigen verzoek, waarbij

het grootste gedeelte vanwege het aanvaarden van een baan elders, 5 wegens (keuze) pensioen, 3 om overige redenen en 3 vanwege het aflopen van het contract. 8 medewerkers zijn intern doorgestroomd in de organisatie naar andere functies.

In totaal zijn in 2020 72 Wsw medewerkers in dienst gekomen. Inmiddels zijn tot en met 2023 16 medewerkers uitgestroomd.

In 2023 hebben we het beschikbare opleidingsbudget overschreden met, afgerond € 99.000. De oorzaak hiervan is dat wij medewerkers willen binden aan onze organisatie. Daarnaast vinden wij interne doorstroom ook belangrijk. Hierdoor stimuleren wij de medewerkers om opleiding en/of coaching te volgen. Ook zijn wij als gemeente vanuit de Arbo verplicht om medewerkers op te leiden, zo heeft 70% van onze medewerkers de training omgaan met agressie gevolgd. Maar ook het up-to-date houden van alle kennis op de verschillende vakgebieden zorgt ervoor dat medewerkers webinars en kennissessies volgen.

Het ziekteverzuim had in 2023 een omvang van 6,79% (2022: 5,11%, 2021: 3,63%, 2020:3,8%, 2019:4,1%, 2018: 4,7%, 2017: 5,1%). Het landelijke referentiecijfer is 5,25%. Hier zitten wij boven. Het verzuim is ten opzichte van 2022 gestegen. Wij zagen dit al terug in het laatste kwartaal van 2022 en dit werkt door naar het eerste kwartaal van 2023. Hier zijn meerdere oorzaken van. Eén van deze factoren is een hoge werkdruk, ook hebben wij als organisatie te maken met een aantal mensen met long-covid.

Het ziekteverzuim voor onze Wsw medewerkers had in 2023 een omvang van 18,5% (2022 17,9% 2021: 11,3%). Het landelijk referentiecijfer voor deze doelgroep is 16,6%. Samen met de bedrijfsarts doen we er alles aan om voor alle medewerkers passende werkplekken te vinden. De Wsw medewerkers behoren allen tot een kwetsbare groep qua gezondheid.

Met de inspraakorganen, de Ondernemingsraad (OR) en het lokaal overleg (voorheen de commissie voor Georganiseerd Overleg), is ook in 2023 constructief samengewerkt. In 2023 is er een nieuwe OR gekozen bestaande uit zeven leden. De belangrijkste overlegonderwerpen zijn het welzijn en de arbeidsomstandigheden van de medewerkers. Andere onderwerpen van gesprek zijn vitaliteit, doorontwikkeling organisatie, financiën/ begroting, nieuwe vertrouwenspersonen, aanbesteding inhuur, functiewaardering Wsw.

Informatiebeleid en automatisering

De informatie- en communicatietechnologie (ICT) vormt een bepalende succesfactor voor de kwaliteit van de dienstverlening aan de samenleving. Dit vergt voortdurende investeringen in de ICT-infrastructuur en informatiesystemen. Landelijke en Europese wetgeving bepaalt steeds meer de richting zoals de Wet digitale overheid, de Wet modernisering elektronisch berichtenverkeer, de Wet open overheid, het Besluit digitale toegankelijkheid overheid en de Wet hergebruik van overheidsinformatie.

Ook wordt er steeds meer ingezet op de Common Ground gedachte. Een nieuwe, moderne, overheidsbrede informatievoorziening voor het uitwisselen van gegevens, waarbij eenmalig opslaan en meervoudig ontsluiten de basisgedachte is. Wij geven hier vorm aan door een effectieve invulling van het beheer en het gebruik van de Basisregistraties en de inzet van meerdere moderne applicaties ter ondersteuning van het zaakgerichte werken. Een efficiënte (digitale) basis is naast wetgeving een vereiste voor een goede dienstverlening. Zaakgericht werken vormt daarmee de basis voor een hoge kwaliteit van de informatievoorziening en gestroomlijnde processen.

In 2022 en 2023 zijn er meerdere nieuwe applicaties geïmplementeerd. Een zaakstelsel, een klantgeleidings- en afsprakensysteem, een Suite voor sociale regie

en een applicatie voor vergunningverlening ter voorbereiding op de omgevingswet. In 2023 is er geïnvesteerd in capaciteit om deze systemen en de gegevensuitwisseling te borgen in de organisatie. Het beheren en doorontwikkelen vraagt structurele aandacht. Al deze veranderingen hebben veel van de organisatie en de medewerkers gevraagd en zullen dat ook het komend jaar blijven doen, omdat er nog hard wordt gewerkt aan de verdere uitbouw van deze applicaties en het bijbehorende databeheer.

De reguliere ICT-uitgaven waren in 2023 als volgt:

	Raming 2023	Rekening 2023	Saldo 2023
Aanschaf duurzame goederen	10.543	5.803	4.740
Onderhoud	1.024.124	1.048.894	-24.770
Telefonie, verzekeringen	117.385	102.892	14.493
Overige kosten	159.240	194.310	-35.070
Kapitaallasten	411.311	328.178	83.133
Totaal lasten	1.722.603	1.680.077	42.526
Telefoon	27	-	-27
Overige inkomsten	-	29.819	29.819
Totaal baten	-27	29.819	29.792
Saldo	1.722.630	1.650.258	72.318

De ontwikkeling van ICT-uitgaven door de jaren heen geven het volgende beeld:

	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Aanschaf duurzame goederen	13.191	11.098	13.414	5.803
Onderhoud	686.735	754.561	847.803	1.048.894
Telefonie, verzekeringen	182.908	133.037	147.826	102.892
Overige kosten	95.962	98.313	135.656	194.310
Kapitaallasten	352.768	303.747	287.708	328.178
Totaal lasten	1.331.564	1.300.756	1.432.407	1.680.077
Overige inkomsten	23.969	-	-	29.819
Totaal baten	23.969	-	-	29.819
Saldo	1.307.595	1.300.756	1.432.407	1.650.258

Verantwoording informatieveiligheid over het jaar 2023

Wereldwijd is ICT-beveiliging een issue. Ook binnen de gemeente Voorst hebben we afgelopen jaar te maken gehad met verschillende (wereldwijde) beveiligingslekken. Deze zijn tijdig ontdekt en dichtgezet, maar beveiliging vraagt continu aandacht.

We zien een trend dat beveiliging van systemen voortdurend en steeds meer vraagt van de beschikbare capaciteit. Dit wordt bevestigd in het door de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) uitgebrachte “Dreigingsbeeld informatiebeveiliging Nederlandse gemeenten”. Hierin worden drie soorten dreigingen aangeduid: meer ransomware met destructievere gevolgen, steeds meer en ernstiger kwetsbaarheden in de software en weinig zicht op de gevaren in de keten. Wij werken aan het weerbaarder maken van de organisatie om de kans op een incident of crisis aanzienlijk te verkleinen.

Afgelopen jaar is een nieuwe aanbesteding Monitoring & Response gestart in samenwerking met de VNG/IBD en Bizob (inkooporganisatie voor gemeenten in Oost-Brabant), met als doel een raamovereenkomst te sluiten met 6 leveranciers waaruit de gemeenten een keuze kunnen maken. De gunning heeft inmiddels plaatsgevonden en wij zitten in de voorbereiding van een minicompetitie om de voor ons meest geschikte partij te selecteren. In dat kader hebben wij onze personele capaciteit uitgebreid met een security specialist die zich gaat bezighouden met monitoring van onze ICT-omgeving, opvolging van beveiligingsincidenten, diepgaand technisch onderzoek en het voorkomen van cybersecurityincidenten. Kortom, bijdragen aan een digitale veilige gemeente.

De verantwoording over informatiebeveiliging vindt plaats aan de hand van een collegeverklaring en verantwoordingsrapportage over de Basisregistraties. Deze rapportages worden u met een raadsmededeling aangeboden, gelijktijdig met de jaarstukken 2023.

4.6 Paragraaf Openbaarheid Wet Open Overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De Woo is er zodat mensen een verzoek kunnen doen om bepaalde informatie die bij bestuursorganen ligt openbaar te maken. Daarnaast is de Woo erop gericht dat bestuursorganen informatie actief openbaar gaan maken in het kader van transparantie. De Woo is de vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

In 2023 waren er 16 ingediende Woo-verzoeken. Dit is een stijging van 6 Woo-verzoeken vergeleken met 2022.

Overzicht Woo-verzoeken en daaruit voortkomende procedures (*):

Jaar	Aantal ingediend	Aantal afgehandeld	Aantal afgewezen of afgedaan als verzoek om informatie	Aantal toegewezen en documenten verstrekt	Aantal bezwaar / beroep
2023	16	6	10	7	0 / 0
2022	10	8	2	6	1 / 0
2021	14	13	5	7	2 / 0
2020	13	13	2	11	0 / 0
2019	12	7	2	9	2 / 1

(*) Bezwaar- beroepschriften voorkomende uit Woo-verzoeken worden toegerekend aan de categorie bezwaar- of beroepschriften waar het Woo-verzoek geheel of hoofdzakelijk op ziet.

4.7 Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente zowel een financiële als bestuurlijke relatie heeft. Beide relaties komen voort uit de verplichtingen op grond van een gemeenschappelijke regeling (GR), in samenhang met het bepaalde in artikel 193 van de Gemeentewet. De financiële verplichting houdt in dat de gemeente bijdraagt in de kosten van de publiekrechtelijke rechtspersoon.

Bij een privaatrechtelijke rechtspersoon zijn de opties dat de gemeente kapitaal verstrekt in de vorm van risicodragend kapitaal, een lening of garantstelling, c.q. een subsidie of een combinatie van deze mogelijkheden.

Bij de bestuurlijke relatie staat zeggenschap bij de rechtspersoon centraal, o.a. via de mogelijkheid om bestuursleden of commissarissen te benoemen of via het stemrecht als aandeelhouder.

Huidige beleidskaders

Aanwezigheid publiek belang

Bij zowel een financiële als een bestuurlijke relatie dient sprake te zijn van een publiek belang. De behartiging van een publiek belang staat centraal bij de rechtspersoon aan wie de gemeente zich verbonden heeft. Het publiek belang zal gedefinieerd zijn in het gemeentelijk besluit tot deelneming. De invulling van het publieke belang leidt tot bepaalde taken en werkprocessen. Als er geen sprake (meer) is van een publiek belang, dan is deelneming niet (meer) aan de orde.

Volledige betrokkenheid bij behartiging publiek belang

Bezien moet worden of volledige, dan wel gedeeltelijk gemeentelijke betrokkenheid bij de behartiging van het publieke belang/de publieke taak noodzakelijk is. De vraag is op welke elementen van de werkprocessen de gemeente invloed wil hebben. Gaat het alleen om de output en de resultaten, of ook om de beheersing van het proces zelf? Als volledige betrokkenheid noodzakelijk is, maar de gemeente het publieke belang niet zelfstandig kan behartigen, dan is deelname aan een publiekrechtelijke rechtspersoon, c.q. samenwerkingsverband, geïndiceerd.

Gedeeltelijke betrokkenheid bij behartiging publiek belang

Als sprake is van een publiek belang maar volledige gemeentelijke betrokkenheid niet noodzakelijk is, komt deelname aan een privaatrechtelijk rechtspersoon in beeld. De weg daar naar toe begint bij de vraag of de gemeente het publieke belang via bestuurlijke zeggenschap in combinatie met een financiële deelname voldoende kan behartigen. Deze vraag is van belang voor de rol waarin de gemeente als opdracht-, subsidie- of regelgever in beeld is. Biedt bestuurlijke deelname onvoldoende mogelijkheden om de verantwoordelijkheden voor het desbetreffende publieke belang waar te maken, dan is deelneming niet langer zinvol of is een nieuwe participatie niet aan de orde.

Risicoanalyse bij betrokkenheid behartiging publiek belang

Indien gemeentelijke participatie geïndiceerd is, is het zaak risico's in kaart te brengen en is de monitoring van de risico's noodzakelijk. Deze situatie kan spelen als een verplichte afdekking van tekorten, geldleningen en garanties speelt. Ook kan deze situatie ontstaan als de noodzaak tot monitoring van de omvang van het gemeentelijke aandelenkapitaal noodzakelijk is. Monitoringsinstrumenten zijn het beoordelen of goedkeuren van de begroting en de jaarrekening, dan wel specifiek omschreven besluiten en de beoordeling van het nakomen van de gewenste prestaties met inbegrip van het gewenste voorzieningenniveau. Vastlegging hiervan en verslaglegging hierover is noodzakelijk.

Lijst van verbonden partijen

De verbonden partijen kunnen als volgt worden ingedeeld:

Gemeenschappelijke regelingen
Regio Stedendriehoek
GGD Noord- en Oost-Gelderland
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
Tribuut Belastingssamenwerking
Basismobiliteit (PlusOV)

Stichtingen/verenigingen
Stichting Archipel Onderwijs
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur

Coöperaties/vennootschappen
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)
N.V. Luchthaven Teuge
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Waterbedrijf Vitens N.V.
Circulus Berkel B.V.

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester Paula Jorritsma (AB en DB) en wethouder Peter Wormskamp (AB)
Vestigingsplaats	Deventer
Omschrijving	De Regio Stedendriehoek (S3H) coördineert, faciliteert en communiceert de samenwerking tussen de gemeenten binnen de S3H. Naast de taken in relatie tot de intergemeentelijke samenwerking participeert de S3H in de Cleantech Regio, met als partners het bedrijfsleven en het onderwijs. De naam Cleantech Regio wordt in 2023 gewijzigd naar Regio Stedendriehoek.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (2+1plv) en bestuurslidmaatschap DB (1)
Openbaar belang / doel	<p>Naast de intergemeentelijke samenwerking in WGR-verband werken de 8 gemeenten samen met ondernemers en onderwijs in de stichting Strategische Board. De Regio Stedendriehoek en de Strategische Board vormen vooralsnog samen de Cleantech Regio en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving 2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt 3. Een circulaire en energieneutrale economie <p>In 2023 wordt een nieuwe agenda opgeleverd. De Agenda wordt gemaakt met vertegenwoordigers van de overheden, het bedrijfsleven en onderwijs en onderzoek. Doel is dat de Regio aantrekkelijk is en blijft voor (nieuwe) inwoners, toptalenten en ondernemers.</p>
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	De deelnemende gemeenten aan de regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten van de S3H. Voor de Cleantech Regio geldt dat de drie partners (zie hiervoor) gezamenlijk zorgen voor een verantwoord financieel beleid.
Ontwikkelingen	<p>Wij focussen op enkele onderwerpen die actueel zijn in de Regio Stedendriehoek: de Regio Deal, de wijziging van de Wgr en het regioarrangement.</p> <p><i>Regiodeal</i></p> <p>De Regio Deal 'Sterker in 3D' die de Regio Stedendriehoek eind 2023 heeft aangevraagd, levert de regio een Rijksbijdrage van maximaal €20 miljoen op. Het komende jaar wordt samen met het Rijk toegewerkt naar een Deal (fase van het 'Deal Maken'). Hierin komt te staan hoe de Regio Deal er concreet gaat uit zien en welke doelen en gezamenlijke inzet uiteindelijk worden opgenomen.</p> <p><i>Wijziging Wgr</i></p> <p>De gemeenten zijn in 2023 gestart met het afwegen van de nieuwe mogelijkheden die de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (GR) biedt. De wijzigingen in de GR-regeling liggen op schema voor besluitvorming (voor 1 juli 2024).</p> <p><i>Regio arrangement Stedendriehoek</i></p> <p>De opgaven die er liggen op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energietransitie, economie, landbouw en natuur zijn groot. Het Rijk trekt daarom de regio op het gebied van ruimtelijke ordening naar zich toe en maakt eind 2023 met alle provincies afspraken over hoe al deze opgaven ruimtelijk in te passen. De provincie Gelderland maakt hiervoor afspraken met alle Gelderse regio's, waaronder de regio Stedendriehoek. In het regioarrangement Stedendriehoek 2023 is het bestaande beleid gebundeld en zijn agenderende opgaven richting 2050 geformuleerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verstedelijking in balans (integrale ontwikkeling van het bundelingsgebied); 2. Ontwikkeling corridors A1/A50 (stedelijke groei en de ontwikkeling van mobiliteit en bereikbaarheid); 3. Bevaarbaarheid IJssel (in combinatie met zorgen voor hoogwaterveiligheid, landschap en aanpak van de droogte (programma Integraal Riviermanagement)); 4. Vitaal landelijk gebied (met de transitieopgaven landbouw, water en bodem, natuur en klimaat, en vitale kernen, dorpen en buitengebied); 5. Veluwe (groot natuurgebied en waterreservoir, met opgaven voor landschap, natuur en water & bodem, en vrijetijdseconomie).

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek
	Deze agenderende opgaven worden in 2024 verder verkend, waarbij de opgave Verstedelijking in balans versneld wordt opgepakt. Hier gaan wij samen in gesprek over het proces en werken wij aan de opgaven en kansen voor de regio.

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-67	94	173	153	147	261
Eigen vermogen	105	97	173	153	147	261
Vreemd vermogen	1.736	1.566	2.089	1.170	609	714

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Warnsveld
Omschrijving	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD NOG beschermt en bewaakt de gezondheid van de inwoners (van jong tot oud) van de gemeenten in zijn regio.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1)
Openbaar belang / doel	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg. GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.
Financieel belang	Dit betreft de bijdrage voor de kosten die conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld worden.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten.
Ontwikkelingen	<p>Algemeen</p> <p>In 2023 is de Bestuursagenda 2023-2027 voorbereid door het AB. Begin 2024 zal deze agenda worden vastgesteld. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in versterking van de GGD onder de noemer GGD NOG Robuust.</p> <p>Beleidsmatige uitgangspunten</p> <p>De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in 2022 gewijzigd. Dit heeft geleid tot wijzigingen in de GR NOG.</p> <p>Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) waren belangrijk in 2023. Hierbij heeft de GGD NOG een ondersteunende rol gespeeld. Onder de noemers versterking infectieziektenbestrijding en pandemische paraatheid heeft het kabinet een pakket aan maatregelen aangekondigd gericht op een versterking van de publieke gezondheidszorg en infectieziektebestrijding. Oogmerk hiervan is een slagvaardig, wendbaar en opschaalbaar stelsel van infectieziektenbestrijding dat aansluit bij een eventuele grootschalige uitbraak van een infectieziekte.</p> <p>Vaccinatiecentrum 18 jaar en ouder: het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft het plan om een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en in te richten. Hiermee wordt een versnipperd vaccinatiestelsel tegen gegaan. Uitgangspunt is dat de inwoners 1 ingang hebben met alle informatie.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	213	71	69	77	-487	910
Eigen vermogen	3.028	2.909	2.876	2.912	2.656	3.182
Vreemd vermogen	2.923	2.631	7.130	10.226	8.787	11.569

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester Paula Jorritsma
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	In de VNOG werken de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en de brandweer samen. De VNOG bestaat uit 22 gemeenten. Binnen de VNOG wordt aandacht besteedt aan een effectieve voorbereiding op en bestrijding van crises en rampen.

Verbonden Partij	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1). De VNOG werkt aan een heroriëntatie op de eigen taken en organisatie. Met ingang van 2016 zijn de brandweerclusters, waaronder Epe, Apeldoorn, Voorst (EVA) opgeheven.
Openbaar belang / doel	Wet veiligheidsregio, Wet geneeskundige hulpverlening en Wet rampen en zware ongevallen verlangen het bestaan van een GR gericht op taken als hiervoor genoemd. Het is tevens de bedoeling de oranje kolom meer te betrekken bij de invulling van de eigen doelstellingen.
Financieel belang	De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan de regio is gebaseerd op het "Gemeentefonds" en wordt eens per vier jaar opnieuw vastgesteld.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten. Daarnaast wijzen wij nogmaals op waarschijnlijk hogere kosten indien de gezamenlijke gemeenten kiezen voor een andere financieringsmethode.
Ontwikkelingen	Er is in 2023 verder gewerkt aan de opdrachten behorende bij de Toekomstvisie. Zo is het project Leefsamen (plaatsen van slimme sensoren bij ouderen) in 2023 uitgerold binnen onze gemeente, wat bijdraagt aan zelfredzaamheid en risicobewustzijn. De VNOG heeft ook stappen gezet in het versterken van de informatiepositie, onder andere door de verdere opbouw van het VICC (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum) en aan RISQ (informatieplatform voor risicogericht informeren, adviseren en oefenen). Daarnaast heeft de VNOG in 2023 een meerjarig bestedingsplan opgesteld voor besteding van de ophoging van de rijksbijdrage (BDuR) aan de veiligheidsregio's. Dit plan is in 2023 al in gang gezet en vormt al onderdeel van de reguliere taakuitvoering. Het plan is gericht op versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening en vergroting van de flexibiliteit van de crisisorganisatie. De crisisorganisatie wordt de komende jaren verder versterkt, onder andere door deze extra structurele bijdrage vanuit het Rijk. Verder is in 2023 de nieuwe meldkamer in gebruik genomen en is de nieuwe werkwijze rond de huisvestingstaken in de brandweerkazernes volgens de afspraken in de demarcatieregeling gestart. Tot slot heeft de VNOG de ondersteuning bij de Oekraïne-/vluchtelingencrisis in 2023 voortgezet.

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-2.355	4.148	4.929	5.266	2.510	2.832
Eigen vermogen	-436	7.789	14.546	15.524	17.324	18.990
Vreemd vermogen	51.146	45.721	42.340	38.213	35.575	26.199

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouderspositie vacant
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De omgevingsdienst voert sinds 2013 de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) voor milieu uit.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap 1 AB lidmaatschap
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges, inclusief GS, blijven bestuurlijk verantwoordelijk.
Financieel belang	Vergoeding voor verrichte diensten.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers zijn voor hun inbreng aansprakelijk voor tekorten. Reserves worden opgebouwd uit toekomstige exploitatieresultaten.
Ontwikkelingen	Het jaar 2023 heeft vooral in het teken gestaan van het fusieproces. Per 1 januari 2024 is de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) gefuseerd met de Omgevingsdienst Noord Veluwe (ODNV) tot Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). In de voorbereiding op deze fusie is in 2023 een nieuwe GR vastgesteld door de raad. De ODVeluwe voert nu de milieutaken uit voor 12 gemeenten en er zijn nu 130 collega's werkzaam. De fusie resulteert in een robuuste organisatie, in lijn met het landelijke interbestuurlijke programma voor versterking van het VTH-stelsel; Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP-VTH).

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat OVIJ	218	493	118	14	-335	-240
Eigen vermogen OVIJ	518	668	298	272	-185	-240

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Vreemd vermogen OVIJ	735	2.624	1.384	2.221	1.669	2.339

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Tribuut Belastingssamenwerking
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Epe
Omschrijving	Tribuut is de belastingssamenwerking van de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen, Brummen en Voorst. Vanaf 2016 is Tribuut verantwoordelijk voor de heffing, de inning, de kwijtschelding en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) van de deelnemende gemeenten. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van leges publiekszaken, marktgeden en de afvalstoffenheffing (Voorster afvalzak, PMD zak en kasbetalingen afvalstoffenheffing).
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap (1)
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges blijven bestuurlijk verantwoordelijk. De gemeenteraden blijven verantwoordelijk voor de vaststelling, wijziging en intrekking van belastingverordeningen. Het college is verantwoordelijk voor de begroting, de bestuursrapportage en de jaarrekening. Die betreffende stukken worden voor zover nodig voor zienswijze voorgehangen bij de gemeenteraad. Voor specifieke regelingen zoals de "Leidraad Invordering" is het bestuur van Tribuut verantwoordelijk.
Financieel belang	Tribuut voert de taken van het bevoegd gezag uit en ontvangt daarvoor een doelvergoeding van de deelnemende gemeenten. Binnen deze doelvergoeding (behoudens gebruikelijke indexering) moeten alle kosten worden opgevangen. Tribuut verzorgt de periodieke afdracht van de respectievelijke belastingopbrengsten en de dwanginvorderingskosten aan de deelnemende gemeenten.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers zijn voor hun inbreng aansprakelijk voor tekorten. Reserves worden, voorzover het bestuur dat nodig acht, opgebouwd uit toekomstige exploitatieresultaten.
Ontwikkelingen	De belastingssamenwerking Tribuut voert de WOZ (Wet onroerende zaakbelasting) en de heffing en de inning van de gemeentelijke belastingen uit voor de deelnemende gemeenten. De extreme aantallen WOZ-bezwaren in 2023 hebben veel druk gelegd op de gehele organisatie. Dit heeft mede geleid tot 2 begrotingswijzigingen en achterstanden op het gebied van de herwaardering. Door de nationale reclamecampagnes en de extreme aantallen WOZ-bezwaren van de No Cure No Pay bureau's is landelijk aandacht gekomen voor de problematiek. Dit resulteerde in een aanpassing in de Wet WOZ met betrekking tot de hoogte van de proceskosten na bezwaren en beroepen. De wijziging leidt tot een behoorlijke daling (factor 0,25) en hopelijk wordt hierdoor een nieuwe hoos aan bezwaren in de toekomst voorkomen. Tribuut heeft de extra financiële middelen uit de begrotingswijzigingen gebruikt om proceskosten uit te keren, inhuur te verlengen en verbeteringen door te voeren in de processen middels slimme ICT oplossingen.

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	112	27	327	163	509	622
Eigen vermogen	112	27	327	902	819	714
Vreemd vermogen	1.106	1.142	1.980	1.242	1.325	1.006

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Basismobiliteit (PlusOV)
Aard	Gemeenschappelijke regeling (GR) tussen de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hattem en Heerde.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Lochem
Omschrijving	Samen met de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hattem en Heerde is het initiatief opgepakt om de gemeentelijke vervoersstromen te bundelen in de regio. Het gaat daarbij om het "Regiotaxi-vervoer", Leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en Jeugdwetvervoer. De bundeling vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling: de GR Basismobiliteit. Onderdeel daarvan is de oprichting van een publieke bedrijfsvoeringsorganisatie: de Regionale Vervoercentrale Basismobiliteit. Iedere deelnemende gemeente heeft met de Vervoercentrale een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten. Op basis van de DVO's is de organisatie en planning van de gemeentelijke vervoersstromen uitbesteed aan de Vervoercentrale. De Vervoercentrale is de contractspartij naar de feitelijke vervoerders. De Vervoercentrale heeft een uitvoeringspositie; het vervoerbeleid is in handen van de in de GR deelnemende gemeenten gezamenlijk en de toegang tot de Vervoercentrale bepaalt iedere deelnemende gemeente individueel.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap (1)
Openbaar belang / doel	Het borgen van een kwalitatief goed en betaalbaar niveau van de gemeentelijke vervoersstromen.
Financieel belang	De bijdrage in de kosten van de GR / de Vervoercentrale per gemeente is afhankelijk van het feitelijk gebruik van de Vervoercentrale per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	Het project Basismobiliteit is nu ruim vier jaar in uitvoering wat betreft alle in het project opgenomen vervoersstromen. Er bestaat nog geen zekerheid in hoeverre daadwerkelijk de beoogde efficiency wordt gerealiseerd op basis van de geschatte vervoersvolumes. Tegenvallende financiële resultaten moeten door de deelnemende gemeenten worden opgevangen, naar rato van feitelijk gebruik van de Vervoercentrale PlusOV per gemeente. De gebleken hogere lasten hebben weliswaar een meerjarig karakter, maar PlusOV krijgt steeds meer grip op de kostenbeheersing.
Ontwikkelingen	In 2023 was de belangrijkste uitdaging om de kwaliteit van het vervoer te behouden, ondanks het chauffeurstekort dat PlusOV parten speelt. Het chauffeurstekort is een landelijke trend. In onze gemeente zijn de gevolgen van het chauffeurstekort minimaal te noemen. Er komen weinig tot geen klachten vanuit inwoners binnen over PlusOV. De taxi's rijden op tijd en ook is de dienstverlening richting onze inwoners prima te noemen. De vraag vanuit het vraagafhankelijk vervoer nam ook in 2023 verder toe. Inwoners weten de weg met PlusOV naar sociale activiteiten weer steeds beter te vinden. Het leerlingenvervoer en het vraagafhankelijk vervoer verliep in 2023 dus over het algemeen goed. In 2023 is een app live gegaan voor gebruikers van PlusOV. Zij kunnen nu online hun ritten boeken. Dit heeft tot gevolg dat de planning vanuit PlusOV beter verloopt dan voorheen en er minder administratieve last is. De app wordt als zeer prettig ervaren door de gebruikers.

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	0	-312	160	24	55	1
Eigen vermogen	148	461	621	410	576	440
Vreemd vermogen	8.646	4.124	7.227	6.879	4.631	1.934

Bedragen x € 1.000

Stichtingen/verenigingen

Verbonden Partij	Stichting Archipel Onderwijs
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Zutphen
Omschrijving	Overkoepelende organisatie van 20 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.
Zeggenschap	<p>Ontbindingsrecht stichting voor gemeenteraden. Goedkeuringsrecht statutenwijziging voor gemeenteraden. Benoemingen en ontslag: leden Raad van Toezicht door gemeenteraden. Besluit opheffing iedere openbare school door de gemeenteraad.</p> <p>De gemeente heeft geen invloed op danwel zeggenschap over onderwijsinhoudelijke zaken vanuit de schoolbesturen. Het onderwijsveld is hierin autonoom. Gemeentelijke invloed beperkt zich tot hetgeen in bovenstaande alinea beschreven.</p>
Openbaar belang / doel	Het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Financieel belang	De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. De gemeente draagt niet financieel bij, anders dan de lokale onderwijssubsidies die aan alle Voorster scholen worden toegekend en voor onderwijshuisvesting.
Risico's en getroffen maatregelen	<p>Geen aansprakelijkheid voor schulden. Verplichting voortzetting geven openbaar onderwijs na ontbinding stichting.</p> <p>De gemeente loopt geen directe financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake. In het hoogst uitzonderlijke geval van ernstige taakverwaarlozing door de bestuurder, zijn de gemeenteraden bevoegd om zelf te voorzien in het bestuur van de scholen openbaar onderwijs; daar zijn kosten aan verbonden. Hiervan is op dit moment geen sprake.</p>
Ontwikkelingen	<p>Het huidige strategisch beleidsplan van Stichting Archipel is voor de periode 2023-2025 vastgesteld onder de titel Hardop Dromen. In dit plan zijn aandachtspunten geformuleerd op basis van ontwikkelingen en trends binnen het terrein van onderwijs en kinderopvang. Archipel heeft maatregelen genomen gericht op het vergroten van de financiële gezondheid van de stichting, maar bovenal gericht op de essentie: de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. Ambities uit het strategisch beleidsplan plan zijn gericht op het zijn van een gezonde en integere organisatie, en op de locaties het bieden van een zo passend en inclusief mogelijke doorgaande ontwikkellijijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar.</p> <p>Er heeft ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsgevonden met stichting Archipel over de jaarrekening, de verwachtingen voor 2023/2024 en het meerjarenbeleidsplan van Archipel.</p> <p>In 2023 is er een nieuwe voorzitter van het College van Bestuur van Archipel Onderwijs aangesteld.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	447	449	363	-91	- 212	
Eigen vermogen	3.119	3.439	2.494	2.882	3.282	
Vreemd vermogen	2.806	2.654	2.908	2.861	3.068	

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouderspositie vacant
Vestigingsplaats	Hoevelaken
Omschrijving	SVn is een onafhankelijke financiële partner voor gemeenten, provincies, woningcorporaties of andere marktpartijen in volkshuisvesting.
Zeggenschap	Deelnemer/partner, onder eigen gemeentelijke voorwaarden. Benoeming bestuursleden SVn.
Openbaar belang / doel	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing. (waaronder startersleningen en stimulerings-

Verbonden Partij	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)
	leningen voor monumenten, duurzaamheid en asbestverwijdering) door deelneming in het fonds.
Financieel belang	Financiële partner in volkshuisvesting van SVn die het gemeentelijke fonds beheert.
Risico's en getroffen maatregelen	Het beleid is gericht op een voortdurende zorgvuldige bewaking en beheersing van risico's die de activiteiten van SVn met zich meebrengen.
Ontwikkelingen	<p>In 2023 zijn 21 aanvragen voor een starterslening gehonoreerd voor een totaalbedrag van €630.000. Ook zijn 67 aanvragen voor een duurzaamheidslening voor woningen voor een totaalbedrag van € 800.000 en 5 aanvragen voor een duurzaamheidslening voor een bedrijf of vereniging, voor een totaalbedrag van € 255.000. Vrijwel alle leningen worden aangevraagd voor verduurzaming. Voor het levensloopbestendig maken van woningen worden vrijwel geen aanvragen ingediend. In maart 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met een uitbreiding van de leenmogelijkheden voor bedrijven en ook voor VvE's. Door bedrijven zijn inmiddels 4 aanvragen ingediend. Door VvE's zijn nog geen aanvragen ingediend.</p> <p>Sinds de start van de duurzaamheidslening in 2017 is een totaalbedrag van € 2.590.000 aan leningen toegekend. Hiervan is inmiddels € 560.000 weer afgelost. Oftewel, er staat momenteel circa €2 mln aan leningen uit.</p> <p>In 2017 heeft de gemeenteraad besloten om tot 2027 jaarlijks € 300.000 aan budget toe te kennen en daar is in 2021 éénmalig € 1 mln bij gekomen (de lening voor asbestdaken is samengevoegd met de duurzaamheidslening). Oftewel, het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget bedraagt momenteel in totaal € 3,1 mln. Hiervan staat momenteel € 2 mln. aan leningen uit, dus er is €1,1 mln aan budget beschikbaar om leningen toe te kennen. Van elke lening voor woningen, wordt 50% uit budget van de provincie betaald. Met de huidige snelheid van aanvragen, wordt verwacht dat er dus voldoende budget is voor de komende jaren.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-1.967	-2.447	-1.342	-2.141	2.301	5.967
Eigen vermogen	66.497	64.050	62.708	60.567	62.868	68.835
Vreemd vermogen	1.266.625	1.344.653	1.391.184	1.477.841	1.702.986	1.972.420

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Ambtelijk
Vestigingsplaats	Twello
Omschrijving	De Koepelorganisatie is een onafhankelijke, professionele, klantgerichte en toegankelijke organisatie. De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
Zeggenschap	Het college van B&W benoemt een bestuurslid; deze heeft voor bepaalde zaken een vetorecht, onder andere ten aanzien van een statutenwijziging, fusie, splitsing en ontbinding van de stichting, wijziging of intrekking van het huishoudelijk reglement, begroting en meerjarenplanning, activiteitenplanning en tarieven.
Openbaar belang / doel	<p>Statutaire doelstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bijdragen aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de inwoners van de gemeente en aan de sociale binding tussen deze inwoners, door het faciliteren van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur; ▪ komen tot een integraal aanbod van sport, welzijn en cultuur, vooral door bundeling van het gemeentelijk beleid, behoeften van burgers en initiatieven van aanbieders. ▪ de optimalisatie van de voorwaarden waarbinnen het aanbod van sport, welzijn en cultuur de kans krijgt om te groeien en te verbeteren. <p>Hiertoe heeft de stichting een aantal statutair beschreven middelen.</p>
Financieel belang	De stichting ontvangt een beheersvergoeding voor verrichte diensten.
Risico's en getroffen maatregelen	Via de statutaire bevoegdheden kan de gemeente zo nodig bepalende invloed uitoefenen op belangrijke beleids- en bedrijfsvoeringskwesties.
Ontwikkelingen	<p>Evaluatie 2023</p> <p><i>Onderzoek binnensportaccommodaties, nieuwbouw trainingshal</i></p>

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
	<p>Recentelijke onderzoeken respectievelijk uitgevoerd door ICS en Antea hebben een eerste behoefte naar binnensportaccommodaties in de gemeente Voorst op hoofdlijnen in beeld gebracht. Uit deze onderzoeken is naar voren gekomen dat met name in Twello door het wegvallen van de gymzaal aan de Hietweideweg (sloop in verband met woningbouw) minimaal behoefte is aan een binnensportzaal met dezelfde functionaliteit. In 2022 zijn met deze input de behoeften en wensen van sportverenigingen en scholen in Twello verder uitgewerkt. Hieruit kwam naar voren dat om aan de behoeften en wensen van de gebruikers tegemoet te komen, de realisatie van een grotere binnensportaccommodatie meer mogelijkheden biedt. Hiermee kan ook beter ingespeeld worden op de vraag naar capaciteit op piekuren. In 2023 is samenwerking met alle stakeholders een keuzevariant uitgewerkt en is bepaald dat een nieuwe trainingshal gerealiseerd gaat worden naast het Veluws College in Twello. Deze trainingshal komt dan als vervanging voor de 2 gymzalen aan de Hietweideweg en de Wassenaer Obdamstraat. Omdat de oplevering van de nieuwe trainingshal pas in 2027 wordt verwacht zullen deze 2 "oude" gymzalen op een dusdanige manier worden onderhouden dat ze nog steeds veilig en Up to Date kunnen worden gebruikt</p> <p><i>Kulturhus</i></p> <p>Mede door de komst van de huurders van Klein Twello is het Kulturhus weer volledig bezet Ook biedt het Kulturhus (tijdelijk) onderdak aan enkele klassen van de Hietweideschool. Dit alles zorg voor een meer dan levendige sfeer en reuring in het Kulturhus en omgeving. Gelukkig maar want daarvoor is het Kulturhus destijds gebouwd. Stichting De Koepel is samen met de huurders/gebruikers aan zet om het Kulturhus toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden voor de doelgroepen.</p> <p><i>Financiën</i></p> <p>Mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne is Stichting De Koepel geconfronteerd met aanhoudende hoger(re) (energie) prijzen ook voor andere goederen diensten. Op enig moment zullen de huurprijzen voor het gebruik van gemeentelijk (sport) accommodaties moeten worden aangepast zodat deze weer enigszins in de pas lopen. Om sporten en andere vormen van recreatie en cultuur voor de inwoners van de gemeente Voorst betaalbaar te houden is het noodzakelijk dat Stichting De Koepel en de gemeente Voorst hier samen in op trekken.</p> <p>Aandachtspunten hierbij zijn :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Verduurzamen van gemeentelijke (sport) accommodaties om energie te besparen. ▪ Te werken aan een optimale(re) bezetting van gemeentelijke (sport) accommodaties ook in de kernen om meer huurinkomsten te generen, ▪ Het aantrekkelijk houden en maken van de binnensportaccommodaties om sporten/bewegen up to date te blijven faciliteren ▪ Een ander aanbod van sportactiviteiten kan daar aan bijdragen <p>Doorkijk 2024</p> <p><i>Doorontwikkeling Kulturhus</i></p> <p>Door de komst van Mens en Welzijn naar het Kulturhus en is er meer behoefte aan mogelijkheden voor dagopvang. Deze doelgroep van Mens en Welzijn wordt groter en daardoor is er meer ruimte voor een "huiskamer" nodig. Begin 2024 hopen we de uitbreiding van de huiskamer te kunnen realiseren mede door een financiële bijdrage van de provincie Gelderland.</p> <p><i>Organisatie Stichting Koepel</i></p> <p>De snel veranderende wereld die veel uitdagingen kent maakt het noodzakelijk dat Stichting Koepel een "stevige " toekomstgerichte organisatie neer zet. Voor het vergrijzende personeelsbestand van Stichting De Koepel zal in een toch al krappe arbeidsmarkt vervanging moeten worden gezocht. In een tijd waarin het moeilijk is om vrijwilligers (vooral bestuurlijke functies) te vinden is dit voor een kleine organisatie als Stichting De Koepel een behoorlijke opgave. Het bestuur van Stichting De Koepel is zich daar terdege van bewust en staat open voor samenwerking met andere organisaties en/of andere vormen van beheerconstructies.</p> <p>In 2024 zullen samen met de gemeente Voorst hiervoor de (on) mogelijkheden worden onderzocht.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-54	49	-7	32	-61	n.n.b.
Eigen vermogen	245	294	287	318	258	n.n.b.
Vreemd vermogen	330	233	427	379	265	n.n.b.

Bedragen x € 1.000

Coöperaties/vennootschappen

Verbonden Partij	Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe/RGV Holding B.V.)
Aard	Aandelenbezit, 3.835 aandelen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Arnhem
Omschrijving	Leisurelands houdt zich bezig met het beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek in Gelderland en Noord-Limburg.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal
Risico's en getroffen maatregelen	De gemeente loopt geen financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake. De -in 2010 deelnemende 27- gemeenten hebben de aandelen destijds om niet verkregen en de gemeenten dragen geen risico in het bedrijfsresultaat.
Ontwikkelingen	Ook in 2023 heeft Leisurelands zich ingezet voor het behoud en het versterken van de recreatiegebieden en op een verdere bestending van de bedrijfsvoering. De ontwikkelingsstrategie van Leisurelands richt zich op de kwaliteit in de recreatiebranche en minder op de kwantiteit. Ter versterking van de uitgangspositie staat Leisurelands weliswaar open voor overnames van recreatiegebieden buiten de huidige deelnemende gemeenten, maar in 2023 heeft dit niet plaatsgevonden.

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-687	4.422	4.237	3.909	-2.219	3.841
Eigen vermogen	64.471	68.893	75.742	79.651	77.432	81.273
Vreemd vermogen	14.781	15.487	12.651	15.651	15.023	16.593

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Luchthaven Teuge
Aard	Aandelenbezit, 737 aandelen van € 400 nominaal (8,63% belang)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Teuge
Omschrijving	Luchthaven
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal.
Risico's en getroffen maatregelen	Door verkoop van grond en een aangetrokken geldlening is de disbalans tussen de korte termijn financiering en lange termijn terugverdienmogelijkheden weggenomen en is de financiële huishouding van de luchthaven weer op orde.
Ontwikkelingen	Het Luchthavenbesluit is op 8 juni 2022 vastgesteld door de provincie Gelderland. Nadat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) op 15 mei 2023 een Verklaring Veilig Gebruik Luchtruim heeft afgegeven, is het luchthavenbesluit in werking getreden. De luchthaven heeft in 2023 verder gewerkt aan de totstandkoming van het ontwikkelplan voor de herontwikkeling van het verouderde middengebied en de uitbreiding aan de westkant van de luchthaven. Hierbij wordt ingezet op: <ul style="list-style-type: none"> 1. Duurzame Innovatie & Educatie 2. Recreatie & Toerisme en 3. Luchtvaart gerelateerd Ondernemerschap & Veiligheid <p>De luchthaven is van plan deze verkenning in 2024 af te ronden, inclusief de vaststelling van de financiële haalbaarheid. Door onze grondpositie aan de westkant en het middenterrein (totaal ongeveer 6 ha) en onze publiekrechtelijke mogelijkheden van de ruimtelijke ordening hebben wij hierin een belangrijke rol.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	19	-27	22	47	54	462
Eigen vermogen	1.347	1.320	1.342	1.389	1.443	1.905

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Vreemd vermogen	1.498	1.434	1.488	1.328	971	430

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Waterbedrijf Vitens N.V.
Aard	Aandelenbezit, 21.634 gewone aandelen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Utrecht
Omschrijving	Vitens houdt zich bezig met het winnen, zuiveren en leveren van drinkwater.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland met ruim 1.400 medewerkers en 5,7 miljoen afnemers. Het werkgebied van Vitens strekt zich uit over de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht en enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. De aandelen (5.777.247.247 in totaal, verdeeld over 110 partijen) zijn in handen van provinciale en gemeentelijke overheden.
Financieel belang	Aandelenkapitaal: € 213.640
Risico's en getroffen maatregelen	Geen aansprakelijkheid voor schulden.
Ontwikkelingen	De laatste zes jaar steeg het drinkwaterverbruik in het voorzienings-gebied met liefst 7,5 procent. In 2020 is de groei zelfs met zo'n 10 procent toegenomen, wat staat voor ruim 36 miljard liter groei. Als deze lijn wordt doorgetrokken, ligt de drinkwater vraag in 2040 30 procent hoger dan nu. Een reëel scenario waar rekening mee wordt gehouden. Met het nemen van diverse maatregelen, waaronder de uitrol van slimme meters, wordt getracht het watergebruik te laten dalen. Doelstelling is dat in 2030 het waterverbruik bij particuliere klanten gedaald is met 5 procent. Daarnaast heeft Vitens zich ten doel gesteld haar CO ² uitstoot in 2030 te halveren. Omdat vermindering van watergebruik tot de paradox leidt dat de omzet daalt en Vitens daarnaast geconfronteerd wordt met forse investeringen en een naar het oordeel van Vitens (te) lage WACC, valt er niet te ontkomen aan stijgende tarieven. Een ander gevolg van het voorgaande is dat Vitens ook in 2023 geen dividend heeft uitgekeerd aan haar aandeelhouders. De bruto-investeringen stijgen (incl. inflatie 3%) van € 283 mln. in 2024 naar ruim € 600 mln. in 2033; In de Drinkwaterwet staat dat een drinkwaterbedrijf jaarlijks een maximaal percentage aan bedrijfsresultaat mag genereren. Dat percentage is afhankelijk van de vooraf vastgestelde gemiddelde kostenvoet <i>weighted average cost of capital</i> (WACC), oftewel het gewogen rendement op het vreemd en eigen vermogen.

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	13.000	11.100	23.900	19.400	8.200	27.200
Eigen vermogen	533.000	533.300	559.200	600.300	649.500	677.700
Vreemd vermogen	1.233.500	1.293.000	1.340.100	1.387.800	1.446.600	1.559.700

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Aard	Aandelenbezit, 112.983 stuks
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Den Haag
Omschrijving	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap, via stemrecht op de aandelen, die de gemeente Voorst bezit. (Stem per aandeel van € 2,50).
Openbaar belang / doel	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 256.347. Geen aansprakelijkheid voor schulden. Derving jaarlijkse winstuitkering bij faillissement.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Gedurende het begrotingsjaar 2022 hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. Over het verslagjaar 2023 heeft BNG Bank een nettowinst gerealiseerd van € 254 miljoen. Een jaar eerder kwam de nettowinst uit op € 300 miljoen. Hoewel

Verbonden Partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
	de nettowinst positief beïnvloed is door het gestegen renteresultaat, is deze € 46 miljoen lager dan in 2022 door een lager resultaat financiële transacties uit hoofde van de liquiditeitsportefeuille. Aan de aandeelhouders is over 2023 een dividend van € 120 miljoen uitgekeerd (€ 2,16 per aandeel).

Boekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	337.000	163.000	221.000	236.000	300.000	254.000
Eigen vermogen	4.991.000	4.887.000	5.097.000	5.062.000	4.615.000	4.721.000
Vreemd vermogen	132.518.000	144.802.000	155.262.000	143.995.000	107.459.000	110.819.000

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Circulus
Aard	Aandelenbezit met een intrinsieke waarde van € 617.000
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender (aandeelhouder) Wethouderspositie vacant (bestuurlijk vertegenwoordiger)
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Bronckhorst, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen zijn aandeelhouder en opdrachtgever van Circulus. Het werkterrein richt zich op afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte.
Zeggenschap	De invloed van de gemeente als deelnemer verloopt via het aandeelhouderschap in de vergadering van aandeelhouders. De rechten en plichten van aandeelhouders zijn vastgelegd in de statuten van Circulus. Het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering is verbonden aan het aantal door de gemeente gehouden aandelen dat weer evenredig is aan het aantal huisaansluitingen binnen de betreffende gemeente. De huidige aandeelhoudersverhouding is gebaseerd op 218.874 huishoudens. Uitgaande van 11.073 huishoudens van de gemeente Voorst is sprake van circa 5% van de aandelen.
Openbaar belang / doel	Een duurzame leefomgeving. Daarin hebben sociale werkgelegenheid en bewonersparticipatie een duidelijke plek.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 617.000. Aandeelhouders ontvangen over het gestorte kapitaal een statutair vastgestelde rente vergoeding en delen op basis van het aandeelhouderspercentage in het dividend van Circulus.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming kunnen fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2024 wordt de afvalinzameling uitgevoerd door Circulus. Eind 2023 zijn alle minicontainers van de inwoners omgeruild voor nieuwe containers. Hiermee kan Circulus in 2024 starten met de inzameling van het afval. De omwisseling van de containers leverde positieve en negatieve reacties op. Er waren wat fouten met te veel of te weinig containers of containers die bezorgd werden bij bedrijven, maar Circulus heeft alles goed opgepakt. Circulus is begin 2024 bezig met het optimaliseren van de routes. Zij informeren zelf de bewoners als er iets verandert aan de inzameltdag of inzamellocatie.

ekjaar	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	1.397	803	1.178	1.469	602	1.400
Eigen vermogen	13.797	14.673	15.237	16.142	16.180	17.059
Vreemd vermogen	32.864	42.404	38.388	37.406	40.187	40.642

Bedragen x € 1.000

4.8 Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

In 2023 hebben we verder gewerkt aan de afronding van de lopende grondcomplexen. Het complex Teuge oost is in 2023 afgesloten. In het tweede kwartaal van 2024 wordt de laatste bouwgrond binnen complex Dorpszicht Terwolde verkocht.

Resultaatgrondexploitatie 2023

Het resultaat grondexploitatie 2023 bedraagt € 11.000 negatief en wordt bepaald door het vrijvallen van in 2023 gereserveerde bedragen voor nog uit te voeren werkzaamheden binnen afgesloten complexen, de tussentijdse winstneming uit het complex Dorpszicht Terwolde en het negatieve eindresultaat uit het complex Teuge oost. De tussentijdse winstneming is gebaseerd op de door de commissie BBV voorgeschreven Percentage of completion (POC) methode.

Complex	Bedrag
Vrijvallen gereserveerde bedragen afgesloten complexen	€ 34.000
Complex 14 - Teuge oost: eindresultaat	-/- € 85.000
Complex 20 - Dorpszicht Terwolde: tussentijdse winstneming	€ 40.000
Totaal resultaat grondexploitatie 2023	-/- € 11.000

Toelichting op resultaat grondexploitatie 2023

Bouwgrond in exploitatie

Complex 14 Teuge Oost

In Teuge zijn alle bouw kavels verkocht en bebouwd. We hebben in 2023 verder gewerkt aan het woonrijp maken van het projectgebied waarbij we te maken kregen met aanvullende werkzaamheden door slechte weersomstandigheden. Het jaar 2023 kenmerkte zich ook door toenemende bouwkosten en indexaties op de werken. Voor 2024 reserveren wij een bedrag van € 152.300 voor de laatste werkzaamheden in het woonrijp maken van het gebied.

We sluiten het project in 2023 af met een negatief eindresultaat van € 85.000, met name veroorzaakt door de uitlopende werken en indexaties. In eerdere jaren hebben wij een totale tussentijdse winst genomen van € 1.053.000. Over de gehele looptijd van het project is dus een totaal positief resultaat gerealiseerd van € 968.000.

Complex 20 Dorpszicht Terwolde

In 2023 hebben wij verder gewerkt aan de uitvraag van fase 2 voor realisatie van een wooncomplex van maximaal 9 gestapelde woningen. De bouwgrond voor deze tweede fase verkopen wij in 2024 aan een ontwikkelaar die de locatie voor eigen rekening en risico zal bebouwen. Voor de overdracht van de bouwgrond maken wij de grond eerst bouwrijp.

Wij nemen in 2023 een tussentijdse winst van € 40.000 waarna wij bij het afsluiten van het project een positief resultaat verwachten van € 82.000.

Complex 24 Nieuw Basselt en Fliertlanden

Dit complex is in 2022 in exploitatie genomen. Het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan, exploitatieplan en grondexploitatie zijn op 7 februari 2022 vastgesteld. Hiertegen is beroep aangetekend. In eerste instantie verwachtten wij dat de bodemprocedure in 2023 bij de Raad van State zou worden behandeld. Dit is niet gebeurd en wij rekenen erop dat dit nu in 2024 plaats gaat vinden.

Eind 2023 is het archeologisch proefsleuvenonderzoek en onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten opgestart en begin 2024 afgerond. Op basis van het bijbehorende

evaluatierapport maken we in 2024 keuzes over het vervolg van het archeologisch onderzoek.

De vastgestelde grondexploitatie is ten behoeve van de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met de vertraging van deze woningbouwontwikkeling vanwege de beroepsprocedure. De prognose van kosten- en opbrengsten zijn aangepast naar een actueel prijsniveau. We rekenen op een kostenneutraal exploitatieresultaat.

Risicoanalyse grondexploitatie

De risico's met betrekking tot de grondexploitatie kunnen in een aantal categorieën worden onderverdeeld:

- Risico's die betrekking hebben op een specifiek project, zoals planschaderisico, risico op bodemverontreiniging en eventuele extra kosten voor archeologie. Deze kosten worden voordat een project in exploitatie wordt genomen in kaart gebracht en zo goed mogelijk gekwantificeerd.
- Algemene risico's, zoals het risico dat bouwgrond moeilijk wordt verkocht in slechte economische tijden of bijvoorbeeld veranderende regelgeving op het gebied van milieu (PFAS, stikstof) of bijvoorbeeld een verhoging van de rente, waardoor de leencapaciteit lager wordt. Dit kan gevolgen hebben op de ontwikkeling van nieuwe projecten.

De risico's op de grondexploitaties zijn onderdeel van het totale gemeentelijke risicoprofiel. Zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Jaarrekening

Hoofdstuk 5

Balans

5.1 Balans per 31 december 2023

Vaste activa	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Immaterieel		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	3.028.694	2.897.012
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	343.525	304.170
Bijdrage in activa in eigendom van derden	-	1.925.075
<i>Subtotaal immaterieel</i>	<i>3.372.220</i>	<i>5.126.257</i>
Materieel		
Investerings met een economisch nut	51.669.538	53.990.570
Investerings met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	14.484.126	15.296.983
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.431.680	15.460.836
<i>Subtotaal materieel</i>	<i>80.585.344</i>	<i>84.748.389</i>
Financieel		
Kapitaalverstrekkings aan deelnemings	6.074.180	6.726.037
Leningen aan woningbouwcorporaties	54.275	47.944
Overige langlopende geldlenings	308.801	284.762
<i>Subtotaal financieel</i>	<i>6.437.256</i>	<i>7.058.742</i>
Totaal vaste activa	90.394.820	96.933.388

Vlottende activa	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen	23.808	25.902
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.451.532	8.902.676
Gereed product en handelsgoederen	174.600	174.600
<i>Subtotaal voorraden</i>	<i>7.649.940</i>	<i>9.103.178</i>
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
Vorderings op openbare lichamen	171.728	120.679
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	482.283	359.053
Overige vorderings	1.185.338	1.895.674
<i>Subtotaal uitzettingen</i>	<i>1.839.349</i>	<i>2.375.406</i>
Liquide middelen		
Kas- en banksaldi	735.109	7.624
Overlopende activa		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- het rijk	727.058	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	128.330	207.336
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.275.514	7.756.290
<i>Subtotaal overlopende activa</i>	<i>6.130.902</i>	<i>7.963.626</i>
Totaal vlottende activa	16.355.300	19.449.834
Totaal generaal	106.750.120	116.383.223

Vaste passiva	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Eigen vermogen		
Algemene reserves	7.916.284	14.772.596
Bestemmingsreserves	12.535.275	10.230.220
Gerealiseerde resultaat	7.048.862	3.555.992
<i>Subtotaal eigen vermogen</i>	<i>27.500.421</i>	<i>28.558.808</i>
Vorzieningen		
Voorzien. voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	18.990.340	19.795.526
Vorzieningen ter egalisering van kosten	3.734.259	3.365.855
Vorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.059.486	1.350.383
<i>Subtotaal voorzieningen</i>	<i>23.784.085</i>	<i>24.511.765</i>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	47.784.042	46.459.006
Waarborgsommen	50.386	50.386
<i>Subtotaal vaste schulden</i>	<i>47.834.427</i>	<i>46.509.391</i>
Totaal vaste passiva	99.118.934	99.579.964

Vlottende passiva	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	50.233
Overige schulden	3.855.903	7.524.551
<i>Subtotaal netto-vlottende schulden</i>	<i>3.855.903</i>	<i>7.574.784</i>
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.460.093	1.926.097
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- het rijk	1.347.586	1.498.396
- overige Nederlandse overheidslichamen	869.934	1.654.982
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	97.670	4.149.001
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>	<i>3.775.283</i>	<i>9.228.476</i>
Totaal vlottende passiva	7.631.186	16.803.260
Totaal generaal	106.750.120	116.383.223

Gewaarborgde geldleningen	69.938.789	63.744.265
----------------------------------	-------------------	-------------------

Hoofdstuk 6

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

6.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2023

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
PR01 Bouwend Voorst	4.232.564	5.745.048	5.146.438	598.610
PR02 Mooi Voorst	11.336.102	14.188.441	13.558.311	630.130
PR03 Bedrijvig Voorst	3.775.660	4.291.259	4.391.261	-100.002
PR04 Gezond Voorst	13.896.672	16.183.198	18.428.560	-2.245.362
PR05 Sociaal Voorst	15.089.094	17.895.533	16.886.537	1.008.996
PR06 Veilig Voorst	2.020.785	2.306.771	2.223.094	83.677
PR07 Dienstverlenend Voorst	3.662.686	4.827.563	4.552.047	275.516
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.521.165	565.050	999.190	-434.140
Overhead	8.773.347	9.562.548	9.975.641	-413.093
Totaal lasten	64.308.076	75.565.411	76.161.081	-595.670
Baten				
PR01 Bouwend Voorst	2.635.915	2.589.915	3.721.343	1.131.428
PR02 Mooi Voorst	5.433.209	6.347.712	6.683.640	335.928
PR03 Bedrijvig Voorst	738.416	765.566	1.055.152	289.586
PR04 Gezond Voorst	1.089.784	1.818.258	4.381.135	2.562.877
PR05 Sociaal Voorst	4.395.578	5.358.787	5.941.397	582.610
PR06 Veilig Voorst	14.232	58.313	137.638	79.325
PR07 Dienstverlenend Voorst	552.147	552.949	722.018	169.069
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	51.129.176	53.036.312	53.667.174	630.862
Overhead	703.569	844.910	909.970	65.060
Totaal baten	66.692.025	71.372.722	77.219.467	5.846.745
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	2.383.949	-4.192.689	1.058.385	5.251.074
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
PR01 Bouwend Voorst	-	1.645.633	670.286	-975.347
PR02 Mooi Voorst	56.518	1.398.058	487.079	-910.979
PR03 Bedrijvig Voorst	-	12.042	87.873	75.831
PR04 Gezond Voorst	91.570	141.570	195.651	54.081
PR05 Sociaal Voorst	16.339	582.639	582.639	-
PR06 Veilig Voorst	-	89.000	89.000	-
PR07 Dienstverlenend Voorst	52.760	-67.240	141.760	209.000
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	124.871	124.871	91.299	-33.572
Overhead	-	219.383	152.019	-67.364
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	342.058	4.145.956	2.497.605	-1.648.351
Gerealiseerd resultaat	2.726.007	-46.733	3.555.992	3.602.724

Hoofdstuk 7

Toelichtingen

7.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 12 juni 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling d.w.z. dat er vanuit wordt gegaan dat de gemeente haar bedrijfsactiviteiten in de voorzienbare toekomst voortzet.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 3 juli 2023 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotings criterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van 3% is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief.

Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, danwel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en

- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of - indien gedelegeerd - collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 10.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229, lid 1 a en b gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota Activabeleid 2021, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering van 1 maart 2021.

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominalewaarde.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van maart 2024 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- rentepercentage bedraagt 1,0%;
- kostenindexatie bedraagt 3%;
- opbrengstenindexatie bedraagt 0% (er wordt gewerkt met vaste aanneemsommen);
- de geplande afzet is gebaseerd op de afronding van de nog lopende grondcomplexen. De kosten en opbrengsten komen gefaseerd en zijn uitgezet in de tijd.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Er is in zeer beperkte mate sprake van het bijstellen van grondprijzen of het afwaarderen van gronden. De eventueel geraamde financiële gevolgen als genoemd

in het risicoprofiel in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn derhalve beperkt van toepassing.

Gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. In afwijking hiervan wordt de ingestelde voorziening voor wethouderspensioenen tegen contante waarde gewaardeerd.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.

- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

Toelichting op de balans Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kosten sluiten van geldleningen	3.028.694	2.897.012
Kosten onderzoek en ontwikkeling	343.526	304.170
Bijdrage in activa in eigendom van derden	-	1.925.075
Totaal	3.372.220	5.126.257

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kosten sluiten van geldleningen	3.028.694	-	-	131.682	-	-	2.897.012
Kosten onderzoek en ontwikkeling	343.526	331.694	-	128.192	242.858	-	304.170
Bijdrage in activa in eigendom van derden	-	1.925.075	-	-	-	-	1.925.075
Totaal immateriële vaste activa	3.372.220	2.256.769	-	259.874	242.858	-	5.126.257

De mutaties in het verslagjaar	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Bijdragen van derden/ herrubrice- ring	Afwaar- deringen	Totaal
Kosten onderzoek en ontwikkeling	331.693	-	242.858	-	88.835
2019 Voorbereiding locatie Twello noord	47.077	-	-	-	47.077
2019 Nieuw verkeersbeleid	13.269	-	-	-	13.269
2019 Hietweideweg Brandweergarage en gemeentewerf	189.068	-	202.858	-	-13.790
2022 Gebiedsproces Wilp Achterhoek	62.606	-	40.000	-	22.606
2023 Winkler Prins Voorst	19.673	-	-	-	19.673
Bijdrage in activa in eigendom van derden	1.925.075	-	-	-	1.925.075
2023 Geluidschermen noordkant A1 Wilp-Achterhoek	1.925.075	-	-	-	1.925.075

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Overige investeringen met een economisch nut	51.669.538	53.990.571
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.484.126	15.296.983
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.431.680	15.460.836
Totaal	80.585.344	84.748.390

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	8.315.575	9.166.488
Woonruimten	3.317	2.608
Bedrijfsgebouwen	38.612.751	34.457.336
Grond/weg/waterbouwkundige werken	1.208.782	1.118.141
Vervoermiddelen	38.991	255.455
Machines, apparaten en installaties	3.378.297	8.859.974
Overige materiële vaste activa	111.825	130.569
Totaal	51.669.538	53.990.571

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden/ herrubrice- ring	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	8.315.575	850.913	-	-	-	-	9.166.488
Woonruimten	3.317	-	-	709	-	-	2.608
Bedrijfsgebouwen	38.612.751	2.675.663	-	1.202.974	5.628.105	-	34.457.336
Grond/weg/waterbouwkundige werken	1.208.782	-	-	90.642	-	-	1.118.141
Vervoermiddelen	38.991	229.813	-	13.349	-	-	255.455
Machines, apparaten en installaties	3.378.297	694.410	-	759.455	-5.546.722	-	8.859.974
Overige materiële vaste activa	111.825	27.919	-	9.175	-	-	130.569
Totaal materiële vaste activa economisch Nut	51.669.538	4.478.718	-	2.076.304	81.383	-	53.990.571

De mutaties in het verslagjaar	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Bijdragen van derden/ herrubrice- ring	Afwaar- deringen	Totaal
Gronden en terreinen	850.913	-	-	-	850.913
2023 Aankoop bouwgrond De Zanden 11J Teuge	850.913	-	-	-	850.913
Gebouwen	2.675.665	-	5.628.105	-	-2.952.440
2016 Verbouwing Oude Rijksstraatweg 38 Twello	5.759	-	-	-	5.759
2018 Verduurzamen en revitaliseren gemeentehuis	276.659	-	5.546.722	-	-5.270.063
2022 Verduurzaming Jachtlust bouwkundig	61.764	-	46.383	-	15.381
2022 Brandweerkazerne Zuiderlaan bouwkundig	312.438	-	-	-	312.438
2022 Nieuwbouw brandweerkazerne Twello	77.645	-	-	-	77.645
2022 Kerkstraat 27 Voorst, bouwkundig	318.193	-	35.000	-	283.193
2023 Verduurzamen gymzaal Teuge bouwkundig	413.661	-	-	-	413.661
2023 Brandweerkazerne Voorst	200	-	-	-	200
2023 Brandweerkazerne Terwolde	3.229	-	-	-	3.229
2023 Aankoop Molenallee 75 Wilp	504.257	-	-	-	504.257
2024 Binnensportaccommodatie	28.865	-	-	-	28.865
2023 Verduurzamen gymzaal Terwolde bouwkundig	16.030	-	-	-	16.030
2023 Domineestraat 14-16 Twello, bouwkundig	653.002	-	-	-	653.002
2024 Uitbreiding kleedkamers zwembad de Schaeck	3.963	-	-	-	3.963
Vervoermiddelen	229.813	-	-	-	229.813
2023 Bedrijfswagens	229.813	-	-	-	229.813

De mutaties in het verslagjaar	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden/herrubricering	Afwaarderingen	Totaal
Machines, apparaten en installaties	694.411	-	-5.546.722	-	6.241.133
2023 Kerkstraat 27 Voorst installaties	99.373	-	-	-	99.373
2023 Molenallee 75 Wilp bouwkundig	31.416	-	-	-	31.416
2021 Aanschaf laptops	22.738	-	-	-	22.738
2021 AV middelen raad	9.287	-	-	-	9.287
2022 ICT Overzicht	16.754	-	-	-	16.754
2022 Brandweerkazerne Zuiderlaan installatie	6.306	-	-	-	6.306
2023 Verbouw gemeentehuis installaties	-	-	-4.875.043	-	4.875.043
2023 verbouw gemeentehuis inrichting	-	-	-671.679	-	671.679
2023 Verduurzamen gymzaal Teuge installaties	204.036	-	-	-	204.036
2023 Verduurzamen gymzaal Teuge inventaris	59.865	-	-	-	59.865
2023 Investeringsoverzicht ICT	154.847	-	-	-	154.847
2023 ICT middelen extra werkplekken	28.938	-	-	-	28.938
2023 Laadpalen	34.013	-	-	-	34.013
2023 Snelheidsdisplays	26.838	-	-	-	26.838
Overige materiële vaste activa	27.920	-	-	-	27.920
2023 Extra werkplekken meubilair	19.020	-	-	-	19.020
2023 Campagneborden	8.900	-	-	-	8.900

Toelichting:

De boekwaarde van de verduurzaming en revitalisering gemeentehuis is in 2023 onderverdeeld in de componenten gebouwen, installaties en inrichting en als zodanig opgenomen in de categorie herrubricering. Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Grond/weg/waterbouwkundige werken	14.484.126	15.296.983
Totaal	14.484.126	15.296.983

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond/weg/waterbouwkundige werken	14.484.126	1.241.363	-	420.792	7.715	-	15.296.983
Totaal materiële vaste activa heffing	14.484.126	1.241.363	-	420.792	7.715	-	15.296.983

Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

De belangrijkste mutaties in het verslagjaar	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Totaal
Grond/weg/waterbouwkundige werken	1.241.363	-	7.715	-	1.233.648
Herinrichting en renovatie riolering	1.241.363	-	7.715	-	1.233.648

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Grond/weg/waterbouwkundige werken	14.431.680	15.460.836
Totaal	14.431.680	15.460.836

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut. De materiële vaste activa maatschappelijk nut zijn geheel volgens de nieuwe systematiek (na 1-1-2017) geactiveerd conform de nota Materiële vaste activa januari 2020:

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond/weg/waterbouwkundige werken	14.431.680	2.205.559	-	1.070.172	106.231	-	15.460.836
Totaal materiële vaste activa maatschappelijk nut	14.431.680	2.205.559	-	1.070.172	106.231	-	15.460.836

De belangrijkste mutaties in het verslagjaar	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Totaal
Grond/weg/waterbouwkundige werken	2.205.560	-	106.231	-	2.099.329
2018 A1 Poort van Twello	738	-	-	-	738
2018 Omvorming fietspaden	10.906	-	-	-	10.906
2019 Herinrichting Rijksstraatweg Voorst	13.024	-	106.231	-	-93.207
2020 herinrichting Dorpsstraat TC fase 4	461.206	-	-	-	461.206
2019 Uitvoering landschapsregeling Voorst 2019-2023	48.653	-	-	-	48.653
2021 Openbare verlichting masten	-5.668	-	-	-	-5.668
2021 Openbare verlichting armaturen	6.858	-	-	-	6.858
2021 brug Oudehuizerstraat Klarenbeek	100.000	-	-	-	100.000
2021 Herinrichting Mozartstraat Twello	487.752	-	-	-	487.752
2021 Herinrichten Parmentierstraat Teuge	54.979	-	-	-	54.979
2021 Herinrichting Lindelaan Twello	233.439	-	-	-	233.439
2021 Herinrichting en afkoppelen Barteldplein eo	141.601	-	-	-	141.601
2022 Aansluiting Sluinerweg op N345	250.997	-	-	-	250.997
2022 Maximale snelheid en Woudweg Teuge	39	-	-	-	39
2022 openbare verlichting, masten	-2.231	-	-	-	-2.231
2022 openbare verlichting, armaturen	78.898	-	-	-	78.898
2023 Herinr en vergroening P-plaats De Afslag Twel	2.045	-	-	-	2.045
2023 Herinrichting Holthuizerstraat Twello	121.020	-	-	-	121.020
2023 Herinrichting Kerkstraat Voorst	6.745	-	-	-	6.745
2023 Herinrichting Lochemsestraat De Vecht	5.270	-	-	-	5.270
2023 Binnenweg Wilp fase 1 wegen	66.642	-	-	-	66.642
2023 openbare verlichting, armaturen	28.433	-	-	-	28.433
2023 openbare verlichting, lichtmasten	13.029	-	-	-	13.029
2023 Rotonde Fliertweg - H.W. Iordensweg	31.125	-	-	-	31.125
2018 Verkeersveiligheidsstudie Twello	50.060	-	-	-	50.060

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Leningen aan woningcorporaties	54.276	47.944
Overige langlopende geldleningen	308.801	284.762
Deelnemingen	6.074.180	6.726.038
Totaal	6.437.257	7.058.745

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desin- vesteringen	Afschrij- vingen/ aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Leningen aan woningcorporaties	54.276	-	-	6.331	-	-	47.944
Overige langlopende geldleningen	308.801	11.072	-	35.111	-	-	284.762
Deelnemingen	6.074.180	2.454.379	-	523.869	1.278.652	-	6.726.038
Totaal financiële vaste activa	6.437.257	2.465.451	-	565.312	1.278.652	-	7.058.745

Toelichting:

De verantwoorde bijdragen van derden onder de post Deelnemingen betreft de mutaties in rekening courant bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.

De balanspost Overige langlopende geldleningen bestaat uit de volgende investeringen:

Overlopende langlopende geldleningen	31-12-2022	31-12-2023
Renteloze voorschotten (studietoelagen)	1.642	1.642
2018 Kredithypotheek WWB	159.372	156.922
2018 Bbz Gevestigd krediet	3.263	9.691
2018 Bbz Startend krediet	1.253	1.253
2020 TOZO bedrijfskrediet	95.837	82.819
Geldlening Oude Rijkstraatweg 4	47.435	32.435
Totaal	308.801	284.762

Kredieten WWB, Bbz en TOZO:

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften zijn deze balansposten onder de financiële vaste activa gerubriceerd. Op grond van de TOZO-regeling zijn bedrijfskredieten verstrekt. Deze regeling was ingesteld om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis.

De balanspost deelnemingen bestaat uit de volgende investeringen:

Deelnemingen	31-12-2022	31-12-2023
1960 Deelname in kapitaal NV BNG	256.347	256.347
1961 Deelname in kapitaal NV WMG	1.906	1.906
1996 Deelname herstructurering Luchthaven Teuge	168.416	168.416
2000 Storting opbrengst aandelen bouwfonds SVN	118.542	126.697
2002 Verstr geldleningen stimuleringsfnds	3.703.023	4.866.528
2003 Stimuleringsfonds startersleningen	753.591	321.133
2017 Stimuleringsregeling duurzaamheid woningen 2766	786	-70.634
2017 Stimuleringsregeling duurzaamheid overig 2767	4.417	4.906
2018 Aandelen Circulus - Berkel	617.000	617.000
2019 Stimuleringsregeling asbestlening particulier 2768	16.654	-5.073
2019 Stimuleringsregeling asbestlening zakelijk non profit	-	-
2022 Stimuleringslening bedrijven en instellingen 9750	236.946	108.998
2022 Toekomstbestendig wonen 9751	196.551	329.814
Totaal	6.074.179	6.726.038

Waardering aandelenkapitaal Luchthaven Teuge en Circulus

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats. Mocht de marktwaarde hoger worden dan blijft de waardering op basis van de oorspronkelijke verkrijgingsprijs.

Op basis van de jaarstukken 2022 van de luchthaven is mogelijk sprake van een lagere marktwaarde van circa € 44.000. Op basis van het resultaat 2022 en een

herstructurering van de financiering is een afwaardering naar mening van de gemeente Voorst niet aan de orde.

Op basis van de jaarstukken 2022 van Circulus is de intrinsieke waarde van het aandelenkapitaal circa € 183.000 hoger dan de boekwaarde van de aandelen.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften blijft de waardering op basis van de verkrijgingsprijs.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten

De gemeente Voorst neemt vanaf 1996 deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn). Uitgekeerd dividend bouwfonds aandelen en de opbrengst van verkoop van deze aandelen in 2000 zijn in het stimuleringsfonds gestort.

Kenmerk van het stimuleringsfonds is het begrip revolving fund. De rente en aflossingen van verstrekte geldleningen vloeien terug in het fonds en worden weer aangewend voor nieuwe leningen. Dit herhaalt zich. De SVn faciliteert en ontvangt hiervoor een beheervergoeding.

De gemeente Voorst heeft de volgende soorten rekeningen bij het SVn:

- Gemeenterekening

Deze rekening is een soort rekening courant. In het verleden zijn hieruit leningen voor monumenten en verenigingen verstrekt.

- Startersleningen (startersfonds en VROM startersfonds gemeente Voorst)

Uit deze rekeningen worden startersleningen verstrekt. Het VROM startersfonds is ingesteld omdat het Rijk in het verleden tijdelijk door de gemeente gestorte bedragen verdubbelde.

- Stimuleringsregelingen duurzaamheid (particulieren en maatschappelijke organisaties en verenigingen)

De rekeningen zijn ingesteld voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen (isoleren van gebouwen of het opwekken van energie).

- Stimuleringsregelingen astbestsanering particulieren en zakelijk.

- Stimuleringsregeling toekomst bestendig wonen.

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Grond- en hulpstoffen	23.808	25.902
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.451.532	8.902.676
Voorraad gereed product	174.600	174.600
Subtotaal voorraden	7.649.940	9.103.178

Grond- en hulpstoffen

Binnen dit onderdeel zijn de documenten Burgerzaken en afvalzakken verantwoord.

Het verloop van de grond- en hulpstoffen wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boek- waarde 31-12-2022	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-2023
Overige grond en hulpstoffen				
Grond- en hulpstoffen (documenten burgerzaken en afvalzakken)	23.808	13.838	11.744	25.902
Totaal	23.808	13.838	11.744	25.902

Bouwgronden in exploitatie

Binnen dit onderdeel zijn de in exploitatie genomen bouwgronden (BIE) verantwoord. Het verloop van deze balanspost wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Complex	Boekwaarde 31-12-2022	Inbreng gronden niet in exploitatie	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Resultaat	Boek- waarde 31-12-2023	Voorzienin- gen verlies- latend complex	Balans- waarde 31-12-2023
14 Kern Teuge	-619.081	-	706.150	2.000	-85.088,00	-19	-	-19
20 Kern Terwolde	87.613	-	16.489	112	40.000,00	143.990	-	143.990
24 Nieuw Basselt en Fliertlanden	7.982.999	-	782.257	6.552	-	8.758.704	-	8.758.704
Totaal	7.451.531	-	1.504.896	8.664	-45.088,00	8.902.675	-	8.902.675

Balanswaarde complexen per 31-12-2023	8.902.675
Nog te maken kosten	21.511.584
Nog te verwachten opbrengsten	30.703.531
Verwacht exploitatie-resultaat	289.272

Toelichting:

In 2022 is het complex Nieuw Basselt en Fliertlanden (Twello Noord) geopend. Tegen het in 2022 vastgestelde bestemmingsplan loopt een procedure bij de Raad van State, waarbij de verwachting is dat de bodemprocedure in 2024 wordt behandeld. In verband met deze procedure is het risico aanwezig dat gronden moeten worden afgewaardeerd.

Voorraad gereed product

Binnen dit onderdeel zijn de voorraden gronden verantwoord die worden aangehouden om te worden verkocht of aangemerkt zijn als zogenoemde ruilgronden. Deze gronden vielen in de meeste gevallen onder de inmiddels vervallen categorie, Niet in exploitatie genomen gronden (NIEG). Het verloop van deze balanspost wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Voorraad gereed product	Boek- waarde 31-12-2022	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boek- waarde 31-12-2023
Voorraad gereed product	174.600	-	-	174.600
Totaal	174.600	-	-	174.600

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Balans- waarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balans- waarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	171.728	120.679	-	120.679
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	482.283	359.053	-	359.053
Overige vorderingen	1.185.338	2.104.869	209.195	1.895.674
Totaal	1.839.349	2.584.601	209.195	2.375.406

Schatkistbankieren

Het drempelbedrag voor 2023, waarover in het kader van schatkistbankieren verantwoording wordt afgelegd, bedraagt 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000.

Voor ieder kwartaal van het jaar dient het bedrag aan middelen te worden toegelicht, bedoeld in artikel 2 lid 4 Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. Dit betreft de volgende bedragen:

2023 (bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer buiten 's Rijkschatkist middelen	526	641	553	486
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder het drempelbedrag	474	359	447	514

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	11.095	7.624
Banksaldi	724.014	-
Totaal	735.109	7.624

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	855.388	207.336
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.275.514	7.756.290
Totaal	6.130.902	7.963.626

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Rijksoverheid:				
Uitkering Uitkoopregeling woning hoogspanning	96.761	-	96.761	-
Uitkering opvang Oekraïense vluchtelingen 2e aanvraag	619.655	-	619.655	-
Regeling reductie energiegebruik	10.641	-	10.641	-
<i>Subtotaal Rijksoverheid</i>	<i>727.056</i>	<i>-</i>	<i>727.058</i>	<i>-</i>
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Uitkering Toezicht energiebesparing bedrijven	1.951	-	1.951	-
Klompenpad Voorst	2.227	-	2.227	-
Klompenpaden Wilp en Wilp Achterhoek	9.077	-	9.077	-
Regeling Rondje Bussloo, prof. korte keten	15.072	38.353	-	53.425
Project Klimaatverbond EUFC	18.000	-	18.000	-
Regeling Van onze grond prof. Korte keten	27.983	53.392	-	81.375
De Pantry, de onbemande winkel	54.020	22.018	48.902	27.136
SOK Regiop deal bedrijventerreinen	-	13.852	-	13.852
Project Super die boer	-	31.547	-	31.547
<i>Subtotaal Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	<i>128.331</i>	<i>159.163</i>	<i>80.158</i>	<i>207.336</i>
Totaal	855.388	159.163	807.216	207.336

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen (de belangrijkste bedragen):

De belangrijkste bedragen in het verslagjaar 2023	Bedrag 2023
<i>Nog te ontvangen bedragen</i>	
Opbrengst ledigingen grijze containers Tribuut	355.455
Leges omgevingsvergunningen december 2023	323.530
Nog te ontvangen grafrechten	13.435
Te ontvangen opbrengsten Tribuut	25.291
Verrekening belastingdienst omzetbelasting	4.287.400
Te ontvangen opbrengsten Tribuut	11.277
<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>	

De belangrijkste bedragen in het verslagjaar 2023	Bedrag 2023
Aankoop opstallen Bosgoed Wilp-Achterhoek	2.629.800

Toelichting op de balans Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserves	7.916.284	14.772.596
Bestemmingsreserves	12.535.275	10.230.220
Gerealiseerd resultaat	7.048.862	3.555.992
Totaal	27.500.421	28.558.808

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ingestelde reserves met daarbij de doelstelling. Er wordt geen bespaarde rente toegevoegd aan reserves.

Soort reserve	Doelstelling
Algemene reserves	
Alg.reserve vrij aanwendbaar	Dekken van lasten waarmee op geen andere wijze rekening is gehouden zonder dat aanwending van de reserve leidt tot dekkingsproblemen binnen de exploitatie.
Bestemmingsreserves	
Tarieven afvalstoffenheffing	Egalisatie tarief afvalstoffenheffing.
Reclamebelasting	Opvang financiële overschotten/tekorten, egalisatie tarief, tegemoetkoming ondernemers/non profit organisatie hoogte heffing, subsidie.
Dekking kapitaallasten	Dekking kapitaallasten afgesloten investeringen.
Wijk- en dorpsontwikkelfonds	Dekking investeringen m.b.t. initiatieven op het gebied van de leefbaarheid.
De Fliert	Gemeentelijke cofinanciering voor de realisatie van de ecologische verbindingzone Fliertdal.
Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	Bijdragen voor functieverandering (verevening) investeren in ruimtelijke kwaliteit.
Nieuwbouw Veluws College	Dekking en egalisatie van de lasten vervangende nieuwbouw Veluws College.
Eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten	Afwikkelen genomen eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten.

Het verloop in 2023 van de reserves

Verloop reserves	Boek- waarde 31-12-2022	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2023
Alg.reserve vrij aanwendbaar	7.916.284	6.061.462	1.804.600	1.009.750	-	14.772.596
Totaal algemene reserves	7.916.284	6.061.462	1.804.600	1.009.750	-	14.772.596
Reclamebelasting	2.329	-	8.573	-	-	10.902
Best.reserve dekking kapitaallasten	6.751.506	-	209.000	-	489.904	6.470.602
De Fliert	223.695	94.000	-	-	-	317.695
Wijk- en dorpsontwikkelfonds	1.552.017	-	-	769.000	-	783.017
Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	578.561	-	40.000	-	-	618.561
Nieuwbouw Veluws College	502.235	-	-	502.235	-	-
Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten	2.924.933	893.400	1.009.750	2.798.638	-	2.029.445
Bestemmingsreserves	12.535.274	987.400	1.267.323	4.069.873	489.904	10.230.220
Totaal reserves	20.451.558	7.048.862	3.071.923	5.079.623	489.904	25.002.816

De belangrijkste mutaties in het verslagjaar

Algemene reserves	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserve vrij aanwendbaar:		
resultaat jaarrekening 2022	6.061.462	
overheveling naar reserve eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten voor dekking van o.a. programma landelijk gebied, koopkrachtproblematiek, zaaksysteem, implementatie systemen en programma mobiliteit.		1.009.750
toevoeging vrijval reserve Nieuwbouw Veluws College (Nota reserves en voorzieningen 2023)	502.235	

Bestemmingsreserves	Toevoeging	Onttrekking
Reclamebelasting:		
resultaat 2023	8.573	
Dekking kapitaallasten:		
dekking kapitaallasten diverse investeringen		489.904
De Fliert		
resultaat jaarrekening 2022	94.000	
Wijk- en dorpsontwikkelfonds		
30 woningen Duistervoordseweg en Koningin Julianastraat		452.000
Verbouwing en verduurzaming Kerkstraat 27 in Voorst		209.000
12 woningen aan de Stationsdwaarsstraat en Kon. Julianastraat		108.000
Vereveningsfonds Sociale Woningbouw		
vereveningsbijdrage Kerkstraat 32 Terwolde	15.000	
vereveningsbijdrage Zwanenpad 2C/2D Teuge	25.000	
Nieuwbouw Veluws College		
vrijval reserve en toevoeging aan algemene reserve (Nota reserves en voorzieningen 2023)		502.235
Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten		
resultaat jaarrekening 2022	893.400	
overheveling van algemene reserve voor dekking van diverse projecten	1.009.750	
vrijval reserve en toevoeging aan de algemene reserve conform Nota reserves en voorzieningen 2023		1.302.365
Prionota 2020: 75 jaar vrijheid		5.500
Stap 2 begroting 2023: Programma landelijk gebied		69.489
Stap 2 begroting 2023: Wegencategorisering kern Twello		44.994
Stap 2 begroting 2023: Koopkrachtproblematiek en energiecrisis		178.000
Stap 2 begroting 2023: Crisisorganisatie		89.000
Stap 2 begroting 2023: Adviseur communicatie		89.000
2011066 CW Pilotproject Terwoldse Bandijk 2011		8.981
BW201412 CW201478 Instandhouding bijzondere waardevolle monumenten		15.000
VGB 2019 archiefbestanden + VGB2020		6.485
Cultuurhistorische atlas		38.650
Jaarrekening2019: Klimaatmiddelen		41.128
Voortgangsbericht 2021		24.925
Jaarrekening 2020		20.842
Prio 2018 Omgevingswet		80.797
JR 2021 Erfgoeddeal		14.226
JR 20214) Activiteitenplan 2022-2023 Cultuurbeleid		26.000
JR 20214) Wet inburgering		45.000
Bestuursrapportage 2022: Klimaatakkoord		11.825
Aanschaf financieel pakket Key2FIN		12.898
Jaarrekening 2022: energietoeslag		388.300
Jaarrekening 2022: Subsidie energiecrisis Gelders Winterfonds		82.373
Prio 2019: Aanleg watertappunten		3.325
VGB 2023 Speelvoorzieningen		30.000
VGB 2023 Nadelig resultaat 2022 OVIJ		28.744
VGB 2023 IHP uitvoeringsprogramma fase 1		33.081
VGB 2023 Implementatie systemen		78.152
VGB 2023 Verhuizing en beveiliging Klein Twello		29.558

Gerealiseerd resultaat	2022	2023
Gerealiseerd resultaat	7.048.862	3.555.992

Voorzieningen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ingestelde voorzieningen met de doelstelling.

Soort voorziening	Doelstelling
Sportcomplexen	Groot onderhoud velden sportcomplexen
Speelvoorzieningen	Egalisatie van kosten voor instandhouding van speeltoestellen
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Egalisatie van onderhoudskosten
Wethouderspensioenen	Voorziening wethouderspensioenen
Wachtgeldverplichtingen	Voorziening voor het afdekken van toekomstige wachtgeldverplichtingen
Voorziening groot onderhoud en vervangingsinvesteringen rioleringen	Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering
Lawa Mena	Dekking van de, door het rijk afgekochte, onderhoudslasten aan het gebouw van Lawa Mena. Met Lawa Mena is de afspraak gemaakt dat het bedrag wordt beheerd door de gemeente.
Verlofsparen	Voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen
Afvalstoffenheffing	Voorziening voor egalisatie van de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen.

Het verloop in 2023 per voorziening

Verloop voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boek-waarde 31-12-2023
Sportcomplexen	527.795	197.613	-	493.660	231.748
Speelvoorzieningen	119.289	72.600	-	21.646	170.243
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.491.660	1.601.682	-	1.626.421	1.466.921
Wethouderspensioenen	1.449.876	37.050	-	77.875	1.409.051
Wachtgeldverplichtingen	145.639	-	-	57.746	87.893
Totaal voorzieningen ter egalisatie van de kosten	3.734.258	1.908.945	-	2.277.348	3.365.855
Voorziening groot onderhoud en vervangingsinvesteringen rioleringen	18.990.340	840.928	-	35.742	19.795.526
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	18.990.340	840.928	-	35.742	19.795.526
Lawa Mena	161.091	-	-	-	161.091
Verlofsparen	223.173	218.053	-	5.651	435.575
Afvalstoffenheffing	675.222	78.496	-	-	753.718
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	1.059.486	296.549	-	5.651	1.350.384
Totaal voorzieningen	23.784.084	3.046.422	-	2.318.741	24.511.765

De belangrijkste mutaties in het verslagjaar

Voorzieningen	Toevoeging	Onttrekking
Voorziening sportcomplexen:		
dotatie van exploitatie en regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK, BTW-compensatie)	197.613	
groot onderhoud sportcomplexen		493.660
Voorziening speelvoorzieningen:		
dotatie van exploitatie	72.600	
groot onderhoud speelvoorzieningen		21.646
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen:		
dotatie van exploitatie	1.275.957	
toevoeging uitkering SPUK (BTW-compensatie)	325.725	
aanwending voor onderhoud diverse gemeentelijke gebouwen		1.626.421
Wethouderspensioenen:		
onttrekkingen 2023		77.875
dotatie van exploitatie	37.050	
Wachtgeldverplichtingen:		
onttrekkingen 2023		57.746

Voorzieningen	Toevoeging	Onttrekking
Voorziening groot onderhoud en vervangingsinvesteringen rioleringen:		
bijdrage van exploitatie aan groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering	840.928	
resultaat riolering 2023		22.294
onttrekkingen t.b.v. kredieten (afschrijving in 1 jaar)		13.448
Verlofsparen:		
inleg verlofuren	218.053	
opname van verlofuren		5.651
Afvalstoffenheffing:		
resultaat afvalstoffen 2023	78.496	

Toelichting onderhoud gemeentelijke gebouwen:

Het nieuwe beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen is in 2024 gereed en wordt financieel vertaald in de Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028. Het plan is opgesteld op basis van dezelfde uitgangspunten en ambitieniveau als het bestaande beheerplan. De voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen is tot en met 2027 toereikend voor het uitvoeren van het geplande onderhoud. Op het onderhoud wordt jaarlijks een index toegepast volgens de bouwkostencalculator.

Toelichting wethouderspensionen:

Met ingang van 1 januari 2022 is het APPA-plan van de gemeente Voorst dat uitgevoerd werd door ASR pensionen beëindigd. De opgebouwde kapitalen zijn aan de gemeente Voorst uitgekeerd en ondergebracht in de voorziening wethouderspensionen. Vanaf 2022 wordt de administratie van de wethouderspensionen in eigen beheer uitgevoerd. De noodzakelijke stand van de voorziening wordt jaarlijks bepaald aan de hand van actuariële berekeningen.

Toelichting wachtgeldverplichtingen:

Per ultimo 2023 bestaat er een wachtgeldverplichting voor een voormalig wethouder. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	47.784.042	46.459.006
Waarborgsommen	50.386	50.386
Totaal	47.834.428	46.509.392

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2023:

	Saldo 31-12-2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	47.784.042	-	1.325.036	46.459.006
Waarborgsommen	50.386	-	-	50.386
Totaal	47.834.428	-	1.325.036	46.509.392

De totale rentelasten in 2023 bedragen € 490.822.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.855.903	7.574.784
Overlopende passiva	3.775.283	9.228.476

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Totaal	7.631.186	16.803.260

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	50.233
Overige schulden	3.855.903	7.524.551
Totaal	3.855.903	7.574.784

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.460.093	1.926.097
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.217.520	3.153.377
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	97.670	4.149.001
Totaal	3.775.283	9.228.476

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:

	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	Saldo 31-12-2023
Rijksoverheid:				
SPUK Sportakkoord en leefstijlinterventies 2021	45.142	-	45.142	-
Specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	10.886	-	10.886	-
Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen	-	701.576	-	701.576
Nationaal programma onderwijs	235.799	-	90.131	145.668
Opvang Oekraïense vluchtelingen	418.581	-	418.581	-
Aanpak energiearmoede	421.469	147.204	446.636	122.037
Wet Inburgering 2022	76.342	-	48.953	27.389
Onderwijsroute 2022	21.278	-	4.017	17.261
Wet Inburgering 2023	-	260.245	194.969	65.276
Onderwijsroute 2023	-	22.570	15.039	7.531
Brede SPUK reservering voor 2024 en eindverantwoording 2027	-	399.382	270.155	129.227
SPUK Verkeersveiligheid	112.125	-	-	112.125
SPUK Lokale preventieakkoorden 2022	5.964	-	5.964	-
CDOKE (klimaat en energiebeleid)	-	459.170	400.904	58.266
Voorkomen en begeleiden voortijdig schoolverlaten	-	51.665	-	51.665
Sanering verkeerslawaaai	-	60.375	-	60.375
Subtotaal Rijksoverheid	1.347.585	2.102.187	1.951.376	1.498.396
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Geluidsanering subsidie provincie project 022.00	25.750	-	22.932	2.818
Geluidsanering subsidie provincie project 021.00	37.650	-	18.847	18.803
Geluidsanering subsidie provincie project 020.00	4.602	-	4.602	-
Naleving controle toegangsbewijzen	67.062	-	67.062	-
Subsidie Thuis in Twello	43.840	-	-	43.840

	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	Saldo 31-12-2023
Afkoppelbijdrage materiaal particulieren	402.571	194.346	10.896	586.021
Energieloket Voorst	17.568	-	6.183	11.385
Preventie aanpak zwerfafval	28.263	28.100	10.250	46.113
Rechtspersoon Engelenburg	2.390	-	-	2.390
Beheer archief GR Delta	141.341	-	39.861	101.480
Overdracht bodemtaken omgevingswet	27.692	-	15.751	11.941
Foodlab Cleantech Regio	17.204	-	-	17.204
SOK Regio deal bedrijven	54.000	53.500	107.500	-
Heel Voorst helpt mee	-	159.542	-	159.542
Klompenpaden Wilp en Wilp Achterhoek	-	2.581	-	2.581
Molenroute ambachtelijke Veluwe	-	10.913	-	10.913
Bijdrage prov.Gelderland Hietweideweg PFAS	-	782.456	174.958	607.498
Natuur inclusieve landbouw (Cleantech Regio)	-	50.000	17.548	32.452
<i>Subtotaal Overige Nederlandse Overheidslichamen</i>	<i>869.933</i>	<i>1.281.438</i>	<i>496.390</i>	<i>1.654.981</i>
Totaal	2.217.518	3.383.625	2.447.766	3.153.377

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen en overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (de belangrijkste bedragen):

De belangrijkste bedragen in het verslagjaar 2023	Bedrag 2023
<i>Verplichtingen</i>	
Rente over opgenomen langlopende geldleningen	189.653
Verrekening Algemene uitkering	281.244
Kosten af te wikkelen grondexploitatie Teuge	152.305
Verplichting monumenten	60.305
Voorlopige afrekening De Koepel 2023	56.709
Afrekening PlusOV 2023	79.749
Nog te betalen zorgkosten Jeugdzorg en Wmo	104.000
Nog te betalen uitkeringen/declaraties sociaal domein	879.474
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>	
Subsidie uitvoering landschapsregeling	35.428
Gebiedsproces Wilp Achterhoek Attero	4.050.656
Gift protest natuurproject	3.000
Aanmaningskosten, vervolgingskosten, invordering en dwangsom	59.195

Niet uit de balans blijvende verplichtingen / gebeurtenissen na balansdatum

Borgstellingen

Het totaal bedrag aan uitstaande geldleningen in het kader van het particuliere woningbezit waarvoor de gemeente zich voor de helft garant heeft gesteld bedraagt ultimo 2023 € 11.751 (€ 87.842 ultimo 2022). Een afname van € 76.091.

Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen 2023

Bank	Plaats	Leningen per 01-01-2023	Leningen per 31-12-2023	Oor- spronkelijke lening	Restant begin vh dienstjaar	Restant eind vh dienstjaar
Florius	Hoevelaken	1	1	798.044	4.584	1.736
Centraal Beheer	Apeldoorn	1	0	645.397	67.613	0
Regiobank	's Hertogenbosch	1	0	113.127	805	0
Rabobank	Twello	1	1	3.377.166	7.833	3.661
SVN	Hoevelaken	1	1	510.660	7.007	6.354
Totaal		5	3	5.444.395	87.842	11.751

Daarnaast heeft de gemeente zich garant gesteld voor met name de financiering van onroerend goed van niet-particulieren. Voor een specificatie wordt verwezen naar het hierna opgenomen overzicht "Gewaarborgde geldleningen aan derden". De gemeente heeft zich garant gesteld voor een bedrag van € 63.732.514 (2022 € 69.850.948).

Geldnemer	Doel	Hoofdsom lening	%	Restant bedrag 01-01-2023	Restant bedrag 31-12-2023	Aandeel gem. Voorst	Geldgever
IJsseldal Wonen		97.873.002	100	61.629.300	56.016.366	56.016.366	
IJsseldal Wonen	Casa Bonita en kantoor	2.733.493	100	1.808.639	1.650.371	1.650.371	BNG
Totaal Woningbouw		100.606.495		63.437.939	57.666.737	57.666.737	
Woonzorg Nederland	Het Grotenhuis	1.382.000	50	858.177	813.597	406.799	BNG
Woonzorg Nederland		7.506.000	50	4.753.800	4.503.600	2.251.800	BNG
Totaal Woon-/Zorgcentra		8.888.000		5.611.977	5.317.197	2.658.599	
Motorclub "De Megafoon	Bouw clubhuis	87.551	100	7.007	6.354	6.354	SVn
Particulier	Rest. Huis De Poll	1.018.355	100	247.126	210.143	210.143	Restauratiefonds
Particulier	Rest. Poll-laan 5, Voorst	513.236	100	177.484	158.264	158.264	Restauratiefonds
Totaal monumenten/maatsch.inst.		1.619.142		431.617	374.761	374.761	
Tennisclub de Schaeck	Aankoop tennispark	588.500	100	456.859	429.375	429.375	Rabobank
Sportclub Teuge	Aanleg kunstgrasveld	270.000	100	103.677	78.371	78.371	BNG
SV Cupa / SV CCW'16	Uitbreiding sportcomplex	550.000	100	480.977	466.265	466.265	BNG
Stichting accommodatie Voorst		2.200.000	100	1.867.890	1.806.406	1.806.406	BNG
Voorster Hockey club Twello		350.000	100	266.000	252.000	252.000	BNG
Totaal sportverenigingen		3.958.500		3.175.403	3.032.417	3.032.417	
Totaal		115.072.137		72.656.936	66.391.112	63.732.514	

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 geldt de Wet modernisering VpB-plicht Overheidsondernemingen. Dit betekent dat lokale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) voor een deel van hun activiteiten onder de vennootschapsbelasting (kunnen) vallen. Doelstelling van de wet is het realiseren van een fiscaal gelijk speelveld tussen overheids- en private ondernemingen. Van een onderneming is sprake als met een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid wordt deelgenomen aan het economische verkeer, met het oogmerk om winst te behalen. Als structureel vermogenoverschotten worden behaald, wordt ook geacht aan dit winstoogmerk te zijn voldaan. Wanneer in concurrentie wordt getreden met private aanbieders kan ook sprake zijn van een onderneming.

Activiteiten die door de gemeente Voorst worden uitgevoerd zijn geïnventariseerd en geanalyseerd aan de hand van het toetsingskader:

- duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- deelname economisch verkeer;
- oogmerk om winst te behalen

Uit deze inventarisatie en analyse is naar voren gekomen dat bij de grondexploitatie sprake is van belastingplichtige activiteiten.

De 'commerciële' cijfers van de gemeentelijke grondexploitatie zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Omdat het BBV niet is opgesteld vanuit fiscaal oogpunt moeten, om een fiscaal resultaat te bepalen, deze cijfers worden vertaald naar een fiscale grondslag.

In mei 2020 is een vaststellingsovereenkomst afgesloten met de belastingdienst waarin afspraken zijn vastgelegd over de fiscale openingsbalans van de grondexploitatie. Door het sluiten van een individuele vaststellingsovereenkomst hebben wij zekerheid over:

- de wijze waarop de openingsbalanswaarde moet worden bepaald
- de wijze waarop de openingsbalanswaarde het resultaat van de onderneming beïnvloedt
- welke rentelast aan de onderneming kan worden toegerekend

Op basis van deze vaststellingsovereenkomst is in deze jaarrekening de voorlopige aangifte verwerkt over 2023 ad € 9.500. Daarnaast is een vermindering verwerkt van de aanslag over 2021 ad € 12.799 en een voorlopige aanslag over het jaar 2022 ad € 147.335.

Overige verplichtingen / gebeurtenissen na balansdatum

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

7.3 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening

Toelichting op het gerealiseerde resultaat over het jaar 2023

De jaarrekening 2023 van de gemeente Voorst sluit met een gerealiseerd resultaat van afgerond € 3.556.000 voordelig. De begroting 2023 sloot na alle verwerkte begrotingswijzigingen met een nadelig saldo van € 46.700. Het rekeningssaldo 2023 is dus € 3.602.700 voordeliger dan het begrote saldo 2023.

Op basis van de toelichtingen per programma, zoals deze hierna zijn opgenomen, worden hieronder de grotere verschillen aangegeven. Bij alle afwijkingen is aangegeven of deze een structureel dan wel een incidenteel karakter hebben.

Binnen de meeste programma's zijn restantkredieten aanwezig van investeringen waarbij dekking door reserves plaatsvindt. Deze kredieten worden verantwoord binnen de exploitatie waarna via resultaatbestemming de aanwending van de reserves plaatsvindt.

Algemeen		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Per saldo hogere kapitaallasten (afschrijving en rente) excl. grondexploitatie, afval en riolering	-202.300	

Programma 1 Bouwend Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Ruimtelijke ordening</i>		
Hogere onderzoeks/advieskosten i.k.v. ruimtelijke ontwikkelingen	-23.600	
Lagere opbrengst leges voor ruimtelijke plannen	-50.600	
Hogere baten exploitatie- en vereveningsbijdragen	257.200	
Hogere personeelskosten/inhuur personeel	-221.600	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed	54.200	
<i>Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)</i>		
Resultaat grondexploitatie 2023	-45.100	
<i>Wonen en bouwen</i>		
Lagere lasten volkshuisvestingsplannen en -adviezen	42.900	
Hogere renteopbrengsten Svn	77.100	
Lagere uitvoeringskosten omgevingsvergunningen	115.500	
Hogere baten leges omgevingsvergunningen met name door hoger aantal aanvragen eind 2023	570.700	
Lagere personeelskosten/inhuur personeel.	123.500	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed (Transitie omgevingswet, Regionale energie Strategie en Invoering Wet kwaliteitsborging bouwen). Daarvoor ook minder onttrokken aan reserve.	880.700	

Programma 2 Mooi Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Verkeer en vervoer</i>		
Per saldo hogere kosten onderhoud wegen	-19.600	
Lagere lasten openbare verlichting met name energiekosten	112.000	
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	72.700	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed. Gedeelte van de resterende middelen wordt doorgeschoven naar 2024.	129.100	
<i>Parkeren</i>		
Lagere kosten parkeergebouw o.a. onderhoud en energie	28.600	
<i>Cultureel erfgoed</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	40.500	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed	35.000	
<i>Openbaar groen</i>		
Hogere personeelskosten/inhuur personeel/onderhoud groen	-208.600	
Kosten voormalig buitendienst en lagere detachingsvergoedingen	-55.200	

Programma 2 Mooi Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed	313.400	
<i>Riolering</i>		
Per saldo resultaat riolering (o.a. doorberekende omzetbelasting)	195.300	
<i>Afval</i>		
Per saldo nadelig resultaat afvalverwerking door o.a. hogere bijdrage Circulus en lagere opbrengst overige afvalstoffen. Saldo bestaat voornamelijk uit toegerekende omzetbelasting.	-181.300	
<i>Milieubeheer</i>		
Hogere lasten uitvoering projecten duurzaamheid	-74.900	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed (gedeeltelijke dekking van personeelskosten)	634.300	

Programma 3 Bedrijvig Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Economische ontwikkelingen</i>		
Lagere lasten economische plannen, adviezen en subsidies	30.800	
Lagere personeelskosten/inhuur personeel en ontvangen vergoeding inzet personeel	89.500	
<i>Bedrijfsloket en regelingen</i>		
Per saldo lagere lasten markt Twello o.a. energiekosten	40.000	
<i>Economische promotie</i>		
Hogere opbrengst toeristenbelasting	40.800	
Ontvangen subsidie LEADER IJsselvallei	65.400	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed	23.500	
<i>Begeleide participatie</i>		
Hogere personeelskosten medewerkers WSW o.a. door hogere personeelskosten intern en WSW'ers en vervoerskosten	-128.300	

Programma 4 Gezond Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Onderwijshuisvesting</i>		
Hogere lasten onderwijsgebouwen o.a. onderhoud	-78.000	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed (IHP en motie d'Olde Schole)	97.000	
<i>Onderwijsbeleid en leerlingenzaken</i>		
Lagere lasten leerlingenvervoer	23.800	
Lagere lasten kinderopvang	11.600	
<i>Sportbeleid en activering</i>		
Lagere lasten uitvoering sport en bewegen	46.100	
<i>Sportaccommodaties</i>		
Hogere exploitatiekosten sportaccommodaties (o.m afrekening De Koepel)	-242.200	
<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Lagere lasten vluchtelingenwerk	24.900	
Niet besteed budget Inburgering. Uitgaven zijn ten laste gebracht van SPUK Inburgering	92.100	
Lagere lasten kinderopvang	100.900	
Lagere lasten Jeugd en jongerenwerk	39.400	
Hogere personeelskosten/inhuur personeel	-149.000	
Lagere exploitatielasten gebouw Oude Rijksstraatweg vnl. door hogere huurinkomsten	13.200	
Uitkering Opvang Oekraïense vluchtelingen vergoeding uitvoeringskosten	468.700	
<i>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	121.600	
<i>Jeugdhulp</i>		
Hogere uitvoeringslasten Jeugdzorg maatwerkvoorzieningen en PGB's	-319.600	
Hogere personeelskosten/inhuur personeel	-101.200	
<i>Volksgesondheid</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	50.100	
Lagere lasten volksgezondheid algemeen	69.100	
Per saldo lagere lasten Jeugdgezondheidszorg en hoofdthema gezondheid	69.600	

Programma 5 Sociaal Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>		
Verrekening lasten voormalige projecten	51.700	
<i>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	124.200	

Programma 5 Sociaal Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Lagere lasten Frontoffice en toegang Wmo (huurkosten)	68.800	
Lagere algemene lasten Wmo	19.700	
<i>Inkomensregelingen</i>		
Hogere uitvoeringskosten bijstand mn. door hogere uitkeringen en lagere baten verhaal soc.uitkering	-43.500	
Lagere uitkeringslasten IOAW/IOAZ	102.600	
Lagere uitvoeringskosten bijzondere bijstand met name door te hoge raming voor energietoeslag. Daarnaast moeten er middelen worden doorgeschoven naar 2024 voor uitbetaling energietoeslag	833.300	
Hogere personeelskosten/inhuur personeel	-106.700	
<i>Maatwerkvoorzieningen (WMO)</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	125.600	
Lagere lasten voorzieningen gehandicapten: woningaanpassingen, hulpmiddelen en woon- en vervoersvoorzieningen	253.800	
<i>Uitvoering WMO</i>		
Hogere lasten Hulp bij het huishouden	-95.200	
Lagere lasten Dagbesteding Wmo	83.900	
Lagere lasten overige maatwerkarrangementen	38.600	
Hogere vergoeding beschermd wonen	90.900	

Programma 6 Veilig Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>		
Hogere personeelskosten/inhuur personeel	-46.300	
Lagere exploitatielasten brandweergarages	17.100	
<i>Openbare orde en veiligheid</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	92.100	
Per saldo lagere uitvoeringslasten openbare orde en veiligheid	42.400	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed	67.200	

Programma 7 Dienstverlenend Voorst		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Bestuur</i>		
Lagere lasten burgemeester en wethouders ivm lagere dotatie voorziening wethouderpensioenen	85.100	
Hogere lasten voor representatie en advertenties	-18.300	
Lagere lasten bestuurlijke samenwerking	36.900	
<i>Beheer overige gebouwen en gronden</i>		
Lagere personeelskosten/inhuur personeel	27.000	
Lagere exploitatiekosten overige gemeentelijke gebouwen met name door lagere energiekosten dan geraamd	284.400	

Algemene dekkingsmiddelen		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
<i>Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds</i>		
Hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds met name door middelen die via de Decemercirculaire zijn toegekend. Via resultaatbestemming worden middelen in 2024 ingezet	162.800	
<i>Overige baten en lasten</i>		
Afboeking oninbare vorderingen en mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-186.300	
Vrijval gereserveerde middelen grondexploitaties 2022	33.700	
Opbrengst ingeruilde dienstauto's	15.500	
Vrijval van uitkering opvang Oekraïners over 2022	418.600	
<i>Vennootschapsbelasting</i>		
Voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2022	-147.300	

Overhead		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Per saldo hogere lasten overhead: hogere kosten inhuur personeel (zie ook paragraaf Bedrijfsvoering). Daarnaast dotatie aan voorziening verlofsparen	-433.400	
Investeringskrediet(en) nog niet volledig besteed zoals Overgang Gidso naar Suite4regie en Digitalisering archiefbestand	84.700	

Overige verschillen binnen de diverse programma's per saldo	67.800	
---	--------	--

Mutaties reserves		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Lagere aanwending van reserves voor investeringen (investeringen zijn later in het jaar opgestart of lopen door naar 2024)	-1.648.400	

Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Totaal	3.602.700	-
Vershil gerealiseerde resultaat t.o.v. geraamd saldo		3.602.700

Bouwend Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
8-1 Ruimte en leefomgeving	1.274.561	1.588.463	1.859.971	-271.508
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.541.267	1.576.341	1.867.006	-290.665
8-3 Wonen en bouwen	1.416.736	2.580.244	1.419.461	1.160.783
Totaal lasten	4.232.564	5.745.048	5.146.438	598.610
Baten				
8-1 Ruimte en leefomgeving	97.113	97.113	303.755	206.642
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.541.267	1.541.267	1.821.918	280.651
8-3 Wonen en bouwen	997.535	951.535	1.595.669	644.134
Totaal baten	2.635.915	2.589.915	3.721.342	1.131.427
Saldo programma	-1.596.649	-3.155.133	-1.425.096	1.730.037
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	115.000	155.000	-40.000
Onttrekking aan reserves	-	1.760.633	825.286	-935.347
Saldo Mutaties reserves	-	1.645.633	670.286	-975.347
Resultaat programma	-1.596.649	-1.509.500	-754.810	754.690

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
8 -1 Ruimtelijkelijke ordening	<p>Lasten Reden van de overschrijding is voornamelijk de inhuur van personeel en het saldo van de investering 'programma landelijk gebied'.</p> <p>Baten Fors meer inkomsten dan begroot komen door toename van ontvangen exploitatie- en vereveningsbijdragen.</p>
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventer)	<p>Lasten/Baten Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid in het jaarverslag. Hierin is het resultaat van de tussentijdse winstneming van het complex Terwolde, het resultaat van het afgesloten complex Teuge en de stand van zaken omtrent complex Nieuw Basselt / Fliertlanden nader toegelicht.</p>
8-3 Wonen en bouwen	<p>Lasten Minder toegerekende personeelskosten en saldi van investeringen ('transitie fysiek domein omgevingswet', 'regionale energietranitie' en 'invoering wet kwaliteitsborging') veroorzaken de forse onderschrijding.</p> <p>Baten Hogere rentebaten op geldleningen van Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) en fors hogere baten leges omgevingsvergunningen verklaren het grote verschil.</p>

Mooi Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
2-1 Verkeer en vervoer	3.276.360	4.023.211	3.996.623	26.588
2-2 Parkeren	100.929	125.438	96.838	28.600
5-5 Cultureel erfgoed	272.661	394.971	370.520	24.451
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.216.701	2.619.441	2.562.243	57.198
7-2 Riolering	2.264.770	2.825.595	2.229.515	596.080
7-3 Afval	1.879.667	1.934.952	2.034.846	-99.894
7-4 Milieubeheer	1.120.849	2.056.524	2.058.919	-2.395
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	204.167	208.309	208.807	-498
Totaal lasten	11.336.102	14.188.441	13.558.311	630.130
Baten				
2-1 Verkeer en vervoer	86.405	86.405	159.009	72.604
5-5 Cultureel erfgoed	-	-	58.696	58.696
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	259.076	259.076	250.545	-8.531
7-2 Riolering	2.541.756	2.888.337	2.618.171	-270.166
7-3 Afval	2.378.935	2.407.197	2.325.807	-81.390
7-4 Milieubeheer	1.404	541.064	1.102.854	561.790
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	165.633	165.633	168.557	2.924
Totaal baten	5.433.209	6.347.712	6.683.640	335.927
Saldo programma	-5.902.893	-7.840.729	-6.874.671	966.057
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	272.846	258.750	14.096
Onttrekking aan reserves	56.518	1.670.904	745.829	-925.075
Saldo Mutaties reserves	56.518	1.398.058	487.079	-910.979
Resultaat programma	-5.846.375	-6.442.671	-6.387.592	55.078

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
2-1 Verkeer en vervoer	<p>Lasten Er was meer onderhoud op wegen, minder onderhoud voor openbare verlichting en minder kosten voor electra openbare verlichting. Daarnaast hebben de saldi van investeringen ('verkeersmaatregelen provinciale wegen', 'uitvoeringsprogramma en wegategorisering Twello' en 'Henkenburgweg Klarenbeek') een positieve invloed op het saldo.</p> <p>Baten Leges nutswerkzaamheden en ontvangen schadevergoedingen wegmeubilair zorgen voor meer inkomsten dan begroot.</p>
2-2 Parkeren	<p>Lasten Minder kosten voor electra en onderhoud verklaren de onderschrijding.</p> <p>Baten Geen inkomsten.</p>
5-5 Cultureel erfgoed	<p>Lasten Minder toegerekende salarislasten, meer uitgaven voor monumenten i.v.m. provinciale subsidie en saldi van investeringen ('instandhouding waardevolle moinumenten' en 'opstellen kerkenvisie') verklaren het positieve saldo.</p> <p>Baten Dit betreft de provinciale subsidie voor monumenten.</p>
5-7 Openbaar groen en recreatie	<p>Lasten Het saldo van de investering ongeregistreerd gebruik gemeentegrond (financiële dekking door reserve) heft de hogere kosten voor onderhoud, meer toegerekende salarislasten en inhuur personeel op.</p>

	<p>Baten Tegenover minder detacheringsvergoedingen staan (niet begrote) ontvangen vergoedingen voor afval uit openbare prullenbakken.</p>
7-2 Riolering	<p>Lasten Minder rente, minder kosten voor electra, minder onderhoud en het forse saldo van de investering afkoppelbijdrage materiaal particulieren leiden tot een forse onderschrijding.</p> <p>Baten Iets hogere rioolrechten zorgen in combinatie met het forse saldo van de investering afkoppelbijdrage materiaal particulieren voor een afname van de baten.</p>
7-3 Afval	<p>Lasten De overschrijding is het gevolg van de toevoeging (positief) resultaat afval aan de voorziening afval en het saldo van de investering preventie en aanpak zwerfafval.</p> <p>Baten De onderschrijding wordt veroorzaakt door minder inkomsten afvalstromen, iets meer ontvangen afvalstoffenheffing en het saldo van de investering preventie en aanpak zwerfafval.</p>
7-4 Milieubeheer	<p>Lasten De door de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) separaat in rekening gebrachte kosten voor advies en toezicht voor bedrijven en de A1 zijn hoger dan begroot. Voor duurzaamheid leiden bijdragen in onderzoek naar energiebesparing en het opstellen van het uitvoeringsprogramma licht tot extra kosten. Er zijn minder minder toegerekende salariskosten verantwoord. De nog niet volledig benutte budgetten van diverse investeringen (zie baten) zorgen per saldo ervoor dat de lasten nagenoeg volgens begroting verlopen.</p> <p>Baten De extra inkomsten komen voort uit diverse ontvangen provinciale subsidies, die tegenover nog niet volledig benutte budgetten (zie lasten) van diverse investeringen staan.</p>
7-5 Begraafplaatsen	<p>Lasten Geen opmerkingen.</p> <p>Baten De begraafrechten zijn iets hoger dan geraamd.</p>

Bedrijvig Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
3-1 Economische ontwikkelingen	303.737	411.651	372.752	38.899
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	577	577	577	-
3-3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	21.973	39.371	8.138	31.233
3-4 Economische promotie	266.908	441.999	404.830	37.169
6-4 WSW en beschut werk	2.236.389	2.330.067	2.553.262	-223.195
6-5 Arbeidsparticipatie	946.076	1.067.594	1.051.702	15.892
Totaal lasten	3.775.660	4.291.259	4.391.261	-100.002
Baten				
3-1 Economische ontwikkelingen	-	27.150	108.557	81.407
3-3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	52.805	52.805	60.414	7.609
3-4 Economische promotie	196.361	196.361	302.022	105.661
6-4 WSW en beschut werk	489.250	489.250	584.159	94.909
6-5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
Totaal baten	738.416	765.566	1.055.152	289.586
Saldo programma	-3.037.244	-3.525.693	-3.336.109	189.584
Mutaties reserves				
Onttrekking aan reserves	-	12.042	87.873	75.831
Saldo Mutaties reserves	-	12.042	87.873	75.831
Resultaat programma	-3.037.244	-3.513.651	-3.248.236	265.415

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
3-1 Economische ontwikkelingen	<p>Lasten Uitgaven voor de Regiodeal bedrijventerreinen brengen per saldo, naast lager toegerekende salarislasten, meer lasten met zich mee.</p> <p>Baten De extra baten wordt veroorzaakt door de inkomst Regiodeal bedrijventerreinen.</p>
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	<p>Lasten Geen bijzonderheden.</p> <p>Baten Geen baten.</p>
3-3 Bedrijfsloket en regelingen	<p>Lasten. Te hoog geraamde lasten voor electra en meevallende kosten voor de markt Twello en standplaatsen zorgen voor de onderschrijding.</p> <p>Baten Te laag geraamde vergoedingen voor afgenomen electra zijn de oorzaak van hogere baten.</p>
3-4 Economische promotie	<p>Lasten De onderschrijding is het gevolg van saldi investeringen ('Gelders Winterfonds' en '75-jaar vrijheid') en uitgaven stimulering lokale economie.</p> <p>Baten De hogere baten komen voort uit ontvangen subsidies voor 'Lokale ontwikkelingsstrategie Leader' en 'opstart projectfase Masterplan IJsselvallei'.</p>
6-4 WSW en beschut werk	<p>Lasten De hogere uitgaven hebben verschillende oorzaken. Een van de oorzaken is de hoger uitgevallen personeelskosten dan geraamd. Voor een volledige toelichting over het verloop van de personeelskosten wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering. Verder hebben</p>

	<p>partijen afgesproken de voorziene loonsverhoging van 1 januari 2024 eenmalig naar voren te halen en per 1 oktober 2023 door te voeren. Deze afspraak kost gemeenten en sociale werkbedrijven eenmalig geld. Dat komt doordat in de gemeentelijke begrotingen (mogelijk) pas rekening is gehouden met de betaling per 1 januari 2024 en niet per 1 oktober 2023.</p> <p>Baten Tegenover de hogere lasten staan ook hogere baten. Het hogere saldo is onder andere het gevolg van de ZW uitkeringen die de gemeente ontvangt van het UWV. De inleenvergoedingen WSW zijn hoger uitgevallen dan geraamd.</p> <p>In de septembercirculaire 2023 (zie algemene dekkingsmiddelen) zit nog een deel compensatie voor de hogere uitgaven binnen dit taakveld.</p>
6-5 Arbeidsparticipatie	<p>Lasten In het saldo zitten hogere uitgaven aan loonkostensubsidie dan geraamd. Daar staat tegenover lagere uitgaven op het gebied van arbeidsparticipatie en lager toegerekende salarislaster. Dit resulteert in een geringe onderschrijding.</p>

Gezond Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
4-2 Onderwijshuisvesting	1.012.411	1.178.284	1.133.242	45.042
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.171.050	1.618.363	1.404.862	213.501
5-1 Sportbeleid en activering	698.880	741.828	733.430	8.398
5-2 Sportaccommodaties	2.193.694	2.490.071	3.082.760	-592.689
5-3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	134.771	140.471	136.180	4.291
5-6 Media	452.046	489.684	479.847	9.837
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	851.547	1.299.245	3.113.999	-1.814.754
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorziening	1.502.744	1.605.377	1.498.263	107.114
6-72A Jeugdhulp begeleiding	460.652	1.107.629	1.303.493	-195.864
6-72B Jeugdhulp behandeling	900.096	900.096	886.511	13.585
6-72C Jeugdhulp dagbesteding	270.000	241.000	215.467	25.533
6-72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	281.620	281.620	348.715	-67.095
6-73A Pleegzorg	140.000	140.000	-	140.000
6-73B Gezinsgericht	270.000	270.000	266.155	3.845
6-73C Jeugdhulp met verblijf overig	500.000	500.000	789.032	-289.032
6-74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	740.000	740.000	1.095.416	-355.416
6-74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	530.000	530.000	394.631	135.369
6-74C Gesloten plaatsing	80.000	80.000	16.580	63.420
6-82A Jeugdbescherming	336.330	337.827	321.467	16.360
6-82B Jeugdreclassering	70.000	70.000	16.304	53.696
7-1 Volksgezondheid	1.300.830	1.421.703	1.192.209	229.494
Totaal lasten	13.896.672	16.183.198	18.428.563	-2.245.365
Baten				
4-2 Onderwijshuisvesting	41.201	41.202	13.931	-23.286
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	116.410	347.329	170.395	-176.934
5-1 Sportbeleid en activering	-	-	37.725	37.725
5-2 Sportaccommodaties	770.847	770.847	1.102.409	383.364
5-6 Media		25.000	30.957	5.957
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	140.396	566.236	2.977.277	2.411.041
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorziening			14.633	14.633
6-72C Jeugdhulp dagbesteding			6.814	6.814
7-1 Volksgezondheid	20.930	67.644	26.994	-40.650
Totaal baten	1.089.784	1.818.258	4.381.135	2.618.664
Saldo programma	-12.806.888	-14.364.940	-14.047.428	373.299
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	502.235	552.235	-50.000
Onttrekking aan reserves	91.570	643.805	747.886	104.081
Saldo Mutaties reserves	91.570	141.570	195.651	54.081
Resultaat programma	-14.456.104	-14.223.370	-13.612.530	610.840

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
4-2 Onderwijshuisvesting	<p>Lasten Het positieve saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de resterende budgetten voor de uitvoering van de motie D'Olde Schole en het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP).</p> <p>Baten De lagere baten worden voornamelijk veroorzaakt door een lagere verrekening met de Koepel i.v.m. energielasten.</p>
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	<p>Lasten De uitgaven voor het leerlingenvervoer via PlusOV zijn uiteindelijk lager uitgevallen dan begroot.</p>

	<p>Daarnaast heeft het positieve saldo te maken met met de uitgaven voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Hiervoor ontvangen we middelen van het Rijk via een specifieke uitkering (zie baten), waarbij we het volledige uitkeringsbedrag ook ramen als last. Het NPO loopt nog tot en met 2025. Een deel van de middelen wordt dus ingezet in 2024 en 2025. Het nog niet bestede deel van de uitkering wordt meegenomen naar het volgende begrotingsjaar en blijft daarmee voor de scholen beschikbaar.</p> <p>Baten De lagere baten worden veroorzaakt doordat een beperkt deel van de specifieke uitkering voor het NPO is ingezet. Wel zijn er meer RMC middelen (leerplicht) ontvangen dan geraamd vanuit de gemeente Apeldoorn.</p>
5-1 Sportbeleid en activering	<p>Lasten Geen bijzonderheden</p> <p>Baten Het positieve saldo wordt veroorzaakt door een terugbetaling van subsidie door Voorst actief on tour op basis van het voorgaande jaar. Verder is de specifieke uitkering Noodfonds Energie amateur sportverenigingen (Spuk NEAS) ontvangen van het Rijk en uitgegeven aan de sportverenigingen die dit hebben aangevraagd.</p>
5-2 Sportaccommodaties	<p>Lasten Naast hogere verzekeringspremies leiden ontvangen specifieke uitkeringen tot fors hogere uitgaven. Het gaat om een uitbetaling aan zwembad De Schaeck en toevoegingen gecompenseerde BTW aan de voorzieningen sportcomplexen en groot onderhoud gebouwen.</p> <p>Baten De bij lasten vermelde ontvangen specifieke uitkeringen leveren meer baten op dan begroot.</p>
5-3 Cultuurpres. -prod en -participatie	<p>Lasten Geen bijzonderheden.</p>
5-6 Media	<p>Lasten In het saldo zitten aanpassingen vanuit het Voortgangsbericht 2023 (Specifieke uitkering digitale overheid) en bestuursrapportage 2023 (Leren van de Nederlandse taal Oekraïners). Deze middelen zijn niet volledig uitgegeven.</p> <p>Baten In het saldo zit de specifieke uitkering Digitale Overheid (Spuk DIO) en een inkomst vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB-middelen).</p>
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie PR4	<p>Lasten Binnen dit taakveld zijn er lagere uitgaven voor inburgering geweest. De werkzaamheden met betrekking tot de Wet Inburgering zijn in volle gang, maar nog niet alle geplande uitgaven konden worden gerealiseerd. Deze middelen mogen worden ingezet in het volgende jaar (doorschuifregeling spuk Wet Inburgering). Verder zijn de uitgaven voor kinderopvang lager uitgevallen dan geraamd. Toch is er een negatief saldo te zien binnen dit taakveld. Dat komt omdat alle uitgaven die in 2023 gedaan ten behoeve van de opvang van Oekraïners zijn geboekt binnen dit taakveld. Aan de batenkant is de vergoeding van het Ministerie van Justitie en Veiligheid te zien die tegenover de uitgaven staat. Er geldt geen terugbetalingsverplichting bij deze specifieke uitkering. Wel wordt het normbedrag voor de opvang Oekraïners in 2024 wederom naar beneden bijgesteld door het Rijk.</p> <p>Baten Het positieve saldo komt doordat er door het Ministerie een aanvraag is toegekend voor de Bekostigingsregeling opvang Oekraïners 2023. Bij de SiSa bijlage in de jaarrekening 2023 wordt verantwoording afgelegd over de uitgaven (zie lasten taakveld 6-1). Verder zijn er meer huurontvangsten geweest van de Oude Rijkstraatweg 38A dan</p>

	geraamd. Daarnaast worden inkomsten vanuit de specifieke uitkering Wet Inburgering binnen dit taakveld geboekt en verantwoord.
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	<p>Lasten</p> <p>Binnen dit taakveld is een positief resultaat te zien. Dit is onder andere het gevolg van lager uitgevallen personeelskosten dan geraamd. Voor een volledige toelichting over het verloop van de personeelskosten wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering. In het saldo zit echter ook een hogere uitgave aan de zorgregio Midden-IJssel Oost Veluwe (MIJOV) dan waarmee rekening is gehouden. Dit komt door extra onderzoek, activiteiten en taken op het gebied van inkoop en de wijze van samenwerking (mede als voorbereidingen op de verwachte gevolgen uit de Hervormingsagenda Jeugd) die door het regioteam zijn uitgevoerd eind 2023.</p> <p>Baten</p> <p>In 2023 is voor het project leefsamen Veluwe & Achterhoek een bijdrage ontvangen</p>
6-72A Jeugdhulp begeleiding 6-72B Jeugdhulp behandeling 6-72C Jeugdhulp dagbesteding 6-72D Jeugdhulp zonder verblijf overig 6-73A Pleegzorg 6-73B Gezinsgericht 6-73C Jeugdhulp met verblijf overig 6-74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf 6-74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf 6-74C Gesloten plaatsing 6-82A Jeugdbescherming 6-82B Jeugdreclassering	<p>Lasten</p> <p>Bij het opstellen van de begroting voor 2023 golden er nieuwe wettelijke voorschriften voor de indeling van maatwerkvoorzieningen in taakvelden. Omdat dit niet overeen kwam met de indeling zoals we die in voorgaande jaren gebruikten, was het lastig om een goede raming per taakveld te maken. Om die reden verantwoorden we al deze taakvelden als geheel.</p> <p>Er is binnen deze taakvelden sprake van een negatief saldo. Dit is onder andere het gevolg van hoger uitgevallen personeelskosten dan geraamd. Voor een volledige toelichting over het verloop van de personeelskosten wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.</p> <p>Daarnaast was er sprake van een beperkt aantal cliënten (5) die zeer intensieve en specialistische zorg nodig hadden. De gemiddelde zorgkosten voor deze cliënten lagen boven € 100.000 per jaar, met een uitschieter naar € 300.000. Hiermee was in de prognose onvoldoende rekening gehouden.</p> <p>Baten</p> <p>Dit betreft een incidentele vergoeding van een andere gemeente m.b.t. declaratie Jeugdwetvervoer.</p>
7.1 Volksgezondheid	<p>Lasten</p> <p>De subsidie aan St. Veilig Thuis Noord Oost Gelderland is lager uitgevallen, omdat een deel rechtstreeks door de centrumgemeentes kon worden betaald vanuit de zogenoemde Duvo-middelen (decentralisatie-uitkering vrouwenopvang). Ook zijn de personeelskosten lager uitgevallen dan begroot (toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering). Verder zijn er minder uitgaven geweest dan verwacht met betrekking tot het thema huiselijk geweld en kindermishandeling.</p> <p>Baten</p> <p>In het saldo zit de bijdrage van het rijk van de specifieke uitkering Preventie Akkoord (Spuk PA). De ontvangen restant Duvo middelen 2023 vanuit de centrum gemeente Apeldoorn zijn al verwerkt in 2022. Dit verklaart het lagere saldo.</p>

Sociaal Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.010.572	1.356.221	1.356.343	-122
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.744.055	1.821.456	1.615.277	206.179
6-3 Inkomensregelingen	5.636.858	7.580.765	7.201.516	379.249
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.367.238	1.503.964	1.123.265	380.699
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	4.422.642	4.722.642	4.815.518	-92.876
6-71C Dagbesteding (WMO)	610.000	610.000	526.149	83.851
6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	211.296	211.296	184.117	27.179
6-81A Beschermd wonen (WMO)	46.348	46.348	26.780	19.568
6-81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang	40.084	42.841	37.573	5.268
Totaal lasten	15.089.093	17.895.533	16.886.538	1.008.995
Baten				
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	50.000	449.382	452.948	3.566
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			6.548	6.548
6-3 Inkomensregelingen	4.188.250	4.073.015	4.518.872	445.857
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7.327	7.327	6.045	-1.282
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	150.000	150.000	175.682	25.682
6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)			11.359	11.359
6-81A Beschermd wonen (WMO)	-	679.063	769.942	90.879
Totaal baten	4.395.578	5.358.787	5.941.396	582.609
Saldo Programma	-10.693.515	-12.536.746	-10.945.142	1.591.604
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	178.000	-178.000
Onttrekking aan reserves	16.339	582.639	760.639	128.000
Saldo Mutaties reserves	16.339	582.639	582.639	-50.000
Resultaat programma	-10.677.176	-11.954.107	-10.362.503	1.541.604

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	<p>Lasten In het saldo zitten de uitgaven voor de specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord, hier staan ook baten tegenover. Verder zit er in het saldo een bedrag wat meegenomen mag worden naar 2024 voor Gezond en actief Leven Akkoord (GALA) en zijn de uitgaven verantwoord voor de versterking van het voorliggend veld - algemeen maatschappelijk werk (zie ook baten).</p> <p>Baten Het positieve saldo heeft verschillende oorzaken. Een daarvan is dat er een hogere reizigersbijdrage regiotaxi van Plus Ov is ontvangen dan waar rekening mee gehouden is in de raming. Een andere oorzaak is een bijdrage van de (regio) gemeente Deventer voor de specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord (Spuk IZA). Hier staan ook uitgaven tegenover (zie lasten). Als laatste is er een bedrag overgeheveld vanuit de jaarrekening 2022 naar 2023 voor de versterking van het voorliggend veld (algemeen maatschappelijk werk) en is er sprake van een terugbetaling van een lager vastgestelde subsidie.</p>
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	<p>Lasten Binnen het taakveld Toegang en eerstelijnsvoorzieningen is een positief resultaat te zien. Dit is het gevolg van lager uitgevallen personeelskosten dan geraamd. Voor een volledige toelichting over het verloop van de personeelskosten wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering. Binnen de Frontoffice maatschappelijke ondersteuning zijn lagere uitgaven gerealiseerd welke ook in het saldo zijn verwerkt.</p> <p>Baten Dit betreft een terugbetaling van een lager vastgestelde subsidie.</p>

6-3 Inkomensregelingen	<p>Lasten</p> <p>Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is in 2023 toegenomen van 246 in januari 2023 naar 269 in december, met een piek in juni van het afgelopen jaar. Dit heeft geleid tot hogere lasten dan verwacht. Toch is er sprake van onderbesteding op dit taakveld, omdat de energietoeslag 2023 ook onder dit taakveld valt en de uitgaven daarvan lager zijn uitgevallen. We hadden ingeschat dat we ongeveer een gelijk aantal aanvragen als in 2022 zouden ontvangen, met ongeveer 150 aanvragen extra omdat we een verruiming van de norm hadden toegepast. In werkelijkheid viel het totaal aantal aanvragen lager uit dan verwacht; er waren ongeveer 875 aanvragers die een uitkering hebben ontvangen.</p> <p>De aanvraagperiode voor de energietoeslag 2023 loopt tot en met augustus 2024, een deel van de overgebleven middelen zijn in 2024 nog nodig voor de aanvragen die nog binnen komen. We schatten in dat het om een beperkt aantal gaat.</p> <p>Baten</p> <p>De baten vielen hoger uit omdat er in het najaar van 2023 een bijgestelde beschikking voor de gebundelde uitkering Pwet, IOAW/IOAZ en bbz is ontvangen. De hoogte van deze uitkering wordt gebaseerd op landelijke ontwikkelingen en de lokale uitgaven van het voorafgaande jaar op het gebied van inkomensvoorzieningen (exclusief bijzondere bijstand).</p> <p>De vergoeding voor de energietoeslag vanuit het rijk is uitgekeerd als decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds en wordt verantwoord bij de baten in programma Overhead.</p>
6-6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	<p>Lasten</p> <p>Het taakveld Maatwerkvoorzieningen laat een positief saldo zien in 2023. In dit saldo zitten lager uitgevallen personeelskosten dan geraamd. Voor een verdere toelichting over het verloop van de personeelskosten wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de uitgaven voor de Wmo voorzieningen waaronder hulpmiddelen, rolstoelen, trapliften en woningaanpassingen meegevallen. Als laatste zijn er minder (dure) woningaanpassingen geweest dan vooraf werd verwacht. De actualisatie van onze beleidsregels en de verordeningen hebben hier zeker een bijdrage aan geleverd.</p> <p>Baten</p> <p>Geen bijzonderheden</p>
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO) 6-71B Begeleiding (WMO) 6-71C Dagbesteding (WMO) 6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	<p>Lasten</p> <p>Bij het opstellen van de begroting voor 2023 golden er nieuwe wettelijke voorschriften voor de indeling van maatwerkvoorzieningen in taakvelden. Omdat dit niet overeen kwam met de indeling zoals we die in voorgaande jaren gebruikten, was het lastig om een goede raming per taakveld te maken. Om die reden verantwoordden we al deze taakvelden als geheel.</p> <p>De werkelijke lasten komen nagenoeg overeen met de begrote bedragen. Er zijn daarom geen bijzonderheden te melden.</p> <p>Baten</p> <p>De daadwerkelijke opbrengst van de eigen bijdragen van cliënten valt hoger uit dan begroot. Daarnaast was er sprake van een terugbetaling van de SVB als gevolg van een afrekening van PGB's over 2022.</p>
6-81A Beschermd wonen (WMO) 6-81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	<p>Lasten</p> <p>Ook deze twee taakvelden worden als geheel verantwoord. In 2023 zijn de uitgaven voor de algemene voorzieningen in het kader van MO/BW lager uitgevallen dan waar vooraf rekening mee was gehouden.</p> <p>Baten</p> <p>Het positieve saldo wordt veroorzaakt door de regionale vereffening vanuit de gemeente Apeldoorn van het regionale budget voor Bescherm Wonen. Het regionale overschot wordt aan de individuele gemeenten uitgekeerd.</p>

Veilig Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	1.676.864	1.696.158	1.737.629	-41.471
1-2 Openbare orde en veiligheid	343.920	610.613	485.465	125.148
Totaal lasten	2.020.785	2.306.771	2.223.094	83.677
Baten				
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1-2 Openbare orde en veiligheid	14.232	58.313	137.638	79.325
Totaal baten	14.232	58.313	137.638	79.325
Saldo Programma	-2.006.553	-2.248.458	-2.085.456	163.002
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	89.000	-89.000
Onttrekking aan reserves	-	89.000	178.000	89.000
Saldo Mutaties reserves	-	89.000	89.000	-
Resultaat programma	-2.006.553	-2.159.458	-1.996.456	163.002

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten Meer toegerekende salarislasten en saneren/boren (3 nieuwe) brandputten zorgen voor de overschrijding. Baten Geen baten.
1-2 Openbare orde en veiligheid	Lasten Minder toegerekende salarislasten en afrekeningen investeringen ('uitkoopregeling hoogspanning woning', 'naleving controle toegangsbewijzen' en 'onderzoeken niet gesprongen explosieven') veroorzaken de onderschrijding. Baten Niet begrote subsidie groene boa's en afrekeningen investeringen ('uitkoopregeling hoogspanning woning', 'naleving controle toegangsbewijzen') hebben tot meer inkomsten geleid.

Dienstverlenend Voorst

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
0-1 Bestuur	1.808.891	1.990.594	1.949.786	40.808
0-2 Burgerzaken	916.226	1.020.909	997.507	23.402
0-3 Beheer overige gebouwen	829.932	1.683.424	1.484.171	199.253
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	107.637	132.636	120.584	12.052
Totaal lasten	3.662.686	4.827.563	4.552.048	275.515
Baten				
0-1 Bestuur	67.933	67.933	142.292	74.359
0-2 Burgerzaken	345.778	345.778	322.261	-23.517
0-3 Beheer overige gebouwen	138.436	139.238	257.465	142.136
Totaal baten	552.147	552.949	722.018	192.978
Saldo programma	-3.110.539	-4.274.614	-3.830.030	468.493
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	209.000	328.000	-119.000
Onttrekking aan reserves	52.760	141.760	469.760	328.000
Saldo Mutaties reserves	52.760	-67.240	141.760	209.000
Resultaat programma	-3.057.779	-4.341.854	-3.688.270	677.493

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
0-1 Bestuur	<p>Lasten In 2023 is een beperkt bedrag nodig geweest voor de voeding van de voorziening wethouderspensionen op basis van actuariële berekeningen. Daarnaast zijn door een toename van het aantal pensioengerechtigde voormalige bestuursleden hogere lasten gerealiseerd. Deze hogere lasten worden overigens gecompenseerd door hogere baten vanuit de voorziening.</p> <p>Baten De baten geven een positief resultaat ten op zichte van de raming, welke wordt veroorzaakt door de mutaties in de voorziening wachtgeld wethouders en voorziening wethouderspensionen.</p>
0-2 Burgerzaken	<p>Lasten Binnen het taakveld Burgerzaken zien wij een positief resultaat aan de lastenkant. Dit resultaat wordt veroorzaakt door minder kosten aan leges rijbewijzen.</p> <p>Baten Binnen het taakveld Burgerzaken zien wij een negatief resultaat aan de batenkant. Dit resultaat wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit de leges rijbewijzen dan geraamd.</p> <p>Per saldo is het resultaat nihil.</p>
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	<p>Lasten Net als 2022 was 2023 een onzeker jaar als gevolg van, onder andere, de oorlog in Oekraïne. De stijging van gasprijzen was een grote onzekere factor waarbij met de raming rekening gehouden was. Uiteindelijk blijkt de realisatie van de energiekosten in 2023 fors minder hoog te zijn dan geraamd.</p> <p>Baten De hogere baten zijn het resultaat van verkoop van overige gronden en hogere huurvergoedingen voor diverse panden.</p>
6-12 Samenkracht + burgerparticipatie PR7	<p>Lasten Bij het voortgangsbericht heeft er een ophoging van het budget plaatsgevonden voor het versterken van de rol van dorpsondersteuner. Dit budget is in 2023 nog niet volledig benut.</p>

Baten Geen baten.

Algemene dekkingsmiddelen en financieringen

BATEN

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Onroerende-zaakbelastingen	7.373.113	7.373.113	7.327.487	-45.626
Reclamebelasting	110.000	110.000	118.573	8.573
Totaal	7.483.113	7.483.113	7.446.060	-37.053

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Algemene uitkering 2023	43.446.582	45.184.619	45.354.914	170.295
Algemene uitkering verrekeningen 2021-2022	0	0	-7.460	-7.460
Totaal	43.446.582	45.184.619	45.347.454	162.835

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

Voor de toelichting van de bedragen wordt verwezen naar het onderdeel algemene dekkingsmiddelen en financieringen in het jaarverslag.

Dividend	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Bank Nederlandse Gemeenten	159.400	282.500	282.458	-42
Vitens (inclusief rentevergoeding preferente aand.)	0	0	0	0
Totaal	159.400	282.500	282.458	-42

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten heeft in de Algemene Vergadering 2023 besloten dividend uit te keren van € 2,50 per aandeel over 2022. Op basis van 112.983 aandelen van de gemeente Voorst bedraagt de dividenduitkering € 282.458. Voorlopig keert Vitens geen dividend uit op de preferente aandelen.

Saldo van de financieringsfunctie	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Saldo van de financieringsfunctie	44.020	44.020	20.724	-23.296

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

Binnen dit onderdeel wordt het saldo verantwoord van de toegerekende rente en de werkelijk betaalde rente. Aan de investeringen werd op begrotingsbasis 0,1% rente toegerekend.

Per saldo bedraagt het renteresultaat € 23.296 lager dan geraamd. Voornamelijk wordt dit veroorzaakt door het verschil in de werkelijk doorberekende rente ten opzichte van de geraamde doorberekende rente, hogere rentelasten voor kortlopende leningen en hogere beheer- en rentelasten van verstrekte leningen bij de Stichting Volkshuisvesting Nederland (Svn).

Overige baten alg.dekkingsmiddelen	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Overige baten	0	0	467.876	467.876

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

Het saldo wordt veroorzaakt door de meeropbrengst van de verkoop van de oude dienstauto's ten opzichte van de boekwaarde en de vrijval van de resterende rijksvergoeding opvang Oekraïners over 2022.

LASTEN

Overige lasten alg.dekkingsmiddelen	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Overige lasten	200	6	186.256	-186.250

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

Het saldo wordt veroorzaakt door oninbaar verklaarde (belasting)vorderingen en een mutatie in de ingestelde voorziening dubieuze debiteuren.

Overhead

Exploitatie

Taakveld	Raming 2023 voor wijziging	Raming 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023
Lasten				
0-4 Overhead	8.773.347	9.562.548	9.975.641	-413.093
Totaal lasten	8.773.347	9.562.548	9.975.641	-413.093
Baten				
0-4 Overhead	703.569	844.910	909.970	65.060
Totaal baten	703.569	844.910	909.970	65.060
Saldo programma	-8.069.778	-8.717.638	-9.065.671	-348.033
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves	-	-	200.000	-200.000
Onttrekking aan reserves	-	219.383	352.019	132.636
Saldo Mutaties reserves	-	219.383	152.019	-67.364
Resultaat programma	-8.069.778	-8.498.255	-8.913.652	-415.397

De belangrijkste verschillen tussen de rekening en de raming na wijziging:

	Toelichting
0-4 Overhead	<p>Lasten</p> <p><i>Personeel overhead</i> Wat betreft de bedrijfsvoering en salarissen verwijzen wij u hiervoor naar de paragraaf bedrijfsvoering.</p> <p><i>Algemene personeelslasten</i> In 2023 is het beschikbare opleidingsbudget overschreden. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat medewerkers volop gestimuleerd worden tot het volgen van opleidingen, trainingen en coaching om de binding met de organisatie te vergroten en de interne doorstroom te bevorderen. Ook zijn wij als gemeente vanuit de Arbo verplicht om medewerkers op te leiden, zo heeft 70% de training omgaan met agressie gevolgd.</p> <p><i>Automatisering</i> Automatisering laat een redelijk neutraal beeld zien van de geraamde en werkelijke uitgaven. Als gevolg van een toename in personeelsbestand en stijgende kosten van software en licenties zien we een lichte overschrijding van de raming. Door uitgestelde levertijden zijn afschrijvingen minder hoog uitgevallen. Per saldo komt automatisering redelijk neutraal uit.</p> <p><i>Huisvesting gemeentewerf en huisvesting gemeentehuis</i> De kosten voor huisvesting gemeentehuis en gemeentewerf zijn lager uitgevallen dan geraamd. De oorzaak is terug te vinden in de raming voor gas en elektra. Vanwege de onzekere gasprijzen was hier rekening mee gehouden in de raming voor 2023. Achteraf bleek dit voor 2023 te hoog ingeschat.</p> <p><i>Zaakgericht werken</i> Het project zaakgericht werken is in 2023 binnen het budget gebleven. Het project heeft een langere doorlooptijd dan in eerste instantie verwacht en zal in 2024 nog voor enkele kosten zorgen voor ondersteuning en doorontwikkeling.</p> <p><i>Overgang Gidso naar Suit4regie</i> Dit budget loopt (na een ophoging in het voortgangsbericht) in de pas. In 2024 zal een gevolg gegeven worden aan de verdere doorontwikkeling.</p> <p><i>Aanschaf financieel pakket K2F</i></p>

Het budget voor de aanschaf van het nieuwe financiële pakket K2F is overschreden doordat de implementatie meer werk gekost heeft.

Bewerk-digitaliseer archiefbestand
Het project is in 2023 nog niet afgerond.

0-4 Overhead

Baten

In 2021 hebben wij het Delta archief overgenomen. Voor de kosten van het verhuizen, onderhouden en archiveren van dit archief hebben wij een bedrag ontvangen. Dit bedrag neemt jaarlijks af in verband met de beheerskosten.

Verder hebben er meer detacheringen plaatsgevonden waardoor de baten in 2023 hoger waren dan geraamd.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten 2023 per programma opgenomen.

Omschrijving	Bedrag incidentele baten	Bedrag incidentele lasten	Toelichting
Programma Bouwend Voorst	297.200	276.500	
<i>Taakveld 8-1 Ruimtelijke ordening</i>			
Baten exploitatie- en vereveningsbijdragen	257.200		Hogere bijdragen ontvangen voor exploitatie- en verevening van bestemmingsplannen.
<i>Taakveld 8-2 Grondexploitatie (niet bedr.terreinen)</i>			
Resultaat grondexploitatie 2023	40.000	85.100	Geraliseerd resultaat vanuit de grondexploitatie 2023
<i>Taakveld 8-3 Wonen en bouwen</i>			
Programma landelijk gebied		69.500	Eenmalige kosten zijn opgenomen voor de uitvoering van het programma Landelijk gebied. Dekking van deze lasten door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen
Transitie fysiek domein omgevingswet		80.800	Voor de implementatie van de omgevingswet zijn eenmalige middelen beschikbaar. Dekking van deze lasten door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Regionale Energie Strategie		41.100	Voor de uitvoering van de regionale energiestrategie zijn eenmalige middelen beschikbaar. Dekking door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Programma Mooi Voorst	-	305.300	
<i>Taakveld 2-1 Verkeer en vervoer</i>			
Uitvoeringsprogramma en wegategorisering		45.000	Voor dit programma zijn eenmalige middelen beschikbaar. Dekking door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Onderhoud Henkenburgweg Klarenbeek		186.800	Voor het onderhoud van de Henkenburgweg in Klarenbeek zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld.
<i>5-5 Cultureel erfgoed</i>			
Cultuurhistorische atlas		50.000	Voor het opstellen van een cultuurhistorische atlas zijn eenmalige middelen beschikbaar. Gedeeltelijke dekking door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
<i>7-3 Afval</i>			
Keukentafelgesprekken Landbouw		23.500	Voor het voeren van keukentafelgesprekken met landbouwers zijn bij de jaarrekening 2020 eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Dekking door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Programma Bedrijvig Voorst	-	82.400	
<i>Taakveld 3-1 Economische ontwikkelingen</i>			
Subsidie Gelders Winterfonds		82.400	In verband met de energiecrisis is door de provincie Gelderland in 2022 een subsidie beschikbaar gesteld. Verdere besteding heeft in 2023 plaats gevonden. Dekking bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.

Omschrijving	Bedrag incidentele baten	Bedrag incidentele lasten	Toelichting
Programma Gezond Voorst	2.707.800	2.272.200	
<i>Taakveld 4-2 Onderwijshuisvesting</i>			
2021 Integraal onderwijshuisvestingsplan		33.100	Voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs zijn eenmalige middelen beschikbaar. Dekking door de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen
<i>4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken</i>			
Nationaal programma Onderwijs (NPO)	90.100	90.100	Door het rijk zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld voor het Nationaal Programma Onderwijs.
<i>Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</i>			
Opvang Oekraïense vluchtelingen	2.617.700	2.149.000	Kosten voor de opvang en huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Door het rijk is een specifieke uitkering hiervoor beschikbaar gesteld.
Programma Sociaal Voorst	-	1.336.500	
<i>Taakveld 6-3 Inkomensregelingen</i>			
Energietoeslag		1.336.500	In 2023 is de energietoeslag uitbetaald. Compensatie door het rijk via de algemene uitkering.
Programma Veilig Voorst	92.000	117.900	
<i>1-2 Openbare orde en veiligheid</i>			
Uitkoopregeling woning hoogspanning	24.900	24.900	Uitvoering specifieke uitkering.
Naleving controle toegangsbewijzen	67.100	67.100	In het kader van de coronacrisis zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld door het rijk via de VNOG voor naleving van controle toegangsbewijzen
Onderzoek niet gesprongen explosieven		25.900	In de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog zijn door het rijk eenmalige middelen beschikbaar gesteld.
Programma Dienstverlenend Voorst	-	560.000	
<i>Taakveld 0-3 Beheer overige gebouwen en gronden</i>			
Bijdrage IJsseldal Wonen		560.000	Bijdrage aan IJsseldal Wonen voor dekking onrendabele top 30 sociale huurappartementen en verduurzaming 12 gemeentelijke monumenten. Dekking vanuit het Wijk- en Dorpsontwikkelfonds.
Algemene dekkingsmiddelen en financiering	1.453.500	186.300	
<i>Taakveld 0-7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds</i>			
Energietoeslag	1.009.000		Compensatie voor de energietoeslag.
Suppletie-uitkering bommenregeling	25.900		Suppletie-uitkering vanuit de bommenregeling.
<i>Taakveld 0-8 Overige baten en lasten</i>			
Vrijval middelen opvang Oekraïners vanuit 2022	418.600		Resterende middelen van de uitkering Opvang Oekraïners over 2022.
Afboeking oninbare vorderingen en mutatie voorziening dubieuze debiteuren		186.300	Eenmalige lasten voor de afboeking van oninbare vorderingen en het instellen van een voorziening dubieuze debiteuren.
Vennootschapsbelasting		144.000	Aanslag vennootschapsbelasting.
Overhead	239.800	270.700	
<i>0-4 Overhead</i>			

Omschrijving	Bedrag incidentele baten	Bedrag incidentele lasten	Toelichting
Zaakgericht werken	101.700	124.200	Eenmalige lasten voor de implementatie van het zaakgericht werken. Eenmalige middelen voor digitalisering archief fungeren als dekking.
Gidso naar Suit4regie		78.200	Voor de overgang van de applicatie Gidso naar de Suite4Regie zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Dekking van de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Aanschaf financieel pakket Key2FIN		38.100	Eenmalige middelen voor de implementatie van de nieuwe financiële applicatie Key2Financiën. Dekking van de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen.
Bewerk digitaliseer archiefbestanden	138.100	30.200	Eenmalige middelen voor de digitalisering van het archief. Eenmalige dekkingsmiddelen vanuit subsidie en detacheringsgelden.
Mutaties reserves	1.087.650	-	
<i>Bestemmingsreserves</i>			
Programma landelijk gebied	69.500		
Transitie fysiek domein omgevingswet	80.800		
Regionale Energie Strategie	41.100		
Uitvoeringsprogramma en wegcategorisering	45.000		
Cultuurhistorische atlas	38.650		
Keukentafelgesprekken Landbouw	20.800		
2021 Integraal onderwijshuisvestingsplan	33.100		
Gidso naar Suit4regie	78.200		
Aanschaf financieel pakket Key2FIN	38.100		
Bijdrage IJsseldal Wonen	560.000		
Subsidie Gelders Winterfonds	82.400		
Totaal incidentele baten en lasten	5.877.950	5.407.800	

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoeging aan de reserves	Raming begrotings- jaar 2023 na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotings- jaar 2023	Waarvan Structureel
Programma Bouwend Voorst	115.000	-	155.000	-
Programma Mooi Voorst	272.846	-	258.750	-
Programma Bedrijvig Voorst	-	-	-	-
Programma Gezond Voorst	502.235	-	552.235	-
Programma Sociaal Voorst	-	-	178.000	-
Programma Veilig Voorst	-	-	89.000	-
Programma Dienstverlenend Voorst	209.000	-	328.000	-
Algemene dekkingsmiddelen	1.302.365	-	1.310.938	-
Overhead	-	-	200.000	-
Totaal	2.401.446	-	3.071.923	-

Onttrekking aan de reserves	Raming begrotings- jaar 2023 na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotings- jaar 2023	Waarvan Structureel
Programma Bouwend Voorst	1.760.633	-	825.286	-
Programma Mooi Voorst	1.670.904	229.364	745.829	229.364
Programma Bedrijvig Voorst	12.042	-	87.872	-
Programma Gezond Voorst	643.805	91.570	747.886	91.570
Programma Sociaal Voorst	582.639	16.339	760.639	16.339
Programma Veilig Voorst	89.000	-	178.000	-

Onttrekking aan de reserves	Raming begrotings-jaar 2023 na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotings-jaar 2023	Waarvan Structureel
Programma Dienstverlenend Voorst	141.760	52.760	469.760	52.760
Algemene dekkingsmiddelen	1.427.236	99.871	1.402.236	99.871
Overhead	219.383	-	352.019	-
Totaal	6.547.402	489.904	5.569.527	489.904

Bovenstaande structurele onttrekkingen aan de reserves zijn gedaan voor dekking van de kapitaallasten van investeringen.

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Voorst. Het voor de gemeente Voorst toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum is het algemene bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	E.J.A. Wolbers-Cents		D. Vriezolk-Groenewold
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12		1/1 - 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		0,89
Dienstbetrekking	Ja		Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.699		52.195
Beloningen betaalbaar op termijn	20.205		7.286
<i>Subtotaal</i>	<i>141.904</i>		<i>59.480</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000		131.967
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	141.904		59.480
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2022			
Bedragen x € 1	E.J.A. Wolbers-Cents	B.J.M. Jansen	D. Vriezolk-Groenewold
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/08	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8	0,89
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.949	53.649	23.832
Beloningen betaalbaar op termijn	20.394	9.285	3.428
<i>Bezoldiging</i>	<i>133.343</i>	<i>62.933</i>	<i>27.260</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	62.933	27.260

Bezoldiging topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	I. Joosten
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/9 - 31/12
Aantal gedeclareerde uren 2023	525
Dienstbetrekking	Nee
Bezoldiging	
Betaalde vergoeding voor verrichte arbeid	68.303
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	111.387
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	68.303

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	I. Joosten
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.365.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium

1. overschrijding lasten Algemene dekkingsmiddelen € 434.100
2. overschrijding lasten Overhead € 413.100
3. overschrijding lasten programma Bedrijvig Voorst € 100.000
4. overschrijding lasten programma Mooi Voorst € 2.245.400
5. overschrijding invsteringskredieten € 235.900

De overschrijdingen onder 1 tot en met 4 worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten. Volgens lid 4a van artikel 9 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Voorst 2023 worden deze afwijkingen als acceptabel aangemerkt.

Voorwaarden criterium

Een onrechtmatigheid is ontstaan bij de aanbesteding van de applicatie Notubiz. De totale opdrachtwaarde komt boven de Europese drempel uit. Hierdoor is sprake van een onrechtmatigheid van € 49.000.

De door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens is niet overschreden.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Hoofdstuk 8 Bijlagen

Behorend tot de gecontroleerde jaarrekening

8.1 SISA bijlage

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024										
Verstrekker	Uitveringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)		
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06		
			€ 2.555.985	€ 0	€ 0	€ 37.567	€ 84.715	€ 51.185		
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10				
			€ 0	€ 24.150	€ 2.753.602	€ 4.365.626				
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)		
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2		
			0	7	0	0	Ja	Ja		
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10				
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel g met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel g met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)		
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16		
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgetrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)		
			Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22		
€ 0	€ 2.660	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoordings (jaar T) voor de SPUK B2 regeling						
Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27						
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikingsnummer/aantal	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06		
			BREW/2020-0048177	€ 94.728	€ 218.054	2.465		Ja		
BZK	C55	Aanpak energiarmonde Gemeenten	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06		
			647	€ 385.350	€ 453.012	74	€ 61.286	€ 62.910		
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten					
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09								
			0	€ 0	€ 0					
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen					
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15					
50	42	12	604	0	58					
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaiffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02						
			€ 0	Ja						
BZK	C75B	Regionals 3* tranche SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betreeft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04	Aard controle R Indicator: C75B/05			
			1	060285 Gemeente Voorst	DGNVLG20182667 / L5B / 2220	Actielijn 2 Groene Groei 2220 Toekomstbestendige bedrijventerreinen	€ 108.352	€ 0		
2										
100	Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting						
Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle R Indicator: C75B/02	Aard controle R Indicator: C75B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/04							

			Indicator: C75B/06	Indicator: C75B/07	Indicator: C75B/08	Indicator: C75B/09	
			06/285 Gemeente Voorst	€ 108.352	€ 0		
			100				
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (tm jaar T)	Totale compensabele BTW (tm jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10	Aard controle R Indicator: C75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12		
			€ 0	€ 22.698	Nee		
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05
			€ 25.015	€ 0	1	56	40
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 428.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is hogekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05
			1 LAI23-03527660	€ 0	0	0	€ 0
			2				
			100				
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor denden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			1				
			2				
			100				
BZK	C97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Beschikingsnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator: 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld
			Aard controle n.v.t. Indicator: C97/01	Aard controle R Indicator: C97/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C97/03	Aard controle D1 Indicator: C97/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C97/05
			1 HGGV23-03522058	€ 35.000	€ 35.000	Ja	200478688
			2				
			100				
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C97/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C97/08			
			1 HGGV23-03522058	Ja			
			2				
			100				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwalificaties (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsgroepen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correcte besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 121.031	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	
			1				
			2				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a tm e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correcte besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€ 90.131	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	
			1				
			2				
			100				
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerswaaai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (tm jaar T)
		Subsidieregeling sanering verkeerswaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (War)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05
			1 2018.020.03	€ 19.844	€ 0	€ 0	€ 0
			2				
			100				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (tm jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (tm jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (tm jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (tm jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11
			1 2018.020.03	€ 19.844	€ 0	€ 0	Nee
			2				
			100				
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (tm jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05
			1 06/0285 Gemeente Voorst	Ienwbak-2022/80902	€ 129.821	€ 136.074	€ 124.664
			2				€ 124.664
			15				
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09		
			1 06/0285 Gemeente Voorst	Ienwbak-2022/80902	Nee		

		15							
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13			
		1	060285 Gemeente Voorst	lenwbsk-2022/80902	Alkoppelen P-plaats	Nee			
		2							
		18							
lenW	E83B		Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022						
			SiSa tussen medeoverheden						
			Hieronder per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project	Project afgerond (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02	Aard controle R Indicator: E83B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05		
		1	060285 Gemeente Voorst	PFAS verontreiniging gemeentewerf/brandweerkazerne Jupiter 2 te Twello (ENW/BSK-2022/227188)	€ 0	€ 5.685		Nee	
		2							
		25							
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08				
		1	PFAS verontreiniging gemeentewerf/brandweerkazerne Jupiter 2 te Twello (ENW/BSK-2022/227188)	Ja					
		2							
		25							
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Nee						
lenW	E84		Regeling stimulerende verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023						
			Provincies en Gemeenten						
			Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
		1	330 Kruispuntplateaus ETW-ETW	Nee	0				
		2	360 Kruispuntplateaus ETW-ETW 60km/uur wegen	Nee	0				
		3	361 Korte rechtstanden / verkeersdrempels - Drempel 60 km/uur wegen	Nee	0				
		4	331 Korte rechtstanden / verkeersdrempels - Drempel	Nee	0				
		50							
lenW	E87B		Tijdelijke regeling stimulerende maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)						
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06	
		1	060285 Gemeente Voorst	D2023-04-006427	€ 10.896	€ 16.394	€ 49.210	€ 492.095	
		2							
		10							
			Kopie beschikingsnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08					
		1	D2023-04-006427	Nee					
		2							
		10							
EZK	F28		Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid						
			Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06	
			€ 361.270	€ 39.634	€ 0	€ 400.904	€ 0	€ 0	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Nee						
SWZ	G2		Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023						
			Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam coöpericht op grond van de Wv	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 3.738.617	€ 16.487	€ 193.250	€ 1.369	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12	
			€ 21.556	-€ 1.874	€ 0	€ 369.393	€ 2.323	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	Ja					
SWZ	G3		Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2023						
			Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) ondiscreetkosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 0	€ 0	€ 9.691	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 955	€ 0	€ 99.315	€ 14.399	€ 1.381						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)											
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)											
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)											
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)											
			6	Totaal	-€ 955	€ 0	€ 99.315	€ 14.399	€ 1.381						
			Kopie regeling			Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja								
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja								
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja											
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja											
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja											
6	Totaal	0	0	N.v.t.											
SZW	G10	Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03						
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 185.735	€ 0	Ja								
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)											
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)											
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)											
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)											
			6	Totaal	€ 185.735	€ 0	Ja								
			Kopie regeling			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03						
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	Ja								
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)											
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)											
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)											
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)											
			6	Totaal	€ 0	€ 0	Ja								
			Kopie regeling			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
SZW	G13	Onderwijsroute deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05			
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 24.273	€ 0	€ 0	€ 0	Ja						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)											
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)											
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)											
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)											
			6	Totaal	€ 24.273	€ 0	€ 0	€ 0	Ja						
			Kopie regeling			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle R Indicator: H4/01	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/06				
			1	SPLUKSPRT23125	€ 399.429	€ 306.797	€ 92.632	€ 0							
			2												
			3												
			4												
			5												
			6	Totaal	€ 399.429	€ 306.797	€ 92.632	€ 0							
			Kopie regeling			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Bestedingsnummer Gemeenten	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Bestelling aanbesteden sportformateur (jaar T) Gemeente	Bestelling uitvoering sportakkoord (jaar T) Gemeente	Cumulatieve besteding aanbesteden sportformateur (tm jaar T) Gemeente	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (tm jaar T) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
			1	1042009	€ 37.717	€ 0	€ 131.480	€ 0	€ 131.480						
			2												
			3												
			4												
			5												
			6	Totaal	€ 37.717	€ 0	€ 131.480	€ 0	€ 131.480						
			Kopie beschikkingnummer			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/09	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/11					
			1	1042009	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja					
			2												
3															
4															
5															
6	Totaal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja								
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Gemeente	Cumulatieve besteding (tm jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Cumulatieve besteding (tm jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H12/05	Aard controle R Indicator: H12/06	Aard controle R Indicator: H12/07	Aard controle R Indicator: H12/08				
			1	1042009	€ 24.625	Ja	Ja	€ 24.625	Ja						
			2												
			3												
			4												
			5												
			6	Totaal	€ 24.625	Ja	Ja	€ 24.625	Ja						
			Kopie regeling			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0										

			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/D1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O2	Aard controle R Indicator: H30/O3	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O4	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O5	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O6
1	Lokaal Sportakkoord	€ 17.341	€ 17.341	€ 17.341	€ 0	€ 17.341		Ja
2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 119.388	€ 119.388	€ 79.957	€ 23.877	€ 79.957		
3	Tenudringen Gezondheidsachterstanden	€ 26.679	€ 17.000	€ 17.000	€ 5.335	€ 17.000		
4	Kansrijke Start	€ 20.009	€ 9.490	€ 9.490	€ 4.001	€ 9.490		N.v.t.
5	Mentale Gezondheid	€ 9.339	€ 10.824	€ 0	€ 0	€ 10.824		N.v.t.
6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 23.344	€ 4.125	€ 4.125	€ 4.668	€ 4.125		N.v.t.
7	Valpreventie	€ 68.698	€ 48.889	€ 48.889	€ 13.739	€ 48.889		N.v.t.
8	Leefomgeving	€ 13.339	€ 13.000	€ 13.000	€ 539	€ 13.000		N.v.t.
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.335	€ 7.000	€ 7.000	€ 0	€ 7.000		N.v.t.
10	Versterken sociale basis	€ 48.689	€ 34.016	€ 34.016	€ 9.737	€ 34.016		N.v.t.
11	Mentelzorg	€ 13.339	€ 10.671	€ 10.671	€ 2.667	€ 10.671		N.v.t.
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 13.339	€ 9.942	€ 9.942	€ 2.667	€ 9.942		N.v.t.
13	Welzijn op recept	€ 7.337	€ 7.900	€ 7.900	€ 0	€ 7.900		N.v.t.
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.335	€ 0	€ 0	€ 667	€ 0		N.v.t.
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 11.872	€ 0	€ 0	€ 2.375	€ 0		N.v.t.
	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee) n.v.t.1)?						
	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O7	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O8						
1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.						
2	Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.						
3	Tenudringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.						
4	Kansrijke Start	N.v.t.						
5	Mentale Gezondheid	N.v.t.						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.						
7	Valpreventie	N.v.t.						
8	Leefomgeving	N.v.t.						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.						
10	Versterken sociale basis	N.v.t.						
11	Mentelzorg	N.v.t.						
12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.						
13	Welzijn op recept	N.v.t.						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.						
	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/O9	Nee						
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursverenigingen	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/D1	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/O2	Aard controle R Indicator: H31/O3	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/O4	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/O5	
			SPUKVEAS230089	€ 23.236	€ 23.236	Ja		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Oeverbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Automatisch berekend			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/D1	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/O2	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/O3			
			MEO223088	€ 53.901	€ 53.901			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/D4	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/O5	Aard controle R Indicator: H32/O6	Aard controle D1 Indicator: H32/O7	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/O8	
1			Zwembad de Schaack	€ 53.901	€ 53.901	Nee	Niet aanwezig	
2								
20								
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/D1	Aard controle R Indicator: H35B/O2				
			060150 Gemeente Deventer	€ 45.865				

8.2 Overzicht baten en lasten per taakveld

Nr.	Omschrijving	Begrote lasten na wijziging	Begrote baten na wijziging	Gerealiseerd lasten	Gerealiseerde baten
0.1	Bestuur	1.990.594	67.933	1.949.786	142.292
0.2	Burgerzaken	1.020.909	345.778	997.507	322.261
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.683.170	139.238	1.484.171	257.465
0.4	Overhead	9.562.548	844.910	9.975.641	909.970
0.5	Treasury	122.178	328.500	194.976	362.959
0.61	OZB woningen	442.413	4.680.657	416.993	4.664.306
0.62	OZB niet-woningen	-	2.732.536	-	2.706.005
0.64	Belastingen overig	51.453	110.000	56.930	118.573
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-51.000	45.184.619	-	45.347.454
0.8	Overige baten en lasten	200	-	186.256	467.876
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	144.036	
0.10	Mutaties reserves	2.401.446	6.547.402	3.071.923	5.569.528
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.132.669	2.179.149	3.555.992	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.696.158	-	1.737.629	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	610.613	58.313	485.465	137.638
2.1	Verkeer en vervoer	4.023.211	86.405	3.996.623	159.009
2.2	Parkeren	125.438	-	96.838	
3.1	Economische ontwikkeling	411.651	27.150	372.752	108.557
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	577	-	577	
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	39.371	52.805	8.138	60.414
3.4	Economische promotie	441.999	196.361	404.830	302.022
4.2	Onderwijshuisvesting	1.178.284	41.202	1.133.242	13.931
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.618.363	347.329	1.404.862	170.395
5.1	Sportbeleid en activering	741.828	-	733.430	37.725
5.2	Sportaccommodaties	2.489.877	770.847	3.082.760	1.102.409
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	140.471	-	136.180	-
5.5	Cultureel erfgoed	394.971	-	370.520	58.696
5.6	Media	489.684	25.000	479.847	30.957
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.619.441	259.076	2.562.243	250.545
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.788.102	1.015.618	4.590.926	3.430.226
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.996.891	-	3.113.540	21.181
6.3	Inkomensregelingen	7.580.765	4.073.015	7.201.516	4.518.872
6.4	WSW en beschut werk	2.760.009	489.250	2.553.262	584.159
6.5	Arbeidsparticipatie	1.067.594	-	1.051.702	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.503.964	7.327	1.123.265	6.045
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	4.722.642	150.000	4.815.518	175.682
6.71C	Dagbesteding (WMO)	610.000	-	526.149	-
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	211.296	-	184.117	11.359
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.107.629	-	1.303.493	-
6.72B	Jeugdhulp behandeling	900.096	-	886.511	-
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	241.000	-	215.467	6.814
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	281.620	-	348.715	-
6.73A	Pleegzorg	140.000	-	-	-
6.73B	Gezinsgericht	270.000	-	266.155	-
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	500.000	-	789.032	-
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	740.000	-	1.095.416	-
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	530.000	-	394.631	-
6.74C	Gesloten plaatsing	80.000	-	16.580	-
6.81A	Beschermde wonen (WMO)	46.348	679.063	26.780	769.942
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	42.841	-	37.573	-
6.82A	Jeugdbescherming	337.827	-	321.467	-
6.82B	Jeugdreclassering	70.000	-	16.304	-
7.1	Volksgesondheid	1.421.703	67.644	1.192.209	26.994
7.2	Riolering	2.825.595	2.888.337	2.229.515	2.618.171
7.3	Afval	1.934.952	2.407.197	2.034.846	2.325.807
7.4	Milieubeheer	2.056.524	541.064	2.058.919	1.102.854
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	208.309	165.633	208.807	168.557

Nr.	Omschrijving	Begrote lasten na wijziging	Begrote baten na wijziging	Gerealiseerd lasten	Gerealiseerde baten
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.588.463	97.113	1.859.971	303.755
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.576.341	1.541.267	1.867.006	1.821.918
8.3	Wonen en bouwen	2.580.244	951.535	1.419.461	1.595.669
		80.099.272	80.099.273	82.788.995	82.788.995

De taakvelden zijn op de volgende wijze verdeeld over de programma's:

Programma	Nr.	Omschrijving	
Bouwend Voorst	8.1	Ruimte en leefomgeving	
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	
	8.3	Wonen en bouwen	
Mooi Voorst	2.1	Verkeer en vervoer	
	2.2	Parkeren	
	5.5	Cultureel erfgoed	
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	
	7.2	Riolering	
	7.3	Afval	
	7.4	Milieubeheer	
Bedrijvig Voorst	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	
	3.1	Economische ontwikkeling	
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	
	3.4	Economische promotie	
	6.4	WSW en beschut werk	
Gezond Voorst	6.5	Arbeidsparticipatie	
	4.2	Onderwijshuisvesting	
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
	5.1	Sportbeleid en activering	
	5.2	Sportaccommodaties	
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
	5.6	Media	
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	
	6.4	WSW en beschut werk	
	6.72A	Jeugdhulp begeleiding	
	6.72B	Jeugdhulp behandeling	
	6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	
	6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	
	6.73A	Pleegzorg	
	6.73B	Gezinsgericht	
	6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	
	6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	
	6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	
	6.74C	Gesloten plaatsing	
	6.82A	Jeugdbescherming	
	6.82B	Jeugdreclassering	
	7.1	Volksgezondheid	
	Sociaal Voorst	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
		6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
		6.3	Inkomensregelingen
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71A		Hulp bij het huishouden (WMO)	
6.71C		Dagbesteding (WMO)	
6.71D		Overige maatwerkarrangementen (WMO)	
6.81A		Beschermd wonen (WMO)	
6.81B		Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	
Veilig Voorst	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	
	1.2	Openbare orde en veiligheid	
Dienstverlenend Voorst	0.1	Bestuur	
	0.2	Burgerzaken	
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0.5	Treasury	
	0.61	OZB woningen	
	0.62	OZB niet-woningen	
	0.64	Belastingen overig	
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	
	0.8	Overige baten en lasten	
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	

Programma	Nr.	Omschrijving
Overhead	0.4	Overhead
Mutaties reserves	0.10	Mutaties reserves
Geraamd resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

8.3 Overzicht investeringen

Bouwend Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7810003 2020 Hietweideweg brandweergarage en Gemeentewerf	-	170.233	-170.233
Betreft voorbereidingskrediet woningbouw.			Naar 2024
7810004 2022 Gebiedsproces Wilp-Achterhoek	-	50.602	-50.602
Betreft voorbereidingskrediet ontwikkelingen Wilp-Achterhoek.			Naar 2024
7810005 2022 Winkler Prins Voorst	-	19.673	-19.673
Betreft voorbereidingskrediet woningbouw.			Naar 2024
7810008 2023 Aankoop Bosgoed Wilp-Achterhoek	3.025.000	-	3.025.000
De aankoop is in januari 2024 gedaan.			Naar 2024
7810009 2023 Geluidschermen noordkant A1 Wilp-Achterhoek	3.000.000	1.925.075	1.074.925
Betalingen voor ontwerp en realisatie geluidsscherm vinden gespreid over 2023 en 2024 plaats.			Naar 2024
7830025 2023 aankoop bouwgronden De Zanden 11J Teuge	850.000	850.913	-913
Bouwgronden zijn aangekocht.			Naar 2024
8810001 Bestemmingsplan buitengebied	12.457	-	12.457
Restantkrediet is bestemd voor De Scherpenhof.			Naar 2024
8810002 2022 Programma landelijk gebied	115.000	69.489	45.511
Fase 1 en 2 van het programma zijn in 2023 doorlopen en bijna afgerond.			Naar 2024
8822003 2017 Transitie fysiek domein omgevingswet	694.676	103.090	591.586
Het jaar 2023 was vooral gericht op de uitvoering van juridisch en bedrijfsmatig verplichte zaken voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024.			Naar 2024
8822004 2019 Regionale Energie Strategie	253.410	41.128	212.283
In 2023 is de RES monitoring opgeleverd en is een Plan van Aanpak opgesteld om te komen tot een RES 2.0.			Naar 2024
8822005 2023 Invoering Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)	54.500	-	54.500
De Wkb is sinds 1 januari 2024 van kracht, samen met met de Omgevingswet. De Wkb gaat gefaseerd in werking.			Naar 2024

Mooi Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7210047 2014 herinrichting Rijksstraatweg Voorst	428.381	7.837	420.544
Herinrichting is afgerond en begin 2023 afgerekend met de Provincie Gelderland.			Afgesloten
7210066 2018 A1 Poort van Twello	77.092	738	76.354
Uitvoering wordt meegenomen met werkzaamheden A1.			Naar 2024
7210073 2018 Omvorming fietspaden	10.588	10.906	-318
Omvorming is afgerond.			Afgesloten
7210075 2018 Verkeersveiligheidsstudie Twello	17.018	24.287	-7.269
Overschrijding verrekenen met budget verkeersplan Twello 2023 (8210012 Uitvoeringsprogramma en wegategorisering Twello).			Afgesloten
7210084 2019 Opheffen of beveiligen zeven NABO's	375.000	-	375.000
Projekt loopt door in de komende jaren.			Naar 2024
7210088 2020 Herinrichting Dorpsstraat TC fase 4	423.594	419.473	4.121
Herinrichting is in voorjaar 2023 afgerond.			Afgesloten
7210089 2020 Herinrichten HH Wilkenstraat Voorst	54.135	-	54.135
Restantkrediet is in 2023 gebruikt voor herinrichting Barteldplein Twello.			Afgesloten
7210094 2021 Openbare verlichting masten	-	-5.668	5.668
Ontvangst betreft verrekening aansluitkosten Liander.			Afgesloten
7210095 2021 brug Oudehuizerstraat Klarenbeek	100.000	100.000	-
Is gereed.			Afgesloten
7210096 2021 Herinrichting Mozartstraat Twello	513.098	465.111	47.987
Wordt afgerond in 2024.			Naar 2024
7210097 2021 Herinrichting Parmentierstraat Teuge	200.362	1.000	199.362
Wordt afgerond in 2024.			Naar 2024
7210098 2021 Herinrichting Lindelaan Twello	233.201	215.342	17.859
Is afgerond in 2024, nog onderhoudstermijn.			Naar 2024

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7210099 2021 Herinrichting Barteldplein eo Twello	388.017	124.332	263.685
Wordt afgerond in 2024.			Naar 2024
7210101 2022 Aansluiting Sluinerweg op N345	400.000	250.997	149.003
Afrekening wordt in 2024 verwacht.			Naar 2024
7210102 2022 Maximale snelheid en Woudweg Teuge	87.700	39	87.661
Is afgerond. Per abuits kosten betaald uit asfaltbestek.			Naar 2024
7210103 2022 Openbare verlichting, masten	22.590	-2.231	24.821
Ontvangst betreft verrekening aansluitkosten Liander.			Naar 2024
7210105 2022 Openbare verlichting, armaturen	45.180	78.898	-33.718
Overschrijding verrekenen met 7210114 (2023 openbare verlichting, armaturen).			Afgesloten
7210106 2021 Openbare verlichting armaturen	-	6.858	-6.858
Overschrijding verrekenen met 7210114 (2023 openbare verlichting, armaturen).			Afgesloten
7210107 2023 Herinrichting Kerkstraat Voorst	5.000	4.938	62
Betreft voorbereidingskrediet.			Naar 2024
7210108 2023 Herinrichting Holthuizerstraat Twello	105.000	97.926	7.074
Gereed, nog onderhoudstermijn.			Naar 2024
7210109 2023 Herinr vergroening P-plaats de Afslag Twello	5.000	2.045	2.955
Betreft voorbereidingskrediet.			Naar 2024
7210110 2023 Herinrichting Lochemsestraat De Vecht	7.500	4.747	2.754
Betreft voorbereidingskrediet.			Naar 2024
7210111 2023 Binnenweg Wilp fase 1	87.500	65.442	22.058
In 2024 volgt volgende fase.			Naar 2024
7210112 2023 Ronde Fliertweg - H.W. Iordensweg	420.000	22.809	397.191
Realisatie in 2024 of 2025.			Naar 2024
7210113 2023 Openbare verlichting, masten	52.500	13.029	39.471
Loopt door in 2024.			Naar 2024
7210114 2023 Openbare verlichting, armaturen	70.000	28.433	41.567
Loopt door in 2024.			Naar 2024
7210115 2023 Laadpalen	30.000	34.013	-4.013
Overschrijding is veroorzaakt door meerwerk bekabeling onder straatwerk en een dikkere voedingskabel.			Afgesloten
7210116 2023 Campagneborden	7.000	8.470	-1.470
Uitgevoerd			Afgesloten
7210117 2023 Snelheidsdisplays	25.000	26.408	-1.408
Uitgevoerd			Afgesloten
7211002 2018 Evaluatie GVVP	4.763	4.678	85
Evaluatie is afgerond.			Afgesloten
7560004 2020 Landschap en biodiversiteit Voorst	38.330	-	38.330
Restantkrediet is onderdeel van het gemeentelijk aandeel van in 2023 toegekende subsidie 'Heel Voorst Helpt Mee'.			Naar 2024
7560005 2020 Uitvoeren landschapsregeling Voorst 2019-2023	133.684	48.653	85.031
Begin 2024 heeft afronding plaatsgevonden.			Naar 2024
7621002 2016 Huisvesting statushouders	68.479	5.759	62.720
Voor de realisatie van een erfafscheiding is nog budget nodig.			Naar 2024
7722076 2019 Renovatie Drukriolering	91.509	74.944	16.565
De renovatie loopt in 2024 door.			Naar 2024
7722080 2020 Herinrichting Dorpsstraat TC fase 4	61.300	53.239	8.061
Opleveringsfase volgt in 2024.			Naar 2024
7722081 2020 Herinr. HH Wilkenstraat Voorst afkoppelen	17.341	17.341	-
Het afkoppelen is gereed.			Afgesloten
7722083 2021 Herinrichting Mozartstraat, afkoppelen	231.755	264.481	-32.726
Veel wijzigingen door ongunstige ligging kruisende kabels en leidingen zijn oorzaak van de overschrijding.			Afgesloten
7722084 2021 Herinrichting Parmentierstraat riolering	93.993	-	93.993
Werkzaamheden worden in 2024 afgerond.			Naar 2024
7722085 2021 Herinrichting Lindelaan Twello, riolering	91.828	96.790	-4.962
Werk is gereed.			Afgesloten
7722086 2021 Herinrichting Barteldplein eo, afkoppelen	201.029	80.907	120.122
Werkzaamheden worden in 2024 afgerond.			Naar 2024
7722087 2022 Onderhoud vrijvervalriolering	59.748	10.645	49.103
Krediet wordt gebruikt voor ongepland grootschalig onderhoud.			Naar 2024

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7722088 2022 Renovatie gemeaal Bremstraat bouwkundig	55.000	59.736	-4.736
Meerwerk door extra putrand.			Afgesloten
7722089 2014 Herinr. Rijksstr. Voorst vrijvervalriolering	3.642	-	3.642
Herinrichting is afgerond en begin 2023 afgerekend met de Provincie Gelderland.			Afgesloten
7722091 2020 Herinr. Dorpsstraat TC fase 4 afkoppelen	102.340	95.515	6.825
Opleveringsfase volgt in 2024.			Naar 2024
7722094 2021 Herinr. Mozart- en Sweelinckstr riolering	143.000	183.073	-40.073
Veel wijzigingen door ongunstige ligging kruisende kabels en leidingen zijn oorzaak van de overschrijding.			Afgesloten
7722095 2022 Renovatie gemeaal Bremstraat mechanisch	35.000	43.850	-8.850
Door prijsstijgingen waren de pompen duurder dan begroot.			Afgesloten
7722096 2023 Herinrichting Kerkstraat Voorst afkoppelen	5.000	2.702	2.298
Betreft voorbereidingskrediet.			Naar 2024
7722097 2023 Herinrichting Holthuiserstraat Twe afkoppelen	50.000	45.779	4.221
Herinrichting is gereed.			Naar 2024
7722098 2023 Herinr P-plaats De Afslag Twello afkoppelen	5.000	2.702	2.298
Betreft voorbereidingskrediet.			Naar 2024
7722099 2023 Herinrichting Lindelaan Twello afkoppelen	115.000	114.681	319
Herinrichting is gereed.			Afgesloten
7722100 2023 Binnenweg Wilp fase 1 riolering	26.000	18.878	7.123
Werk is nagenoeg gereed.			Naar 2024
7722101 2023 Binnenweg Wilp fase 1 afkoppelen	54.500	41.531	12.970
Werk is nagenoeg gereed.			Naar 2024
7722102 2023 Onderhoud vrijvervalriolering	100.000	-	100.000
Nieuwe aanvraag voor grootschalige onderhoudswerkzaamheden.			Naar 2024
7722103 2023 Herinr. Barteldplein eo Twello, riolering	32.500	34.571	-2.071
Herinrichting is in voorjaar 2024 afgerond. Geringe overschrijding door niet inzichtelijke huisaansluitingen.			Afgesloten
7722104 2023 Parmentierstraat, afkoppelen riolering	111.000	-	111.000
Afkoppelen vindt plaats in 2024.			Naar 2024
8210011 2022 Verkeersmaatregelen provinciale wegen	30.869	-	30.869
Loopt door in 2024, budget nodig voor kleine aanpassingen.			Naar 2024
8210012 2023 Uitvoeringsprogramma en wegategorisering Tw.	100.000	44.994	55.006
In 2023 is een plan van aanpak opgesteld om te komen tot een nieuw verkeersplan voor Twello in 2024.			Naar 2024
8210014 2023 Henkenburgweg Klarenbeek	230.000	186.779	43.221
De astbetsanering is uitgevoerd. De eindafreiking vindt plaats in 2024.			Naar 2024
8541002 Pilotproject Terwoldse Bandijk	12.855	8.981	3.874
Loopt door in 2023, o.a. aanwijzing monument Bandijk.			Naar 2024
8541008 2014 Instandhouden waardevolle monumenten	32.517	15.000	17.517
Loopt door in 2024, o.a. instandhouding waardevolle molens.			Naar 2024
8541009 2019 Cultuurhistorische atlas	38.650	50.000	-11.350
Atlas is in 2023 opgeleverd.			Afgesloten
8541010 2020 Opstellen kerkenvisie	25.000	-	25.000
Kosten worden in 2024 gemaakt.			Naar 2024
8560015 2023 Watertappunten	28.000	3.325	24.675
Verdere uitvoering vindt in 2024 plaats.			Naar 2024
8560018 2023 Molenroute ambachtelijke Veluwe	-	4.588	-4.588
Tegenover niet begrote uitgaven staan ontvangen inkomsten.			Naar 2024
8560019 2023 Ongeregistreerd gebruik gemeentegrond	291.000	-	291.000
Uitvoering wordt in 2024 gestart.			Naar 2024
8722005 Afkoppelbijdrage materiaal particulieren	346.581	10.896	335.685
Bijdrageregeling loopt door in 2024.			Naar 2024
8721005 2014 Preventie en aanpak van zwerfafval	28.262	10.250	18.012
Tegenover de uitgaven staan ontvangsten. Loopt nog in 2024 door.			Naar 2024
8723023 2021 Keukentafelgesprekken landbouw	20.842	23.466	-2.624
Gesprekken zijn in 2023 afgerond.			Afgesloten
8723014 2018 Subsidie geluidsanering project 2018.020.00	4.603	4.603	-
Afronding heeft in 2023 plaatsgevonden.			Afgesloten
8723015 2018 Subsidie geluidsanering project 2018.021.00	37.650	18.847	18.803
Uitvoering loopt door in 2024.			Naar 2024
8723016 2018 Subside geluidsanering project 2018.022.00	25.750	22.932	2.819

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
Uitvoering loopt door in 2024.			Naar 2024
8723020 2020 Foodlab Cleantech Regio	17.204	-	17.204
Is afgerond en afgerekend in 2023			Afgesloten
8723021 2021 Regeling reductie energiegebruik	-	-142	142
Is in 2022 afgerond; betreft eindafrekening.			Afgesloten
8723022 2021 Toezicht energiebesparing bedrijven	-	1.951	-1.951
Is afgerond; betreft eindafrekening.			Afgesloten
8723024 2021 Erfgoed deal	128.330	21.726	106.604
Project loopt in 2024 door.			Naar 2024
8723025 2021 Subsidie energieloket Voorst 2021 - 2024	5.292	18.460	-13.168
Tegenover (niet begrote) uitgaven staan ontvangen inkomsten.			Naar 2024
8723026 2021 Project klimaatverbond EUFC	-	-	-
In 2022 afgerond en in 2023 afgerekend.			Afgesloten
8723027 2021 Van Onze Grond prof. Korte Ketten	-	61.469	-61.469
Tegenover uitgaven staan inkomsten.			Naar 2024
8723028 2021 De Pantry de onbemande winkel	-	26.406	-26.406
Is afgerond in 2023 en subsidie wordt in 2024 afgerekend.			Naar 2024
8723029 2021 Rondje Bussloo, prof. korte ketten	-	42.798	-42.798
Is afgerond in 2023 en subsidie wordt in 2024 afgerekend.			Naar 2024
8723030 2022 Aanpak energiearmoede	421.469	446.636	-25.167
Het verduurzamen van woningen is in volle gang. Bij huurders vinden kleine maatregelen plaats en worden oude (energie slurpende) apparaten vervangen. Tegenover de (overschreden) uitgaven staan inkomsten.			Naar 2024
8723031 2022 Overdracht bodemtaken omgevingswet	27.692	15.751	11.941
Werkzaamheden worden verricht door Omgevingsdienst Veluwe.			Naar 2024
8723032 2022 Klimaatkoord	203.117	11.825	191.292
Budget wordt o.a. aangewend voor bijdragen aan verenigingen en stichtingen voor het verlagen van de energierekening.			Naar 2024
8723033 2023 Project Super die boer	-	45.077	-45.077
Tegeover uitgaven staan achteraf te declareren subsidies.			Naar 2024
8723034 2023 Natuur inclusieve landbouw (Cleantech Regio)	-	21.048	-21.048
Tegeover uitgaven staan (nog te) ontvangen subsidies.			Naar 2024
8723035 2023 CDOKE (klimaat en energiebeleid)	-	39.634	-39.634
Naast verantwoorde kosten zijn ook salarislasten verantwoord. De totale uitgaven worden gedekt door ontvangen bijdragen van het rijk.			Naar 2024

Bedrijvig Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
8310004 2020 Rechtspersoon Engelenburg	2.390	-	2.390
Afronding en afrekening vindt plaats in 2023.			Naar 2024
8310007 2021 Subsidie project Thuis in Twello	24.760	-	24.760
Project loopt door in 2023.			Naar 2024
8310008 2022 SOK Regio deal bedrijventerreinen	-	108.352	-108.352
Uitgaven worden gedekt met ontvangen subsidies.			Naar 2024
8310006 2020 Stimulering lokale economie	-	18.880	-18.880
Betreft gemeentelijk aandeel stimulering lokale economie.			Afgesloten
8310009 2023 Gelders Winterfonds	118.200	82.373	35.828
Het winterfonds is opgericht om maatschappelijke en publieke voorzieningen torenhoge energierekeningen te laten betalen. Het is ook bestemd voor midden- en kleinbedrijf.			Naar 2024
8560012 2019 75 jaar vrijheid	12.042	5.500	6.542
Loopt door in 2024 i.v.m. terugbetaling deel van ontvangen subsidie.			Naar 2024

Gezond Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7530034 2022 Verduurzamen Jachtlust overig	-	61.764	-61.764
Overschrijding wordt grotendeels gecompenseerd door ontvangen teruggaaf specifieke uitkering BTW sport.			Afgesloten
7530042 2023 Verduurzaming gymzaal Teuge installaties	204.037	204.036	1

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
Afgerond in 2023.			Afgesloten
7530043 2023 Verduurzaming gymzaal Teuge inventaris	59.865	59.865	-
Afgerond in 2023.			Afgesloten
7530044 2023 Verduurzaming gymzaal Teuge gebouwen	413.661	413.661	-
Afgerond in 2023.			Afgesloten
7530045 2023 Verduurzaming gymzaal Terwolde bouwkundig	99.837	16.030	83.807
Verduurzaming is in 2023 opgestart.			Naar 2024
7530048 2023 Aanpassingen sportcomplex Zuiderlaan	200.000	-	200.000
Uitvoering vindt in 2024 plaats.			Naar 2024
7530050 2023 de Schaeck verbeteren uitbreiden kleedkamers	388.000	3.963	384.037
De uitbreiding is in 2023 opgestart.			Naar 2024
8420002 2021 Integraal onderwijshuisvestingsplan	50.000	33.081	16.919
De in het uitvoeringsprogramma gemaakte afspraken zorgen voor een effectief en efficiënt (werk)proces tijdens de uitvoering van de haalbaarheidsstudies, die in januari 2024 zijn opgestart.			Naar 2024
8420003 2023 d'Olde Schole Terwolde	85.000	4.920	80.080
Onderzoek is gedaan naar een robuuste en toekomstbestendige oplossing voor zowel het dortpshuis, onderwijs als kinderopvang.			Naar 2024
8480001 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	235.799	90.131	145.668
In 2023 zijn er sessies georganiseerd met professionals uit het primair en voortgezet onderwijs, gericht op het welbevinden/welzijn van leerlingen.			Naar 2024
8480002 Voorkomen en begeleiden van voortijdig schoolverla	60.000	1.936	58.064
Restant budget is beschikbaar voor salarislasten.			Naar 2024
8621001 2022 Opvang Oekraïense vluchtelingen	-	2.064.283	-2.064.283
Tegenover uitgaven staan inkomsten, die ruim toereikend zijn.			Naar 2024

Sociaal Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7922010 2022 Kerkstraat 27 Voorst bouwkundig	540.000	318.193	221.807
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922012 2023 Molenallee 75 Wilp bouwkundig	347.000	36.675	310.325
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922013 2023 Molenallee 75 Wilp installaties	163.000	-	163.000
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922014 2023 Molenallee 75 Wilp inventaris	505.000	504.257	743
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922016 2023 Kerkstraat 27 Voorst installaties	185.000	99.373	85.627
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922017 2023 Kerkstraat 27 Voorst inventaris	25.000	-	25.000
Afronding vindt plaats in 2024.			Naar 2024
7922018 2023 Domineestraat 14-16 Twello, bouwkundig	1.405.000	653.002	751.998
Verbouwing vangt aan in 2024.			Naar 2024
7922019 2023 Domineestraat 14-16 Twello, installaties	300.000	-	300.000
Verbouwing vangt aan in 2024.			Naar 2024
7922020 2023 Domineestraat 14-16 Twello, inventaris	105.000	-	105.000
Vangt aan in 2024.			Naar 2024

Veilig Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7120007 2022 Brandweerkazerne Zuiderlaan Bouwkundig	2.263.710	370.141	1.893.569
Loopt nog door in 2024-2025.			Naar 2024
7120008 2022 Brandweerkazerne Zuiderlaan installaties	721.290	6.306	714.984
Loopt nog door in 2024-2025.			Naar 2024
7120009 2023 Brandweerkazerne Voorst	120.000	200	119.800
Loopt nog door in 2024-2025.			Naar 2024
7120010 2023 Brandweerkazerne Terwolde	120.000	3.229	116.771
Loopt nog door in 2024-2025.			Naar 2024
8140001 2017 Uitkoopregeling woning hoogspanning	-	24.890	-24.890
Is afgerond en afgerekend; kosten zijn volledig vergoed.			Afgesloten

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
8140002 2021 Naleving controle toegangsbewijzen	-	22.980	-22.980
Is afgerond en afgerekend; kosten zijn volledig vergoed.			Afgesloten
8140003 2022 Naleving controle toegangsbewijzen	44.081	44.081	-
Is afgerond en afgerekend; kosten zijn volledig vergoed.			Afgesloten
8160003 2017 Onderzoek niet gesprongen explosieven	76.168	25.924	50.244
Saldo is vergoeding voor gemeentelijke kosten.			Afgesloten

Dienstverlenend Voorst

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7004004 2021 AV-middelen Raad	16.931	9.287	7.644
AV-middelen zijn aangekocht en geïmplementeerd. Er komen nog kosten van leverancier.			Naar 2024
8004001 2020 Delta archief digitaliseren	141.342	2.398	138.944
Het digitaliseren is nog niet afgerond en loopt in 2024 door.			Naar 2024
8030002 2019 Zaakgericht werken	30.000	22.536	7.464
Voor 2024 worden nog enkele kosten voor ondersteuning en doorontwikkeling verwacht.			Naar 2024
8030003 2021 Overgang Gidso naar Suit4regie	170.000	78.152	91.848
In 2024 zal een gevolg gegeven worden aan de verdere doorontwikkeling.			Naar 2024
8040001 2019 Bewerk-digitaliseer archiefbestand	6.485	30.172	-23.687
Digitaliseren loopt door in 2024. Tegenover de niet begrote uitgaven staan niet begrote inkomsten.			Naar 2024

Algemeen

Grootboek en Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Saldo en planning
7004001 2018 Verduurzamen-revitaliseren gemeentehuis	198.014	125.612	72.402
Restant budget is nodig voor reserveringen, stelposten en onderhoudcontracten.			Naar 2024
7004003 2021 Aanschaf laptops	23.827	22.738	1.089
Uitvoering is afgerond.			Afgesloten
7004005 2022 Investeringsoverzicht ICT	-	16.754	-16.754
Uitvoering is afgerond. Overschrijding wordt verrekend met 2023 Investeringsoverzicht ICT.			Afgesloten
7004006 2023 Investeringsoverzicht ICT	202.000	154.847	47.153
Is nog in uitvoering.			Naar 2024
7004007 2016 Herinrichtingsplan Kulturhus, bouwkundig wand	7.794	-	7.794
Project Huiskamer Kulturhus loopt nog.			Naar 2024
7004008 2023 ICT middelen extra werkplekken	30.000	28.938	1.062
Uitvoering is afgerond.			Afgesloten
7004009 2023 Extra werkplekken meubilair	22.000	19.020	2.980
De uitbreiding 8 werkplekken en het omstellen van de handmatige naar elektrische bediening van 8 bureaus is afgerond.			Afgesloten
7004010 2023 Bedrijfswagens	229.711	229.813	-102
Bedrijfswagens zijn aangeschaft.			Afgesloten
7480001 2023 Logopediebus	124.025	-	124.025
Aanschaf vindt plaats in 2024.			Naar 2024
8030004 2022 Aanschaf financieel pakket Key2Fin	12.898	38.103	-25.205
Financieel pakket is geïmplementeerd. Extra inhuur t.b.v. het kunnen raadplegen van oude jaren hebben geleid tot de overschrijding.			Afgesloten

Niet behorend tot de gecontroleerde jaarrekening

8.4 Controleverklaring

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan de Gemeenteraad van
Gemeente Voorst

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van gemeente Voorst te Twello gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 alsmede van het vermogen van gemeente Voorst op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2023;
2. De balans per 31 december 2023;
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 3 juli 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Voorst zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 174. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde rechtmatigheidsfouten, voor een bedrag van in totaal € 3.477.500, liggen boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 761.611. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 39.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college en toegelicht aan de raad.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een opbrengstenstroom vast kan zijn, waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk) of dat een opbrengstenstroom geen materiële omvang heeft of dat een opbrengstenstroom bestaat uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college dan wel het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Een motief van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening om. Verder hebben wij op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten geanalyseerd en beoordeeld en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen in de jaarrekening, die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties, vaste activa en vorderingen en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten. Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden verricht:
 - Met betrekking tot de grondexploitaties hebben wij de plausibiliteit van de uitgangspunten op projectniveau gecontroleerd aan de hand van de economische inputparameters alsook backtestingwerkzaamheden. Daarnaast hebben we de toereikendheid van de verliesvoorzieningen en de nauwkeurigheid en volledigheid van de tussentijdse winstneming gecontroleerd;
 - Met betrekking tot de activa hebben wij vastgesteld of er sprake is van duurzame waardeverminderingen;
 - Met betrekking tot vorderingen hebben wij de inschatting van het college inzake de inbaarheid van de vorderingen en diens gevolgde de omvang van de voorziening gecontroleerd;
 - Met betrekking tot de voorzieningen hebben we vastgesteld dat de uitgangspunten plausibel zijn en zijn backtestingwerkzaamheden uitgevoerd.
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals een gedragscode, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Tevens hebben wij integriteits- en klokkenluidersmeldingen nader in onze controle betrokken.

Het risico dat handmatige betalingen uitgevoerd worden aan niet-rechthebbenden

Het risico ziet toe op handmatige betalingen waarbij betalingen niet via de reguliere crediteurenadministratie en de daaruit voortvloeiende betaallijsten gedaan worden, maar waarbij handmatig bankrekeningnummers rechtstreeks in het bankpakket worden ingevoerd. Hierdoor bestaat een verhoogd risico dat betalingen aan onjuiste bankrekeningnummers worden overgemaakt om zo gelden aan de organisatie te onttrekken.

Met betrekking tot het uitvoeren van handmatige betalingen hebben wij gegevensgerichte deelwaarnemingen op de handmatige betalingen uitgevoerd. Hierbij hebben wij vastgesteld dat het juiste bedrag conform de factuur betaald is aan het juiste bankrekeningnummer. Verder is een bankanalyse uitgevoerd op crediteuren met betalingen aan meerdere bankrekeningnummers. Uit onze werkzaamheden zijn geen bevindingen geconstateerd.

Overall constateren wij dat fraude en fraudepreventie een onderdeel is waar de gemeente actief mee bezig is. Het college heeft een gedragscode, maar beschikt nog niet over een frauderisicoanalyse. Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude. Daarnaast hebben wij middels een schriftelijke bevestiging door het college laten bevestigen dat alle gevallen van (mogelijke) fraude zijn gemeld aan ons. Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het college geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente een sluitende meerjarenbegroting heeft.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans. Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gereede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder;
- Wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken;
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden;
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder;
- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering;
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening**

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 3 juli 2023 is vastgesteld door de raad.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 26 juni 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Accountants

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 8 juli 2024

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
M.C.J.M. Bekker RA

8.5 Vaststellingsbesluit

Besluit van de gemeenteraad	8 juli 2024
Onderwerp: vaststelling jaarstukken 2023 en bestemmen van het resultaat 2023	Nummer:

De gemeenteraad, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d.14 mei 2024

besluit

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen met een voordelig resultaat van € 3.556.000, bestaande uit een voordelig resultaat van € 3.601.100 uit de normale exploitatie en een nadelig resultaat van € 45.100 uit de grondexploitatie;
2. Akkoord te gaan met de bestemming van het resultaat door :
 - toevoeging van € 43.300 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit de resterende middelen voor sanering van de Henkenburgweg en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 80.100 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit de resterende middelen voor de uitvoering van de motie Een nieuwe start voor d'Olde Schole en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 228.300 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit de ontvangen rijksmiddelen voor de invoering van de Omgevingswet en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 40.200 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit de ontvangen rijksmiddelen voor compensatie van de uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 113.000 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit de resterende middelen voor de invoering van de Wet Open Overheid (Woo) en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 50.000 aan de bestemmingsreserve Eenmalige investeringen incidentele raadsbesluiten, bestaande uit een gedeelte van de resterende middelen voor de energietoeslag en deze middelen in 2024 hiervoor inzetten;
 - toevoeging van € 3.001.100 aan de algemene reserve vrij aanwendbaar.

Griffier	Burgemeester
Ita Joosten	Paula Jorritsma-Verkade